

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 37 / Hejmar 443 / Mijdar 2018

41. Parti yılında Özgürlük Güneşi tüm dünyayı aydınlatıyor

Özgürlük Hareketi ve halk olarak, mücadele tarihimiz boyunca 'Berxwedan Jiyane' şiarıyla mücadele ederek bütün komplo ve saldırılara karşı çıkıyor, sonuç alıp, kazanıyoruz.

Bütün değişim ve gelişmelerimizin temelinde en büyük saldırılara karşı en zor koşullarda mücadele geleneğimiz var. Bu mücadelede büyük emek, bedel ve şehitler verdik. Uluslararası Komplo Önderliğimizin, halkımız ve Hareketimizin direnişiyle geriletildi. Onun için bugün her yerde halkımız şu sloganı atıyor: 'PKK halktır, halk burada!' Halkımız 40 yıldır PKK'ye sahip çıkıyor.

Çünkü; PKK, Kürt halkı için bir tarih yarattı, yeniden dirilişi sağladı, büyük değerler ortaya çıkardı ve bugün bölge halkları ve tüm ezilenlerin öncüsü ve özgürlük umudu haline geldi. Kürdistan'da mücadele vermeyen, bedel ödemeyen ev, köy ve şehir kalmadı. Herkes bu mücadelenin bir parçası ve sahibi oldu.

Bundan dolayı Önder Apo ve PKK'ye karşı yapılan saldırılar Kürt halkına saldırdır. Kürtlük ve Kürdistan adına ne varsa yok edilmek istenmektedir. Halkımız bunu kabul etmemiştir, bundan sonra da kabul etmeyecektir.

> 20

Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım, Kürdistan'ı Özgürleştirelim

Mustafa Karasu > 2-9

Kürt Özgürlük Hareketi tecritle ABD'nin kararının ortak bir amaç taşıdığını görerek tecride karşı mücadeleyi önceliğine almıştır. Bu temelde de 'Tecridi kırılım, faşizmi yıkılım, Kürdistan'ı özgürleştirelim' hedefiyle 2018 mücadele yılının doğrultusu verilmiştir. Kürdistan ve Türkiye'deki siyasi durumun tecritle bağlantısını gören Leyla Güven süresiz-dönüşümsüz açlık grevine girmiştir. Bu tutum sürecin karakterini anlamayı ifade etmektedir.

Çünkü Önder Apo'ya tecrit, Kürt Özgürlük Hareketi yöneticilerine saldırı bir kök kazıma saldırısıdır. Bu açıdan önümüzdeki yıl mücadelesi çok önemli hale gelmiştir. Bir yönüyle ölüm kalım mücadelesi verilecektir. AKP-MHP faşizmi eğer Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştiremezse kendisinin tasfiye olacağını çok iyi biliyor. Bu gerçek dikkate alındığında 2018'de her türlü yol ve yöntemle tüm mücadele potansiyellerini kullanarak mücadeleyi yükseltmek gerekiyor.

Zindandaki yoldaşlar da, sürecin karakterini görerek süresiz-dönüşümlü açlık grevine başlamışlardır. Bunu yakında dönüşümsüz hale getirecekleri açıktır. Bu tutum gençler ve kadınlar başta olmak üzere tüm Kürt halkını ve demokrasi güçlerini faşizme karşı mücadeleye çağrı olmaktadır. Önümüzdeki günlerde zindanlarda ve Avrupa'da başlayan açlık grevlerine çok zengin yöntemlerle katılmak ve mücadeleyi topyekun hale getirmek çok önemli hale gelmiş bulunmaktadır.

✓ PKK ile ne değişmedi ki!

Xebat Andok >14-15

✓ PKK militan gerçekliğinin şekillenmesi

Sinan Şahin >23-29

✓ Kadın özgürlük mücadeleleri kadına dönük şiddet sarmalını parçalamaktadır

Besê Erzincan > 30-31

✓ PKK'de kadın yoldaşlığı Önder Apo'daki kadın yoldaşlığıdır

>21-22

Kadınlar kapitalist modernite sistemine karşı Demokratik Modernite çağının kurucu gücüdür

PAJK Koordinasyonu >10-13

Alternatif devrimci bir gücüz. Kadınlarla ve Kürt halkıyla birlikte bölge halklarının kaderini tayin edecek kadar bir rol sahibiyiz. Buna karşı müdahaleler çok boyutlu veriliyor. Sadece askeri değil, siyasi ve ideolojik olarak da saldırı altındayız.

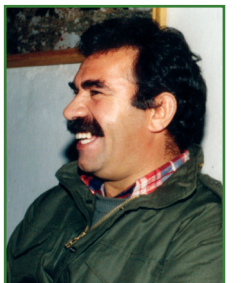
Uluslararası ve bölgesel güçler Önderlik ile hareketi koparma, hareketimizi etkisizleştirme, tasfiye etme planları yapıyorlar. Bu sadece Türk devletiyle bağlantılı değildir, gladio güçleri devrededir.

Saldırı paradigmamıza yöneliktir. Buna karşı en büyük devrimci direnişin sahibiyiz. Direnişi başarıya götürmemizin önündeki engelleri çözüp aşarak öncülük misyonunu oynamamız gereken bir dönemi yaşıyoruz.

PKK'nin Kuruluş Kongresi değerlendirmesi

Rêber Apo'nun Birinci Kongre değerlendirmelerinden >16-19

Biz teorik olarak bazı belirlemeleri ortaya çıkarıp bunu bir ideolojik mücadele aracı haline getirdikten sonra tabii ki bir yerde ülkenin pratiğiyle kaynaşma, ülkede kendimize bir pratik hazırlama ile yüz yüze geldik. Halbuki ülkede yüzyıllardan beri ihanetin, alçaklığın, uşaklığın, soy-suzluğun oluşturduğu kaypak, ikiyüzlü bir yapı vardı. Bu yapıların bir yerde bizim yurtseverlikle dolu olan, halkın çıkarlarına bağlılıkla dolu olan bir yığın iyi niyetli amaçlarımız ve davranışlarımızı ters düşeceği, bunlarla büyük çatışmalara gireceğimiz açıktır.

●

AKP-MHP iktidarı zayıftır. Kadınlar, gençler mücadele ederse, düşmanın üzerine üzerine yürürse, düşmanın baskı ve tutuklamalarına karşı bedel ödeyerek mücadele göze alırsa bu iktidar kaybedecektir. Demokrasi güçleri ve Kürtler kazanacaktır. Bugün ödediğimiz bedeller yarın ödeyeceğimiz ağır bedelleri engelleyecektir. Bu temelde herkesi yerel yönetim seçim sürecini bir demokrasi mücadelesi sürecine çevirmeye, bu temelde Önder Apo üzerindeki tecridi kırmaya, faşizmi yıkmaya ve Kürdistan'ı özgürleştirmeye çağırıyoruz.

●

Mustafa Karasu

“Tecridi Kırılım, Faşizmi Yıkılım, Kürdistan’ı Özgürleştirelim”

Ortadoğu’da Birinci Körfez Savaşı’ndan bu yana Üçüncü Dünya Savaşı sürmektedir. Bir dönem daha bu savaşın süreceği anlaşılmaktadır. Bu süreçte mevcut dengeleri anlamak için ve Ortadoğu’da savaşın seyrinin nereye gideceğini ve nasıl sonuçlanacağını değerlendirmek için en başta günümüz dünyasının karakterini bilmek gerekir. Nasıl bir dünyada yaşıyoruz, bu dünyanın temel ekonomik parametreleri nelerdir, günümüz dünyasının genel olarak siyasal durumu nedir? Bunları bilmek önemlidir. Bunları bilmeden Ortadoğu merkezli süren Üçüncü Dünya Savaşı’nı doğru değerlendirmek mümkün değildir. Üçüncü Dünya Savaşı’nın sürdüğü Ortadoğu’daki dengelerin nasıl şekillendiğini anlamak mümkün değildir. Yine Üçüncü Dünya Savaşı’nın hangi dengeler, ilişkiler, ittifaklar temelinde yeni bir Ortadoğu statükosuna doğru nasıl evrileceğini değerlendirmek mümkün değildir.

20. yüzyılda iki kutuplu bir dünya vardı, soğuk savaş vardı. Reel sosyalist eksende Varşova Paktı, ABD, NATO ekseninde bir kapitalist emperyalist sistem vardı. Bunlar çok sert bir karşıtlık içinde dünyanın her yerinde birbirlerini geriletme uğraşı içerisindeydiler. Bu bakımdan dünya genelindeki ve bölgelerdeki siyasal çekişmeler, çatışmalar, ilişkiler, ittifaklar bu eksende belirleniyordu. Siyasal değerlendirmeleri de bu genel tabloya, siyasal duruma göre ele almak gerekiyordu. Şimdi 20. yüzyılın dünyası bulunmuyor. Ne kapitalist sistem 20. yüzyıldaki gibi bir karaktere sahip, ne 20. yüzyıldaki gibi reel sosyalist bir kamp var, ne dünya iki kutupludur, ne de çekişme ve çatışmalar 20. yüzyılda olduğu gibi her an tehlikelerle dolu çatışma riski içindedir. Kuşkusuz kapitalizm var olduğu müddetçe çelişkiler var olacaktır. Kapitalizmin olduğu yerde çıkar, azami kar, rekabet vardır. Kapitalizm koşullarında bunları durdurmak mümkün değildir. Ama bu çelişkiyi, mücadeleyi ve rekabeti 20. yüzyıldaki gibi değerlendirmek siyasal değerlendirmelerde yanlışlıklar ortaya çıkarır. Bu da pratik politikada yanlışlıklar yapılmasına götürür. Bu açıdan günümüz dünyasının

karakterini bilmek, bu temelde de Üçüncü Dünya Savaşı’nda var olan ilişkileri, dengeleri, çelişki ve çatışmaları, bunların nereye evrileceğini anlamak gerekiyor. Üçüncü Dünya Savaşı demek eski dengelerin yıkıldığı, yeni dengelerin oluşacağı mücadele süreci demektir. Bu bakımdan bu savaşın sonucu yeni bir dünya, yeni bir Ortadoğu şekillenecektir.

Şu anda dünya dengeleri Ortadoğu ekseninde yeniden kuruluyor. Ortadoğu’daki mücadele aslında dünya dengelerinin nasıl şekilleneceği mücadelesidir. Güç gösterisinin en somut olacağı yer de Ortadoğu’dur. Başka yerlerdeki güç gösterileri, dengeler aldatıcıdır. Dünya gerçeğinin tümünü yansıtan gerçekler değildir. Ya da başka bir bölgede kullanılan güç o devletin, o siyasi gücün gerçek gücünü ifade etmez. Ama Ortadoğu’da kurulacak dengeler ve güç mücadelesi tamamen dünya genelindeki dengeleri etkileyecek gücü ve güç mücadelesini ifade eder. Bu açıdan Ortadoğu’daki Üçüncü Dünya Savaşı’nı, bu savaşta ortaya çıkan güç dengelerini ciddiye almak gerekiyor. Buradaki güç dengelerinin dünya dengelerini yaratacağını bilerek buradaki mücadeleye çok ciddi yaklaşmak gerekiyor. Zaten dünyada askeri, siyasi ve ekonomik gücü olanlar tamamen Ortadoğu’da kendi varlıklarını hissettirmek istiyorlar. Eğer Ortadoğu’da kendi varlıklarını hissettirmezlerse ya da Ortadoğu’daki mücadelenin içinde şu veya bu biçimde olmazlarsa kendilerinin askeri, siyasi ve ekonomik gücünün çok ciddiye alınmayacağını biliyorlar. Şöyle bir değerlendirme var, bunu gerçekten yanıltıcı görmek gerekiyor; dünyada ekonomik, siyasi ve askeri güç dengeleri Uzak Doğu’ya, Büyük Okyanus’a kayacaktır, deniliyor. Yani Çin, Japonya, Hindistan, Avusturalya ve Endonezya’nın da içinde olduğu alanın dünyadaki esas dengeleri belirleyeceğinden söz ediliyor. Bunun bir geçekliliği var, tümüyle yanıltıcı denilemez. Ama bir bütün olarak bakıldığında, Uzak Doğu’daki bu duruma bu kadar büyük önem atfetmek yanlışlı olabilir. Ekonomi açısından gerçekten de önemli hale gelmiştir. Şundan dolayı önemli hale gelmiştir; kapitalizmin bugünkü aşaması esas olarak tüketim toplum aşamasıdır. Çünkü kapitalizm

ancak her gün daha fazla tüketim yapıldığında ayakta kalabilir. Büyümeyen ve gelişmeyen kapitalizm çöker, ölür. Kapitalizmin böyle bir doğası vardır. Kanseri hücre yeni hücreler yiyemezse yaşayamaz, kapitalizm de öyle. Toplumu yemeden, toplumsal değerleri tüketmeden yaşayamaz. Bunun yolu da toplumu dağıtıp bireyciliği geliştirerek tüketim peşinde koşan bir toplum yaratmaktır.

Dünyadaki güç dengesi Ortadoğu ve Avrupa eksenli coğrafyadadır

Kapitalizm sonuçta kendini var eden toplumu da bitirecek bir kanserojen sistemdir. Bu yönüyle tüketim toplumu karakteri nedeniyle Uzak Doğu’nun öneminden söz etmek gerekir. Çünkü dünya nüfusunun büyük bölümü bu coğrafyadadır, tüketimin en fazla bu coğrafyada olma özelliği vardır. Bu bakımdan kapitalizmi krizden kurtaracak ya da kapitalizmin önümüzdeki yıllarda ve dönemde varlığını sürdürmesi buradaki insanların tamamen tüketim toplumuna koşuturulması ve daha fazla tüketim yapmasını sağlamaya bağlıdır. Bu açıdan kapitalist şirketler için daha fazla tüketim yapılacağı, insan nüfusunun yoğun bulunduğu bu coğrafya önemli olmaktadır. Bu yönüyle Uzak Doğu önümüzdeki dönem önemini artıracaktır ama askeri, siyasi ve kültürel olarak güç dengesi hala Ortadoğu’dadır, Avrupa’dadır. Ortadoğu ve Avrupa eksenli coğrafyadadır. Avrupa Ortadoğu’nun devamı olduğu gibi, Ortadoğu da Avrupa’nın bir parçası durumundadır. Birbirlerini çok etkileyen coğrafyalardır. Tarihsele, siyasal ve kültürel olarak buralar önemlidir. Bugün de önemini korunmaktadır. Bu açıdan Ortadoğu’daki savaş dünya dengelerini belirlemede hala önemini korumaktadır. Bunun bir kere altını çizmek gerekiyor. Uzak Doğu’nun önümüzdeki dönemlerde artacak önemini göz ardı etmeden Ortadoğu’da oluşacak dengelerin hala dünya dengelerindeki yerinin önemli olduğunu görmek, buna göre politika ve yaklaşımlar geliştirmek gerekmektedir.

Şu gerçeği her zaman ortaya koyduk; günümüzün kapitalist sistem koşullarında herkes aynı gemidedir. Tüm ülkeler

kapitalist sistem içindedir. Kapitalizmin küreselleşmesinden söz edilir ve tüketim toplumu aşamasında olduğu vurgulanır. Bunlar ise kapitalist ülkelerin, kapitalist sistemin birbirinden çok kesin sınırlarla kopmalarını, uzaklaşmalarını engelleyen bir özellik olmaktadır. Artık kapitalizmin geldiği aşamada iletişim ve bilişim teknolojisinin etkisiyle ve kapitalizmin küreselleşmesiyle birlikte rekabet içinde ve birbiriyle mücadele içinde de olsalar kapitalist ülkelerin esasta, tümüyle birbirinden kopamayacakları gerçeğini görmek gerekiyor. Bu yönüyle mücadele 20. yüzyıldaki gibi sert, katı kamplaşmalar arasındaki mücadele biçiminde geçmeyecektir. Mücadele kapitalizmin geldiği aşamada sistem içi güçlerin birbirleriyle mücadelesi olarak ele alınmak durumundadır. Bunun da Birinci ve İkinci Dünya Savaşı’nda, 20. yüzyılda olduğu gibi cepheden, kamplaşarak çok sert biçimde olmayacağı anlamına gelmektedir. Bu bakımdan Üçüncü Dünya Savaşı’nın sürdüğü Ortadoğu’daki ilişki ve dengelere bu çerçevede bakmak lazım. Çok karmaşık bir ilişki düzeninin, ittifakın ve dengelerin olduğunu görmek gerekiyor.

Güçler arasındaki ilişki ve çelişkilere dinamik çerçevede bakmak gerekir

Günümüzde çok kaygan bir zeminde siyaset yapıldığını, bugün ittifak içinde olanların yarın rekabet içine gireceklerini, karşı karşıya gelebileceklerini görmemiz gerekiyor. Bu açıdan çok sert kamplaşmaya dayanan bir düşmanlık, bir mücadele gerçeği görülmeyecektir. Bugün mücadele içinde olanların yarın bazı konularda mücadeleleri sürse de bazı konularda da ortak davrandıklarını görebiliriz. Bu yönüyle de siyasal mücadeleye, diplomatik ilişkilere çok dinamik çerçevede bakmak, çok katı değerlendirmeler ekseninde yaklaşmamak, dünyadaki siyasal mücadelenin, bunun Ortadoğu’da yansımalarını bilmek, mücadele karakterini anlamak ve buna göre de ortaya çıkan ittifakları, çelişkileri, ilişkileri, çatışmaları yakından takip etmek, değerlendirmek gerekmektedir. Kuşkusuz Ortadoğu’da ABD kendi ağırlığını koyuyor. ABD’yle birlikte Avrupa ağırlığını koyuyor. Ama bunun yanında

aynı kapitalist sistem, küresel kapitalizm içinde olsalar da ancak tarihsel, ekonomik ve siyasal olarak farklılıkları olan, öte yandan ayrı bir gelişme dinamiği olan bu yönüyle de sistem içi güçler açısından sistemin etkili gücü olan Rusya Üçüncü Dünya Savaşı’nda ağırlığını koymuş bulunmaktadır. Özellikle soğuk savaş dönemindeki siyasi ilişkilerinin, eski ilişkilerinin izlerine dayanarak da Ortadoğu’da süren Üçüncü Dünya Savaşı’nda kendisini etkili kılmaya çalışmaktadır. Kendisini dikkate alınır hale getirmektedir. Nitekim Rusya’nın Suriye’de önemli bir ağırlığı olmuştur. Öteye yandan Türkiye ile taktik ilişkiler kurarak kendi pozisyonunu güçlendirip bu temelde ağırlığını da artırmaya çalışmaktadır. Türkiye’nin NATO’dan çıkmaya çağını bilse de taktik olarak kullanıp kendi pozisyonunu güçlendirme politikası yürütmektedir. Öyle ki, NATO üyesi olan, ABD’yle, Avrupa’yla sıkı ilişkileri olan Türkiye kısa vadede Rusya’yla ilişkiler kurabiliyor, ABD’yle Avrupa’yla kısmi bir gerilim yaşama temelinde de bir politika yürütüyor. Günümüzün ekonomik, siyasi ve toplumsal koşulları böyle bir politika yürütmesine imkan vermektedir. Yoksa 20. yüzyılda böyle davranabilir miydi? Böyle davrandığı an hangi siyasi güç hükümte olursa olsun ömrü uzun olamazdı. Ama yeni kapitalist dünyanın, dünyadaki siyasal sistemin kaygan taktik ilişkilere imkan verdiğini görmekteyiz.

Şunu da söylemek gerekiyor; ABD, Rusya ve Avrupa Ortadoğu’da Birinci ve İkinci Dünya Savaşı’ndaki gibi çok şiddetli bir savaşa girerek birilerinin diğerini dışladığı bir siyasal süreç ya da siyasal sonuç ortaya çıkmayacaktır. Belli bir uzlaşma olacaktır. Şimdi yürütülen mücadele aslında bu belirli ve kaçınılmaz olacak uzlaşmada kimlerin daha etkili olacağını belirleme mücadelesidir. Ortadoğu’da, Suriye’de sistem içi bu güçler açısından uzlaşma kaçınılmazdır. Ama bu uzlaşmada da her güç kendisini daha etkili kılma mücadelesi vermektedir. Şimdi öne çıkan Rusya ve ABD’dir. Ama bunların yanında da çeşitli ittifaklar vardır. ABD daha çok Avrupa’yla ilişkilidir. Rusya’nın Çin’le ilişkisi var. Hatta Hindistan ilişkilerini de bölgedeki gücünü etkili kılmada kullan-

maktadır. Yine İran'la ilişkilerini kullanmaktadır. Bu yönüyle mevcut dengeleri hem kaygan olarak değerlendirmek gerekiyor hem de DAİŞ'e karşı geçen yıllarda oluşan mücadele sürecinde giderek hangi güç birbirine yakın olacak bunlar giderek daha da netleşiyor. Mücadele sürecinin böyle bir karakteri var. Giderek ilişkileri, ittifakları ve dengeleri daha da netleşecektir. Bu netleştirme süreci devam ediyor. Bu nedenle çekişme ve çatışma bir dönem daha sürecektir ama çekişme ve çatışmayla dengelerin netleşmesi durumu ortaya çıktıkça güç dengelerinde kimin yerinin ne kadar olacağı ve oluşacak siyasal dengelerde kimin daha etkin yer alacağı belli olacaktır. Uluslararası düzeyde etkili olan herhangi bir güç dışlanmayacaktır. Ama herkes kendi güç konumuna göre de Ortadoğu'daki güç hiyerarşisi içinde yerini alacaktır.

Rusya Türkiye'yi Kürt tehdidiyle kendi politikalarına hizmet eder hale getirmiştir

Şunu belirtmek gerekiyor; Rusya DAİŞ'e karşı mücadele ekseninde kendisine Suriye'ye daha etkili müdahale etme imkanı buldu. Aslında bu imkanı sağlayan DAİŞ ve bazı radikal İslamcı güçlerin varlığı oldu. Bunlar giderek ABD ve Avrupa çıkarları için de tehlikeli olunca rejimin yıkılması istenmemiş, bundan da Rusya, İran ve Suriye rejimi yararlanarak kendilerini güç yapmışlardır. Daha sonra Türkiye'yi özellikle de Kürt tehdidiyle sıkıştırmışlar ve onları da kendi politikalarına hizmet eder hale getirmişlerdir. Özellikle Türkiye'nin Rus uçağını vurması, yine Rus elçisinin öldürülmesi Türkiye'yi sıkıştırmıştır. Öte yandan Rusya'nın bu ortamda Kürtlerle ilişki ve ittifak içine girmesi Türkiye'yi korkutmuş, bu nedenle Rusya'yla ilişkiler içine girmiştir. Zaten sorunlu da olsa ABD'yle, Avrupa'yla ilişkiler vardır ama mevcut durumda Rusya'nın Kürtlerle, Kürt Özgürlük Hareketi'yle ilişkisinin kendisi için yaratacağı tehlikeyi görekerek Rusya'ya yanaşmıştır. Astana denen süreç böyle başlamıştır. Ama Rusya da yeni dünyadaki siyasal durumun gereği Astana Cenevre'nin alternatifi değildir, vurgusunu yapmıştır. Böylece Astana'yla Cenevre'de aktör olan ABD ve diğer güçlere açık bir karşıtlık yapılmayacağı söylenmiştir. Bir mücadele ve farklılık olacağını ama bu farklılığın Cenevre'yi dışlayan, ABD ve ilişkide olduğu güçleri tümüyle karşısına alan bir anlayışla yürütülmeyeceğini deklare etmiştir. Eğer Astana kendisini böyle deklare etmeseydi tabii ki ABD'nin, Cenevre'ye katılanların Astana içinde yer alan ülkelere ve Astana girişimine yönelik daha sert tedbirleri olurdu. Ama kendi rakibi olan güçlerin bütün alanlarına girmeyeceklerini, onların etki alanlarını kabul ettiklerini, ama Astana'yla kendilerini ilgilendiren konularda sorunları çözmek istediklerini söyleyerek ABD'yle, Avrupa'yla şiddetli bir şekilde karşı karşıya gelmeden Astana ilişkilerini ve sürecini yürütme imkanı bulmuştur. Zaten Astana sürecinin sürdüğü dönemde Trump ve Putin'in Vietnam'daki görüşmeleri esas olarak iki ülkenin Suriye başta olmak üzere Ortadoğu'da birbirini gözetmesi, birbirinin ayağına şiddetli basma konumuna düşmemeleri görüşmesi olmuştur. Orada zımnî bir anlaşma yapılmıştır. Ya da kendi aralarında yürütecekleri mücadelenin çerçevesi ortaya konulmuştur. Yani belli sınırları aşmadan bu mücadelenin yürütüleceği gibi bir yaklaşımı Vietnam görüşmesinde kabul etmişlerdir.

Astana görüşmelerinin bir parçası olarak Soçi'de de görüşmeler olmuştur.

Aslında Soçi'deki görüşmeler Astana sürecinde olan ülkeler arasında sorunların çözüm görüşmeleri olmuştur. Soçi şunu ortaya koymuştur; Artık Astana'da olduğu gibi birçok konuda anlaşılamamaktadır. Astana'ya katılan ülkeler arasında sorun vardır. Bu sorun Soçi'de çözülmeye çalışılmıştır. Nitekim Soçi görüşmeleri sırasında, özellikle Türkiye ile Rusya görüşmeleri sırasında Türkiye, Avrupa ve ABD'yi arkasına alarak bu görüşmeleri yürütmüştür. İdlip'te Rusya'nın saldırılarının durdurulması ne Astana süreciyle bağlantılıdır ne de Soçi'deki iki güç arasındaki ilişkinin sonucudur. Türkiye Soçi'de ABD ve Avrupa'nın desteğini alarak Rusya'nın uçak saldırılarını durdurmuştur. Rusya, ABD ve Avrupa'nın şantajlarına boyun eğmiştir. Yoksa Soçi'de anlaşıldığı gibi çetelere nefes aldırın bir anlaşma yapılmazdı. Rusya hem ABD ve Avrupa'nın tehdidi karşısında tereddüde düşmüş, diğer taraftan da Türkiye'yi bir dönem daha kullanmak istediğinden İdlip'e yönelik hareketinden belli bir düzeyde geri adım atmıştır.

Tahran'daki görüşme de sorunlu bir görüşmeydi. Kuşkusuz Tahran'da kamuoyuna yönelik açıklamalar yanında kamuoyuna açık olmayan belli anlaşmaların yapıldığı bir toplantı olmuştur. Tahran'daki görüşmelerin televizyonda doğrudan yayınlanması konusu belli farklılıkların, farklı düşüncelerin olduğunu ortaya koymuştur. Bazı siyasi gözlemciler bunun İran tarafından bilinçli yapıldığı düşüncesindedir. Ama şu gerçektir ki, orada belirli anlaşmalar da olmuştur. Yine bazı konularda birbirini gözetken bir yaklaşım içinde olmuşlardır. Hemen o toplantı sonrası İran'ın Kürtlere yönelik saldırıları gerçekleşmiştir. İçerde YRK güçlerine yönelik operasyon olmuş ve YRK güçleri katledilmiştir, buna paralel olarak da Koye'de Rojhilatê Kurdistanî örgütlerin bulunduğu alanlara saldırılar yapılmış, Doğu Kürdistanlı partilerin birçok kadrosu, üyesi bu saldırılarda katledilmiştir. Bunun kesinlikle Tahran görüşmeleriyle bağı vardır. Ama şunu belirtmek lazım; Tahran'da ve Soçi'de artık Astana sürecinin eskisi gibi yürümediğini, artık yeni bir Astana sürecinden söz etmenin yanlış olduğunu, Astana süreci içinde yer alan ülkeler arasında hemen bir kavga çıkmasa da ama sorunlar yaşadıklarını, ilişkide olsalar da karşı karşıya geleceklerini söylemek gerekmektedir.

Almanya Türkiye'yle çok kirli politikalar yürütmektedirler

Ekim ayında İstanbul'da yapılan görüşme gerçekten de ilginç bir görüşmedir. Aslında bunu Ortadoğu'da birbirleriyle mücadele eden güçlerin belli düzeyde uzlaşma arayışı olarak görmek gerekiyor. Bu görüşmeye İran katılmamıştır. ABD de yoktur. Fransa'nın ABD tezlerini savunduğu ve ortak politika yürüttüğü, Rusya'nın da İran çıkarlarını gözettiği gibi değerlendirmeler yapılmıştır. Bunlarda gerçeklik payı vardır. Fransa zaten ABD'yle sıkı ilişki içindedir. Ama Rusya'nın zirvede İran'ı temsil ettiği biçiminde ki değerlendirme gerçeği tam yansıtmamaktadır. Kamuoyuna yönelik değerlendirmelerdir. İran dışlanmıştır, İran'ın katılacağı bir görüşmeye Fransa ve Almanya katılamazdı. Çünkü ABD'yle sorunlar yaşarlardı. Rusya'nın ve Türkiye'nin Fransa'nın ve Almanya'nın İran'ı dışlayan yaklaşımlarını kabul etmeleri Fransa'yla uzlaşma arayışlarını tercih ettiklerini göstermektedir. Almanya Türkiye'ye daha yakındır. Almanya gerçekten de geçmişte olduğu gibi Türkiye'yle çok kirli politikalar yürütmektedirler. Bir nevi Ermeni soykırı-

mındaki Almanya-Osmanlı İmparatorluğu ittifakı şimdi günümüzde Kürt soykırımı konusunda yürütülmektedir. Almanya Türkiye'nin Kürtler ve demokrasi güçleri üzerindeki baskısını teşvik etmektedir. Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin mücadelesiyle çökme noktasına gelen Türkiye'yi en başta da Almanya kurtarmaya çalışmaktadır. Almanya demokrasi güçlerini ve Kürtleri gözetmeyen bir yaklaşımla Türkiye'deki ekonomik ve siyasi çıkarlarını kurtarma peşindedir. Bu bakımdan Almanya politikaları gerçekten de kirlidir. Kürt soy-

Ortadoğu koşulları, halkların özelemleri, Kürt halkının özgürlük mücadelesi, Ortadoğu'da demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadele 20. yüzyıl statükosunun sürdürülmesini zorlaştırmaktadır. 20. yüzyıl statüsü halklar için kölelik, zulümdür, baskıdır. Bunun yürütülmesi mümkün değildir. Ama ABD, Türkiye, Fransa, Rusya ve Almanya ilişkileri şimdi Ortadoğu'daki değişim dinamizmine karşı, halkların özelemlerine karşı gerici bir ittifak haline gelmiştir. Bu konuda derler ya, al birini vur ötekine.

Bugün Ortadoğu'da kaos aralığı dediğimiz süreç yaşanıyor. Bunun anlamı şudur; halkların dinamizmi, özelemleri karşısında yeni bir kabuk, yeni bir statü ve biçim gerekmektedir. Toplumsal öz dinamikler harekete geçmiş, eski biçimi parçalamıştır. Yeni bir biçim arayan toplumsal, siyasal ve ekonomik dinamizme eski kalıbı geçirmek mümkün değildir. Çünkü; bu dinamizm zaten o kalıbı parçalamıştır. Zorla, bastırarak, ezerek, susturarak artık bu dinamizme eski kalıbı ve biçimi giydirmek mümkün değildir.

kırımına ortak olmaktadır. Kuşkusuz diğer ülkelerin de bu yönlü politikaları var. Fransa'nın, Rusya'nın, ABD'nin de tutumlarıyla Türkiye'ye siyasi ve ekonomik destek verdikleri açıktır. Ama Almanya bu konuda daha aktif bir konumdadır. Ya da Türkiye esas olarak da Almanya'ya sırtını dayayarak bu süreci kurtarmaya çalışmaktadır.

Eğer Türkiye'nin siyasal ilişkilerinde bir kayma varsa bu NATO içinde ya da kapitalist sistem içinde Türkiye'nin Almanya'ya daha fazla yaklaşmış bulunmasıdır. Aslında Almanya NATO'nun

verdiği görevi Türkiye'yi kendisine yakınlaştırma çerçevesinde kullanmaktadır. 20. yüzyılda NATO Almanya'ya Türkiye'yi kontrol etme ve denetim altında tutma rolü vermiştir. Türkiye NATO içinde Almanya tarafından kontrol edilmiştir. Şimdi Almanya 20. yüzyıl dengeleri değiştiği halde, NATO içindeki bu konumunu kullanarak Türkiye'yle ilişkilerini kapitalist sistemin diğer ülkelerinden daha fazla kendi çıkarları doğrultusunda yürütmektedir. Merkel'in politikalarını böyle görmek lazım. 7 Haziran seçimleri sonrası ve 24 Haziran seçimlerinde AKP iktidarına destek verdi, ekonomik krize girdiğinde de desteğiyle ekonomik olarak çökmesini engelledi. Böylece Türkiye'yi ekonomik ve siyasi olarak kendisine daha fazla bağlama yolunu seçmiştir.

Rusya, Almanya ve Fransa İstanbul'a giderek Erdoğan'a nefes aldırışlardır

Fransa da bu dönemde ABD'nin de politikasını yürüten bir güç olarak Türkiye'deki faşizme destek vermiştir. Ekonomik ve siyasi olarak ayakta kalmasına destek verilmiştir. Erdoğan yalnızlaşmış ve dünyadan tecrit olmuştu, dünyada herkes faşist diktatörlük olarak görüyordu. Bu AKP iktidarını çok sıkıştıyordu, yıkılmayla karşı karşıya getiriyordu. Rusya, Almanya ve Fransa İstanbul'a giderek Türkiye'ye nefes aldırışlardır. O güne kadar Türkiye'nin uyguladığı baskı ve zulüm politikalarını görmezden gelerek normalleştirilmişlerdir. İstanbul toplantısının en büyük sonucu bu olmuştur. Yoksa diğer konularda bir ortaklaşma sağlanamamıştır. Her güç bir birini anlamaya, politikalarını görmeye çalışmıştır. Ama Türkiye'de AKP-MHP iktidarı kendi faşizmine bu toplantıda destek almıştır. Şimdi bu toplantının bir gerçeğini de şöyle ifade etmek lazım. ABD'nin son zamanlarda Türkiye'yle ilişkileri geliştirmek istediği, daha doğusu Türkiye'nin ABD'yle daha uyumlu politikalar yürütmek istediği görülmektedir. Bu aslında Türkiye'nin herkese dayattığı 20. yüzyıl dengeleri ve statükosunu ABD'nin, Fransa'nın, Almanya'nın ve Rusya'nın belli düzeyde kabul ettiği anlamına gelmektedir. Aslında dünya koşulları, kapitalizmin geldiği aşama, Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi anlayışı, Ortadoğu'da ekonomik, siyasi ve toplumsal sorunlar kesinlikle Ortadoğu'nun değişmesini dayatmaktadır. 20. yüzyıl dengeleri ve statükosuyla Ortadoğu'da istikrar ve barışı sağlamak mümkün değildir. Ama şu görülüyor, ABD, Türkiye, Fransa, Rusya ve Almanya Ortadoğu'daki değişim dinamiklerinin tersine politika yürütüyorlar. Türkiye, Kürtleri soykırıma uğratmak için Ortadoğu'daki dengelerin değişmesini istemiyor. 20. yüzyıl dengelerinin, yani Kürtleri soykırıma uğratma dengelerinin sürmesini istiyor. Ama dünya, Ortadoğu koşulları, halkların özelemleri, Kürt halkının özgürlük mücadelesi, Ortadoğu'da demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadele 20. yüzyıl statükosunun sürdürülmesini zorlaştırmaktadır. 20. yüzyıl statüsü halklar için kölelik, zulümdür, baskıdır. Bunun yürütülmesi mümkün değildir. Ama ABD, Türkiye, Fransa, Rusya ve Almanya ilişkileri şimdi Ortadoğu'daki değişim dinamizmine karşı, halkların özelemlerine karşı gerici bir ittifak haline gelmiştir. Bu konuda derler ya, al birini vur ötekine. Şimdi izlenen politikalar gerçekten de statükocu bir politikadır.

21. yüzyılın başlarında Ortadoğu'da belli bir değişim hedefleniyordu. Ancak halkların mücadelesi karşısında, yine statükocu, gerici güçlerin direnişi orta-

ında Ortadoğu'daki eski statükoların çok fazla değişmeden sürdürülmesi gibi bir politikaya yönelmiş bulunmaktadır. Yani Ortadoğu gericiliğiyle dünyadaki kapitalist sistem, egemen güçler yeni temelde bir ilişki ve ittifak düzeni kurarak Ortadoğu'da halklar üzerinde baskı ve zulüm düzenini sürdürmek istemektedirler. Ortadoğu'da statükonun korunmasını, devam etmesini isteyen Türkiye'yle, Fransa, Almanya, Rusya ve ABD arasında bir uzlaşma olabileceği görülmektedir. Aralarında belli ilişkiler olsa da tutucu statükoyu koruyan, halkların iradesine karşı gerici direniş gösteren konuma gelmişlerdir. Ancak 20. yüzyıl statükosunda ısrar etmenin ve onun devamını sağlama yaklaşımlarının kaybetmesi kaçınılmazdır. Öyle ki, bu ülkeler Türkiye'yle ilişkilerde zorlanıyorlar, istedikleri düzeyde bir Ortadoğu düzenini kurmada politik çözüm ortaya koyamıyorlar. Halkların iradesi karşısında halklarla uzlaşma becerisini gösteremiyorlar. Halkların özelemleri karşısında gerici, tutucu, ekonomik ve siyasi çıkarlarını bırakmayan bir tutum içinde oluyorlar. Bu da onları sonuçta Ortadoğu'da gericiğin, statükoculuğun bekçisi olan, Ortadoğu gerici statüsünü, Kürt soykırımcı statüsünü sürdürmek isteyen Türkiye'yle bir uzlaşma içine girmelerini ortaya çıkarmaktadır.

Rusya zaten çok köklü bir değişim yaşamadan Ortadoğu düzeninin sürmesini isteyen bir konumdaydı. Bölge ülkelerle ilişkileri onu bu konumda tutuyordu. ABD bölgede belli bir değişim istese de Türkiye'yle ilişkileri ve halkların özgürlük ve mücadelesi konusunda yaşadığı korkuları Ortadoğu statükosunu çok fazla değişime uğramadan sürdürme aktörü rolünü üstlenmiştir. Sorunları çözememe, demokratik, halklarla uzlaşmaya dayalı bir çözüm üretememe sonuçta o ülkeleri gidip Ortadoğu'nun en gerici gücüyle ilişkilene durumunu ortaya çıkarmıştır. Ancak bu yaklaşım çözümsüzlüktür, tıkanmadır. Bu yaklaşımlarla ne Suriye, ne de Ortadoğu'da istikrar ve barışı sağlamak mümkündür. Aksine Ortadoğu'daki ekonomik ve siyasi çıkmazı, kaosu derinleştirmek ve sürdürmek anlamına gelmektedir. Zaten 20. yüzyıl düzeni Ortadoğu'daki bu çatışmaları, krizi, kaosu ve çekişmeleri ortaya çıkarmıştı. Bu kaosu, krizi ortaya çıkaran 20. yüzyıl parametreleri ve anlayışıyla ortaya çıkan sorunlar, kriz ve kaos çözülebilir mi? Bugün Ortadoğu'da kaos aralığı dediğimiz süreç yaşanıyor. Bunun anlamı şudur; halkların dinamizmi, özelemleri karşısında yeni bir kabuk, yeni bir statü ve biçim gerekmektedir. Toplumsal öz dinamikler harekete geçmiş, eski biçimi parçalamıştır. Yeni bir biçim arayan toplumsal, siyasal ve ekonomik dinamizme eski kalıbı geçirmek mümkün değildir. Çünkü bu dinamizm zaten o kalıbı parçalamıştır. Zorla, bastırarak, ezerek, susturarak artık bu dinamizme eski kalıbı ve biçimi giydirmek mümkün değildir. Bu yönüyle de Türkiye'nin, Rusya'nın, Almanya'nın ve Fransa'nın politikaları temelsizdir, çürüktür. Aslında bu yaklaşımları halkları, özgürlük ve demokrasi güçlerini daha avantajlı ve inisiyatifli duruma getirmiştir. Bu durumdan şikayet etmek yerine, egemen, emperyalist güçlerin çözümsüzlüğü karşısında halkların çözümünün tek alternatif haline gelmesi, alternatif gücünün ve etkisinin artması, Ortadoğu'da süren Üçüncü Dünya Savaşı sonucunda halkların iradesinin daha etkili bir biçimde dengeleri ve oluşacak statükoya yansıtacağını görerek mücadeleyi geliştirmek ve etkili kılmak gerekmektedir. Uluslararası güçlerin ve bölge gericiğinin çözümsüzlüğü ve bir araya gelmelerinin sonucunu böyle anlamak, böyle anlayarak devrimci ve de-

mokrazi güçlerinin daha örgütlü ve ortak bir biçimde mücadelelerinin gerekliliğini görmek gerekir. Demokratik ittifaklar temelinde ortak mücadele ettiklerinde de halkların ve demokrasi güçlerinin çok büyük kazanacakları yeni bir siyasal döneme girmiş bulunmaktadır.

Suriye'nin geleceğini

Kürtlerin durumu belirleyecektir

Suriye'de mücadele sürerken Kürtlerin durumu çok kritik, hatta belirleyici konumdadır. Artık iç güç olarak bir rejim vardır, bir de Kuzey Suriye Federasyonu ve Demokratik Suriye Güçleri vardır. Diğer güçler dış güç konumundadır. Türkiye ve Türkiye'ye bağlı çeteler de dış güçtür. Tamamen Türkiye'nin desteğiyle ayakta kalmaktadırlar. İç dinamiklerle ilgileri kalmamıştır. Sadece Türkiye'nin siyasi ve askeri gücüyle yaşayan işbirlikçi çetelerdir. Herhangi bir toplumsal temelleri falan yoktur. Böyle bir ortamda tabii ki Suriye rejimi üzerinde bir mücadele sürüyor. Rusya'nın Suriye ile ilişkileri var, ABD, Fransa ve diğer ülkeler Suriye'yi böyle kabul edemeyeceklerini söy-

askeri ve siyasi baskı uyguluyor. Onun politikası da böyle. ABD ve Rusya ise Kürtleri kendi etkisinde değerlendirmek istiyorlar. Bunun için de Türkiye sopasını Kürtler üzerinde kullanıyorlar. Türkiye'nin Kobanê'ye, Til Abyad'a saldırıları sadece Türkiye'yle bağlantılı saldırılar değildir. ABD ve Rusya göz yumuyor. Türkiye kendi politikaları sonucu ABD'nin veya Rusya'nın kendi saldırılarına göz yummasını sağladığını sanıyor ama esas gerçek öyle değil. Esas gerçek Türkiye saldırılarak Kürtler teslim alınmaya çalışılıyor. Bu konuda sadece ABD ve Rusya'nın politikaları değil, Türkiye'nin de bunlarla ilişki içinde böyle bir politika izlediğini de göz ardı etmemek gerekiyor. Ancak Rojava Devrimi'ne yapılan saldırıların esas aktörlerinin ABD ve Rusya olduğunu düşünmek gerekiyor. ABD'den bağımsız Türkiye'nin saldırıları söz konusu değildir. ABD göz yumuyor ve teşvik ediyor. Böylelikle Kürtleri kendi politikaları doğrultusunda hareket etmeye zorluyor. Bu konuda Rojava Devrimcilerinin ve Kuzey Suriye Federasyonu yöneticilerinin politikalarında eksiklikler ve gevşeklikler görülüyor; ya da mevcut durumu yeterince anla-

ve tasfiye etmek istiyor ama burada Türk devletinin Rojava'ya saldırısına karşı Rojava'yı koruyan kesinlikle ABD değildir. ABD'nin böyle bir yaklaşımı yoktur. Eğer Türkiye hemen giremiyorsa bu ABD'nin Kürtlerle ilişkisinden, Kürtlere ihtiyaç duymasından dolayıdır. Kürtlere

Rojava devrimcilerinin, Suriye devrimcilerinin Ortadoğu genelinde etkili politik güçleri vardır, dengelerde yeri vardır. Bu yönüyle birçok güç Kürtlere muhtaçtır. Buna ABD de dahildir. Sanki Kürtler ABD'ye muhtaçmış gibi bir hava yaratılıyor, bu doğru bir yaklaşım değildir. Bu aldatıcı bir yaklaşımdır. Bu, Suriye ve Ortadoğu siyasetini anlamama durumudur. Bir kere bunu özellikle vurgulamak gerekiyor.

Rojava'yı koruyan bir güç olarak görmemeleri gerekiyor. Bunun bir yanılgı olduğunu, yarın gerekirse Kürtleri de bırakabileceğini, bugün bırakamıyorsa bunun nedeninin Kürtlerin gücünden kaynaklandığını, Kürtlerin Suriye ve Ortadoğu üzerindeki etkisinden kaynaklandığını bilmeleri gerekiyor.

ABD'nin kolay kolay Kürtlerle ilişkisinden vazgeçmesi düşünülemez. Bu onun için pahalıya mal olacak bir yaklaşım olacaktır. Bunun bilinmesi lazım. Bu bakımdan Kürtlerin öz gücüne daha çok güvenen bir duruş içinde olması gerekiyor. ABD karşısında da öz gücüne güvenen bir özgüven yaklaşımı olmalı, Türkiye'ye karşı da öz gücüne güvenen özgüvenli bir politik yaklaşım gösterilmeli. Bir kere şu yaklaşım önemlidir; Kürtler her türlü saldırı karşısında sonuna kadar direnecektir; son ferdine kadar direnecektir. Efrîn'de olduğu gibi belli bir direnişten sonra geri çekilme gibi yaklaşımlar olmamalıdır. Kürtler sonuna kadar direnme kararında olurlarsa ABD'nin de, Türkiye'nin de, herkesin de oyunlarını bozarlar. Bir kere bu gerçekliğin bilinmesinde fayda vardır. Rojava devrimcilerinin, Suriye devrim-

var. Bunun görülmesi gerekiyor.

ABD'nin 3 PKK yöneticisi hakkında aldığı karar Türkiye'ye destek vermektir. Türkiye'yi daha fazla kullanma politikasının parçası olarak bu kararı almıştır. Nasıl ki Önder Apo'ya yönelik komployla Türkiye'yi Ortadoğu'da daha fazla kullanma politikası yürüttülerse, şimdi benzer biçimde 3 yoldaşımıza, 3 PKK yöneticisine, özellikle de özgürlük mücadelesinin 3 temel alanı olan PKK öncülüğüne, HPG komutanlığına ve KCK sistemine saldırı vardır. Bu arkadaşlar şahsında Kürt Özgürlük Hareketi'nin 3 temel ayağının sorumluları hedef alınıyor. Böylelikle 3 temel ayağının yöneticileri etkisizleştirilerek Özgürlük Hareketimiz zayıflatılmak isteniyor. Bu temelde de tüm Kürtlerin bu zayıflama temelinde koalisyon güçlerine, ABD'ye daha fazla teslim olmasını sağlamaya çalışıyorlar. Hem Kürtler üzerinde böyle bir politika var hem de Türkiye'yi Suriye ve Ortadoğu politikalarında kendi politik öngörü, planları ve hedefleri doğrultusunda kullanmak için böyle bir karar alınmıştır. Bunun ahlaksızca, vicdansızca ve kirli bir politika olduğu açıktır. Bu konuda Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı yaptığı açıklamayla bu kararın ne anlama geldiğini çok net biçimde ortaya koymuştur.

Kapitalist modernist güçlere güvenmemeli öz güç esas alınmalı

Rusya'nın da politikası ABD gibidir. Rusya bu politikayı ilk önce Efrîn'de uyguladı. Efrîn'i ya bize teslim edin, ya da Türk devletini sokarız, dedi. Efrîn kendisine teslim edilmeyince bu defa çetelerin belli yerlerden çıkarılması karşılığında Efrîn Türklerin işgaline açıldı. Bu kadar kirli politikalar yürütülmektedir. Kapitalist modernist güçlerin politikalarının bu kadar kirli çıkara dayandığının bilinmesi gerekiyor. Bu bakımdan kapitalist modernist güçlerin hiçbirine güvenmemek, öz gücü esas almak önemlidir. Politika yapılabilir, Rusya'yla da, ABD'yle de, koalisyon güçleriyle de ilişki kurulabilir. Hatta onların çelişkilerinden faydalanılabilir. Onların bölge politikalarından faydalanılabilir. Onların Kürtlere ihtiyaç duymasından faydalanılabilir. Bu yönlü politikalar yürütülmelidir. Ama tüm bunları yaparken hiç birine tam güvenmeden, esas güvenciyi kendinde gören bir yaklaşımla politika yürütülmesi gerekir. Savaşta da, politikada da kendilerine güvenmeleri gerekiyor. Rusya şimdi Minbiç'te pazarlık yapıyor. Türk devletinin Minbiç'i alması karşılığında Türkiye'den tavizler koparmaya çalışıyor. Türk devleti de Minbiç'i ele geçirmek için hem Rusya'yı hem ABD'yi kullanmaya çalışıyor. ABD de Minbiç üzerinden Türkiye'nin belli bir etki kurmasını sağlayarak kendi çıkarı doğrultusunda Türkiye'yi kullanmak istiyor.

Şimdiye kadar şiddetli savaş olmuş, belli dengeler oluşmuş, şimdi bir taraftan savaş, bir taraftan da kirli politikalarla herkes kendi konumunu güçlendirmeye çalışıyor. Özellikle Rusya ve ABD ilişkide olduğu bütün güçleri siyasi enstrüman olarak kullanıp kendi konumlarını güçlendirmeye çalışıyorlar. Bu açıdan Kürtlerin kendilerini siyasi enstrüman yapmaktan çıkarmaları gerekiyor. Rusya ve ABD'ye karşı da iradeli tutum göstermeleri gerekiyor. Onlara, biz size dayanmıyoruz, sizinle ilişki kurabiliriz, bazı konularda ortak hareket edebiliriz ama sizin dediğinizi yapamayız, biz halkımızın özgürlüğü ve Suriye'nin demokratikleşmesi için mücadele ediyoruz, bu konuda da kararlı biçimde mücadelemizi yürüteceğiz, siz ister bu mücadeleye destek verin ister vermeyin, biz kesinlikle bunda ısrar edeceğiz, deme-

luyorlar. Belki eskisi gibi Esad'ın gidişinde ısrarlı değil ama Suriye'yi mevcut halıyla de kabul etmiyorlar. Herkes kendi etkisinde olan bir Suriye istiyor. Kendi çıkarlarının korunduğu bir Suriye istiyor. Birçok güç Suriye üzerinde mücadele veriyor. Sadece ABD ve Rusya değil. Mısır, Suudi Arabistan, Türkiye, Avrupa var. Yine Çin Rusya üzerinden Ortadoğu'da belli bir etkide bulunmak istiyor. Bu bakımdan mücadele yoğun. Mücadelenin en yoğun olduğu alan ise Kürtlerdir. Çünkü Kürtlerin durumu Suriye'nin genelini belirleyecektir. Suriye'nin siyasi dengelerini ve karakterini belirleyecek. Bu açıdan her güç Kürtleri kendi etkisi ve kontrolüne almak istiyor. Kürtleri kendi politik çıkarlarının parçası haline getirmek istiyor. Rusya'nın da, ABD'nin de politikaları bu yönlüdür. Bu bakımdan Kürtlerin üzerinde yoğun bir mücadele var. Diğer taraftan Türkiye de kullanıyor. Türkiye'nin Kürt hassasiyeti bilindiği için hem ABD, hem Rusya Türkiye'nin Kürt hassasiyetini kullanarak Kürtleri teslim almak ve Türkiye'yi kendi politikalarının doğrultusunda kullanmak istiyorlar.

Kürtler Suriye'de etkili ve Suriye'nin geleceğini belirleyecekler. Türkiye de bunu görüyor. Türkiye Kürtlerin Suriye'de etkin olmaması için her türlü saldırganlığı yapıyor. Sürekli Kuzey Suriye üzerinde

mama sığılığı var. Bu zaman zaman kendisini açığa vuruyor. Sanki Kobanê'ye, Til Abyad'a saldırılar ABD'den bağımsızmış gibi ABD'nin Türk devletinin politikalarına karşı durması isteniyor. Zaten ABD de bunun için Türk devletinin saldırılarına göz yumuyor. Nitekim daha sonra devriye gezme, gözlem noktaları kurma gibi yaklaşımlar içine giriliyor. Bu çerçevede Kürtleri kendi politikasına çekmeye çalışıyor. Böyle çok kirli ve ahlaksızca bir politika yürütülüyor.

Kürtler ABD'ye değil

ABD Kürtlere muhtaçtır

Sanki ABD Kürtleri Türklere karşı korumak için gözlem evi kurmuş gibi, devriye atmış gibi yaklaşımlar var, bunlar kesinlikle yanılgıdır. Zaten Türk devletinin saldırısına göz yumarak böyle bir durum ortaya çıkarmak istenmiştir. Sanki ABD olmazsa Türk devleti saldırırmış, Türk devletinin saldırılarına karşı ABD koruyormuş gibi bir algı ortaya çıkarma politikası izlenmiştir. Bunun kesinlikle kabul edilmemesi ve inanılmaması gerekiyor. Bu konuda ABD'nin Türkiye'yle birlikte Kürt halkı üzerinde bir oyun oynadıklarının görülmesi gerekiyor. Kuşkusuz Türkiye Rojava Devrimi'ni boğmak

Kürtlerin konumları ve pozisyonları güçlüdür. Elbette direneceklerdir.

Kolay yollardan hiçbir şey kazanılamaz. Ne Rojava'da ne Bakur'da ne Başûr'da ne Rohilat'ta ne de Ortadoğu'da. Kolay yollardan bir şeyler elde etme yaklaşımı, kaybetme yaklaşımıdır. Kolay yollardan bir şeyler elde etme yaklaşımı, Kürt'ü özgürlüğe ve demokrasiye kavuşturma yaklaşımı değil, belli imkanlar üzerinde yaşama yaklaşımıdır. Bu tür yaklaşımlar gafillik olur.

ihtiyaç duyduğu için bu yaklaşımı gösteriyor. Burada Türkiye'nin saldırısını daha kapsamlılaşmasını engelleyen Kürtlerin durumu ve duruşudur. Bu gerçekliğin böyle görülmesi gerekiyor. Bu durum karşısında ABD'yi devriye atan, gözlem noktaları kuran ve bu temelde

cilerinin Ortadoğu genelinde etkili politik güçleri vardır, dengelerde yeri vardır. Bu yönüyle birçok güç Kürtlere muhtaçtır. Buna ABD de dahildir. Sanki Kürtler ABD'ye muhtaçmış gibi bir hava yaratılıyor, bu doğru bir yaklaşım değildir. Bu aldatıcı bir yaklaşımdır. Bu, Suriye ve Ortadoğu siyasetini anlamama durumudur. Bir kere bunu özellikle vurgulamak gerekiyor.

ABD Kürtleri kendi çizgisine çekmek istiyor. Bunun görülmesi gerekiyor. Aslında PKK'nın 3 yöneticisiyle ilgili karar da bir yönüyle Rojava'yla bağlantılı. Böyle yaparak Rojava'yı Önderlik çizgisinden koparmak, Rojava'yı genel Kürt mücadelesinden koparmak, bu temelde de kendilerine bağlamak ve etkilerini artırmak istiyorlar. Rojava halkının, devrimcilerinin daha etkili ve inisiyatifli politikalarını engellemek istiyorlar. Çünkü PKK'nın varlığı sadece Rojava Kürtlerini değil bütün Kürtleri güç yapıyor. Daha özgüvenli yapıyor. Ama PKK zayıflarsa, etkisizleşirse Rojava Kürtleri de, Başûr Kürtleri de, bütün Kürtler de zayıflar. Konumu zayıflayan Kürtler de, koalisyon güçleri olur, ABD olur, başka güçler olur, işbirlikçilik yapmak zorunda kalırlar. Bu yönüyle ABD'nin planlı, programlı ve ahlaksızca yürüttüğü bir Kürt politikası

lidirler. Büyük direneceklerini, hiç kimseye teslim olmayacaklarını, Türk sopolasının da kullanılmasını kabul etmediklerini, onu da boşta çıkaracaklarını, Türk devleti karşısında en şiddetli direnişi göstereceklerini, Türk devletine ve sopolasına dayanarak hiç kimsenin Kürtleri terbiye edemeyeceklerini ortaya koymalıdır. Kürtleri sadece bir siyasi enstrüman araç olarak göremeyeceklerini, Kürtlerin özgür ve iradeli ilişki kurmak istediklerini, kimseye düşmanlık yapmadan ama Kürt halkının özgürlüğü ve Suriye'nin demokratikleşmesini istediklerini göstermeleri gerekiyor. Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve istikrarında çıkarılan herkesin en başta da bu yönlü politika izleyen Kürtlerle ilişki içinde olmaları ve samimi yaklaşımları, Kürtlere karşı kirli ve ikiyüzlü politika izlememeleri konusunda tutumunu net ortaya koymaları önemlidir. Rojava devrimcileri bu konuda hiçbir biçimde tereddüt göstermemelidirler.

Kürtlerin konumları ve pozisyonları güçlüdür. Elbette direneceklerdir. Kolay yollardan hiçbir şey kazanılamaz. Ne Rojava'da, ne Bakur'da, ne Başûr'da, ne Rojhilat'ta ne de Ortadoğu'da. Hiç kimse Kürtlerin kolay hak kazanmasını beklememelidir. Kolay yollardan bir şeyler elde etme yaklaşımı kaybetme yaklaşımıdır. Kolay yollardan bir şeyler elde etme yaklaşımı Kürt'ü özgürlüğe ve demokrasiye kavuşturma yaklaşımı değil, belli imkanlar üzerinde yaşama yaklaşımıdır. Bu tür yaklaşımlar gafillik olur. Ne Rojava'da, ne Başûr'da, ne Bakur'da, ne Rojhilat'ta ne de Ortadoğu'da Kürtler hiçbir şeyi kolay kazanamazlar. Ağır bedelleri, direnmeyi göze almaları gerekmektedir. En küçük hakkın bile büyük bedellerle ödenerek kazanacağını bilmeleri gerekiyor. Kim, Kürdistan'da direnmeden, bedel ödmeden, kolay yollardan şu, bu politik ilişkiye dayanarak hak elde edeceğini düşünüyorsa tarihi gaflet ve yanılgı içerisinde. Bu ister PKK olsun, ister Rojava olsun, ister Başûrlu Kürt örgütleri olsun, ister Rojhilatlı Kürtler olsun, yanılgı yaşarlar. Bu bakımdan herkes öz gücüne güvenmeli, direnerek her şeyi elde edileceğini düşünmeli. Ancak öz gücüne güvenme temelinde diğer siyasi ilişkilerin anlam kazanacağını, bu mücadelenin gücüne etki yaparak başarılarında olumlu rol oynayabileceğini düşünmeli. Yoksa direnişsiz, bedeller ödmeden, bedeller ödemeyi göze almadan, öz gücüne güvenmeden iradeli ve mücadele duruşu ortaya konulmadan şu, bu ilişkiye dayanarak bir şey elde edileceğini sanmak kendini kandırmaktır, elindekini avucundakini kaybetmektir. Bu bakımdan Rojava hal-

kının ve Rojava'daki devrimci güçlerin doğru politika izlemeleri gerekiyor. Kendi öz güçlerine dayanarak mücadele etmeleri gerekiyor. Bizim gücümüz yok, şununla savaşamayız, buna karşı duramayız yaklaşımı gaflettir, gaflet de ihanete ve yenilgiye götürür.

Kürt halkının özgürlük dinamikleri güçlüdür, herkese karşı direnebilir

Kürt halkının her türlü direnme imkanı ve gücü vardır. Ortadoğu'da Kürt halkının direnme potansiyeli kadar potansiyeli olan başka bir halk yoktur. Kürt halkının özgürlük dinamikleri güçlüdür. Herkese karşı direnebilirler. Türkiye'ye karşı da, ABD'ye karşı da, Rusya'ya karşı da direnebilirler. Yeter ki direnme iradesi gösterilsin. Direnme iradesi gösterildiğinde onların saldırganlıkları kırılır. Onların politikaları boşta çıkarılır. Tarihe, mücadeleye, siyasal gelişmelere formel ve biçimsel bakılmaz. Çıplak gözle görüldüğü gibi izah edilemez. Şunun şu kadar askeri var, şunun şu kadar gücü var, denilerek siyasal değerlendirme yapmak tarihten habersiz olmaktır. Devrimci ideolojinin, devrimci politikanın gücünü bilmemektir. Çözüm projesinin gücünü bilmemektir. Eğer tarihte parası, silahı, şusu, busu güçlü olanlar kazansalardı hiçbir din, hiçbir devrimci hareket ortaya çıkmazdı. Bu açıdan devrimci ideolojinin, tarihi doğru okuyan ideolojik politik yaklaşımların gücünün bütün askeri, siyasi, parasal, maddi her türlü gücü aşacağını bilmesi gerekiyor. Diğer bakışlar devrimci bakış değildir. Formel ve biçimsel bakıştır. Devrimcilikten uzak normal ve sıradan insanların bakışıdır. Bu ne Önderlik çizgisidir ne devrimci çizgidir. Bu yönüyle Rojava devrimci güçleri kendi güçlerinin farkına varacak ve kendi güçlerini görecektir. Kendi güçlerinin her türlü oyunu boşta çıkaracağını göceklerdir. Şuna, buna dayanarak savaşıma anlayışını bırakacaklardır. Şunların desteği olmazsa, şunların ilişkileri olmazsa mücadele yürümez, gibi bazı yanılgılı yaklaşımlar vardır. Bir kısım çevrelerde böyle eğilimler vardır. Bunlar halka kadar yansıtılmaktadır. Yoğun pratiğin ve günlük bazı ihtiyaçların kendini dayattığı ortamda ideolojik ve tarihi bakıştan kopulmaktadır. Bunlar yanlış ve gafil yaklaşımlardır. Bunlar Önderlik gerçeğinden, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin dinamiklerinden, Rojava'daki devrimci güçlerin dinamiklerinden ve Suriye'deki demokrasi güçlerinin dinamiklerinden habersiz, çok biçimsel ve formel tarihten, sosyolojiden, ideolojiden ve tarihsel değerlerin gücünden, haklılıktan, meşruiyetten bihaber çok maddiyatçı bakışlardır. Bu bakış

Savaşın sonucunu halkın bu savaşın içinde olması, halkın bedel ödemeyi göze alacak biçimde halk savaşı içine girmesi belirler. Bunun dışındaki her yaklaşım gaflettir. Bunun dışındaki her savaş anlayışı devrimci halk savaşından uzak ve kaybetmeye mahkum yaklaşımlardır. Devrimci halk savaşı olduğunda karşıdaki güç kim olursa olsun püskürtülür. Türk devleti de, ABD de, Rusya da püskürtülür.

Şuradan buradan işbirlikçilik, işbirliği aramak yerine esas işbirliği, güç kaynağı Araplarla ittifaktır. Bir kere Rojava devrimcilerinin, Kuzey Suriye yönetiminin, Kuzey Suriye halklarının bu gerçeği iyi bilmesi gerekiyor. Kuzey Suriye halklarının ittifakı her türlü şu bu ilişkiden, şu bu destekten daha değerlidir, daha anlamlıdır. Böyle yaklaşılmadan Rojava Devrimi'ni korumak, Kuzey Suriye devrimci mücadelesini geliştirmek mümkün değildir.

yanlış bakıştır. Devrimci bakış değildir. Devrimci mücadele yürüten bir halkın bakışı olamaz, devrimcilerin bakışı olamaz. Böyle bir bakış kimde varsa bunun eleştirilmesi ve mahkum edilmesi, bu bakışlarla hiçbir yerde mücadelenin sürdürülemeyeceğinin bilinmesi gerekiyor.

Tarihe, olaylara devrimci bakış olması lazım. Olgucu, pozitivist, formel, maddiyatçı, günü birlik, sadece gözle görüneni gören, şunun parası, şunun silahı, şunun tekniği var gibisinden gören ve buna göre değerlendirme yapan yanılgılı, gafil bakışlar vardır. Bu devrimci bir bakış değildir. Devrimci bakış kendi ideolojisinin, düşüncesine ve örgüt gücünün, haklılığının, tarihsel mücadelenin yarattığı birikimlerinin etkisini, gücünü görecektir, bu temelde de kendisinin güçlü olduğunu, karşıdaki güçlerin de zayıf olduğunu görecektir, böyle bir duruş gösterecek ve böyle mücadele edecek. Tabii ki bu gücü direnmede gözü olanlar, mücadele etmede gözü olanlar görür. Kolay yollardan kazanmak isteyen, kolay yollardan devrim olsun, kolay yollardan bir yerlerde yönetim, güç olayım, diyenler kendilerindeki gücü ve direnme potansiyellerini göremezler. Çünkü onların mücadeleden gözü yoktur. Mücadele edecek güçleri olmadığı için olaya olgucu ve biçimsel bakarlar. Sadece gözle gördükleriyle değerlendirirler. Tarihsel, sosyolojik, devrimci ve ideolojik bakış yoktur, bu nedenle de kendi güçlerinin farkına varamazlar. Özellikle günümüz dünyasında kapitalist modernitenin maddiyatçı, günlük, günü birlik ve yüzeysel yaklaşımının etkisi olanlarda gerçekten yüzeysel bakışlar vardır. Halkların, ideolojilerin tarihsel, toplumsal gerçekliklerin gücünün etkisini görmeyen, böylelikle kendisine özgüveni olmayan yaklaşımlar vardır. Bu tür yaklaşımların yanlış olduğunu görülmeye gerekiyor. Bu tür yaklaşımların gaflet olduğunun görülmesi gerekiyor. Bu tür yaklaşımların emperyalist, kapitalist, sömürgeci, soykırımcı güçlerin psikolojik ve özel savaşla Kürtleri yönlendirme, düşüncelerini, duygularını ve devrimci duruşlarını çarpıtma yaklaşımının sonucu olduğunu görerek, bu tür düşüncelere ve yaklaşımlara prim vermemeleri ve kabul etmemeleri gerekir. Her türlü saldırıya hazırlıklı olunması gerekiyor. Kararlı ve iradeli olunursa her türlü saldırı püskürtülür.

Halk örgütendirilecek halka dayanarak savaşılacak

Şunu da vurgulamalıyız ki, Rojava'da savaş şöyle yürütülemez; sadece YPG-YPJ'yle, QSD güçleriyle saldırılar püskürtülemez. Halk savaşıyla, halkın gü-

cüyle püskürtülür. Savaşı sadece YPG-YPJ'den, QSD'den beklemek, bununla savaşın kazanılacağını sanmak gaflettir. Devrimci halk savaşını anlamamaktır. Nitekim Efrîn'de bu gafilliğe düşülmüştür. Halk da devrimci güçler de bu gafilliğe düşmüştür. Halk sadece YPG-YPJ'nin savaşıyla kazanılacağını sanmıştır, YPG-YPJ de devrimci güçler de halkı örgütlemeyen, halkı savaşa katmadan, halkı bedeller ödeyecek bir yurtsever ve devrimci duruş içine sokmadan savaşı yürüteceklerini sanmışlardır. Bunlar yanlış yaklaşımlardır. Halkı örgütlemeyen, halka dayanmayan her türlü yaklaşım kaybetmeye mahkumdur. Halk örgütendirilecek, halka dayanarak savaşılacak. Savaşın esası buna dayanırılacak. Yoksa savaşın esası şu silahla, bu silahla; şu mevzi, şu hendek kazmayla, şu alt yapıyla olamaz. Bunlar savaşta kayıpları aza indirmeye ve direnişi güçlendirmeye yarayan tedbirlerdir. Yoksa sonucu belirleyen tedbirler değildir. Sonucu halkın bu savaşın içinde olması, halkın bedel ödemeyi göze alacak biçimde halk savaşı içine girmesi belirler. Bunun dışındaki her savaş anlayışı devrimci halk savaşından uzak ve kaybetmeye mahkum yaklaşımlardır. Devrimci halk savaşı olduğunda karşıdaki güç kim olursa olsun püskürtülür. Türk devleti de, ABD de, Rusya da püskürtülür. Buna inanmamak irade kırılması yaşamaktır.

Devrimci halk savaşı halkla askeri ve öz savunma güçleriyle, YPG'nin, gerilla güçlerinin birlikte savaştığı savaştır. Bedelleri göze alma savaşıdır. Kürdistan'da hiçbir kazanım kolay elde edilemez. Bedeller göze alınmadan özgür ve demokratik yaşama kavuşulamaz. Bedelleri göze almadan elde edildiğini sanan her kazanım gaflettir, yanılgıdır, kazanım değildir. Kolay elde edilmiş hiçbir şey Kürt kazanımı değildir. Kolay elde edilmiş her şey kaybedilir, Kürt kazanımı ancak zorluklarla mücadele edilmişse kazanımdır. Kürdistan'da kazanımların diyalektiği budur. Yoksa kolay yollardan elde edilmiş kazanımın Kürt gerçeğinde kazanım olduğunu sanmak gaflettir, ya da kolaylıkla elde edilen bazı şeyler üzerinde kendini yaşatma anlayışıdır. Bir süre kolay elde edilenin üzerinde yaşanabilir ama sonra kolay elde edilenlerin kaybedilmesi kaçınılmazdır. Bu bakımdan her yerde, Bakur'da da, Başûr'da da, Rojhilat'ta da, Rojava'da da zor koşullarda mücadele edilerek, bedeller ödenerek kazanımların Kürt kazanımı olduğunun bilinmesi gerekiyor. Kazanımların böyle elde edileceği düşünülerek mücadele edilmesi gerekiyor. Kazanımların böyle elde edileceğini dü-

şünmeyen ve kazanımları böyle elde etmek için kendini hazırlamayan, mücadeleyi bu yaklaşımla vermeyenler sonunda hayal kırıklığı yaşarlar. Kazanım da elde edilemez, eldekileri de kaybeder. Bu gerçeğin herkes tarafından bilinmesinde fayda vardır.

Süryanilere pozitif ayrımcılıkla yaklaşılmalıdır

Kuşkusuz Rojava'da Kürtler tek başına direnmemeli, Arapları, Süryanileri bu mücadelenin içine aktif biçimde almalıdırlar. Süryanilere pozitif ayrımcılık yapılması gerekiyor. Sadece eşit yaklaşmak yetmez, Süryanilere eşit yaklaşmak eşitsizliktir. Çünkü onlar tarih boyu zaten ezilmiş ve sömürülmüşlerdir. Bu bakımdan Süryanilere pozitif ayrımcılık yapılması gerekiyor. Daha fazla destek sunulması gerekiyor. Nasıl ki demokratik Türkiye olduğunda Kürtlere eşit yaklaşmak yetmezse, pozitif ayrımcılık yapılması gerekirse, demokratik Suriye'nin de Kürtlere, Süryanilere yine diğer tarih boyu haksızlığa uğramış, ötekileştirilmiş halklara daha fazla pozitif ayrımcılık yapılması lazım, destek verilmesi lazım. Eğer Rojava devrimcileri kendilerini politik olarak güçlü kılacaklarsa, haklılıklarını dünyaya kabul ettireceklerse bu konuda halkların desteğini alacaklarsa en başta da Ortadoğu'nun ve Suriye'nin mazlum inançlarından olan Süryanilere pozitif yaklaşılması ve ilişkilerin en iyi seviyede tutulması gerekir. Bu politika herhangi bir dış güçten beklenen destekten ve yarardan çok fazlasını getirir. Bunu anlamamak da olgucu ve pozitivist yaklaşımdır. Süryanilerin ne gücü var ki, bize nasıl destek olacaklar, gibi yüzeysel bir yaklaşım içinde olmaktır. Kuşkusuz Süryanilerle belli bir ilişki ve ittifak yaratılmıştır. Ama bunun daha da derinleştirilmesi ve tüm Süryanilerin Rojava Devrimine ve Kuzey Suriye Federasyonuna aktif ve etkin biçimde sahiplenmesinin sağlanması gerekir.

Kuzey Suriye halklarının ittifakı tüm ittifaklardan daha değerlidir

Yine Rojava'da, Suriye'de Kürtlerin en temel ittifakları Araplar olmalıdır. Araplarla ittifak halinde Suriye'yi demokratikleştirmek gerekir. Araplarla Kürtlerin ittifakı Kürt özgürlüğünün de güvencesidir. Kürt halkının özgür demokratik yaşamının güvencesini Araplarla, Süryanilerle, diğer halklarla ittifakta aramak gerekiyor. Sadece Kürtlerin gücüyle olmaz. Şuradan buradan işbirlikçilik, işbirliği aramak yerine esas işbirliği, güç kaynağı Araplarla ittifaktır. Bir kere Rojava devrimcilerinin, Kuzey Suriye yönetiminin, Kuzey Suriye halklarının bu gerçeği iyi bilmesi gerekiyor. Kuzey Suriye halklarının ittifakı her türlü şu bu ilişkiden, şu bu destekten daha değerlidir, daha anlamlıdır. Böyle yaklaşılmadan Rojava Devrimi'ni korumak, Kuzey Suriye devrimci mücadelesini geliştirmek mümkün değildir. Bu açıdan Arapların devrime katılması altın değerinde görülmelidir. Devrimin en büyük başarısı olarak görülmelidir. Bu bakımdan Araplar katılmak mı istiyor, daha fazla katmak gerekiyor. Arapları mücadeleye katmak devrimci çizgidir. Arapların mücadeleye katılımı yeterdir, çok fazla olmasın, demek devrimci bakıştan uzak durmaktır. Devrimci hedeften uzak durmaktır. Ya da devrimcilik yapılmadığı için Arapların daha fazla katılmasına göz dikilmiyor, uğraşılıyor, değerlendirilmeleri ortaya çıkar. Eğer Arapları katmada yetersizlik varsa, Arapları fazla katmayalım, gibi bir yaklaşım varsa bu

da devrimci yaklaşımdan uzaklaşmanın ifadesidir. Devrimci tarzdan, heyecandan uzaklaşmanın ifadesidir. Rojava Devrimi'nin güvencesinin nereden geçtiğinin görülmesinden uzaklaşılmasıdır. Halkların ittifakı yerine şu bu ilişkiye dayanmayı Rojava devriminin güvencesi olarak görmek de tarihi bir yanılıdır.

Bu açıdan Rojava'ya, Kürtlere, Kuzey Suriye'ye yapılacak saldırıların en önemli mevzisi, en önemli direnme kaynağı, gücü halkların ittifakıdır, ortak mücadelesidir. Süryanileri bu mücadele içine aktif katmaktır. Süryanilerle, Araplarla stratejik ittifak kurmaktır. Bunlarla ilişkinin Rojava Devrimi'nin güvencesi olduğu, demokratikleşmesinin güvencesi olduğunu, bunlarla ilişki temelinde Suriye'de demokratik devrimin, Ortadoğu'da demokratik devrimin geliştirebileceğinin görülmesi gerekiyor. Güç kaynaklarını böyle görme yerine, şu güçle, bu güçle ilişki, şuradan bu silahı bulma olarak görülmesi de yanlış bir yaklaşımdır. Olaya ideolojik ve siyasi olarak bakmaktan çok yüzeysel bir bakışı, sadece şekli bakışı, sadece paraya, silaha göre, şu bu güce göre olayları olguları değerlendirme gibi yüzeysel, bilimsellikten uzak, tarihi toplumsal gerçeklikten

rekiyor. Bunların demokratik devrimi zayıflatan değil demokratik devrimi güçlendiren etkenler olarak görülmelidir.

Bu bakımdan da bu konuda da doğru yaklaşımın olması gerekiyor. İşte farklı görüşler olmasın, biz kolayca yönetelim, biz kolayca işleri yürütelim yaklaşımı doğru değildir. Kendini zayıf ve güçsüz duruma düşürmektir. Kendi zayıflıklarını görmemektir. Farklı siyasal grupların, farklı düşüncedeki partilerin anlayışlarını, bunların örgütlenmesini, bunların demokratik sistem içinde yer almalarını Rojava Devrimi'ni, Kuzey Suriye Federasyonu'nu zayıflatan değil, güçlendiren etken, zayıflıkları gidermenin etkeni olarak görmek gerekiyor. Yoksa kolaylığa kaçılır, zayıflıklar görülmez. Böyle olunca da herhangi bir zorlanma karşısında önceden bu zayıflıklar görülmediği için, güçsüz bir durum yaşadığı için birden karşılaşılacak zorluklar yenilgiler ve kayıplar olur. Farklı ideolojik ve siyasi kesimlere bakışı da böyle ele almak, bu konuda yetersizlikleri aşmak da gerekir. Genel olarak bu tür yaklaşımlar gösterildiğinde, eksikliklere ve yanlışlıklara girmeden dışarıdaki her türlü saldırıya karşı esas güç etkenleri doğru ele alındığında, her türlü saldırıyı

PKK'ye karşı saldırıların aleti olmaktadır. PKK'ye karşı saldırılarda sürekli kullanılmaktadır. Bugün de Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı saldırı yapmak, PKK'yi etkisizleştirmek, tasfiye etmek isteyen güçler Başurlu siyasi güçleri, özellikle de KDP'yi kullanmak istemektedirler. Önder APO'ya yönelik 1999 komplosu aradan 20 yıl geçmesine ve her türlü saldırı yürütülmesine rağmen başarıya ulaşmayınca bu komplo yinelenmek istenmektedir. Bu komplo sürdürülmeye çalışılırken en fazla da Başurê Kurdistan'ın siyasi güçleri kullanılmak isteniyor. Türk devletinin son zamanlarda KDP'ye dayattıkları, KDP ile ilişkileri bu çerçevededir.

YNK'ye dayattıkları, YNK ile ilişkileri bu çerçevededir. Eskiden YNK bu tür şeylerden biraz uzak durdu ama son zamanlarda hem Türkiye YNK üzerinde baskı yapmakta, hem de KDP YNK üzerinde baskı yapmakta ve YNK'yi de Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı kompunun bir parçası haline getirmek istemektedirler. Özellikle de maddiyatçı yaklaşım, bazı imkanların elde edilmesi konusu ulusal değerlerin, tarihin, geleceğin, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önüne geçiril-

nüyle YNK'nin bu konuda duyarlı olması, yurtsever güçlerin, çevrenin, YNK içindeki yurtsever kişiliklerin YNK'yi bu konuda uyarmaları, YNK'nin böyle tarihi gaffet içine girmesinin önüne geçmeleri gerekiyor. Çünkü bu tür yanlış politika ve adımlardan kaybedecek olan, en başta da YNK'nin kendisidir ve kendi bindiği dalı kesmiş olur.

Anti-demokratik uygulamalar YNK'yi kemirmekten başka sonuç vermez

YNK'nin TEVGER'in kurumlarını kapatması yaklaşımı YNK'nin politik olarak zayıflığını göstermektedir. Böyle zayıf ve tutarsız politikalarla YNK'nin gücünü koruması mümkün değildir. Hele hele Kürt düşmanlığında öncü Türk devletinin dayatmalarını kabul etmesi YNK'ye hiçbir şey kazandırmaz. YNK'yi KDP derekesine düşürür. Eğer YNK hala varlığını sürdürüyorsa bu bir yönüyle de KDP'nin yanlış politikalarına tam düşmemesindendir. Eğer KDP'nin yaptıklarının bir benzerini yaparsa kendi varlık gerekçesine ve tarihine ters düşerek kendi güç kaynaklarını kaybetmiş olur. YNK eğer var olacaksa sınırlı da olsa

Kuşkusuz Rojava'da Kürtler tek başına direnmemeli, Arapları, Süryanileri bu mücadelenin içine aktif biçimde almalıdırlar. Süryanilere pozitif ayrımcılık yapılması gerekiyor. Sadece eşit yaklaşmak yetmez, Süryanilere eşit yaklaşmak eşitsizliktir. Çünkü onlar tarih boyu zaten ezilmiş ve sömürülmüşlerdir. Bu bakımdan Süryanilere pozitif ayrımcılık yapılması gerekiyor. Daha fazla destek sunulması gerekiyor.

uzak değerlendirme ve yaklaşımdır. Araplara ve Süryanilere bakışta da bu yüzeysel yaklaşımın bırakılması gerekir.

Devrimi kabul eden farklı görüşler devrimi zayıflatmaz, güçlendirir

Bunun yanında tabii ki devrimi kabul eden, devrime karşı ihanet içinde olmayan her türlü farklı düşüncenin, Kürt siyasi gruplarının da bu devrimci mücadelenin, Kuzey Suriye'nin, Rojava Devrimi'nin parçası yapılması gerekiyor. Farklı düşüncelerden, siyasi anlayışlardan korkmamak lazım. Hatta farklı düşüncelerin, farklı siyasi kesimlerin Rojava devrimine, Kuzey Suriye devrimine katılmanın devrimi güçlendireceğini düşünmek lazım. Çünkü farklı düşüncenin olmadığı, ideolojik ve politik mücadelenin, hassasiyetinin olmadığı yerde kolaycılığa kaçılır, devrim zayıflar. Kolaycı yönetim anlayışı da devrimi güçsüzleştirir. Devrimi güçlendirmek, farklı siyasal ve ideolojik kesimlerin demokratik siyasal mücadele içinde yer almasıyla gerçekleşir. Özellikle demokratik devrim gerçekliğinde farklı ideolojik ve siyasi yapıları böyle yaklaşmak gerekir. Yeter ki ihanet içinde olmasınlar, devrime karşı suçlu durumda olmasınlar. Bunun dışında her türlü farklı düşünce, görüş ve yaklaşımın Rojava'da, Kuzey Suriye'de örgütlenmesini sağlamak ge-

püşkürtmek, Rojava Devrimini korumak, Kuzey Suriye devrimini korumak mümkündür.

KDP de büyük bir yanlış, gaffet, hatta ihanet içindedir

Kürtlerin Özgürlük Hareketi'ne yönelik saldırıda her zaman Başurlu güçler kullanılmak istenmiştir. Sömürgeciler, emperyalist güçler Başurlu güçleri kullanmadan Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik saldırının başarıya ulaşmayacağını bilmektedirler. Bu bakımdan da özellikle KDP'yi kullanma, KDP'yi kullanarak PKK'yi sıkıştırma ve tasfiye etme politikaları yürütmektedirler. KDP de büyük bir yanlış, gaffet, hatta ihanet içindedir. Sanki emperyalist güçleri, sömürgeci güçleri kullanarak PKK'ye karşı mücadele ederse, PKK'yi zayıflatırsa PKK'nin yarattığı değerlere, gelişmelere el koyabilmiş ve bu temelde kendisine yeni imkanlar yaratmış gibi bir yaklaşım içindedir. Uzun yıllardır KDP'nin böyle yanlışlığı, gaffet tutumlarını görmekteyiz. Bu aslında zihniyet olarak çok geri bir durumu ifade etmektedir. Soykırımcı sömürgecilik gerçeğini, Türk devlet gerçeğini, Ortadoğu gerçeğini, emperyalist güçler gerçeğini görmeyen, sadece kendi günlük kazanacağı çıkarları gören, ama bunları bile nasıl koruyacağını bilmeyen gafil ve yüzeysel bir yaklaşımla

mehtir. YNK de giderek bu konuda gaffet içine girmektedir. Belli imkanları elde etme hevesi içindedir. Aslında geleceğini tehlikeye sokan, sadece kendi geleceğini değil Kürtlerin geleceğini tehlikeye sokacak biçimde Türk devleti ile ilişkilenmekte, Türk devletinin PKK'yi sınırlama politikalarının parçası haline gelmektedir. Türk devleti şu anda YNK'yi böyle bir kıskaç içine almıştır. YNK'yi de Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme saldırılarının parçası haline getirmek istemektedirler. Bu gerçekten de ciddi bir durumdur. YNK'nin böyle bir duruma düşmesi çok maddiyatçı, çok çıkarıcı bir durumdur. Tabii bu durumda, ulusal çıkarlar, Başurê Kurdistan'ın çıkarları düşünülmemektedir. Kısa vadeli bazı bencil çıkarlar düşünülmektedir. Türk devleti Süleymaniye üzerinden uçuşları yasaklamış, bunun YNK'ye getirdiği bazı ekonomik sıkıntılar olmaktadır. Bu durumu sağlam duruş göstererek aşacağına, Türk devletinin şantajına ve dayatmalarına boyun eğmektedir. Türk devleti de zaten Süleymaniye havaalanını bir şantaj olarak kullanıp YNK'yi Kürt Özgürlük Hareketi'nin üzerine sürmek istemektedir. YNK de bu konuda Türk devletine bazı sözler vermiştir. Verilen bu sözler dayatmalar karşısında artarak, Kürt Özgürlük Hareketi'yle karşı karşıya gelme durumunu ortaya çıkaracak noktaya gider. Bu yö-

demokratik bir yaklaşım göstererek varlığını sürdürebilir. Bu tür anti-demokratik uygulamalar YNK'yi kemirmekten başka bir sonuç vermez. Anlaşıyor ki, TEVGER'i kapatma kararı ve uygulaması Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı verdiği sözlerin bir adımı olmaktadır. TEVGER Başurê Kurdistan'ın demokratik bir örgütüdür. Kürt Özgürlük Hareketi'yle TEVGER'i ilişkilendirmek ve bu çerçevede Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik mesajlar vermek de YNK'ye bir şey kazandırmayacak basit politikalar. YNK'yi var eden, Kürt Özgürlük Hareketi'yle sürdürdüğü iyi ilişkilerdir. Bunun farkına varılmaması tarihi bir yanlışlığı olduğu gibi kendi gerçeklerinin farkına varmamak ve YNK'nin bugüne kadar var olmasında belirleyici etkisi olan Mâm Celal'in yaklaşımlarının tersine hareket etmek olur. Mâm Celal son yıllarda, Önder Apo ve PKK'nin Kürdistan'daki özgürlük ve demokrasi mücadelesindeki yerini görmüş ve bu yönlü yaklaşımlar içine girmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi de her zaman Mâm Celal'in bu yaklaşımına değer vermiştir. YNK, basit ve günlük çıkar yaklaşımlarıyla, kendisini var eden bu etkenleri de sabote eden tutum içine girmektedir. YNK eğer bunun yanlışlığını görüp vazgeçmezse kendisini gelecekte büyük tehlikelerin içine atmış olacaktır.

Türk devletinin tabii en fazla da KDP ile ilişkileri var. Bu ilişkileri üzerinden

Başûrê Kurdistan'ı işgal etmiştir. Özellikle KDP'nin bulunduğu alanlarda çok sayıda askeri üsleri var. MÎT'in örgütlenmesi var. Özel savaş örgütlenmeleri var. Bunların tümü Kürt Özgürlük Hareketi'ni boğmak içindir. Öte yandan bu kadar askeri güç Başûrê Kurdistan siyasi güçlerinin iradesini kırar, Başûrê Kurdistanlı güçlerin siyasi iradelerini, düşüncelerini ipotek altına alır. Dolayısıyla Başûrlu siyasi güçler Türk devletinin Kürt düşmanı, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine düşman politikalarının etkisinden çıkamaz. Bu politikalara destek verilmiş olur. Nitekim KDP Türk devletinin Kürt düşmanı politikalarına, Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldırı politikalarına destek vermektedir. MÎT ile Parastın neredeyse iç içe geçmiştir. Parastın MÎT'e çok önemli destekler vermektedir. İstihbarat bilgileri vermektedir. Zayıf kişilikleri satın alarak Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı kullanmaktadır. Birçok köylü ajanlaştırlarak gerillanın yerleşim yerleri, üslenme yerleri, konumları Türk devletine iletilmekte, Türk devleti de buraları savaş uçakları ile bombalamakta ve gerillalara kayıp verdiremektedir. Böyle birçok saldırı olmuştur. Bu gerilla kayıplarında, gerillanın kanına girmede KDP istihbaratının rolü vardır. Suç ortaklığı vardır. MÎT ile birlikte Kürt Özgürlük Hareketi'ne ortak saldırı yapmaktadırlar. Başûrê Kurdistan'da özellikle Behdînan alanındaki istihbaratta Parastın ile MÎT iç içe geçmiş, sıkı işbirliği yapmıştır. Bu konu kesindir. KDP'li yetkililer inkar etse de Parastın MÎT ile birlikte çalışmakta, gerillaya saldırıda ortak davranmaktadırlar. MÎT bu konuda Parastın içinde birçok kesimi satın almıştır. Onlara maddi imkanlar sunarak, satın alarak PKK'ye, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı kullanmaktadır. Bu kullanıma giderek derinleşmektedir. Bu ilişkiler giderek KDP'yi geçmişte olduğu gibi Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaşma durumuna getirecektir. 1990'lı yıllardaki çatışmaların yeniden gündeme gelmesi söz konusudur. Türk devleti KDP'ye bunu dayatmaktadır. KDP de PKK zayıfladığında, kaybettiğinde kendisi kazanacakmış gibi bir yanılgıyla bu tür ilişkiler içine girmektedir.

KDP dar çıkarları nedeniyle Rojava'ya karşı kirlî ilişkiler içine girmiştir

Rojava'da da Türkiye ile işbirliği yapıyor. ENKS'lilerin Efrîn işgalinde işbirliği yapmaları KDP'nin nasıl bir kötü politika izlediğinin, politikalarının Kürt karşıtlarına, Kürt düşmanlarına hizmet ettiğinin açık göstergesidir. KDP açıktan Efrîn işgaline, işgalde işbirliği yapan ENKS denen güçlere karşı çıkmamıştır. ENKS'nin bir bölümü Efrîn'de kesinlikle böyle bir ihanet içinde olmuş, işgalci güçlere destek vermiştir. Ne ENKS bunlara karşı açık tutum almıştır ne de ENKS üzerinde bağlayıcı etkisi olan KDP. Bu durum KDP'nin siyasal olarak gelişmelere yaklaşımının nasıl yanılgılı, yüzeysel ve gaflet içinde olduğunu gösterir. Zaten KDP Türkiye ile Rojava üzerinde işbirliği yaptı, hatta dolaylı yoldan DAİŞ ile de ilişki içinde oldu. Rojava Devrimi'ne karşı çeşitli güçlerle işbirliği yaptı. Bunlar üzerinden güya Rojava'da etkili olacaktı. Bu nedenle KDP lideri Mesut Barzani, 'Rojava'da devrim yok,' demiştir. Bu nedenle Rojava Devrimi'ni destekleme yerine, güç verme yerine hep Rojava Devrimi'nin karşısına çıkmıştır. Açıkça Rojava'daki devrimci güçlere 'Rojava'yı bana teslim edin,' dayatmasını yapmıştır. Bu tür ilişkileri Rojava Devrimi'nin kendisine teslim olmasını dayatmak için kullanmıştır. Böyle politika olabilir mi, Türkiye böyle kullanılabilir mi, DAİŞ böyle kullanılabilir

mi? Kürt düşmanlarıyla Rojava Devrimi'ni zayıflatma, kendi dayatmalarını kabul ettirme politikaları izlenebilir mi? Ama KDP yüzeysel, dar çıkarları nedeniyle bu tür politikaların aleti olmuştur. Bu tür kirlî ilişkiler içine girmiştir.

1999'daki Önder APO'ya yönelik komplo olduğu gibi, Türk devleti şimdi yeniden canlandırmak istediği komplo KDP'ye rol vermek istiyor. KDP lideri Mesut Barzani geçmişte bu tür oyunlara gelmeyeceğini, Kürtler arası savaşın parçası olmayacağını söylemişti ama şu anda bu savaşın parçası olmuştur. İlla da bu savaşın içine Pêşmergelerle girmek gerekmez. KDP politikasıyla, ilişkileriyle, tutumuyla şu anda Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaşanların yanında yer almakta, bunlara cesaret vermekte ve destek olmaktadır. ABD'nin yakın zamanda PKK'nin öncü kadrolarına karşı aldığı yakalama kararına ses çıkarmamıştır, tutum göstermemiştir. 'Bu, Kürtlere saldırdır,' dememiştir. Bu önemlidir. 'ABD Kürt liderleri için, Kürt siyasi güçlerinin yöneticileri için böyle karar alamaz,' diyememiştir. Bu nasıl Kürt gücü olmaktadır. Herhangi bir Kürt partisine karşı herhangi bir dış güç böyle bir karar aldığında bütün Kürt partilerinin karşı çıkması lazım. Bu PKK olabilir, başka bir örgüt olabilir, karşı çıkılması lazım. Görüş farklılıkları ne olursa olsun herhangi bir Kürt örgütüne böyle bir yaklaşımı hiçbir Kürt partisinin kabul etmemesi lazım. Ama açık tutum koymuyorlar. Ne KDP, ne YNK, ne Goran tutum koyuyor. YNK ve Goran güya PKK'ye dostturlar, PKK ile ilişkileri vardır. Böyle dostluk, böyle ilişki mi olur! Dostluk ve ilişki böyle zamanlarda belli olur ama onlar da kurumsal olarak tutum almamışlardır. Bazı YNK'liler, bazı Goran'lılar ABD'nin bu politikasına, bu kararına karşı çıkmışlar, kabul edilmeyeceğini söylemişlerdir ama YNK ve Goran açıktan açığa bir bütün olarak, 'Biz ABD'nin politikasına karşıyız, bu konuda PKK ile dayanışma içindeyiz,' diyememişlerdir. Böyle Kürt partisi mi olunur! Böyle yurtsever mi olunur! Kürtler bugün hala özgür değillerse, hala soykırımcı sömürgeci güçlerin baskısı altındaysa, bunun nedeni Kürtlerin bu yaklaşımıdır. Dış güçler karşısında, saldırılar karşısında tutarlı bir duruş gösterememeleridir.

PKK Başûrê Kurdistan'a ne zaman saldırı olmuşa karşı çıkmıştır. Başûrê Kurdistan'ın öz savunma gücü olarak hareket etmiştir. Bu gerçek ortadayken şimdi PKK'yi tasfiye etmek isteyen güçlerle ortaklaşıyor, onların dayatmalarına boyun eğiliyor. Bu aslında baltayı kendi ayaklarına vurmaktır. Hewlêr kapısını gerilla tutmadı mı? Kerkûk'e gidip savaşmadı mı? DAİŞ'in Başûrê Kurdistan'daki saldırılarına en başta da gerilla karşılık vermedi mi? Bu saldırıları Türk devleti desteklemiyor muydu? Türk devleti DAİŞ'in Başûrê Kurdistan'ı işgal etmesini istiyordu ve bu için içindeydi. Şimdi bu saldırıları yapan Türk devletiyle ilişki içinde olunacak ama Başûrê Kurdistan'ın öz savunması olarak hareket eden, bütün saldırılara karşı koyan PKK'ye karşı Türk devletiyle işbirliği yapılacak, bunun kabul edilmesi mümkün müdür? Bu artık işbirlikçilikten, gafletten ötedir. Bu politika bırakılmazsa tabii ki ihanet durumuna düşülecektir.

Başûrê Kurdistan halkının tutumu olumludur. Başûrê Kurdistan halkının tutumu kesinlikle KDP'nin tutumu gibi değildir. Başûrlu güçlerin tutumu gibi değildir. Başûrê Kurdistan halkı Özgürlük Hareketi'ni, gerillayı savunma gücü olarak görüyor. Kendilerinin elde ettiği kazanımlarda PKK'nin rolünü görüyorlar. PKK'nin olmadığı yerde bunların hiçbirisinin elde edilemeyeceğini ve kaybedeceklerini biliyorlar. Bu nedenle de

Başûr halkı PKK'ye yönelik saldırılara karşı tutum koyuyor. Başûr halkı Amerika'nın saldırılarına da tutum koydu. Amerika'nın saldırılarını kabul etmeyeceğini söyledi. Bu yönüyle Başûrê Kurdistan halkı bu tür saldırı dönemlerinde PKK ile dayanışma içinde olmuştur. PKK'ye sahip çıkmıştır, gerillaya sahip çıkmıştır. Bu açıdan onların bu duruşunu selamlıyoruz. Onların bu duruşu Başûrlu diğer güçlerin işbirlikçilik ve gaflet içine girmesini engelleyecektir.

Bu bakımdan Başûrê Kurdistan'daki halkımızın, demokratik çevrelerin bu

PKK Başûrê Kurdistan'a ne zaman saldırı olmuşa karşı çıkmıştır. Başûrê Kurdistan'ın öz savunma gücü olarak hareket etmiştir. Bu gerçek ortadayken şimdi PKK'yi tasfiye etmek isteyen güçlerle ortaklaşıyor, onların dayatmalarına boyun eğiliyor. Bu aslında baltayı kendi ayaklarına vurmaktır. Hewlêr kapısını gerilla tutmadı mı? Kerkûk'e gidip savaşmadı mı? DAİŞ'in Başûrê Kurdistan'daki saldırılarına en başta da gerilla karşılık vermedi mi?

Milliyetçilik işbirlikçilik demektir. İşbirlikçilik ise dış güçlerin politikaları doğrultusunda hareket etmektedir. Bunun da Kürtlere en somut biçimde zarar verdiği durum ise ulusal birliğin önlenmesidir. Ulusal birliği halk istemektedir. Böyle bir birlik Kürt halkı tarafından Kürt halkının özgürlük mücadelesini verdiğini söyleyen siyasi hareketlere dayatılmaktadır ama dış güçler istemediği için ulusal birliğin gerçekleşmemesinde dış güçlere kulak veren milliyetçi eğilimlerin payı belirleyicidir.

tutumunu saygıyla karşıladığımız, selamladığımız gibi onların bu tutumlarıyla, mücadeleleriyle KDP'yi ve diğer Kürt örgütlerini Türk devletinin işbirliği politikasından çıkaracak bir baskı uygulamaları da gerekmektedir. KDP'nin politikalarını kabul etmemelidirler. YNK'nin son zamanlarda Türk devletiyle geliştirdiği ilişkileri kabul etmemelidirler. Hiç kimse bu ilişkilerin gizli olduğunu sanmasın, hiç kimse görmüyor denilmesin; farkındayız. KDP'nin de, diğer Kürt örgütlerinin de Türk devletiyle ilişkilerinin farkındayız ve biliyoruz. Hangi temelde

ilişki kurulduğunu biliyoruz. Bu bakımdan KDP başta olmak üzere tüm Başûrlu güçlerin gerçekten sağlıklı düşünceleri gerekiyor. Akıllarını başlarına almaları gerekiyor. Yoksa bu politikaların sonu kendilerinin de büyük kaybetmesiyle sonuçlanacaktır. Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı bu tutumlarından dolayı pişman olacaklardır ama bu pişmanlık bir fayda vermeyecektir. Laz'ın idama giderken söylediği gibi, 'Bu bana ders olsun,' diyeceklerdir, ama ölüren bunu söylemenin, kaybederken bunu söylemenin bir anlamı olmayacaktır.

Milliyetçi eğilimler Kürt'ü işbirlikçiliğe zorlama eğilimleridir

Dar milliyetçi yaklaşımlar Kürtlere şimdiye kadar bir şey kazandırmamıştır. Hatta Kürt sorunu şu anda bir tıkanma yaşıyorsa, Kürt halkı üzerinde hala çeşitli güçlerin tehdidi devam ediyorsa bunun nedeni milliyetçi, dar ve ufuksuz politikalar. Bunlar Kürt halkını ne güç yapıyor ne de doğru ittifaklar içine sokuyor. Kürt halkını güç yapacak, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıya götürecek ittifakları sabote eden, halklarla karşı karşıya getiren bir durum ortaya çıkarmaktadır. Milliyetçilik işbirlikçilik demektir. İşbirlikçilik ise dış güçlerin politikaları doğrultusunda hareket etmektir. Bunun da Kürtlere en somut biçimde zarar verdiği durum ise, ulusal birliğin önlenmesidir. Ulusal birliği halk istemektedir. Böyle bir birlik Kürt halkı tarafından Kürt halkının özgürlük mücadelesini verdiğini söyleyen siyasi hareketlere dayatılmaktadır ama dış güçler istemediği için ulusal birlik de, Ulusal Kongre de gerçekleşmemektedir. Ulusal birliğin gerçekleşmemesinde dış güçleri dinleyen, ona kulak veren milliyetçi eğilimlerin payı belirleyicidir. Bu gerçeğin tüm halkımız ve tüm Kürt siyasi güçler tarafından bilinmesi gerekmektedir.

Milliyetçi eğilimler Kürt'ü işbirlikçiliğe zorlama eğilimleridir. Kürtlerin demokrasi güçleriyle, halklarla ortak hareket etmesi engellenip Kürt halkının özgürlük mücadelesinin temel güç kaynaklarının halklarla ilişki, halkların kardeşliği temelinde demokrasi ve özgürlük mücadelesi olması gerçeğinin önüne geçilerek Kürtler işbirlikçiliğe mahkum edilmek istenmektedir. Bu nedenle Türkiye'de demokrasi güçleriyle ve sol güçlerle ilişkiye karşı çıkılmaktadır. Her yerde komşu halklarla ilişkiye, onlarla kardeşlik temelinde yaşamaya karşı çıkılmaktadır. Ya da bu yönlü geliştirilmek istenen ilişkiler çeşitli dar ve milliyetçi eğilimler tarafından sabote edilmektedir. Milliyetçiliğin Kürtlere faydası yoktur. Milliyetçilik etrafında yapılan Kürtlük Kürtlüğe zarar vermektedir. Kürt karşıtlığı haline gelmiştir. Günümüzde Ortadoğu'da milliyetçilik Kürt karşıtlığına dönüşmüştür. Kürt'e zarar verir hale gelmiştir. Sadece dış güçlerle bölge güçlerine yaranan bir politik duruş içine girilmektedir. Uluslararası güçlere ve bölge güçlerine işbirlikçilik temelinde hizmet etme dışında Kürtlere bir faydası yoktur. Kürt'ün özgüce dayanmasını, öz iradeye dayanmasını, Kürt halkına dayanmasını, Kürtlerin bölgede demokrasi güçlerine, halklarla ittifak yapmasına dayanmasını engellemektedir.

Milliyetçi eğilimler Kürt halkına da güvenmiyor. Çünkü milliyetçi eğilimde olan güçler halkı siyasi özne yapma, halkı örgütleme ve bu temelde güç olma, bu temelde mücadele etme yaklaşımı içinde değildir. Halkı örgütleyenler, halkla birlik olmayanlar, halka dayanmayanlar ise işbirlikçilik yapar. Bugün Kürt gerçeğinde milliyetçiliğin işbirlikçilik haline gelmesinin nedeni

halka dayanmayan bir anlayış ve yaklaşım içinde olmasıdır. Özellikle Kürt gerçeğinde milliyetçilik halka dayanmayan, halktan kopuk yaklaşımlarla dış güçlere işbirlikçiliği ifade etmektedir. PKK öncülüğündeki Özgürlük Hareketi bu işbirlikçi yaklaşımı, dar yaklaşımı, halklara ve demokrasi güçlerine dayanmayan, böylelikle Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini tehlikelerle karşı karşıya bırakan, Kürt halkını soykırımlarla karşı karşıya bırakan bu politikaya karşı çıktığı için bugün Ortadoğu'da büyük gelişme yaratmıştır. Demokrasi güçleriyle, halklarla ilişkiler yaratmıştır. Kürt'ü Ortadoğu'da yalnızlıktan, kuşatılmışlıktan kurtarmıştır. Kürt'ün Ortadoğu'da işbirlikçi gibi anılmasının önüne PKK geçmiştir. PKK bu yaklaşımla Ortadoğu'da Kürt halkını önemli bir güç yapmıştır. Kürt halkına itibar kazandırmıştır. Kürt halkına mevziler kazandırmıştır. Eğer PKK çizgisinde özgürlük mücadelesi olmasaydı bugün Başûr'daki kazanımlar da olmazdı. O kazanımları dar, milliyetçi yaklaşımlar değil, PKK öncülüğünde Kürt Özgürlük Hareketi'nin yarattığı siyasi ortam sağlamıştır. Çünkü PKK yürüttüğü mücadeleyle Türkiye'de, Ortadoğu'da siyasal ortamı değiştirmiş ve farklılaştırmıştır. Kürt'ü, dikkate alınan bir noktaya getirmiştir. Bu nedenle bazı güçler PKK'nin etkili olmasını engellemek için bazı güçlere destek vermişlerdir. Ya da Kürt düşmanı soykırımcı sömürgecilik kendileri açısından tehlikeli gördükleri PKK'yi etkisizleştirmek için bazı Kürt örgütlerinin politikalarına göz yummuşlardır. Onların bazı imkanlar elde etmesine göz yummuşlardır. Başûr'daki kazanımın da ortaya çıkmasının böyle bir siyasal koşulda olduğunun bilinmesi gerekir.

Türk devleti Kürt milliyetçi eğilimleri beslemektedir

Kimse Kürtlerin kara kaşına, kara gözüne hayran değildir. Özellikle Ortadoğu gibi siyasi ahlakın tümünden bıraktığı bir coğrafyada, buz gibi soğuk çıkarların tam hakim olduğu bir dünyada Kürtler güçlü olmadığı takdirde, Ortadoğu politikalarında yer alacak gücü olmadığı takdirde kimse Kürtlere olumlu bir yaklaşım göstermez. Kürtlerin en ufak bir kazanım elde etmesine tahammül etmez, ya da kazanım elde etmesi için desteklemez. Bu gerçekliğin görülmesi gerekiyor. Dar milliyetçi yaklaşımlar PKK'nin Ortadoğu'daki, özellikle de Türkiye'deki politikalarını boşa çıkarmaya yöneliktir. PKK'nin politikası boşa çıksın, sabote olsun ki, o zaman Bakurê Kurdistan'da işbirlikçilik, milliyetçilik gelişsin! Bu tür milliyetçi yaklaşımlar PKK'nin politikalarını boşa çıkarıp, başarısız kılıp Kürtleri işbirlikçiliğe mahkum etme yaklaşımlarıdır. Milliyetçiliğe mahkum etme yaklaşımlarıdır. Bu bir tuzaktır. Bu tuzağın içinde uluslararası güçler vardır, bu tuzağın içinde bölgesel güçler vardır. Türk devleti de bu milliyetçi eğilimleri beslemekte, teşvik etmektedir. AKP'nin Bakurê Kurdistan'da çeşitli milliyetçi kesimlerle ilişkisinin nedeni Türk devlet politikasıdır. Çünkü Kürtler Türkiye'nin demokrasi güçleriyle, halklarla ilişki kurduğu takdirde Türkiye'de soykırım politikasını yürütmek mümkün değildir. Kürtlerin demokrasi güçleriyle, Türkiye halklarıyla ilişkisi Türk devletinin soykırım politikasını boşa çıkarma ilişkisidir. Bu nedenle Kürt halkının özgürlük güçlerinin Türkiye halklarıyla, demokrasi güçleriyle birleşmesini istemiyorlar. Kürtler de milliyetçilik olsun ki, demokrasi güçleriyle, halklarla birleşmesin; böylelikle de Kürtler zayıf kalsın, Kürtler üzerindeki soykırım politikası rahatlıkla

uygulansın. Türkiye'de milliyetçi eğilimlerin teşvik edilmesinin altında MIT vardır, Türk devleti vardır. Bu gerçeğin herkes tarafından görülmesi gerekiyor.

Kürt yurtseverliğiyle, Kürtlüğe zarar veren milliyetçiliği ayırmak gerekir

Türk devletinin KDP'yle ilişkileri Kürtler için hangi hayrı getirmiştir? 1960'ların sonunda Dr. Şivan (Sait Kirmızıtoprak) Bakurê Kürdistan'da daha modern bir ulusal kurtuluş savaşı geliştirmek istemiştir. Bu nedenle, 'Kürt'dür, Kürt hareketidir' gibi bir yaklaşımla, 'Başûr'a giderim, bana yardımcı olurlar' biçiminde bir gaflet içine girmiştir. Ve böylelikle KDP'nin kontrolüne, denetimine girmiştir. Türk devleti Bakurê Kürdistan'da bir mücadelenin gelişmesini istemediği için Bakurê Kürdistan'da mücadele geliştirmek isteyen Dr. Şivan (Sait Kirmızıtoprak) MIT'in, Türk devletinin isteği doğrultusunda KDP tarafından katledilmiştir. Bu gerçeği herkes biliyor. Milliyetçi eğilimde olanlar Türk devletinin denetiminden çıkmamışlardır. Şimdiye kadar Türk devletinin denetiminden çıkan, Türk devletiyle karşı karşıya kalan hangi milliyetçi eğilim vardır? Bu yönüyle artık milliyetçilik Kürtlük değildir; Kürt karşıtıdır. Milliyetçi eğilimlerin Kürtlüğe hizmetleri yoktur. Bunu görmek lazım. Kürt'ü, Kürdistan'ı, Kürt dilini, kültürünü sevmek milliyetçilik değildir. Kürt yurtseverliğiyle, Kürtlüğe zarar veren milliyetçiliği ayırmak gerekir. Milliyetçilik Kürt'e zarar veriyor. Milliyetçiliğin yaptığı Kürtlük değildir, Kürtçülük bile değildir. Tamamen Kürtlerin çıkarı dışında başkalarının hizmetine giren bir işbirlikçilik anlayışıdır. Bu bakımdan çeşitli milliyetçi kesimler Kürt halkının, Kürt Özgürlük Hareketi'nin, PKK'nın Türkiye'deki demokrasi güçleriyle, sol güçlerle, halklarla ilişkiye geçmesini sabote etmek için en küçük şeyi bile bir propaganda, bir provokasyon aracı, bir psikolojik savaş aracı olarak kullanmaktadırlar. Bu tür şeylere Kürt halkı, demokratik siyasetçiler, Kürt yurtseverler kulağını tikamalıdır. Milliyetçilik çizgisinden kopulmadığı takdirde birilerinin uzantısı, işbirlikçisi olmak, birilerinin işbirlikçisi, uzantısı durumuna düşmek kaçınılmaz hale gelir. Böylelikle bölge halklarıyla ve demokrasi güçleriyle karşı karşıya gelinir, onlardan uzak durulur ve bu da Kürtlere kazandırmaz. Bu Kürtlerin güç kaynaklarını, gerçek ittifaklarını ortadan kaldırır. Bu durum da, belirli güçlere muhtaç olmayı, işbirlikçilik yapmayı beraberinde getirir. Bu da tabii ki o güçlerin çıkarına bir politika, o güçlerin çıkarına Kürtlerin kullanılması durumunu ortaya çıkarır. Bu konuda artık Kürtler bilinçli olmalı, bu tür oyunlara gelmemelidirler. Kendi özgürlük ve demokrasi çıkarlarının, Kürdistan'ın ve Kürtlerin özgürleşmesinin milliyetçilikten uzaklaşarak demokrasi güçleriyle, halklarla ittifaktan, tek tek ülkelerin ve Ortadoğu'nun demokratikleşme mücadelesinden geçtiğini görmelidirler.

Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının güvencesi esas olarak demokratikleşmedir. Demokratik devrimdir, demokratik devrime dayanarak Kürt'ün güç olmasıdır. Kürt'ü güç yapan demokratik devrimdir. Milliyetçiler demokratik devrim yapamaz; Kürt'ü, halkı güç yapamaz. Demokratik devrim demek, halkı güç yapmaktır. Milliyetçi eğilim ise egemen sınıflara dayanır. Egemen sınıfların da halkı güç yapma gibi bir derterleri yoktur. Sadece Kürt halkının özlemlerini sömürüp, kullanıp birilerine pazarlama yapılı. Kürt halkının özlemleri üzerinde kendini yaşatan, Kürt halkının özlemlerini pazarlama, satma temelinde kendini yaşatan belli siyasi güçlerin or-

taya çıkmasına yol açar. Bu açıdan bütün Kürt halkı, Kürt demokrasi güçleri, özgürlük güçleri bu tür milliyetçi eğilimler karşısında duyarlı olmalıdır, onların basit propagandalarına, provokatif yaklaşımlarına, çok basit duygulara seslenmesine prim vermemelidirler. Basit cümlelerle Kürt'ün duygularına seslenmek Kürt yurtseverliği, Kürtlük yapmak değildir. Bu tür yaklaşımlar artık Kürt karşıtlığı haline gelmiştir. Kürt'ün özgür ve demokratik yaşamına zarar verme haline gelmiştir. Hiçbir Kürt bu tür dar milliyetçi, Kürt'ü güç yapmayan, sadece belli kesimlerin kendi çıkarları için Kürt'ün özlemlerini pazarlayan, duygularını sömüren yaklaşımlara prim ve fırsat vermemeli, esas olarak halkı güç yapan demokratik devrimci çizgiye sahiplenmelidirler.

Avrupa devletlerinin son süreçte hareketimize ve halkımıza yönelik artan saldırıları var. En kötüsü de AKP faşizmiyle geliştirdiği ilişkiler var. Bir taraftan Almanya, Avrupa ülkeleri kendilerine demokrat diyorlar, demokrasinin olduğunu söylüyorlar ama geçen dönemde faşist, diktatör, dedikleri Erdoğan ve AKP iktidarıyla ilişki geliştiriyorlar. Erdoğan'ın diktatör ve faşist karakteri bütün Avrupa basınında yer aldı. Ama şimdi bunlar olmamış gibi, Erdoğan faşist karakterini bırakmış gibi Erdoğan'la ilişkileri daha fazla geliştirmektedirler.

Başûrê Kurdistan halkının tutumu olumludur. Başûrê Kurdistan halkının tutumu kesinlikle KDP'nin tutumu gibi değildir. Başûrlu güçlerin tutumu gibi değildir. Başûrê Kurdistan halkı Özgürlük Hareketini, gerillayı savunma gücü olarak görüyor. Kendilerinin elde ettiği kazanımlarda PKK'nin rolünü görüyorlar. PKK'nin olmadığı yerde bunların hiçbirisinin elde edilemeyeceğini ve kaybedeceklerini biliyorlar. Bu nedenle de Başûr halkı PKK'ye yönelik saldırılara karşı tutum koyuyor. Başûr halkı Amerika'nın saldırılarına da tutum koydu.

Halbuki Erdoğan'ın faşist karakteri her gün daha da kapsamlılaşmakta ve derinleşmektedir. Tam bir şantajcı devlet haline gelmiştir. Avrupa'dan şantajla fidye alıyor. Şantajla Avrupa'ya politikalarını kabul ettiriyor. Böyle olunca da Erdoğan, AKP faşizmi Kürtler ve demokrasi güçleri üzerinde azgınca saldırı yürütüyor. Eğer bugün Kürdistan üzerinde soykırım politikası yürütülüyorsa, demokrasi güçleri üzerinde azgınca saldırısı varsa bunun en büyük suç ortağı başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkeleridir. Normal bir ülkeymiş gibi ilişki kuruyorlar. Hatta İstanbul'a kadar, Erdoğan'ın ayağına giderek Erdoğan'ın faşizmini normalleştirip meşrulaştırıyorlar. Böylelikle, 'Kürtleri soykırıma uğratabilirsin, demokrasi güçleri üzerinde baskı uygulayabilirsin, faşist iktidarı sürdürülebilirsin,' diyorlar. Erdoğan'ı destekledikleri yetmiyormuş gibi AKP faşizminin isteği doğrultusunda Avrupa'da Kürt halkına, Kürt kurumlarına saldırıyorlar. Kürt halkının demokratik örgütlenmelerine saldırıyorlar. Kürt halkının Avrupa Birliği'nin normları ve her ülkenin yasalarına göre geliştirdiği demokratik eylemlilikleri ve demokratik mücadeleleri Türk devletinin isteği çerçevesinde engelleniyor. Neredeyse AKP'nin faşist

politikalarını Avrupa'ya taşıyacaklar. Eğer Avrupa halkında belli demokratik değerler olmasa, Avrupa'daki halkın yürüttüğü mücadeleyle belirli demokratik değerler benimsenmemiş olsa, bu demokratik değerlerin frenlemesi, denetlemesi olmasa Avrupa ülkeleri Erdoğan'ın Türkiye'de yaptığını tümüyle Avrupa'da yapacaklar. Yapamıyorlarsa zihniyetlerinin demokratik olmasından değildir. Avrupa'daki halkların yürüttüğü demokrasi mücadelesiyle belli demokratik değerlerin, demokratik normların yaratılmış olmasındandır. Avrupa'daki hiçbir iktidarın bunlara dokunmaya cesaret edememesindendir. Ancak yine de Kürtler söz konusu olduğunda yasalari da çiğniyorlar, demokratik değerleri de çiğniyorlar, her türlü baskıyı, hukuksuzluğu yapıyorlar.

Türkiye'de Kürtlere hukuk uygulanmadığı gibi Avrupa'da da çifte standart uygulanıyor ve hukuk işlemiyor. Türkiye'de Kürtlere özel hukuk uygulandığı gibi Avrupa'da da özel hukuk uygulanıyor. Böylelikle Avrupa devletleri AKP faşizmi ve Türk devletinin soykırım politikalarına destek vermiş oluyorlar. Buna karşı tabii ki mücadele verilmesi gerekiyor. Anlaşıyor ki, Avrupa'daki demokrasi güçleri ve Kürtler Erdoğan faşizmini teşhir etmede yetersiz kalıyorlar. Erdoğan'ın faşist uygulamalarını Avrupa kamuoyuna yansıtmada yetersiz kalı-

Olamaz.

Almanya başta olmak üzere Avrupa devletlerinin tutumu kabul edilemez

Avrupa'daki devletlerin bu karakterine rağmen Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin bu politikalarla karşı direnmesi gerekir. Bunun için de Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin kendilerini yalnızlaştırmamaları gerekiyor. Avrupa'daki demokrasi güçleriyle, hareketleriyle, kadın ve gençlik hareketleriyle, ekolojik hareketlerle, demokrasi değerlerine sahip bütün topluluklar ve demokratik kurumlarla birlikte Avrupa ülkelerinin Türkiye'nin isteği doğrultusundaki baskıcı uygulamalarına karşı çıkmalıdır, red-detmelidirler. Sadece kendileri yaparlarsa mevcut iktidarlar ciddiye almaz, dikkate almaz ve bu politikalarını sürdürürler; faşist iktidara destek verirler, önlerine kırmızı halı sererler. Bunu engelleyecek olan, Avrupa'daki devrimci demokratik örgütler, demokrasi güçleri ve halklarla birlikte bu tür baskıcı politikalarla karşı çıkma yaklaşımı ve pratiği olacaktır.

Almanya başta olmak üzere Avrupa devletlerinin tutumu kabul edilemez. Türk devletinin soykırım politikalarının türevi oluyorlar. Kürt sembolleri yasaklanıyor, YPG-YPJ bayrakları yasakla-

başkalarına şunu söyle. Bunların cidiyeti yoktur. Ukrayna'da bir şey oluyor, Rusya'ya karşı çıkıyorlar. Kürtlere yapıldığı zaman da karşı çıkın. Kürtlere yapıldığı zaman neden sessiz kalıyorsunuz? Kürt insan değil mi, Kürt toplum değil mi? Hem de ilk insanlık değerlerini yaratan toplumdur. Hatta bütün insanlığın kök hücresidir Kürt kültürü. Neolitik kültürün yaratıcısı olan halklardandır. Kürtlerin ataları en temel insani değerleri, insani kültürü yaratmışlardır. Şimdi böyle bir halkın kökü kazanmak isteniyor ama Avrupa devletleri buna göz yumuyor. Bu aslında kendi geçmişlerine, tarihlerine, insanlığın köklerine saygısızlıktır. Bu yönüyle Avrupa'nın bu tür tutumlarının daha çok teşhir edilmesi lazım.

Avrupa'da demokrasi güçleri yetersiz çalışıyor, diplomasi yetersiz çalışıyor. Demokratik kurumlar, dernekler, halk örgütlenmeleri yetersiz çalışıyor. Gerçekler ortaya konulup oradaki demokratik halklarla birlikte kıyamet koparılmıyor. Bu yasaklar aşılamıyor. Halbuki bu yasakların Avrupa'daki demokratik güçlerle, halklarla birlikte yerle bir edilmesi ve aşılması gerekiyor. Tabii ki demokratik mücadele yöntemleriyle birlikte, demokratik yaklaşımlarla birlikte. Bu yapılabilir. Almanya'da da, Avrupa'da da böyle bir demokratik potansiyel vardır. Türkiye'deki gericiğe karşı tutum alacak bir Avrupa demokratik bilinci

yorlar. Eğer demokrasi güçleri ve Kürtler Avrupa'da iyi örgütlenip çaba gösterse, Erdoğan Almanya'da kırmızı halılarla karşılanmazdı. Erdoğan Birinci Dünya Savaşı'nın sonlanması törenine katılmazdı. Böyle bir faşist karakterin barışın, uzlaşmanın konuşulduğu yerde olmaması gerekiyordu. Çünkü Erdoğan'ın demokrasiyle, uzlaşmayla alakası yok. Tamamen tekçi, soykırımcı, kendi politikalarını uygulamak isteyen bir faşisttir. Her tarafta savaş diyor, Rojava'da savaş, Türkiye'de savaş, Başûr'da savaş, Kürtler neredeyse orada savaş diyen bir faşist lider var ama savaşın sona erdiği, barışın kutlandığı bir törene katılıyor. Bunların hepsi Avrupa'daki siyaset için, Avrupa'daki ülkeler için utanç vericidir. Ekonomik ve siyasi çıkarları gereği utanç verici durumlara düşüyorlar. Bu açıdan Avrupa'da gerçekten ahlaki ve vicdani olarak hiçbir şey kalmamış. Tamamen maddi çıkarlar temelinde içi boşalmış bir insan tipi, zihniyet tipi, toplum tipi, bir siyaset anlayışı ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu haliyle gerçekten Avrupalıların artık dünyada insanlığa verecek bir şeyi kalmamıştır. Bu kadar faşizmle, soykırım güçleriyle ortak olan ülkelerin, devletlerin halklara, insanlara vereceği bir şey olabilir mi?

Böylece Erdoğan'ın Rojava Devrimi'ne saldırılarını meşrulaştırıyorlar. Tabii ki YPG-YPJ bayrakları Avrupa'da yasaklanırsa Erdoğan YPG-YPJ'ye, Rojava Devrimi'ne saldırır; 'terörist' der, her şeyi der, suçlar. Dünyanın kendine demokratik diyen ülkeleri bunu yapıyorsa Erdoğan niye yapmasın! Bu bakımdan gerçekten de çok ahlaksızca bir çıkar politikası var. Türkiye'yi yanlarında tutmak için, Türkiye'den rant elde etmek için Kürt düşmanlığı yapıyorlar. Kürt'ün sırtından ekonomik ve siyasi çıkarlar elde ediliyor. Mazlum bir halka böyle yaklaşılabilir mi? Soykırım altında olan bir halk böyle pazarlanabilir mi? Ama kapitalist mantık her şeyi pazarlama, her şeyi bir satın alma aracı olarak görüyor. Halkların özgürlük ve demokrasi özlemi bir satış konusu, bir ticaret konusu haline getirilebilir mi? Bir pazarlık konusu haline getirilebilir mi? Bu kapitalizmin her türlü insani, ahlaki ve vicdani değeri bir tarafa bırakıp her şeyi pazarlık, kar ve ticaret konusu haline getirmesinin sonucudur. Bu insanlıktan çıkmaktır, bu ahlaksızlıktır. Bu vicdansızlık ve utanmazlıktır. Bu yaklaşım içinde olanların hiç kimseye söyleyecekleri bir şey olamaz. Bu kadar kirli, çirkin politika izle, ondan sonra Kürt'e şunu söyle,

vardır. Ancak sadece Kürt kurumlarıyla sınırlı kalınıyor, Kürtlerin kendi çalışmalarıyla sınırlı kalınıyor. Demokrasi güçleri kendi çabalarıyla sınırlı kalıyor. Böyle olunca da etkili olunamıyor. Bu yönüyle demokrasi güçlerinin ve Kürtlerin Avrupa'nın politikalarına karşı yöntem değiştirmeleri gerekiyor. Araç değiştirmeleri gerekiyor. Daha yaratıcı olmaları gerekiyor. Kendi kabuklarından çıkıp Avrupa'daki demokrasi güçleriyle, halklarla, demokratik kurumlarla, kadınlarla, gençlerle, emekçilerle, aydınlarla ilişki içinde bu mücadeleyi sürdürmeleri gerekiyor. Böyle bir demokrasi mücadelesi, Almanya'nın, Avrupa'nın Kürtlere yaklaşımlarına karşı mücadele etmek o halkları güçlendirir, itibarlı kılar, zayıflatmaz. Bunun imkanları var ama bunun yeterince kullanıldığı söylenemez. Bunu daha önce de eleştiri konusu yaptık, doğru değerlendirilmesi gerektiğini söyledik. Avrupa'daki çalışmaların, Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin, Avrupa devletlerinin Türkiye'nin isteği doğrultusunda uyguladığı bu politikaları boşa çıkarma ve etkisiz kılma potansiyelleri ve güçleri vardır. Kürtlerin önemli deneyimi var. Demokrasi güçleriyle de belli bir ittifak ve ilişki geliştirdiler. Avrupa'da bu da önemli bir adımdır. Bu

adım Avrupa halkları arasında da geliştirildiğinde o zaman AKP-MHP faşizminin çıkarına hizmete eden, onları destekleyen Avrupa devletlerinin bu tür yanlış politikalarının önüne de geçilecektir.

ABD'nin PKK'nin 3 yöneticisi hakkındaki kararı ciddiye alınmalıdır

Bu dönemde ABD'nin PKK'nin 3 yöneticisi hakkında aldığı karar da ciddiye alınmalıdır. Hafife alınacak bir karar değildir. Bu karar Önderliğe yönelik ağır tecritle birlikte düşünülmelidir. Hem Önderlik üzerinde ağır tecrit uygulanmakta, hem de bugünkü yönetim etkisizleştirilerek 1999'da gerçekleştirilen komplodaki amaca ulaşılacak istenmektedir. Çünkü halkımız, Kürt Özgürlük Hareketi ve yönetimi sorumluluk, cidiyet, yoğun çaba ve mücadeleyle komployu boşa çıkarmışlardır. Bu nedenle ağır tecrit ve Kürt Özgürlük Hareketi yönetimine saldırıyla özgürlük mücadelesi etkisizleştirilip Ortadoğu'da kendi istedikleri bir siyasal düzen kurmaktadır. Bu 20. yüzyılda Kürt soykırımına dayalı Ortadoğu statükosunun yeni bir versiyonunu ifade etmektedir. Ortadoğu statükosunun bekçisi olan Türkiye'yle ilişkiler bu gerçekliği ifade etmektedir. 3 PKK yöneticisi için alınan kararla Türkiye İran müdahalesinin aktif parçası yapmak istenmektedir. Kuşkusuz İran'a yönelik bir askeri müdahale gündemde değildir. Böyle beklentiler yanılgılı olduğu gibi İran'a yönelik politikasız kalma anlamına gelmektedir. ABD'nin İran'a müdahalesi İran'da demokratik bir değişimi hedeflemiyor. Zaten müdahale böyle radikal bir değişimi öngörmüyor. Hatta Irak ve Suriye'de ortaya çıkan sıkıntılar dikkate alınarak devlet yapılanmasının dağılması da istenmiyor. Zaten Türkiye İran'a müdahalenin köklü olmadığını görerek ABD'nin İran politikasının parçası haline gelmiştir. Bu açıdan İran'daki demokrasi güçlerinin ABD'nin bu politikasını görerek İran'ı demokratikleştirecek alternatif bir proje üzerinde buluşmaları, bu temelde de ABD'nin İran'ın demokratik potansiyellerini kendi çıkarına kullanmasını ifade eden yaklaşıma karşı çıkmaları önemlidir.

Kürt Özgürlük Hareketi tecritle ABD'nin kararının ortak bir amaç taşıdığını görerek tecride karşı mücadeleyi önceliğine almıştır. Bu temelde de 'Tecridi kiralım, faşizmi yıkalım, Kürdistan'ı özgürleştirelim' hedefiyle 2019 mücadele yılının doğrultusu verilmiştir. Kürdistan ve Türkiye'deki siyasi durumun tecritle bağlantısını gören Leyla Güven süresiz-dönüşsüz açlık grevine girmiştir. Bu tutum sürecin karakterini anlamayı ifade etmektedir. Çünkü Önder Apo'ya tecrit, Kürt Özgürlük Hareketi yöneticilerine saldırı bir kök kazıma saldırısıdır. Bu açıdan önümüzdeki yıl mücadelesi çok önemli hale gelmiştir. Bir yönüyle ölüm kalım mücadelesi verilecektir. Zaten AKP-MHP faşizmi 2019 yılına böyle bakıyor. Eğer Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştiremezse kendisinin tasfiye olacağını çok iyi biliyor. Bu gerçek dikkate alındığında 2019'da her türlü yol ve yöntemle tüm mücadele potansiyellerini kullanarak mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. Zindandaki yoldaşlar da, sürecin karakterini görerek süresiz-dönüşümlü açlık grevine başlamışlardır. Bunu yakında dönüşsüz hale getirecekleri açıktır. Bu tutum, gençler ve kadınlar başta olmak üzere tüm Kürt halkına ve demokrasi güçlerine dönük, faşizme karşı mücadeleye çağrı olmaktadır. Hangi mücadele yapılacaksa, bu dönemde yapılırsa anlamlı olacaktır. Bu açıdan, önümüzdeki gün-

lerden başlamak üzere zindanlarda ve Avrupa'da başlayan açlık grevlerine çok zengin yöntemlerle katılmak ve mücadeleyi topyekun hale getirmek çok önemli hale gelmiş bulunmaktadır.

2018 yılının son ayına girildi. Önümüzdeki dönemde yerel seçimler olacak. AKP-MHP ittifakı sürüyor. AKP-MHP ittifakı aslında zayıf bir ittifaktır. Ancak devlet imkanlarını kullanarak, zorla, bastırarak, insanları zindanlara atarak, cezaevlerine tıkarak, işkence yaparak, susturarak, tehdit ederek iktidarını ayakta tutuyor. Devlet imkanlarını AKP iktidarı kadar kendi çıkarı için kullanan başka bir iktidara rastlanmamıştır. Türkiye tarihinde hiç bir parti devlet imkanlarını kendi iktidarını sürdürmek için bu düzeyde kullanmamıştır. AKP, devlet imkanlarını tamamen bir parti hizmetine sokmuş bulunmaktadır. Bu, Türkiye toplumunun çoğunluğunu rahatsız etmektedir. Şimdiye kadar hiçbir iktidar Türkiye halklarının yarısından fazlasını karşısına almamıştı. Kuşkusuz her zaman iktidar olmuştur. Muhalefet kesimi olmuştur. Bir iktidardan daha fazla oy alan bir kesim olmuştur. Ama şimdiye kadar iktidara yapılan karşıtlık bu düzeyde olmamıştı. Siyasi partiler ve tabanlar arasında bu karşıtlığı ve düşmanlığı AKP iktidarı yaratmıştır. Eskiden politik farklılıklar üzerine gelişen bir politik mücadele vardı. Farklılıklar bu nitelikteydi. Şimdi ise öyle değil. Artık AKP-MHP iktidarında siyasi kesim ve eğilimler birbirine düşmanca bakıyor. Sadece siyasal alanda değil; mahallede, sokakta, aynı apartmanda, okulda, işyerinde, arkadaşlarıyla, komşusuyla, sınıf arkadaşıyla karşı karşıya gelinen bir durum vardır. Bu durum aslında AKP iktidarının zayıflığını gösteriyor. Bu, Türkiye'de demokrasi güçlerinin mücadele imkanlarını artıran bir durumdur. Ancak AKP-MHP faşizmi demokrasi güçlerinin örgütlenmesini, bir araya gelmesini engelliyor ve faşist iktidarını hakim kılıyor. Karşısında muhalif bırakmıyor ve bu temelde içeride de dışarda da kendisini çeşitli güçlere mecbur kılıyor. AKP iktidarının ayakta kalması buna dayanıyor. Bütün muhaliflerini ezip, susturup kendisini tek alternatif bırakmasına dayanıyor. Bu gerçeğin görülmesi gerekiyor.

Eğer mücadele edilirse AKP-MHP ittifakına dayanan iktidar kısa zamanda yıkılacak bir iktidardır. Hiçbir güçlü iktidar bu kadar baskıcı yöntem kullanmaz, baskı araçlarına başvurmaz, herkesten bu kadar korkmaz. Şu anda korkan, bütün davranışlarını korkunun yönlendirdiği bir iktidar vardır. Bu kadar zulüm, baskı uygulaması korkusunun sonucudur, güçlü olmasının sonucu değildir. Bu yönüyle eğer mücadele edilirse bu iktidarın 2019 yılında aşılması büyük bir ihtimaldir. Tabii ki bu mücadelenin de tüm demokrasi güçlerinin ortaklaşmasıyla yürütülmesi gerekiyor. Demokrasi güçlerinin ittifakının olması gerekiyor. Bir yerde faşizm varsa orada mücadele ancak ittifakla sonuç alır. Demokrasi güçlerinin ittifakıyla, ortak mücadelesiyle sonuç alır. Hem faşizm de necek hem de ortak hareket edilemeyecek, ittifak kurulmayacak, bu yanlıştır ve faşizme teslim olma. Faşizmin iktidarını kabul etmektir. Faşizme karşı mücadele etmemektir. Kim demokrasi güçlerinin ittifakı içinde değilse, ortak mücadele etmiyorsa; AKP'ye, Erdoğan'a istediği kadar faşist desin, istediği kadar bağırsın, çağırırsın onlar faşizme karşı mücadele etmiyordur; Erdoğan'a karşı tutum koymuyordur. Demokrasi ittifakının içine girmeyen, ittifak dışı kalan her güç Erdoğan'a ve faşizme hizmet ediyordur. Demokrasi ittifakı derken tabii Kürtler önemli bir aktördür. Türkiye'deki bir demokrasi mücadelesi, or-

taklığı Kürtleri içine almadan faşizmi geriletebilir mi? Kürtlerin olmadığı bir mücadeleyle faşizmi geriletmek mümkün değildir. Zaten şu anda faşizme karşı esas mücadeleyi veren de Kürtlerdir. Ancak Kürtlerin AKP iktidarına karşı verdiği mücadeleye yeterince destek verilmemektedir. Kürtlerle ittifak yapılmamakta, ortak mücadele platformlarına gidilmemektedir. Şovenizm bu yönüyle birçok demokrasi gücünü de rehin almıştır. Demokrasi ittifakı içinde olması gereken güçleri rehin almıştır.

Şu anda şovenizme karşı mücadeleyi önceliğine alması gereken bir Türkiye gerçeği vardır. Şovenizme karşı tutum almadan, şovenizmin Türkiye toplumuna dayattığı kalıplar kırılmadan demokrasi ve özgürlük mücadelesi geliştirilemez. Şovenizmin rehini olmaktan kurtulunamaz. Şovenizm Türkiye'de siyaseti de toplumu da rehin almıştır, rehin almaktadır. Türkiye siyasetinin ve demokratik güçlerinin bu rehine durumundan kurtulması gerekiyor. Bunun için de Kürt sorununun çözümünde açık ve net olması gerekiyor. Kürt sorununun demokratik çözümünü desteklemeleri gerekiyor. Kürt sorununun demokratik temelde çözümünü desteklemeyen her düşünce ve parti AKP iktidarına hizmet ediyordur. AKP iktidarı tarafından rehin alınmış siyasi güçlerdir. Şovenizme karşı çıkmadıkça şovenizme daha fazla esir olunur. Kürt düşmanlığına karşı çıkmadıkça Kürt düşmanlığının daha fazla esiri olunur. Nitekim şu anda AKP iktidarının yarattığı durum böyledir.

Önümüzdeki yerel seçimler önemsenmelidir

Önümüzdeki dönemde bir yerel seçim var. Bu yerel seçim de gerçekten çok önemlidir. AKP-MHP faşizmi iktidarını yerele yaymak için yerel seçimleri kazanmak istiyor. Yerel seçim hem yerel demokrasinin, demokrasi güçlerinin varlığını sürdürmesi açısından önemlidir hem de faşizm açısından önemlidir. Faşizm iktidarını yerel yönetimler, belediyeler vasıtasıyla tüm şehirlere, illere, ilçelere yaymak istiyor. Demokrasi güçleri de yerelde belediyeler kazanarak, ittifak yaparak toplumla, halkla daha sıkı işbirliği içinde buraları faşizme karşı mücadelenin mekanlarına haline getirmek istiyor. Bu yönüyle Türkiye tarihindeki en önemli seçimlerden biri yapılacaktır. AKP-MHP iktidarı belediye seçimlerini kazanmak için her yolu ve yöntemi deneyecektir. Bir ara Devlet Bahçeli'yle Erdoğan'ın, MHP ile AKP'nin arası açıldı; 'İttifak çatlıyor,' diye yanlış değerlendirmeler yapıldı. Bunlar Türkiye gerçeğini, Türkiye'deki siyasal durumu anlamayan, ezbere değerlendiren ya da dışa yönelik yapılan açıklamalara göre ele alan yüzeysel ve basit değerlendirmelerdi. Bizler ise her zaman bunların doğru olmadığını, AKP ile MHP'nin yerel seçimde ittifak yapacaklarını, bunu en fazla da MHP'nin istediğini belirttik. Şimdi bu gerçek ortaya çıktı. AKP ile MHP bu seçimde çok katı bir ittifak yapacaklardır. MHP, faşizmin yerleşmesi için canla başla çalışacaktır. MHP için, Kürt düşmanı faşist yönetimin her alana yerleşmesi önemlidir. Gerisi onun için teferruatı. Bu yönüyle bu yerel seçimde AKP'nin kazanması ve faşizmin yerleşmesi için Erdoğan'a, AKP'ye kayıtsız şartsız destek verilecektir. MHP'nin Erdoğan'ın karşısında eli güçlü değildir, zayıflamıştır. Hatta bunu söyleyebiliriz: MHP'nin AKP iktidarı karşısında elinin her zayıf olduğu dönem bu dönemdir. Erdoğan'a muhtaç olmuştur. Zaten Erdoğan artık MHP politikasının bir versiyonunu uygulamaktadır. Tüm konuş-

maları milliyetçilikle şovenizmi körükleyip AKP iktidarını ayakta tutma yönündedir. Bu karakteriyle MHP'ye çalışmaktadır. MHP bile hiçbir zaman bu düzeyde şovenizmi körükleyen bir politika izlemedi. Kendisi şovenistti, politikaları milliyetçiydi. Ama şovenizmi bu kadar yaygınlaştıran bir politika izleyemedi, daha doğrusu bu gücü yoktu. Şimdi ise Tayyip Erdoğan hiçbir dönemde MHP'nin yürütemediği kadar, hiçbir faşist darbenin yürütemediği kadar şovenizmi şahlandırmaktadır. Şovenizmi şahlandırma temelinde iktidarını ayakta tutmaya çalışmaktadır. AKP iktidarının ayakta kalmasının temel diyalektiği budur. Diğer söylemlerin hepsi lafı güzafıdır.

Bu seçimde esas olan demokrasi güçlerinin ittifakıdır. Faşist güçler ittifak yaparlar, bu onların karakteridir ama bu faşist ittifak karşısında da demokrasi güçlerinin ittifak yapması gerekiyor. Yerel seçimdir, bu bakımdan ittifakların temel özelliği de yerelde gerçekleşmiş olmasıdır. Kuşkusuz tüm demokrasi güçlerinin açık ve net ittifak yapmaları istenir, tercih edilen budur. Ama şu anda şovenizmin baskısı, töhmeti altında demokrasi cephesi içinde olması gereken bazı güçlerinin yaklaşımları sakatlanmıştır. Şovenizm partilerin çoğunluğunu esir almıştır. CHP zaten politikalarıyla şovenizmi güçlendiren bir pozisyonundadır. AKP'nin yedek lastiği olmuştur. Erdoğan, AKP kendine iyi bir muhalif bulmuştur. Bu muhalifle ağız dalaşı yaparak kendini ayakta tutmaktadır. Şunu bilmek gerekiyor: Erdoğan ne zaman CHP ile ağız dalaşı yapıyorsa, kavga ediyorsa, CHP'ye ağır laflar söylüyorsa, CHP'yi böyle bir çekişme ve kavga içine çekiyorsa bilin ki sıkıntıdadır, zor durumdadır. Ne zaman zor durumda olsa CHP ile kavga içine girerek, CHP'yi bunun içine çekerek kendisini rahatlatmaktadır, iktidarını ayakta tutmaktadır. Bütün demokrasi güçleri de bu gerçeği görmeli, CHP'liler de bu gerçeği görmeli. CHP yönetimi tamamen Erdoğan'ın oyununa gelmiş ve sürekli Erdoğan'ın politikalarını güçlendiren, ona seçim kazandıran bir roledir. Erdoğan CHP'ye, 'Sen şu kadar seçimde kaybettin, bu seçimi de kaybetmeye mahkumsun,' diyor. Çünkü Erdoğan'ın yedek lastiği olmuştur. Erdoğan'ın belirlediği bir siyaset yürütmektedir. CHP Erdoğan'ın gündemine takılmaktadır. Bu yönüyle demokrasi ittifakı gerçekten kolay gerçekleşecek bir durumda değildir. Sıkıntıları vardır, ama yine de CHP'nin sorumsuz yaklaşımlarına, birçok demokrat gücünün ve kendisine demokrat diyenlerin şovenizm tarafından rehin alınmasına karşın, demokrasi güçleri AKP faşizmine karşı tutumunu açık ve net koymalıdır. AKP-MHP faşizminin Kürdistan'da ve Türkiye'de kaybetmesi için çalışmalıdırlar.

Bu dönemde temel taktik AKP-MHP iktidarını iktidardan düşürme olmalıdır. Seçimlerde AKP ve MHP'nin iktidar olmasının önüne geçmek olmalıdır. Bu yönüyle Kürtler, tüm demokrasi güçleri yerelerde ittifak geliştirmeli, Metropollerde demokrasi güçlerinin ve Kürtlerin önemli bir gücü vardır. Belki orta Anadolu'da, Karadeniz'de demokrasi güçlerinin ve Kürtlerin fazla bir etkisi yoktur ama İstanbul, İzmir gibi şehirlerde, Çukurova'da demokrasi güçleri ve Kürtlerin önemli bir gücü ve potansiyeli vardır. Eğer burada demokrasi güçleriyle Kürtler ortak hareket ederlerse AKP'nin İstanbul'u, İzmir'i ve Çukurova şehirlerini kazanması mümkün değildir. Hatta AKP'ye Ankara'da bile kaybettirilebilir. Bu yönüyle AKP-MHP iktidarına kaybettirecek bir ittifak olması gerekiyor. Bir uzlaşmanın olması gerekiyor. Demokrasi

güçlerinin ve Kürtlerin AKP'ye kaybettireceği bir yaklaşım ortaya konulması gerekiyor. Demokrasi güçlerinin ve Kürtlerin oy vereceği adaylar olursa AKP'nin büyük şehirlerde kaybetmesi kaçınılmazdır. Yeter ki Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin oylarını alacak kişiliklerin aday gösterilmesi durumu ortaya çıksın. Yine AKP'nin dini istismarının önüne geçilmesi gerekiyor. AKP'nin tek sermayesi din istismarı ve şovenizmdir. Şovenizmi zaten yapıyorlar. Şovenizm karşısında yapılacak şey ona karşı mücadele etmektir. Ama AKP'nin halkın dini duygularını istismar etmesine karşı yapılması gereken ise; AKP'nin bu din politikasını, din istismarını boşa çıkaran bir siyasi zihniyet ve yaklaşımın esas alınmasıdır.

AKP-MHP faşizmini yıkmak, iktidardan düşürme fırsatı ortaya çıkmıştır

Bu dönem hassas olduğu için herkes AKP'nin kaybetmesini istiyor. O zaman bu hassasiyet ve AKP'nin kaybetmesi isteği ve eğiliminin değerlendirilmesi, bunun hem AKP'ye seçim kaybettirme süreci hem de demokrasi güçlerinin bir araya gelerek AKP-MHP faşizmine karşı mücadele süreci olarak ele alınması gerekiyor. Sadece seçime endeksli ittifaklar olmamalıdır. Seçim ittifakını AKP'ye karşı demokrasi güçlerinin mücadelesi ve ittifakı haline getirmek çok çok önemlidir. Bu yapıldığı zaman AKP'nin iktidarda kalması mümkün değildir.

Biz önümüzdeki ayların, yılların çok kritik olduğunu düşünüyoruz. Ya faşizm kurumsallaşacak, tamamen iktidar olacak, demokrasi güçlerini ezcek, Kürt soykırımını azgınca yürütmeye devam edecektir ya da önümüzdeki dönemde demokrasi güçleri ittifak yaparak AKP-MHP faşizmini gerileteceklerdir. AKP-MHP faşizmini geriletmek ve demokrasi güçlerinin zaferini güçlendirmek yaklaşılmıştır. İlk defa AKP iktidarını etkisizleştirmek, yıkmak, iktidardan düşürmek fırsatı ortaya çıkmıştır. Yerel yönetimlerde başarısızlığa uğratılırlarsa, yerel yönetim sürecinde demokrasi güçleriyle Kürtler ortak hareket eder ve AKP-MHP faşizmine karşı her alanda mücadele yükseltirlerse önümüzdeki bahar demokrasi güçlerinin ve Kürtlerin baharı olacaktır. Bunun için demokrasi ittifakı öncelikle ele alınmalı ve gerçekleşmelidir. Öte yanda hiç çekinmeden, korkmadan, bedelleri göze alarak mücadele etmek önemlidir. Bu dönem bedelleri göze alarak mücadeleye etme dönemidir. Böyle yapıldığı takdirde AKP iktidardan düşürülür. Bugün bu bedel ödenmezse, yarın daha ağır bedeller ödenecektir. Demokrasi güçleri ve Kürtler daha ağır bedeller ödemeye karşı karşıya gelebilirler. Bu açıdan yol yakinken AKP-MHP faşizmine karşı mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. AKP-MHP ittifakının faşizmi kökleştirmesine, yerleşmesine imkan vermemek gerekiyor.

AKP-MHP iktidarı zayıftır. Kadınlar, gençler mücadele ederse, düşmanın üzerine üzerine yürürse, düşmanın baskı ve tutuklamalarına karşı bedel ödeyerek mücadele göze alırsa bu iktidar kaybedecektir. Demokrasi güçleri ve Kürtler kazanacaktır. Bugün ödediğimiz bedeller yarın ödeyeceğimiz ağır bedelleri engelleyecektir. Bu temelde herkesi yerel yönetim seçim sürecini bir demokrasi mücadelesi sürecine çevirmeye, bu temelde Önder Apo üzerindeki tecridi kırmaya, faşizmi yıkmaya ve Kürdistan'ı özgürleştirmeye çağırıyoruz.

Kadınlar kapitalist modernite sistemine karşı Demokratik Modernite çağının kurucu gücüdür

PAJK Koordinasyonu

2 1. yüzyılın kadın yüzyılı olduğu gerçeğinden hareketle bu yüzyılın hakikat ve aşk savaşçıları olan bizler, bütün etik estetik değerlerin toplandığı bir özgürlük mücadelesini yürütüyoruz. Kapitalist modernite sistemine karşı Demokratik Modernite çağının kurucu gücüyüz. Demokratik uygarlık çağının temel güçlerinden biri olan kadınlar olarak bu değerlerin temsilini yapma sorumluluğumuz her zamankinden daha fazladır. Bu nedenle savunmalardan da bilindiği gibi paradigmayı anlamak temel sorumluluğumuzdur. 20. yüzyılın devam eden paradigmasına dayalı öncü sosyalist partinin hedef ve amaçlarını yerine getirmiyoruz. Bu geride kaldı. Yeni bir paradigmayı temsil ediyoruz. Görünen başka bir şey olsa da esasta özgürlük zamanını yaşıyoruz. Bunu bir hayal, umut olarak anlamak kuşkusuz bilinç sorunuyla alakalı olur. Yeni paradigmayı hayata geçirmekle yükümlü sosyalist kadın özgürlük partisiyiz. Öncülük görevlerimiz öncelikle paradigmanın zihniyetini kendimizde oluşturma ve uygulamaktır. Bu, Önderliği anlamak ve uygulamak oluyor. Bu görevleri Önderlik, entelektüel, ahlaki, politik görevler olarak üç başlık altında Özgürlük Sosyolojisi adlı savunmasında ortaya koydu. Aynı zamanda 21. yüzyılın militanlığının sosyolojik olmayı gerektirdiğini ve ideolojiyle sosyolojinin birbirine yakınlaştığını belirtti. Hakikat militanlığı olarak da tanımladı.

Yüzyılımızda toplumsal sorunlar başta kadın özgürlüğü olmak üzere diğer boyutlarda da ağırlaştığından, 21. yüzyılın devrimciliği diğer yüzyıllara göre daha fazla zorlaşmıştır. Kapitalizm daha fazla insan olgusunu anlamsızlaştırdığından, toplumsallığını dağıttığından; toplumsallığın yerine tekniğin, paranın, metanın zirveleştiği bu yüzyılda, nasıl bir devrimcilik sorusu ciddi bir sorudur, sorundur. Devrimci kadın hareketi olarak bu sorunların çözümü için mücadele yürütüyoruz. Değişim, gelişim sağlıyoruz, çok güzel yenilikleri ortaya çıkarıyoruz. Yeni bir tarih yazıyoruz. Büyük bir devrimi ortaya çıkarıyoruz. Kürdistan, bölge ve dünya genelinde umudun kendisiyiz. Özgürlük, demokrasi, adalet ve eşitliğin sosyalizmin gerçek temsilcileri olarak en büyük ilgi odağıyız. Bu gelişmelerin sorunsuz, engelsiz yaratılmadığını hareketin militanları olarak en iyi bizler biliyoruz. Kolay gelişmediğini, nice bedeller verdiğimiz biliyoruz. Gelişmeleri, başta Önderliğimiz ve büyük kahramanlıkların sahibi olan şehitlerimizin fedakarlığı, amaca bağlılıkları yaratmıştır. Büyük ve zorlu mücadele günlerinin, dönemlerinin büyük acılarını, sıkıntılarını yaşayarak bugünlere geldik. Zorlandığımız da açıktır. Ama bu zorlukların bizi yıldırmamasına, içe büzülmemize neden olmasına fırsat vermemeliyiz.

21. yüzyılın savaş gerçeğini devrim imkanlarını ve risklerini bütünlüklü analiz etmeliyiz

Süreci ve örgütsel sorunlarımızı tanımlama ve yaklaşım yetersizliklerimizi, yanlışlarımızı bilmek gerekir. Başta süreci karşılamaya yetmeyen bir duruşu-

muzun olduğu açıktır. Bu, alanların toplantıya sundukları raporlarda da dile gelen bir husustur. Bu süreçte önemli olan; avantajlarımız kadar dezavantajlarımızı, riskleri bütünlüklü görmektir. Alternatif devrimci bir güçüz. Kadınlarla ve Kürt halkıyla birlikte bölge halklarının kaderini tayin edecek kadar bir rol sahibiyiz. Buna karşı müdahaleler çok boyutlu veriliyor. Sadece askeri değil, siyasi ve ideolojik olarak da saldırı altındayız. Uluslararası ve bölgesel güçler Önderlik ile hareketi koparma, hareketimizi etkisizleştirme, tasfiye etme planları yapıyorlar. Bu sadece Türk devletiyle bağlantılı değildir, gladio güçleri devrededir. Saldırı paradigmamıza yöneliktir. Buna karşı en büyük devrimci direnişin sahibiyiz. Direnişi başarıya götürmemizin önündeki engelleri çözüp aşarak öncülük misyonunu oynamamız gereken bir dönem yaşıyoruz.

ğımız dönem gerçekleştirilen toplantımızda bu yaklaşımlarımızı değerlendirdik. Görkemli Efrîn direnişi tüm dünyayı etkiledi. Olumsuz sonucu tüm halkımızı, halkları, dostları ve örgütümüzü kuşkusuz çok etkiledi. Bakur özyönetim direniş sürecinin ardından da bu yaşandı. Efrîn'e ilişkin bir konferans yapıldı. Yanı sıra alanda ilgili örgütlerimizin de konferansları ve genel alan kapsamında PAJK-PKK konferansları yapıldı. Yine Kürdistan'ın diğer parçalarında bu yıl parti konferansları ve konferansların yapılmadığı alanlarda da yıllık değerlendirme toplantıları yapıldı. Bu çalışmalar kadro gücüyle yapılarak gerekli derinlikli tartışmalar, eleştiri-özeleştirme temelinde tespitler ve çözüm planlaması, dönem perspektifiyle beraber güçlü bir kararlaşma ve iddia düzeyi açığa çıktı. Efrîn konferans sonuçları genelge ve toplantılar yoluyla

laştırmıştır. Toplamların buna dayanak gücü oluşturmaya yeni bir zihin gücüne ulaşmasına bağlıdır. Bunun için yüzyılımızda devrimcilik; yeni bir zihniyet dünyasını oluşturan fedailer demektir. Parti örgütlenmesi yeni bir zihniyeti ifade etmektedir. Bunu kendimizde taşıdığımız ve topluma taşıdığımız ölçüde toplum direniş dayanaklarını oluşturacaktır.

Mevcut mücadele tarzımız ve tempomuz yetmemektedir

Toplumsal bunalımların kişilikte yarattığı etkinin savaşa, mücadele sahasına, örgütsel ilişkilere yansımaları Önderlik çözümlemelerinde ele aldı. Bu bağlamda gelişmeler ortaya çıktı ama Önderliğin her yıl için belirlediği hedeflere ulaşmaya yetmedi. Hep geriden takip eden, geç pratikleştiren,

etmemiz gerekmektedir. Kazandıklarımızı savunmaya odaklanmış bir tarz hamlecisi değildir. Kazanımları savunmanın, kesin çözümü getirmekle mümkün olduğu bilinmektedir. Halk, çözüm ve tam bir başarı beklemektedir. Rojava'da daha derli toplu bir demokratik halk sisteminin kurulmasını, adaletli uygulamaları ve statü kazanmayı; Başûr'da gerçek güç haline gelerek KDP'nin devrilmesini, demokratik halk sisteminin kurulmasını; Bakur'da AKP'nin toplumsal tabanının Kürdistan'da bitirilmesini, Türkiyeli halkları arkasına alarak faşist AKP iktidarının yıkılmasını, demokratik sistemin kurulmasını, Kürt sorununun statüye kavuşturularak çözümünü beklemektedir. Önderliğin durumunun değişmesini görmek istemektedir. Görülmektedir ki, Önderliğin 5. Savunmada ortaya koyduğu devrim planının hayata geçirilmesi kendisini müthiş dayatmaktadır. Bunun için Önderliğin savunmalarda ortaya koyduğu bilince özsel yönelmeyince beklenen sonuçları elde edemiyoruz. Duruşumuz bu anlamda niyetseldir. Yüzyılımızın devrimciliği yaratılmıştır, Parti bunun ifadesidir. Fakat bunu her birimizin kendisinde somutlaştırması gerekmektedir.

Dördüncü stratejik dönemi yürütmede sıkışma vardır

Düşmanla denge durumu aşılmıştır. Stratejik olarak dördüncü dönemde olmamıza rağmen siyasi ve askeri görevler ve bunun bütünü ifade eden ideolojik kadro öncülüğünde bir tıkanma vardır. Dördüncü stratejik dönemi yürütmede sıkışma vardır. Böyle olunca eskiyi arama durumu gelişebilmektedir. Hatta düşman saldırılarını eskiyle kıyaslama olabiliyor. Düşman, dördüncü stratejik mücadele dönemine göre kendini yeniledi. Bizim de hareket olarak bu stratejik döneme göre kendimizi yenilemede önemli bir çıkışımız oldu. Somut bazı durumları yarattık. Parça kurtarma, alan düşürme gerçekleşti. Askeri ve toplumsal olarak açılım sağladık, yayıldık. Düşmanın teknik donanımına dayalı saldırılarına karşı büyük bir direniş sergilendi. Ağır kayıplarımız, şahadetler oldu. Yaşanan şahadetler ve kaybettiğimiz mevziler bizde daha fazla düşmana karşı öfkeye, başarı azmimizi keskinleştirmeye yöneltmelidir. Bu konuda genel bir kararlılık vardır ama keskinlik yeterli değildir. Yeniden düşman olgusunu sorgulamalıyız. Bu aynı zamanda sürece ideolojik, politik, askeri yetkinlikte yaklaşmamaktır. Bu sorumlu ve iddialı bir yaklaşım olmayıp özünde anlama sorunu olmaktadır. Yaşanan bu ruh hallerinin ve düşünce tarzlarının aşılması gerekmektedir.

Bazı kadrolar öncelikle zorlanmalarını dile getirmekteler. Bunun anlamı ve değeri vardır. Ama çare olması gereken militanın, kendisini bu durumda bırakmaması gerekir. Çünkü; değiştiren, özgürleştiren, iradeleştiren, örgütleyen, savaşçıran, ruh kazandıran, sistemleştiren kişi kadrodur. Ve kadrodan bu beklenmektedir. Fakat tek yönlü, sadece sorunların tarifi elbette çözüm için yetmemektedir. Sorunların ifadesi kadar

Yeni paradigmayı hayata geçirmekle yükümlü sosyalist kadın özgürlük partisiyiz. Öncülük görevlerimiz öncelikle paradigmanın zihniyetini kendimizde oluşturma ve uygulamadır. Bu, Önderliği anlamak ve uygulamak oluyor. Bu görevleri Önderlik, entelektüel, ahlaki, politik görevler olarak üç başlık altında Özgürlük Sosyolojisi adlı savunmasında ortaya koydu.

Ne salt kendi zorlanmalarımızı tek başına öne çıkararak bunu tek gerçek ve doğru kabul edebiliriz ne de gelişmelerle yetinip zorlanma ve sorunlarımızı görmezden gelebiliriz. Gerçek, bir bütündür. Ne salt her şey güzeldir, iyidir diyebiliriz ne de kötüdür diyebiliriz. Özellikle bu süreçte kadro yapısı olarak değerlendirmelerimizde tek yönlülük ağır basmaktadır. Bunu, bu zorlu mücadele sürecinden bağımsız ele alamayız. 21. yüzyılın savaş gerçeğini, devrim imkanlarını ve risklerini bütünlüklü analiz etmek gereklidir. Kendi penceremizden, ben merkezli bakış ve beklenen sonuçların yaşanmaması karşısında sorunların altında kalma durumu, hazırlıklı ilgili bir sorunumuzdur. Daha önce Efrîn ve Bakur öz yönetim direniş süreçleri değerlendirildiğinden burada tekrar etmeyeceğiz. Ancak olumsuz etkilenme durumunu aşmazsak etkili olamayız, öncü olamayız.

Yüzyılımızda devrimcilik yeni zihniyet dünyasını oluşturan fedailer demektir

Böylesi süreçlerin olumlu-olumsuz etkilediği yönler olabilmektedir. Geçti-

tüm parti yapısıyla ve özelde Efrîn ve Rojava halkımızla paylaşıldı. Fakat kadro üzerindeki olumsuz etkilenme düzeyinin tam olarak aşıldığını söyleyemeyiz. Bu durum beraberinde negatif bir ruh hali oluşturmuştur. Karamsar, duygusal, kırılgan, negatif usul ve savaşın başarısına karşı kuşkuculuk, güvensizlik ve inançsızlık gibi olumsuz karşıt duygular şimdiye kadar etkisini göstermiştir. Burada da gördüğümüz gibi değişime inananmayan kişi elbette negatif düşündür.

Kapitalizmin kültürel yıkımı toplum üzerinde etkilidir. Söz ve güven anlamını yitirdiği yasa ve kanunun da geçerliliğini yitirdiği dönemlerde zor ve şiddetle her şey hal olur. Zaten günümüzde de her şey zor ve şiddetle hal edilmeye çalışılmaktadır. Adeta güçlü olan kazanır kanunu işlemektedir. Gücünü şiddetten, yıkımdan, katliamdan, insanlık dışı uygulamalardan alan politikalar fiiliyattadır.

Her şey sahada güce bağlanmıştır. Kapitalist sistem, sahada güçlü olanı ezmeye, ezilenlerin devrimci mücadelesini entegre etmeye, zayıflatmaya ya da tasfiye etmeye çalışmaktadır. Bunca değeri 500 yıldır yıkan kapitalist sistem bu yüzyılda bunu daha da pervasız-

sonradan anlayan, son safhada hazırlık ve tedbir geliştiren öncülük, devrimin başarısını zorlaştırmıştır. Bu, devrimi gerçekleştirmenin fırsatını kaçırıp savaşın uzamasına neden olmaktadır. Şimdi de bu denli ağırlaşmış öncülük sorunları devrimi riske etmektedir.

Güçlü bir direniş, mücadele her alanda vardır. Fakat düşmanın kendini örgütlenme kapasitesi ve tekniği de göz önünde bulundurduğunda mevcut mücadele tarzımız ve tempomuz yetmemektedir. Verilen emeklerin tam bir sonuca ulaşmasını; örgütsel sorunlara neden olan kişilik sorunları, tarzları, anlayış yetersizliği, yoğunlaşma sığılı engellemektedir. Oysa Önderlik, kadronun yaratılmasını adeta temel çalışması yapmıştır. Bu çarpıcı bir biçimde ortaya çıktı. Öncülük yaratıldı, politikleşmiş, iradeleşmiş bir halk gerçekliği yaratıldı.

Rojava'da, Şengal'de olduğu gibi fiili ara statüler oluştu. Bakur'da siyasal kazanımlar güçlüdür. Rojhilat'ta etkili bir öncü parti durumu vardır. Başûr'da halkın tek umut ve beklentisi durumundayız. Şimdi halk artık daha somut bir sonuç beklemektedir. Bunun için tüm mücadele olanaklarını seferber

Kadro yapısında okuma oranı düşmüştür. Zihinsel yenilenme olmazsa ve süreklileşmezse bir süre sonra tıkanma başlar ve kişi yaptığı çalışmalara güç getiremez duruma düşer. Bilincimiz en büyük gücümüzdür. Partiyi yeterli temsil etmemede, geriye düşmede, partileşmeye gelmemede yaşadığımız sorunlarımızın hepsi kuşkusuz bilmemekle alakalı değildir.

Asıl sorunumuz, bildiğini uygulamama sorunudur.

çözüm inancı, gücü, düşüncesi, iradesi, partiye göre örgütlenmiş kadro gerçeğine ulaşmakla mümkündür. Değişim için az çaba harcıyıp sonra da "değişmiyor" demek de bir paradokstur, çelişkidir. Kararlıca ve tutarlı attığımız adımları süreklileştirip, sistemleştirsek elbette değişim ortaya çıkacaktır. Ama yine de pratik yürüttüğümüz ve mücadele verdiğimiz sürece çeşitli sorunlar yaşanacaktır. Sorunları çok konuşmak, yorumlamak tek başına çözümü içermez, hatta derinleştirme tehlikesi daha fazla vardır. Nasıl tartıştığımız da önemlidir. Sadece 'bunlar bunlar var' deyip sıralamak sorumlu davranmak olmuyor. Nasılını kendimizde başlatarak göstermek ve olgun, kapsayıcı, tamamlayan, öncülük eden duruşun sahibi olmakla sorumlu davranmış oluruz. Sorunları derinleştirmeden, yaratılan gelişmelere sıkı sarılarak çözüme, yapıcılığa odaklanmamız halinde önümüzdeki engelleri bir bir kaldırmak mümkündür. Ve şu yanılgıyı da aşmak yerinde olacaktır. Öyle sanılıyor ki, bir tek kişinin kendisi zorda ve zorlanıyor. Elbette her kişinin bilinç, kültür düzeyi, yaşam deneyimi, kişilik özellikleri neyi sorun olarak gördüğünü belirlemektedir. Genel toplumun, kadınların, mücadelemizin zorlandığı hususları görmeden bireyci sınırlarda kalarak kendimizin karşılaştığı, yaşadığı durumları esas haline getirerek yaklaşamayız. Bu o zaman kendimize bireysel bir kurtuluş aramak olur. Bireysel sorunlar bir yerde çözülebilir. Ama kadronun, militanlık görevleriyle alakalı sorumlulukları toplumsaldır, tarihseldir. Esas olarak görevlerimizdeki başarılarımız ya da neden başaramadığımızı değerlendirmek durumundayız. Sorunlarımızla ilgili Önderlik kişilik çözümlemeleriyle, devrimci görevlerimizle alakalı sayısız konuşma yapmış, talimatlar çıkarmış, savunmalar yazmıştır. Bu anlamda çözümsüz değiliz. Çözüm için de Önderliği okumamız, anlamamız, uygulamak için yoğunlaşmamız gerektiği açıktır. Fakat tam böyle olmuyor. Bir kısmımızda çözüm perspektifleri, genel doğrular olarak görülmekte ya da herkes bildiğini sanarak artık kendisine yetmediğini, tekrar geldiğini düşünmektedir.

Krizli sistem günlük olarak bizi etkilemektedir

Kapitalizmin toplumda yarattığı derin tahribatlar sanki sadece toplumdaki sivilileri ilgilendiriyor, etkiliyor gibi bir kanı

var. Bu gerçekten büyük bir yanılgıdır. Örgüt üyesi olduğumuz için de kendi sorunlarımızı, örgüt içinde olup bitenlere bağlayarak örgütsel sorunlarımızı gibi ele alıyoruz. Oysa sorunlarımız 'Nasıl Yaşamalı'da kilitlenmektedir.

Toplum krizdedir. Bireyi krizlidir, kadını krizlidir, erkeği krizlidir. Krizi örtbas etmek için kapitalist hegemon güçler büyük çaba sarf etmektedir. Ancak sistem krizi tüm dünyayı kapsamış ve günlük olarak etkisi görülmektedir. Yaşananların bizi etkilemediğini düşünmemiz yanılgı olur. Değersizlik, yalnızlık, yabancılaşma, güvensizlik, sıradanlık, yaşam karşısında heyecanını yitirme, yoğun yoldaşlıkla toplumsal ilişkiyi yaşayamama, bundan şikayet etme, beklentili olma, sözün anlamını yitirmesi ve daha da sıralayabileceğimiz ruh halleri çağın bunalımından kopuk değildir. Bu örgüt içine de sirayet etmektedir. Yine böylesi toplumda şekillenmiş kadın-erkekler partide güçlü bir dönüşümü sağlayamadığında bu kuşatılmışlıkla örgüt içinde yürümeye çalıştığında tökezlemektedir.

Sorunlara çözüm arayışında sığ ve günübirlik yaklaşıldığından gelişmeler yüzeysel ve dönemsel kalmaktadır. Böylesi bir yüzyılda "Nasıl Yaşamalı" tam bir yük haline gelmiştir. Bu toplum için böyledir. Fakat kadrolar için de 'Nasıl Yaşamalı, Nasıl Savaşmalı' soruları yakıcı olarak kendisini dayatmaktadır. Önderliğimiz, 'Devrim, nasıl yaşamalı sorusuna cevaptır' demektedir. Partide olduğumuz için tamamen bir partili gibi yaşıyoruz diyemeyiz. Bu aldatma olur. Toplum için prototip olan kadronun, öncelikle 'Nasıl Yaşamalı'nın modelini oluşturması gerekir. Oluşturduğu kadar toplumun gerçek öncüsü olur. Bu hakikat Önderlikle yaratılmıştır. Parti bu temelde toplumda mayalanmış ve toplumsallaştırmıştır. Toplumsallaşan bir özgürlük hareketi olarak asıl işimiz şimdi başlamıştır. Toplum kendini yönetir, savunur, eğitir ve kültürel, ekonomik işlerini yapar hale gelirse ve demokratik, kadın özgürlüğü, ekolojik zihniyeti kültürelleştirirse o zaman nasıl yaşayacağını, nasıl varlığını koruyacağını ve kendisini özgür kılacağını bilen olur. Bu anlamda bir hayli alınmış mesafeler var ama biliyoruz ki; ağır toplumsal sorunlar her Kürt bireyinde, evinde, çalışmasında, toplumsal ilişkilerinde yaşanmaktadır. Ama bu çözümü olmayan bir sorun da değildir. Kadronun da "Nasıl Yaşamalı, Nasıl Savaşmalı" sorunu vardır. Toplumun da "Nasıl Ya-

şamalı, Nasıl Savaşmalı" sorunu vardır. Bu anlamda "Nasıl Yaşamalı, Nasıl Savaşmalı, varlığını koruma ve özgürlüğünü toplumsal olarak sağlama" sorunu hayati bir önem kazanmıştır. Bunun cevapları pratikte de ortaya çıkmıştır. Fakat yeterli değildir; özgürlük zihniyetini oluşturmaya, demokratik özgür yaşamı sistemleştirmeye ve güvenceye almaya ihtiyacımız vardır. Hem de her gün soykırım, kadın kırımı, toplum kırımı altında olan halk ve hareket olarak bu ihtiyaç kendisini acil dayatmaktadır. Ertelemeksizin başarmak zorundayız. Aksi taktirde devrim karşıtı güçler yaşam hakkı tanımamaktadır.

Nasıl yaşıyorsak oyuz...

Tüm alanlarda yaşanan partileşme sorunlarının özünü "Nasıl Yaşamalı" sorunu olmaktadır. Partili yaşamdan sıkılma, tekrar görme, sivil, modernite yaşamına öykünme, ilişki arayışları, sırdaşlık arayışı; bir sorun, zorlanma yaşadığında her şeyi bitirme, iddiasızlık, umutsuzluk durumları geriye düşmeye böylelikle parti zihniyetine yabancılaşmaya, ruhsal boşalmaya, partiye bağlarının zayıflamasına, mesafe oluşmasına yol açmaktadır. Kişi çok iyiye, partiliyken birden zayıflamaz. Ama zamanında beliren eğilim, yine farkında olduğu parti dışı özelliklerine, yaşam tarzına ciddiyetle eğilmezse ve bunu kendisi için ciddi sorun olarak görmezse açılan küçük bir gedik zamanla büyür ve olumsuz sonuçlar doğurur. Onun için partiye bütünleşmeyen her şeyimizde; alışkanlık, arkadaşlık, örgüt, görev anlayışımızda, halklaşma gerçeğimizde, düşünce tarzlarımızda, duygularımızda, zevklerimizde -müzikten tutalim, filme kadar, giyimimize kadar- ideolojik ölçü aramalıyız. Önderlik ideolojiyi her şeyde aradı. 'Hatta yemeniz, içmeniz bile, birine nasıl merhaba verişiniz bile ideolojiktir' dedi. Çünkü ideoloji; bakış, yaşam anlayışımız ve tarzımızdır. Nasıl yaşıyorsak oyuz. Bu konuda parçalı ele alma, kendine göre bakış, kişilere göre kendini belirleme, tepkilere göre hareket etme daha da sıralanabilecek durumlarımız vardır.

Pratikte de durumlar çok çarpıcı ve ağır yaşanmaktadır. Bazılarında Rojava'da pratiğe katılırken, dağa geldiğinde tekrar Rojava'ya dönmeyi isteyen, olmazsa kaçan, dağ ve alanları birbirinden ayıran, örgütle tam bütünleşmeyen, katılmayan duruşlar ortaya çıkmıştır. Maddiyatın, imkanların kadro üzerinde

yarattığı zamana yayılmış aşınmalar dağa gelince daha net ortaya çıkmaktadır. İmkana dayalı kadro gerçeği orta sınıfı geliştirir. İmkan ve maddiyata dayanma, bürokratism, yetkicilik, devletçilik, elitizm orta sınıf duruşudur. Sivilleşme, bireysel yaşam arayışına savrulmalar ciddidir. Dağ alanını herhangi bir alanla eş tutan yaklaşımlar yanlıştır. Dağlar, biz kadınlar için özgürlük mekanıdır. Dağa gelmedeki isteksizlik bir duygu meselesi değil, örgüte ideolojik katılım sorunudur. Önderlik, 'herkes dağdan inse bile kadınlar inmeyecek' diyerek dağın özgürlük mücadelemizdeki vazgeçilmez önemine işaret etmiştir. Kürdistan parçalarında, Mexmûr, Avrupa, Rojava, Başûr, Rusya yani toplumsal alanlarda biraz imkan sahibi olduk. Fakat bu bizi yanıltmamalı. 'Her yerde örgüt çalışması vardır' diyerek dağda kalmayı sıradanlaştıran, topluma gidip aktif olma adına gönülsüzlük gösteren duruşlar partiye katılım sorunudur. Örgüt, ihtiyaçlar temelinde düzenleme yapar. Ama bunun dışında çeşitli gerekçeler ileri sürülerek bireysel dayatma ve istemleri gündemleştirmek yanlıştır. Bakur ve Medya Savunma Alanları'nda askeri pratiğe katılan kadroda da çeşitli düzeylerde partileşme sorunu yaşanmaktadır. Kimilerinde askeri ortama gelmeme, gözünü farklı çalışmalara dikme, savaşta olmasına rağmen boşluk yaşama vardır; bu askeri pratikten kaçıştır. Parti yaşamından sıkılma, erkeğin etkisine girme, ölçüsüz ilişkilene, ilgiyi kaçışla sonuçlandırma, cins bilincinden yoksunluk ve kadın kurtuluş ideolojine katılmama yaşanmaktadır. Rahat edeceği alanları önerme devrimci tutum değildir. Gizli kararsızlık durumları da çeşitli biçimlerde bu dönem açığa çıkmıştır. Toplumsallıktan yani yeni bir toplumun ön modeli olan partili yaşamdan uzaklaştıkça sorunlarımızın ağırlaştığını biliyoruz. Kadın militanlar olarak bireycilik hastalığından kurtulup ekipleşmeyi, kolektivistliği, güveni daha fazla güçlendirmeye ihtiyaç vardır.

Emeğine fedakarlık olarak bakma, devrimci emek anlayışından uzaklıktır

Özgürlük ve geleneksellik konularını da yoğunca değerlendirmek gerekir. Ya fiziki katılımı özgürlükle eşdeğer görme ya yıllara vurarak 'artık yaşıyoruz' deyip kendini yeterli görerek eğitimlerine meşruluk arama, sıradanlığa, sığılağa götürür ki, bu da bir iddia sorunu olduğunu gösterir. Gelişmeyi ve değer görmeyi yetkide arama özgürlük tutumu değildir. Emeğine, yaptıklarına fedakarlık olarak bakma, karşılık bekleme devrimci emek anlayışından uzaklıktır. Devrim sonrası gibi bir yaşam bekleyişine girme, özgürlük faaliyetlerine rutin örgüt işleri olarak bakma, yaşıyla alakalı psikolojik yansımalar gelenekselliği aşmamakla ilgilidir. Yine çokça değerlendirilen sivilleşme; geleneksel kadına dönüştürme, geriye düşüştür. Yer aldığı kurumu ev ortamına dönüştürme, mülkleştirme, kaldığı komünün tipik bir evcil ortama dönüştürme, özerk-maddi yaşam alışkanlığı olarak gelenekselliştir. Yönetim kurumunu tasarrufuna alma, yönetim kolektivistliğini çalıştırmayarak örgüt yetkisini tekelleştirme iktidarcılığı güçlendirir ve özgürlüğe yaklaşım sorunudur. Özgürlük arayışını güçlendirmeyen kişi, maddi yaşamını geliştirir ve öncelikleri değişir. Ufkunu genişletmeyen kişi, her ayrıntıda kendisini de, etrafını da boğuntuya getirir. Bir kesim arkadaşta kendisini düşündüğü kadar enerjisini devrime, örgüte, tarz ve taktiğe vermeme gelişmektedir. Oluşmuş imkanlara dayalı yürüme, imkanlar üze-

lerinden kendini yaşatma, zorluklara ve sıkıntılara gelmeme özgürlük anlayışıyla yakından bağlantılıdır. Bazı arkadaşlar, var olanı geliştirme yerine olmaz teorisine sarılmaktadır. Bir yüzü geleneksellik olan bu duruşlar daha fazla sonsuz boşanma teorisine, özgürlük anlayışına yeniden yoğunlaşmamızı gerekli kılmaktadır. Hep bir inşaa halindeyiz. Hem kişiliğimiz için hem toplumsal amaçlarımızı yerine getirirken bitiş sınırı aramak yanlış olur. Zamanla yaptığımız işler, koşullar değişebilir ama yaşadığımız sürece, nefes alıp verdiğimiz sürece hep özgür kalma, özgür kılma arayışı, amacı ve ilkesi olan insan için sürüp gidecektir. Özgürlük felsefik ve ideolojik yoğunlaşmayı gerektiren bir kavramdır. Felsefik bakışı, ideolojik yaşayışı geliştirmeliyiz.

Kadro yapısında okuma oranı düşmüştür

Bu durumları aşmak ve böyle bir noktaya gelmemek için gerçekten zihni aydınlanma çok önemlidir. Kadro yapısında okuma oranı düşmüştür. Evet, devrimci işler çoğalmıştır, zordur, her bir arkadaş çok ciddi emek vermekte, çalışmaktadır. Ama zihinsel yenilenme olmazsa ve süreklileşmezse bir süre sonra tıkanma başlar ve kişi yaptığı çalışmalara güç getiremez duruma düşer. Önderliğin avukat görüşlerinde kadın arkadaşların ne kadar okuduğunu, tartışmaların düzeyini sorduğunu biliyoruz. Okumak da bilme aşkıyla ilgilidir. Kitap okumayı, okuma-yazmamız yoksa geliştirmeyi, öğrenmeyi mutlaka hedeflemeliyiz. Bilincimiz en büyük gücümüzdür. Partiyi yeterli temsil etmemede, geriye düşmede, partileşmeye gelmemede yaşadığımız sorunlarımızın hepsi kuşkusuz bilmemekle alakalı değildir. Asıl sorunumuz, bildiğini uygulamama sorunudur.

Cins mücadelesindeki duruşumuz bizi ifade eder

İki yoldaş arasındaki ilişki en yoğun özgürleşmiş toplumsal ilişkidir. Bu, partinin özünü ve yeni yaşamın toplumsal ilişkilerini oluşturur. İki yoldaş arasında kurulamayan doğru ilişki sorunu vardır. İki yoldaş arasında partiye göre kurulmamış ilişkide her türlü kendine görelik, bencillik, kötülük gizlidir. Doğru yaşadığı takdirde parti yaşamı serpilir, güzelleşir, parti büyür, parti büyüdükçe savaş gelişir, mücadele gelişir, güçlenir; mücadele geliştikçe toplumların ruhları filizlenir. Bunun için aramızdaki sorunlara sadece bizi, iki kişiyi ilgilendiren sorunlar olarak bakamayız. Kadrosal topluluk olarak yaşam, ilişki sorununa ciddi eğilmemiz lazım. Bunun için yaşamımız yarım, çalışmalarımız yarım ve döneme cevap vermemektedir. Çünkü; bir yarımız yanı başımızdaki yoldaşımızdır. Ve bu yarımız eksikse nasıl bir bütün olabiliriz. Bir bütün olduğumuz zaman dönüştürebilir, geliştirebilir, başarı kazanabiliriz.

Toplantımız, yüzyılımızın devrimciliğini, parti-yoldaşlık ilişkilerini, parti yaşamındaki aşınmaları temel gündem yapmıştır. Her türlü yerel, bölgeci, sınıfsal, ahpap-çavuş ilişki biçimlerini mahkum ederek parti yoldaşlığını geliştirmeyi, partiye katılımın ölçüsü olarak bir kez daha belirlemiştir.

Varlığımızın ifadesi olan cins mücadelesindeki duruşumuz bizi ifade eder. Gerçekte kadın militan kimliğimizi ele verir. Toplantıda tüm gündemlerle içiçe eleştirel-özeleştirel temelde pratikte ortaya çıkan duruşlar ele alınmıştır. Kadın-erkek arasındaki ilişkiler artık cins mücadelesinin yetersiz, kaba, yönetsiz yaşanmasından kaynaklı ortaya

çıkan sorunlar olmaktan çıkmıştır. İlkesizlik, ölçsüzlük, boşluk, rastgele yaklaşımlar daha fazla yaşanmaktadır. Öyle ki; bir ayda tanıdığı biriyle kaçan, ilgisi gelişmişse bunu cinsellikle sonuçlandıran, gizli, örtülü yoz yaşayan, erkeğe teslim olan, kadının gelenekselliliğine hitap eden, birbirinde ölçü aramayan, arabesk tarzı ilişki yaşayan, hatta arabesk türkü dinleyen, yerel güçle her türlü sıkı-fıkı ilişkisi geliştiren, biçiminde moderniteye kayan, kadınsılığını kullanan örgütsüz kadın-erkek kişilikleri, örgüt yaşamına bir ideolojik saldırı olarak yöneltilmektedir. Örgüte bağlı olan bile, bir erkeğe kapılabilmekte ve her şeyi bir tarafa bırakabilmektedir. İlişkiler sevgi denilmeyecek kadar ucube yaşanmaktadır. Sivil, verili düzen ilişkilerini aratmayacak denli taklit ya da kendini kaptırma vardır. İçinde sevgi olmayan, güdülere kapılmalar kaçışa götürmektedir. Kapitalist yaşam arayışları, kadın-erkek ilişki tarzı günümüzde en büyük ideolojik saldırı olarak örgüt yaşamına, kadrolara yöneltilmiş durumdadır. Kişi bunu bazı sorunlarla açıklasa bile kendini avuttuğu bir gerçektir. 'Örgütsel yaşam bana ağır geliyor, kadroluk zordur, yücedir ama ben buna layık değilim' gibi sıralanacak gerçek anlamda köhne geri düşünceler sanki iyimser, dürüst sözler gibi sarf edilmektedir. Oysa bilinmeli ki; düşman hala en temelde parti yaşamını dağıtmaya odaklanmıştır. Yaşam ilke ve ölçülerimizi dağıtmayı hedeflemektedir. İçimizde bazı kişiler davranış, yaşam tarzlarıyla düşmanı aratmayacak denli parti yaşamını bozmaya çalışmakta, bu durumuna müdahale edildiğinde, eleştirildiğinde 'kırıldım, kaldıramıyorum, bilmiyordum, anlamıyordum' denilerek masumane bir duruş sergilenerek geçiştirilmeye çalışılmaktadır.

Militanlığın gereklerini yerine getirmesek parti zamanla başkalaşıma uğrar

Bazıları bir partinin kadrosu nasıl davranmalı, bunu hiç düşünmeden evden, geldiği sivil ortamdan, düzenden nasıl etkilenmişse, canı nasıl istiyorsa, neyi doğru ve haklı görüyorsa öyle davranmak, katılmak istiyor. Ve buna da, 'kendi fikirlerim' diyor. Oysa kişi, fikirleri oluşmuş bir örgüte gelmiştir. Ve bu örgütün üyesi, kadrosu olmak istiyorsa bu örgütün fikirleriyle ruhsal, iradesel bütünleşmesi ve kendisini oluşturmaya, ondan biri olması gerektiğini bilmelidir. Bir misafir olsa, geçici bir süreliğine gelmiş olsa anlaşılır. Ki böyle gelenler de ortamımıza son derece saygılı oluyorlar. Çünkü; nereye geldiklerini bilmekteler. Hem kadın militan ölçülerini temsil etmeyecek, ilgi göstermeyecek, istediği kişiyle istediği yol ve yöntemlere başvurarak ilişkilenecek, her türlü tartışmayı kendi fikirleri adı altında ortama yayacak, hiçbir eleştiriyi dikkate almayacak sonra da kendisini partili, partinin bir üyesi olarak gösterecek. Sadece pratik olarak parti içinde hizmet etmek, -ki o da kendimize göre- üyelik için yeterli değildir. Böylesi durumların üyelikleri tartışmaya açıldığında kişiler şaşırır. Bilinmektedir ki, parti yaşam ölçülerine gelmemek partiden olmamaktır. Parti üyeliği için temel kıstaslar vardır. Örgüt terbiyesi vardır.

Nihilizmi, negativizmi yayan, kendi yaşadığı sorunu herkesle uluorta tartışan, her şeyi tartışılan duruşlar çözüm arayan duruşlar değildir. Tepkilenmek ve protestocu yaklaşmak doğru değildir. Parti bilinci ve ahlakıyla yaklaşmalı ve her zaman örgütsel olmalıyız. Militan olmanın gereklerini yerine getirmesek parti zamanla başkalaşıma uğrar. Düş-

man zaten parti yaşamını ortadan kaldırmak, militanı tasfiye etmek, özgürlük umutlarımızı mezara gömmek istiyor. Bunun için yoğun tekniğe dayalı hava saldırıları ve yine operasyonlar yapmaktadır. Ama görünür olandan daha fazla yaşamımıza, militanlığımıza saldırı vardır. Düşman Özgürlük Hareketimizle ideolojik olarak uğraşmakta ve dağıtmak istemektedir. Alanlarda kadronun düşmesi, zaafına yenilmesi, aile, kardeş, hastalık vb. nedenlerle örgütten uzaklaşması kendiliğinden değildir. Düşman, klasik Kürt isyanlarında olduğu gibi günümüzde de hayalini bile kurmayı yasaklamak ve üzerini betonlamak istemektedir. Bu faşist zihniyete karşı parti yaşamını savunmak, düşmana karşı ideolojik mücadeledir, duruştur.

Suçla karşı tutum almamak örgütü savunmasız bırakmaktır

Diğer bir konu, parti dışlıklara, yapılan yanlışlıklara karşı tutum alınmaması, örgüt yapısına mal edilmemesidir. Bazı tarzlarda görüldüğü gibi, ne alelacele kestirme yoldan yaptırım uygulamak doğrudur ne de ağır suç durumları karşısında gerekli yaptırıma

dine göre örgüte biçim vermektir. Talimatlar, toplantılarla sınırlı kalmamalıdır. Bilerek ya da bilmeyerek içine girilen bu yaklaşımlar ciddi gündem yapılarak üzerinde durulmalıdır. Bu her sahada geliştirilmelidir.

Ahlak, etik-estetik konusunun tüm yapımızda temel yoğunlaşma gündemi olarak belirlenmesini önemli görüyoruz. Kişilerde, toplumda ahlaki yıkımın örgüt içindeki yansımalarını çözmemiz lazım. Gerçekleri söylememek, bir işi doğru yapmamak, yapar gibi görünmek, oyalanmak, durumu abartmak ya da küçük göstermek, kendisine yalın, açık yaklaşmamak, resmiyette başka, resmiyet dışında başka olmak, her ortama göre yaklaşmak, örgütü aldatmak, yaşadığı sorunları gizlemek, uzlaşmak, hatalara karşı ses çıkarmamak, gayri resmi yollardan bilgi edinmek gibi daha da sıralanabilecek davranış sorunları da vardır. Bir aradayken eleştiri yapmamak, başka yere taşımak, arkasından konuşmak gibi yaklaşımlar hepsi örgüt içi mücadeleyi zayıflatan, yoldaşlığın yapılmasına götüren durumlardır. Fiziki olarak örgüt içinde olunsu bile ilke ve ölçülerde erime zamanla kişinin örgüt militanlığından düşüşünü getirir. Kadrosal

ilke koymaktır. Toplum yaşamında ahlakın rolü hayatidir, tartışılmazdır. Partinin de ahlaki ve kültürü vardır. Bunun sürekliliğini sağlayan kadındır. Eğer parti yaşamında ahlakta, kültürde erozyon varsa demek ki kadın militan yapısı olarak yeterince sahip çıkmıyoruz.

Batı toplumlarında ahlaka önem verilmez; hiç durumuna getirilmiştir; her şey yasa-kanunlarla işletilir. Toplumun maneviyat alanı maddileştirilmiştir. İlk toplum evresinden günümüze kadar tüm bilginler, peygamberler, felsefeciler ahlaki temel konu yapmışlardır. Tanrıçalar, toplumun ahlak-kültürünü simgeler; kurulaştırılmıştır. Ahlaki bozulmanın olduğu her yerde toplum ilişkilerinde sınırsız sorunlar yaşanır. Ne kadar ceza, sınır, yasak kolsa da önü alınmaz.

Parti yaşamı, özgür ahlak ve kültürün modelidir. Partiye katılan her birey bu kültürle bütünleşir. Bütünleşmeyen, ayrıksı kalan sorun üretir. Kültürleştirmek kişinin kimlik kazanmasıdır. Kimlik kazanmış kişi parti üyesidir, parti militanıdır. Her türlü kültürle parti kadroluğu yapılamaz. Yeterince parti kültürü kazanmamış birey, parti dışlıklara zemindir. Partileşme sorunu denilen hususlar, parti kültür ve ahlakını kişinin

mihtir. Kapitalist güçleri, düşmanı çıldırtan esas şey parti yaşamımızdır, yaşam ahlakımızdır. Bunun için sürekli militana saldırılmaktadır. Militan yaşamdan düşürmeye çalışmaktadır. Yoldaşlık ilişkileri, özgür yeni toplumun ön modelidir, toplumsal ilişkinin özüdür, bunu bombalamaya çalışmaktadır. Birbirinden uzak, paylaşmayan, yalnızlaşan, güvensiz, kendisine, yanındakine inançsız, söze itibar etmeyen, sevgi ve saygıyı kolektifleştirmeyen, kolektif yaşama gelmeyen tüm haller unutmamak gerekir ki, bize ahlaki bir saldırdır.

Sistemin yarattığı kişilik parti ortamında değişmezse partinin başına en büyük bela olur

Düşmanı kaba askeri güç olarak algılayış kadro yapısında baskındır. Düşmanın ideolojik saldırılarını görmeyen, bunu bireyin kişilik sorunlarıyla açıklayan yaklaşımlar öndedir. Sistemin yarattığı kişiliğin, eğer parti ortamında gereken değişimi yaşamazsa partinin başına en büyük bela olduğunu Önderlik tüm çözümlemelerinde belirtmektedir. Birbirimizle kavgamız, yoldaş olamama, yoldaşlık gerekliliklerini yerine getirmeme, hepsi partiye zarar vermektedir. İçinden geçtiğimiz süreç, yüz yılın, çağın hastalığına karşı ahlaki-politik toplumu inşa ve inşanın öncüsü olarak özgür ahlakla yoğrulmuş kadro olabilmekten geçmektedir.

Dikkat edilirse hiçbir toplum fakir olduğu için çökmemiştir. Ahlaki çöküntü yaşadığında toplum olmaktan çıkmıştır, dağılmıştır. Savaşların yoğun yaşandığı toplumlara baktığımızda ilk alarm işareti veren ahlaksızlıktır. Hırsızlık, tecavüz, fuhuş, zorla ele geçirme, cınayetler, şiddet, toplumsal bağların zayıflaması gibi. Rojava'da da bu, yoğun yaşanmaktadır. Irak'a müdahale edildiğinde de bunlar yaşandı. Sistem, ahlaki ortadan kaldırmak için kadına saldırır. Kadını, mal-mülk, ganimet yapar, pazarlarda satışa çıkarır, fuhuşu geliştirir ki bir daha o toplum kendine gelemesin.

Kadın, toplumu, yaşamı temsil eder. Kadını başlamak; sadece sosyalist özgürlük felsefesine sahip olduğumuzdan değil, yaşamın felsefesi bunu emreder. Bunun için sistem tüm toplumlarda kadın üzerinde sistematik politikaları hayata geçirir. Bir toplumda kadın hangi kültüre, anlayışa sahipse toplumun geleceği, şimdiki durumu ona göre belirlenir. Kadının yaşam tarzı, toplumun yaşam tarzı olarak kurumlaşır. Bu nedenle bir toplumu anlamak için kadınların statüsünü bilmek, incelemek yeterlidir. Bundan dolayı kadını özgürleştirmenin toplumu özgürleştirmek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu büyük bir bilimsel çıkıştır. Bunu özümsememiz önemlidir. Bizler de bunun için kadın örgütlenmesi yapıyoruz. Kadın örgütlenmezse, gelişmezse, değişmezse, politikleşmezse, özgürlük ve demokrasi arayışçısı olmazsa, özgür ahlaka göz dikmezse bir topluma ne denli ekonomik, askeri, politik yatırım yapılrsa yapılsın o toplum fazla ayakta kalamaz. Politik toplum yaratma eyleminde ahlaki geri plana iten, ahlaki-politik toplum kavramına yeterince yoğunlaşmayan, politik aktiviteleri, kurumlaşmaları yeterli gören kadro bunların toplumsal sorunlar karşısında işlevsizleştiğini gördüğünde inançsızlığa düşmektedir. Ahlaki-politik toplumu inşa ve savunmayla görevli kadrolar olarak özgür ahlakın temsilciliğini güçlü ve etkili yapabildiğimiz oranda toplumda kültür devrimini gerçekleştirebiliriz.

Estetik konusu, şimdiye kadar gündemimizde Kadın Kurtuluş İdeolojimizin ilkesi olarak yer bulmuştur. Bir esteti-

Estetik; jineolojinin, felsefenin konusu olarak ve yeniyi yaratma arayışında olan bizler için çok önemlidir. Yaşam tarzımız, üslubumuz, davranışlarımız, düşüncelerimiz yeterince estetik değilse, kırıcı, itici, dağıtıcı, ezici, bastırmacı, merkeziyetçi, iktidarcı olabilmektedir. Güzel davranış, güzel söz, güzel hitap arayışında olan azdır. Aklına geldiği gibi konuşup bunu da açık sözlülük olarak savunmak doğru değildir.

gitmemek, sadece eleştiriyile, bir özleştirme raporuyla yetinmek doğrudur. Öyle ki, içine girilen ciddi suç durumları bile bir eleştiriyile geçiştirilmektedir. Artık hangi suçlar ağırdır hangisi değildir, ölçü kaymıştır. En büyük ahlaki düşüş yaşayan birine, bozgunculuk yapan birine karşı tutumsuz kalınmaz. Hesap sormak gereklidir. Ne liberal ne de sekte yaklaşım içinde olamayız. Tutum almamak, örgüt iradesini ve otoritesini zayıflatır. Parti dışı anlayışların, arayışların, tarzların kendisini konuşturmasına yol açar. Tutum almamak, örgütü savunmasız bırakmaktır. Öncülüğü, partileşmeyi, parti kültürünü gereksizleştiren, hem şahsında hem ortamda aşındıran, ince tarzda örgütün içini boşaltan, ilkeleri anlamsızlaştıran duruşları normal göremeyiz. Bu parti ölçülerini muğlaklaştırır. Her bir parti kadrosu, örgütün denetim gücüdür. Bu görevimizi etkin yerine getirmeliyiz. Radikal bir mücadeleyi yürütmeliyiz. Yine 'yapamıyorum, edemiyorum' diyerek parti dışına düşmeyi normalleştiren yaklaşımlar normal görülemez. Bu durumun nedenlerini açığa çıkarmak gereklidir. Talimatları yerine getirmemek, ilgisiz her ortamda her şeyi rastgele tartıştırmak, negativizmi yaymak ken-

erimeye yol açar. Bunu sadece fiziki kopuş olarak belirtmiyoruz. Varlığıyla örgütü güçlendiren, çoğaltan, zenginleştiren, moral aşılayan, çözüm üreten, engelleri aşan, aşma dirayeti gösteren iradeli duruşlar, örgütü temsil eder. Parti ortamında olup partiyi temsil etmediği gibi herkesi suçlar pozisyonunda olan az değildir. Artık kadın arkadaşların birbiriyle anlaşmama, birlikte yönetim olamama sorunlarının da aşılması lazım.

'Yeniden kadınlaşın yeniden partileşin'

Yaşadığımız çağın en büyük hastalığı ahlaki alanda yaşanmaktadır. Ahlakı olmayan, toplumda olsun, örgütte olsun görev ve sorumluluklarını sağlıklı yerine getiremez. Ahlaki bozulma olduğundan ahlaki inşa gereklidir. Önderliğin, "yeniden kadınlaşın, yeniden partileşin", perspektifi ancak özgür ahlakla mümkün olabilir. İnsan ve toplumundan bahsediyorsak bu ahlakla mümkün oldu. Ahlak, kültürdür. Kadın ahlakın, kültürün taşıyıcısıdır. Bunun için kadın yaşam demektir. Üreten, koruyan, gözeten, sürdüren, adaleti uygulayan, hür iradeyi ortaya çıkaran kadın, ahlaki oluşturmaya toplumsallık olmazdı. Ahlak,

tam olarak oluşturmamasından kaynaklanır. Parti bilinci, ilkeleri, ölçüleri, düşünce gücü, bakışı, değerleri, davranışı, üslubu, tarzı, yaklaşımını yani bir bütünen kendini oluşturmayı gerektirir. Pratik başarıda yetersizlik olabilir ama kişilik sorunu olarak değerlendirilen konular ahlaki-kültürel olarak kendimizi oluşturmaya ilgilidir.

Kapitalist sistemin ahlaki kaygısı yoktur. Toplumu erittikçe, dağıttıkça kendisini var edebiliyor. Hegemon iktidar güçleri, onca bilim-teknik alanında yarattığı gelişmeleri insan, toplum aleyhine kullanmaktadır. İnsan zekasını insana karşı kullanmaktadır. Biz yeni bir ahlaki çıkışız. Bunun için partiyi, bildiğimiz sosyalist partilere benzetemeyiz. Önderlik, yeni bir ahlaki çıkışı, özgür insanı temsil eder. Parti, ahlak ve kültürle kendisini topluma kabul ettirdi. Yoksa Kürt toplumu sosyalist bilince, devrime ilgi duyduğundan değildi. Mücadeleyle politikleşti. Ama yine temel ölçüsü ahlaktır. Bu, toplum ve insan olmaktan yavaş geçemektir. Kapitalizmin bireyci, hoyrat, hiçbir değere bağlı olmayan, maneviyattan yoksun, çıkarın her şeyin üstünde tutulduğu modeline, kültürsüzlüğüne karşı en etkili cevabımız ve panzehirimiz ahlaki çıkışta ısrar et-

ğimiz de oluşmuştur. Derslerde işliyoruz. Ama günlük mücadele yaşamımızda yer verdiğimiz bir konu değildir. Estetik; jineolojinin, felsefenin konusu olarak ve yeniyi yaratma arayışında olan bizler için çok önemlidir. Yaşam tarzımız, üslubumuz, davranışlarımız, düşüncelerimiz yeterince estetik değilse, kırıcı, itici, dağıtıcı, ezici, bastırmacı, merkezci, iktidarcı olabilmektedir. Güzel davranış, güzel söz, güzel hitap arayışında olan azdır. Aklına geldiği gibi konuşup bunu da açık sözlülük olarak savunmak doğru değildir. Açık sözlülük yerine özlü konuşma, özlü söz sahibi olma, kavratıcı olma, aynı şekilde davranışlarımızda da saygıyı, sevgiyi yüceltme gereklidir. Tepkilendiğinde saygı ölçülerini aşındıran, birbirini dinlemeyen, hatta toplantıyı terk ederek ortama saygısızlık yapan kişi kendisini haklı görebilmektedir. Toplumsallığın biricik ilkesi, topluluğa saygı göstermektir. Herkes saygıyı, sevgiyi hak eder. Kişilerin kültür, ahlak, bilinç yetersizliği, kusuru saygı ve sevgi göstermesinden alıkoynabilir ama biz kendimizi bu kişilere göre belirlememeliyiz. Saygı ve sevgi kendiliğinden oluşmaz. Emek gerektirir.

kenden inançsız düşen, savaşın başarısına kendisini yatırmayan yaklaşımlar bu dönem öne çıkmıştır. Efrın sürecinde, yine Bakur özyönetim direnişlerinde de benzer yenilgili ruh hali yaşanabilmiştir. Moralsiz, neredeyse mücadeleden kuşku duyar hale gelen, adeta kendisini yere atan, gelişmeleri “şok” olmakla karşılayan apolitik-duygusal kadro gerçeği, çağın zor-şiddet-yıkım yüklü vahşi kapitalist evresine dayanmamaktadır.

Bu süreç ne salt birikim, tecrübe ne de salt bilinçle üstesinden gelinebilecek bir süreç değildir. Tecrübeler yenilenmezse, bilinç maneviyatla yüklü olmazsa, hakikatin yolcusu olmada ne olursa olsun ısrar edilmezse, gelişmelerin yarattığı pratik duruma göre yürüyen kadro sendeler. Bu yüzyılımız komple olmayı gerektiriyor. Pratik ve bilincin tam birleşmesini, maneviyat ile gerçeğin birliğini, güncel ile tarihin birliğini tam anlamayı gerektiriyor. Hala örgütlenmesi gereken, özel savaşın etkisinden korunması, savunulması için önlem alınması gereken yapısal durum, devrimimizin nihai aşamasının başarıya ulaşmasını hayli zora koymaktadır. Önderliğin devrimimizde

cinden geçirmektedir. ‘Pratik sahada olan biziz, biz biliyoruz, biz içindeyiz’ diyerek aslında örgütü etkisizleştiren, kendisini uygulayarak etkili kılan yönetim gerçeği vardır. Öyle ki bazı alan yönetimleriyle, PAJK-KJK koordinasyonları olarak ortak toplantı yapılmasına rağmen hala sorunlar devam etmektedir. Böyle olan yoldaşlar çözüme gelmemekte, kendisinde ısrar etmektedir. Hep kendisini doğru gören, diğer arkadaşları yanlışlayan kişi, örgütü kendisine taraf yapmak istemektedir. Böylesi durumlarda örgüt yapısı ve kadroların soruna tavrı koyması, kişi ya da kişiler hakkında karar önerisine gitmesi gerekmektedir.

Görev ciddiyeti ve sorumluluğuyla başarıya kilitlenen, Önderlik çizgisinin temsiliyetine kendisini yatıran, öncülük misyonunu yerine getirmeye odaklanan, mütevazı yönetim duruşları vardır. Bununla beraber bazı duruşlarda açığa çıkan ciddi yetersizlikler kendisiyle beraber kadın hareketimizi tartışmaya açmaktadır. Toptancı yaklaşmamak gereklidir. Fakat herbirimizde yaşanan yetersizlikler yönetim sorunlarımızı ağırlaştırmıştır.

Toplantımızda tartışılan tüm bu sorunlar aynı zamanda bir yönetim sorunu olarak da ele alınmıştır. Toplantıya katılan tüm arkadaşlar özeleştiri vermiştir. Önderlik tarzına göre yönetim olma sorunumuz vardır. Nasıl yönetim olunmalı, buna ciddi yoğunlaşmamız gerektiği yoğunca tartışılmıştır. Yönetim olma ölçülerinde düşüş olduğu tespiti yapılmıştır. Yönetim görevi almıştır ama öncülük görevlerini yerine getirmiyor; sıradan, herkes gibi bir pratiğin ve duruşun sahibidir. Hem yönetimidir hem de katılımlı sıradandır. Böyle olunca nasıl yönetim olunacak? Arkadaş yapısına karşı sorumluluklarının gereklerini yeterince yerine getirmeyen, ilgilenmeyen, eğitmeyen, çalışmaları denetlemeyen, yoğunlaşmayan duruşlar ciddi eleştirilmiştir. Hamle yapmaktan, kadro yetiştirmekten başta yönetim kurumu sorumludur. Ne kadar gelişme var, ne kadar sonuç alınıyor, sorgulanmalıdır. Yönetim olgusuna gerektiği kadar yoğunlaşmadan kendisini yeterli gören; halkçı, özgürlükçü ve demokratik olmayan, yetkiyle hareket eden, kapsayıcı olmayan, sorunlarla ilgilenmekten sıkılan, düzenlemelerle geçici çözüm üreten, kendisini eğitmeyen, eğitimde derinleşmeyen, pratik koşuşturmayla günü kurtarmaya çalışan, yetkiyi bireyselleştiren, özerk yaklaşan, yönetimse her yere gitmeyi, her yerle ilişkilenmeyi, her şeyi söylemeyi, tartıştırmayı doğal hakkı olarak gören, denetime gelmeyen duruşlar partiden uzaklığın ifadesidir. Bu duruşlar ciddi ele alınmıştır.

Yine kadın yapısının birliğine hassas yaklaşmayan, özgün-geneldeki kadınlar gibi ayrımcı yaklaşan, kadın gücünü parçalayan, kurumsallık yapan, örgüt bütünlüğünü, birliğini esas almayan, cins mücadelesine öncülük yapmayan, erkekle, geleneksel kadınla uzlaşmaya giren, kadın yönetim tarzında derinleşmeyen, ideolojik ilke ve ölçülerini esas almayan, ideolojik mücadeleyi liberalleştiren, sekte yaklaşan, kadroya seçici yaklaşan, kadro yaratmayan tüm duruşlar eleştirilerek değerlendirme konusu yapılmıştır.

Daha güzeline, iyisine ulaşma imkanımız vardır

Kadın olarak kendimizi yönetme, kurumlaşmadaki zayıflıklar, cinsiyetçi toplumdan getirdiğimiz anlayışlarımızdan kaynaklıdır. Mücadeleyle beraber belli bir kurumlaşma, birikim elbette

oluşturmuştur. Ancak bunu yeterli göremeyiz. Öyle ki, seçilmişse artık kendisini tamamen yeterli, doğru görmek, tek partili görmek, yapıyı da hep müdahale edilmesi gerekenler olarak görmek partiyi anlamamaktır. Yapının iradesini geliştirmeyen, eleştiriye açık olmayan, görüşlere açık olmayan, tutucu, muhafazakar, liberal, dengeci, dogmatik, sekte yönetim tarzları mahkum edilmiştir. Her yerde, çalışmada örgütün kararlaşması, yapının demokratik katılımıcılığıyla gerçekleşmesi gerekir. Bunun için her alanda, birimde, kurumda parti komiteleri vardır. Yöneticilik en zor iş olup incelik, ustalık, sanatsallık isteyen bir görevdir. Önderlik her gün halka, mücadeleye yetebilmek için kendisini gözden geçirdiğini belirtirken, biz ise çok ucuz, kolay, yüzeysel, sıg bir yaklaşım içindeyiz. Yönetim kurumu, partinin örgütlü iradesini ifade eder. En çok zorlanan kadroyu güçlendirme ve yeniden örgütlerle güçlü buluşturma sorumluluğu hissedilmelidir. Kadro ile ilgilenmeden ilham alınmalıdır.

Her alanda yaşanan yaşamsal aşınmalara ciddi bir müdahaleyi kendimizden başlatarak söz sahibi olmayı bir ilke durumuna getirmemiz gereklidir. Yoksa değişim, kendiliğinden olmayacaktır. Bu süreçte sendelemeyen yürüyen, mücadele görevlerine sıkı sıkıya sarılan, başarıya kilitlenmiş kadro yapısı esas itim gücü olmuştur. Örgüt yapısı genelde fedakar, fedai, emekçi, azimli, direngen ve ıddialıdır. Başarı için yoğunlaşması ve ısrarı da vardır. Değişim kararlılığı da vardır. Başta askeri alan olmak üzere toplumsal inşa alanında büyük bir çabanın ve mücadelenin sahibidir. Bu ruhun, katılımın ve duruşun daha etkili örgütlenmesi her bir arkadaşla bağlıdır. Eğer bu kadar sorunlarımız varsa demek ki, sorumluluklarımızı, yoldaşlık görevlerimizi Önderliğe, Partiye, halka ve yoldaşlara karşı yeterince yerine getirmemişiz. Militanca duruşla beraber belirtilen zıt durumlar iç içe yaşanmaktadır. Daha güzeline, iyisine ulaşma imkanımız vardır. Örnek düzeyde katılan, kahramanca şehit düşen yoldaşlarımızın yaşam ve mücadele pratiklerinden öğrenmemiz, güç kaynağı yapmamız gereklidir. Şehit yoldaşlarımıza sadece ağır, büyük kayıplar olarak bakamayız. Şehitlerimizi yaşatma sözümüz eylemimiz olmalıdır. Yetersizlikler, sorunlar gündemimizi belirlediği kadar şehit yoldaşlarımızın mücadeleleri ve yaşamları esas gündemimiz olmalıdır. Daha derinden tanıma, günlüklerini okuma, klavuzlarımızı takipçileri olma sözümüzün gereğini daha güçlü yerine getirebilmeliyiz. Bu konuda şehit yoldaşlara yönelik çalışmaların yapılması da toplantıda karar altına alınmıştır. Bu anlamda toplantımız çizgi militanlığını yerine getirme, parti içi mücadeleyi yükseltme kararlılığını ortaya koymuş ve tüm yoldaşları bu görev ve sorumluluğa davet etmiştir. En başta da yönetim üyelerinin özeleştirimlerini pratikleştirmede üstün çaba ve gayretin sahibi olması ve sürekli-leştirmesi gereklidir.

Kadın Hareketi’nin gündemlerini daha etkili oluşturmak gereklidir

Kadın Hareketi’nin merkezleri olarak gereken rolü yerine getirmede yetersiz kalınmıştır. En başta kadronun ideolojik gündemini oluşturmada, çeşitli yöntemlerle doğrultu kazandırmada, ufuk açan ideolojik-felsefi yoğunlaşma ve tartışmalara yönelten, yoğunlaşmaları alanlara, çalışmalara mal eden, tüm çalışmaları bütünlüklü ele alan yeterli bir tarz açığa çıkmamıştır. Kadro ölçüle-

rindeki düşüş, en temel sorumluluğumuzdur. Yine mücadelenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek denli kadro yetiştirememiş, düzenleme politikası çok yönlü ele alınmış ve Parti merkezinin buna ağırlık vermesi gerektiği önemle belirtilmiştir. Kadın Hareketi’nin gündemlerini oluşturma, Önderliğin en zor ve sert mücadele dönemlerinde hep kadın özgürlük yoğunlaşmalarıyla çıkış yaptırmaya esas alarak yoğunlaşmalarda derinleşme gerektiği dile gelmiştir. Pratik gelişmeler gündemi belirlerken ideolojik olarak gündem belirleme ve pratik politikaya kadro ve kadınlar için dönüştürmede yetersiz kalınmıştır. KJK ve PAJK merkezleri açısından önemli bir gündem oluşturma ve çabası olmuş ama öne çıkan biraz koşuşturma tarzı olmuştur. Merkezden doğru alanlara gitme olumlu olmuş, merkezde de güçlü tutulması gerektiği belirtilmiştir.

KJK Kurultayı sonrası oluşan yönetimin pratiğe yeni bir çıkış yaptırmaya, dinamizm kazandırma beklentisi vardı. Buna denk bir rolün yerine getirildiği ve düzeyin yakalandığı söylenemez. Merkezlerin ekip olarak çalışması, birbirini tamamlaması, hareketin ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanmasından ziyade koşuşturma, alanların pratik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir çalışma dönemi oldu. Merkezi güçlü tutmaya çalışan bir yaklaşım olmadı. Kadın Hareketi’nin gündemlerini daha etkili oluşturmak gereklidir. Bu konuda güncel takılma, açıklamalarla yetinme, durağanlık olarak değerlendirilmiş; özgürlük hamlelerini özgün gelişmelerin öne mi dile gelmiştir. Genel gündemlerin belirleyiciliği kadın özgürlük yoğunlaşmalarını geriye itebilmektedir. Tüm alan yönetimlerinin, merkezlerin ruh kazandırıcı, yoğunlaştırıcı, motive edici etkin bir yönlendiriciliği esas alması vurgulanmıştır.

Temel gündemlerinden biri de katılım çalışmaları oldu. Bu çalışma adeta gençliğe bırakılmaktadır. Toplumsal çalışma yürüten tüm örgütlerimiz gerçekten bunu sorumluluğu olarak görmemektedir. Bu ciddi anlamda eleştirilmiş, özeleştirisi verilmiştir. Yapılan konferans ve toplantılarda da temel bir gündem olarak ele alındı. Fakat pratikte gelişme yaratabilmeliyiz. Partiye kadro katmayan, kazandırmayan kişi, örgüt imkanlarına dayalı partililik yapıyor demektir. Tüm çalışma tecmillerinde, toplantılarda birinci gündem yapılması ve denetlenmesi, hesap alıp verilmesi kararı alınmıştır. Bir önceki toplantımızın da bu konuda aldığı karar ve planlamalar oldu ancak yerine getirilmedi. Tüm arkadaşlar katılımın önemini bilmektedir. Tabii, katılım çalışmalarında niteliğe dikkat edilmesi, rastgele yaklaşılması önemlidir. Tüm ideolojik alan komiteleri, toplum içinde topluma yönelik çalışma yapmaktadır ve yerel çalışanları vardır; etkilediği kesimler vardır. Bu komiteler ideolojik görev bilinciyle yaklaşmakla yükümlüdür. Örgüte katılmış ama çeşitli nedenlerle örgütlerle bağları zayıflayanlar, zorlanan ve bocalama yaşayanlar yine örgütü ciddi anlamda zorlayan, parti yaşamına gelmeyen duruşların sahiplerine yönelik eve gönderme önerileri ciddi eleştirilmiştir. Bu en kolay yöntemdir. Ne zorlanan kişiler bunu gündeme getirmeli ne de ilgili yönetim bunu gündeme getirmelidir.

Yeni savaşçı eğitim devreleri katılıma ilk adımın atıldığı parti ortamlarıdır. Yeni savaşçı devre yönetimlerinin görevlendirilmesine titizlikle yaklaşılması, stratejik bir çalışma olarak en üst düzeyde ilgilanılması gereklidir. Yoğunluklu olmasa da yeni savaşçı devre yönetimlerinin ‘kararsızdır’ diyerek geriye gönderme yaklaşımları da eleştirilmiştir.

Daha güzeline, iyisine ulaşma imkanımız vardır. Örnek düzeyde katılan, kahramanca şehit düşen yoldaşlarımızın yaşam ve mücadele pratiklerinden öğrenmemiz, güç kaynağı yapmamız gereklidir. Şehit yoldaşlarımıza sadece ağır, büyük kayıplar olarak bakamayız. Şehitlerimizi yaşatma sözümüz eylemimiz olmalıdır. Yetersizlikler, sorunlar gündemimizi belirlediği kadar şehit yoldaşlarımızın mücadeleleri ve yaşamları esas gündemimiz olmalıdır.

Örgüte katılmış ama örgütlenmemiş kadro gerçeği

Diğer önemli bir konu; politik-askeri gelişmelere göre katılımını belirlemedir. Ideolojik olmayan kadro, zor süreçlerde acabalı, tereddütlü duruma girebilmektedir. Kendisini zorlu süreçlere göre hazırlamayan, gelişmelerin propagandasıyla yürüyen kadro, çeşitli mevziler kaybedildiğinde erkenden pes eden duruma gelebilmektedir. Pozitivist düşüncesi, düz ilerlemeci mantık, dogmatizm kadronun tüm pratiğine damgasını vurmaktadır. Mücadelenin askeri-politik gelişmelerinden abartılı etkilenen, erken çözüm beklentisine giren, olmayınca boşluğa düşen, yine düşmanın şiddeti karşısında kendisine karşı inançsızlığa düşen, bunu çeşitli nedenlere dayandırarak askeri güçlerden çıkma önerileriyle somutlaştıran, diğer taraftan kaçışla sonuçlandıran duruşlar kısmi de olsa yaşanmaktadır. Örgüte katılmış ama örgütlenmemiş kadro gerçeği, zorlu mücadele sürecinde kimi örgütsel sorunlardan da etkilendiğinde kaçışla sonuçlandırmaktadır. Partili yaşama göz dikmeyen, er-

en temel çalışması kadro yaratma oldu. Kürdistan koşullarında devrimci olmak zoru başarmaktır; hala da önemini korumaktadır. Kendimizden başlayarak militanlaşmaya, kadrolaşmaya, bunun eğitimini derinlikli sürdürmeye ihtiyaç vardır.

İdeolojik olmayan kadroların yürüttüğü faaliyetler kaybettirmiştir

İdeolojik olmak sıg, dar; politik olmak esnek, geniş, zengin bir kavrayış ve yaklaşım getirir gibi ideoloji ve politikayı birbirinden ayıran tutumlar vardır. Nitekim yeterince ideolojik olmayan kadroların yürüttüğü politika ve diplomasi, basın, kültür tüm boyut faaliyetleri kendimize göre olmakta ve başarılı değildir. Görüldüğü gibi, örgüte kaybettirmiştir. Önderliğimiz ideolojik önderliktir. Bu gerçeği kendisinde yaratmaya yönelmeyen kadro, Önderliği uygulamıyor demektir. Önderliği manevileştirip pratikte ise kendimizi uyguluyoruz. Pratik sahadaki kadro, Önderliğin perspektiflerini manevi güç olarak görmekte, örgütün talimatlarını da kendi süzge-

PKK ile ne değişmedi ki!

Xebat Andok

Gerçekten de kendisine kadarki tüm Kürdi çıkışlardan farklı olarak PKK, parçalanmış Kürdistan'ı bir araya getirebilmiş tek partidir. Sömürgeciliğin yarattığı parçalanmış kişiliği aşan Önderliksel çıkış sömürgecilerin çizdiği sınırların ötesine geçerek, Kürdistan'ı bir ve bütün olarak ele almış ve PKK'yi Kürdistan'ın tümünü kurtaracak şekilde kurgulamıştır. Önder Öcalan'ın Kürt Halk Önderi olmasının altında yatan gerçeklik tam da budur.

Dünya hegemonu ABD, PKK'nin öncü kadrolarının başına ödül koyarak PKK'yi düşman ve tasfiye edilmesi gereken bir güç olarak gördüğünü bir kez daha gösterdi. PKK kurulduğu günden beri NATO tarafından takibe alınmış, sistemiçileşmesi için her yola başvurulmuş, Hareket bağımsız çizgisinde ısrar edince de Hareketi güçten düşürmek, tasfiye etmek için fiziki imha dahil her şey yapılmıştı. Bu çabaların zirvesi Önderliğimizin bilinen Uluslararası Komplö ile Türk devletine teslim edilmesi olmuştu. Nefessiz bırakmayı esas alan ve NATO'nun en büyük operasyonu özelliğini taşıyan hareketle Önderliğimiz İmralı çarmıh sistemine alınmıştı. Buna rağmen Önderlik bir hareket olan PKK'nin gücünü artırması karşısında 5 Kasım 2007 tarihinde Bush, Erdoğan ile birlikte kameralar karşısında PKK'nin ortak düşmanları olduğunu belirtmişti.

Bu söylemle PKK'yi tasfiye etme hevesi iyiden iyiye kaban Erdoğanlı soykırımcı faşist rejim, saldırılarını daha da artırdı. Ancak direnen Önderlik, direnen PKK ve direnen Kürt halkı ile özgürlük mücadelesi daha da büyüdü, güçlendi, yayıldı. Geline aşamada Kürdistan'ın en etkili gücü, Ortadoğu devrimini gerçekleştirme potansiyeli taşıyan pratikleşen güç, dünya sistemini etkileyebilecek bir iddianın ortaya çıkması karşılığında dünya hegemonu ABD tasfiye kararını Cemil Bayık, Murat Karayılan ve Duran Kalkan arkadaşların başına ödül koyma şeklinde güncelledi.

Çok kısa bir özetini sunmaya çalıştığımız bu düşmanlığın gerçekten de nedeni ne? Direkt hedeflenmediği halde, ABD'yi bu kadar PKK düşmanı yapan ne? Açık ki bu onun hegemon olma karakterinden kaynaklanıyor. Kapitalist modernite adına dünyayı sermaye çıkarları temelinde yönetmeye çalışan ABD, kendini bunu yapmak zorunda hissediyor. Bunu yapıyor çünkü, Hareketi hem pratik-politika itibarıyla hem de Hareketin politikalarını da belirleyen ideolojik çizgi nedeniyle kapitalist

modernite açısından sorunlu görüyor.

Kuşkusuz ki PKK'nin öz gücü esas alan, kendini kimseye bağımlı hale getirmeyen bağımsızlıkçı duruşu, politikaları bu kadar hedeflenmesinde rol oynamaktadır. Bu yönüyle PKK'nin bölge düzeyinde demokratik ulus zihniyetine uygun politikaları bunun karşıt kutbunda yer alan kapitalist modernite güçleri için problem teşkil etmektedir. Ve bu son saldırıda da bunun çok büyük bir etkisi vardır. Ancak saldırının sürekliliği ve kesin sonuç almayı öngören düzeyi gözetildiğinde, bu düşmanlığın çok boyutlu bir şekilde ele alınması gerektiği ortaya çıkar. Bu da PKK'nin Kürt insanı, halkı, bölge halkları ve dünya insanlığı için başardıklarında aranmak durumundadır.

PKK ile Kürdistan'da neyin değiştiği, bu mücadelenin Kürt'e ne getirdiği dost-düşman herkes tarafından tartışılıyor. PKK ile Kürdistan'da neyin değiştiğine verilebilecek en kestirme ve doğru cevap, "Ne değişmedi ki?" olabilir. Gerçekten de değişmesi gerek de değişmemiş bir şey kalmamış gibidir. Çok kapsamlı bir şekilde ele alınıp sosyolojik bir araştırma temelinde incelenmesi gereken bu konuya ilişkin, biz en temel hususlara değineceğiz.

PKK, Kürtlüğü nesne olmaktan çıkardı

Kürtlerin var olma sorunu yaşaması, 19. yüzyıldan itibaren başlasa da esas olarak Birinci Dünya Savaşı sonrasındır. Savaş sonrasında kapitalist modernite güçlerinin yaptığı bölgesel dizaynda, bölgenin temel halklarından Kürtlere reva görülen, soykırım kısıracına alınmak oldu. Böylelikle Kürtler açısından var olma tehlikesi belirdi. Buna tepki duyan Kürtler, hegemon güçlerin direkt-dolaylı desteğiyle, sömürgeci güçler tarafından çok büyük bir katliamla yüz yüze bırakıldılar. Fiziki ve kültürel soykırım politikaları kesin bir sonuç almayı öngörecektir tarzda sistematik bir şekilde uygulandı.

Kürtler bu yüzyılda tarihleriyle hiç de uyumlayan bir duruma itilerek, yok

olmanın eşliğine geldiler. 1970'li yıllara gelindiğinde kapitalist moderniteye iyiden iyiye eklemlenmiş, araçsallaştırılan ve bu nedenle de Kürtlere ne getirdiği tartışılabilir olan Başûrê Kurdistan ek-senli mücadele yürütülüyor olsa da, Kürdistan'da hiçbir gelecek umudu bulunmuyordu.

Adı konulmayan bir ülke, var olduğu bile kabul edilmeyen bir halk, işgal edilmiş ve başkaları tarafından yurt edinilmiş bir vatan, yasaklanmış ve yok edilmeye çalışılan bir dil, aşağılanan ve kaçılmak istenilen bir kültür, horlanan ve sömürgeci egemene benzeşmek için can atan bir Kürt insanı... Daha da uzatılabilecek bu yok oluş sürecinde, soykırımcı rejimin tam da zafer kazandığını düşündüğü bir anda, tüm bunları alaşağı etmek ve soykırımcı rejimle tarihi bir hesaplaşmayı yaşamak üzere Önderliksel çıkış gerçekleşti.

Kürtlerin içinde bulunduğu bu durumdan Önderlik şahsında duyulan utanç bilince, bilinç örgütlenmeye, örgütlenme savaşa, savaş dirilişe, diriliş de kurtuluşa dönüştü. Bu, Kürtlerin kendilerine dair her şeyde tekrardan ipleri ellerine alması anlamına geliyordu. Böylelikle Kürtler kendi vatanlarında, Kürt olarak var olma ve var kalma kararını bedeli çok ağır olsa da vermiş oluyorlardı. Kürtler özneleşiyor, kendileri için hazırlanan ölüm fermanını yırtıyor, var olmak için örgütleniyor, savaşıyor, can veriyor ve can alıyorlardı. Bu, soykırıma uğratılarak tarihten silinmek istenen bir halk olarak Kürtlerin tekrardan tarih sahnesine çıkmaları anlamına geliyordu. Bu, aynı zamanda tarihin yeniden yazılması demekti. Bu, artık yeni bir Kürtlüktü.

Bu Kürtlükte kendini küçük ve güçsüz görme yoktur. Bu Kürtlükte kendisini herkes gibi değerli gören ve insan hakikatine dayanarak "yapamam, edemem..." gibi zavallılıkları yerle bir eden soylu bir duruş vardır.

Bu Kürtlükte egemenin karşısında el pençe duran, boyun eğen, aşağılanmayı kabul eden bir insanlıktan düşmeye yer yoktur. Bu Kürtlükte insan olmakla toplumsal olmayı eş tutma ve

bununla örtüşmeyen her türden bireyci-egemenlikçi duruşa karşı büyük insan olma mücadelesini verme vardır.

Bu Kürtlükte kendini başkalarına teslim ederek, kurtuluşu başkalarından bekleme yoktur. Bu Kürtlükte var oluşu ve kurtuluşu öz gücüne dayananlardan oluşan örgütlü toplumda görme vardır.

Bu Kürtlükte parçayı bütünden ayıran Kürdistan'a yer yoktur. Bu Kürtlükte hakikat bütündür, Kürdistan birdir ve kurtuluşu da birliktedir.

Gerçekten de kendisine kadarki tüm Kürdi çıkışlardan farklı olarak PKK, parçalanmış Kürdistan'ı bir araya getirebilmiş tek partidir. Sömürgeciliğin yarattığı parçalanmış kişiliği aşan Önderliksel çıkış sömürgecilerin çizdiği sınırların ötesine geçerek, Kürdistan'ı bir ve bütün olarak ele almış ve PKK'yi Kürdistan'ın tümünü kurtaracak şekilde kurgulamıştır. Önder Öcalan'ın Kürt Halk Önderi olmasının altında yatan gerçeklik tam da budur. Yine diğer Kürt partilerinden farklı olarak Kürdistan'ın tüm parçalarından saflarına gençlerin akın ettiği tek parti PKK'dir. Açık ki tüm bunlar zorla olmamakta ve halkın özgürlük ihtiyaçlarına göre olunduğundan bu tercih yapılmaktadır.

Evet, PKK ile Kürt insanının ruh hali, gülüşü, hüznü, sevinci... her şeyi değişti. PKK ile insanların kafasındaki Kürdistan değişti, parçalanmış Kürdistan yerini bütün Kürdistan'a bıraktı. Kürt insanı PKK ile kendi toprakları üzerinde kendi olarak, kendi ülkesine sahip olabileceği ruhsallığı edindi.

Özcesi; PKK ile Kürt insanı özgür Kürdistanı kuracak özne haline geldi. Bunun için on binlerce şehit verdi. Milyonlarca gözüaltına alınıp işkencelerden geçirildi, yurt dışına çıkmak zorunda bırakıldı, yüz binlercesi tutuklandı. Ama yine de özgürlük tutkusu hep canlı kaldı, soykırımcı rejimin biçtiği kefen pamparça edildi.

Direnışçilik çizgileri netleşti

Tarihsel toplumun en görkemli dönemi olan Neolitiği en derinlemesine yaşayan bir halktır Kürtler. Toplumun

komünal olan özünden bir sapma şeklinde gelişen hiyerarşik düzen Kürt ana ve atalarının yaşadığı Yukarı Mezopotamya'ya karşı geliştiğinden ve her oluştaki olduğu gibi Neolitik halkı olan Kürtler de kendisini savunduğundan Kürtlerde direnişin ve işbirlikçiliğin tarihi çok eskilere kadar gider. Hatta denilebilir ki; Kürtler belki ilk direnenler olduğu gibi, Enkidu örneğinde görüldüğü gibi bağrından işbirlikçi devşirilen ilk topluluk da olabilir. Her halükarda tarihi veriler Enkidu'nun Kürdistanlı ve tarihin bilinen ilk işbirlikçisi olduğunu kaydeder. Gerçekten de Kürt tarihine bakıldığında bir süreye kadar işbirlikçi, bir süreden sonra kendisiyle iş bile tutulamayacak denli iradede yoksun hale gelmiş bir tabakanın Kürtler içinden çıktığı görülür. Enkidu ruhundan olma bu kesimleri şimdi de Kürdistan'ın her parçasında görmek mümkündür. Öz gücüne dayanmayan, var olmak için başkasına yaslanmayı temel var oluş hali olarak belirleyen her kişisel, örgütsel duruşun işbirlikçiliğe ve giderek ihanete ulaşması kaçınılmazdır. Dolayısıyla öz gücü esas almayarak başkalarına bağımlı olan her duruşun pratikte işbirlikçi, potansiyel olarak da hainlik çizgisinde olduğunu belirtmek gerekir.

PKK'nin öz gücü esas alan kişiye ve topluma dayanarak ortaya çıkması ve bu çizgisinden hiçbir zaman sapmaması, onu varoluşsal olarak işbirlikçiliğe kapalı bir örgüt haline getirdi. Önderlik bir gerçekleşme olduğundan ve onu var eden Önderlik ise daha çocuk yaşında anasına bile bağımlı olmayı reddettiğinden bu özgürlükçü karakteri edinebilmiştir. Nitekim PKK'nin çıkışından günümüze kadarki tarihinde hiçbir anda kendisini işbirlikçiliğe düşürdüğü görülmez. O, insan ve toplumun doğasına inanır, bu doğada tanrısalılık düzeyinde büyük bir gücün içkin olduğunu bilir ve tüm çabasını bu gücü açığa çıkarmak için harcar. Nihayetinde de hegemonik güçlerin de bizzat içinde olduğu amansız savaşta hala gelişen, büyüyen bir güç olmasının bu çizgiden kaynaklandığını çok iyi görür ve bunu herkese de gösterir. Evet, PKK daha çıkışından günümüze kadar her türden egemenlikçi yaklaşıma karşı demokratik komünal değerleri, öz güç ilkesini esas alarak direnmiştir. O, hiyerarşik devletçi sisteme karşı toplumun komünal olan özünün savunucusu olarak, büyük direniş halindedir.

Onun bu duruşu, bunun karşıt kutbunda olan ve günümüzde daha çok KDP'de temsilini bulan işbirlikçi çizgiyi de her yönüyle deşifre etmiştir. Varlığını tıpkı ana rahmindeki çocuğun anaya bağımlı olması gibi, dış güçlere hatta bizzat soykırımcı güçlere bağlayan bu işbirlikçi çizginin gerçek yüzü, PKK'nin ortaya çıkması ve günümüze kadarki direnişçi duruşuyla anlaşılmalıdır.

Karşıt kutuplarda yer alan bu iki çizgiden biri direnerek, diğeri de kendisini ve ülkeyi pazarlayarak var olmayı seçmiştir.

Biri, kendisini tüm Kürdistan'a karşı sorumlu görürken, diğeri üç ilden oluşan Kürdistan parçasını bile ikiye bölmektedir.

Biri, Kürdistan'ı korumak için savaş

koşarken, diğeri bireyci canını kurtarmak için savaştan kaçmaktadır.

Biri, kendisini halka kurban ederken, diğeri halkı kendine kurban olarak görmektedir.

Biri, halkı temel güç görürken, diğeri içinde sömürgecilerin de olduğu dış güçleri temel güç olarak görmektedir.

Biri, demokratikleşmeyi, diğeri kapitalistleşmeyi esas almaktadır.

Daha da arttırılabilecek bu ontolojik karşıtlık hali, bu kadar net görünümünü PKK ile aldı. PKK'den önce Kürtler adına siyaset, ancak kendini tümünden işbirlikçiliği amaçlayan ama kendileriyle iş bile tutulamayacak hale gelmiş Kürt egemenleri tarafından yapıldı. İşte, günceldeki temsilini KDP'nin yaptığı bu egemen sınıf da dahil tüm egemenlik türlerine karşı halkın kendi adına siyaset yapması, PKK ile mümkün hale geldi. Mevcut durumda gözü egemenlikte, dolayısıyla işbirlikçilikte olanların tercih ettiği yer KDP iken; gözü eşitlikte, adalette, özgürlükte olanların tercih ettikleri yer ise PKK olmaktadır. Bu, Kürdistan devriminin önündeki en büyük engelin kalkması anlamına gelmiştir.

Kürdistan'a erdem geldi

İnsan ve toplumun doğasında olan güzel ahlakın, doğru sözün, iyi fiilin tarihindeki kökleriyle gür bir filizlenmesi halinde PKK ile yeniden yeşerdiğini gördük. Kürdistan'da neyin iyi neyin kötü, neyin doğru neyin yanlış, neyin güzel neyin çirkin olduğu en güçlü ahlak olacak denli netleşmiş durumdadır. Kuşkusuz bu kendiliğinden olmadığı gibi sadece sözle de gerçekleşmemiştir.

Önder Öcalan, kime önder denilebileceğinin ölçüsünü belirlediğinden Kürt Halk Önderi olarak kabul görmüştür. Bu düzeyin altındaki bir düzey, geline aşamada Kürt halkı nezdinde kabul görmemektedir.

PKK yurtsever, halkçı ve devrimci partinin ölçüsünü belirlediğinden, tüm Kürdistan'da kabul gören parti konumundadır.

Kürdistan özgürlük gerillası, soykırım kışkacına alınmış bir halkı savunmanın nasıl olabileceğinin ölçüsünü koyduğundan, özgürlük gerillası dışındaki tüm duruşlar dökülmekte ve özgürlük gerillası Kürdistan'ın varlığının teminatı olmaktadır.

Önderliğin felsefesiyle yaşamayı seçmiş Kürt yurtseverleri var olmanın ancak toplumsallıkla olabileceğini idrak ettiklerinden ve Mehmet Tunçlar, Asiye Yükseller gibi gerektiğinde kendini feda etmek gerektiğini bildiklerinden, Kürt yurtseverliğinin ölçüsünü koymuşlardır. Bu öylesine bir ölçüdür ki, daha alt düzeydeki bir ölçüyle artık yurtseverlik iddiasında bulunulamamaktadır.

Daha da arttırılabilecek örnekler göstermektedir ki, Önder Öcalan ve PKK ile her türden kalitesizlik ve ölçsüzlük aşılmış, Kürdistan'a insan ve toplumun doğasına uygun bir ölçü gelmiştir. Böylelikle Kürt insanı daha erdemli hale gelmiştir.

Kürt kadını özyle buluştu

Kadın öncüllüklü bir toplum olan ama hiyerarşik devletçi sistemin maddi ve ideolojik saldırıları nedeniyle bu özünü önemli ölçüde kaybeden Kürt toplumsallığı, kadın öncüllüklü özüne, PKK döneminde yeniden kavuştu.

PKK ile Kürtler kadın öncüllüklü toplum haline tekrar gelerek, kendisine nüfuz etmiş yabancı ideoloji ve yaşam biçimlerinden kurtuldu. PKK ile toplum egemen erkeğin eliyle dağılmaktan kurtularak, kadının öncülüğünde tekrardan toplum olma karakteri kazandı, birleşti,

bütünleşti. Gelişen, güçlenen kadın gelişen, güçlenen toplum oldu. Kadın kendini ifade etme imkanı buldukça, yaşamı güzelleştirdi, öncüleştikçe ölçü kazandırdı, değiştikçe değiştirdi.

Henüz tamamlanmamış da olsa, Kürt kadını bu öncülük düzeyine öyle kendiliğinden de gelmedi. Her Kürt bireyinin yapması gerekenleri yaparken, Kürt erkeğine göre o daha fazla mücadeleci, azimli ve istekli olmak zorunda kaldı. Bin yıllardır süren ve egemen erkek aklının bir ürünü olan hiyerarşik devletçi sistem boyunca hep saldırıya maruz bırakılmış, öz sistemi dağıtılmış, güçsüzlüğe ve erkeğe bağımlılığa mahkum edilmiş kadının, kendine gelmesi bunu gerektiriyordu. Önderliğimizin tarihsel topluma uygun felsefesi ve bununla uyumlu büyük çabasıyla kadının özgürlük isteminin buluşması, böylesi bir öncülük düzeyini açığa çıkardı. Kürt kadını tıpkı Kürt toplumu gibi yeniden tarihiyle buluşma imkanı buldu. Büyük bir istek ve dirençle savaştı, savaştıkça güzelleşti, güzelleştikçe sevildi. Böylelikle bulunduğu ortamın öncüsü, söz söyleyen haline geldi. Ordulaştı, partileşti, yaşamın her alanında tıpkı başlangıçtaki gibi öncü oldu.

PKK saflarında ordulaştı, partileşti, kadın sistemini kurdu. Kürdistan'da başladığı öncü kadın duruşunu Rojava ile bütün dünyaya yaydı, tüm insanlığı en fazla etkileyen devrimci duruş oldu. Denilebilir ki PKK ile en çok da kadın değişti, gelişti ve güçlendi. Kadındaki bu düzey de, yaşama olduğu gibi yansıdığından, Kürdistan toplumu da gelişti, güçlendi.

PKK kapitalist sistemden nasıl kurtulabileceğini göstermiştir

Kuşkusuz ki PKK ile sadece Kürtlerde ve Kürdistan'da değişim olmadı. Kendisini ulus üstü olarak tanımlayan bir hareket olması nedeniyle bölgesel ve küresel etkilerinin de olması kaçınılmazdı. Küresel güçler tarafından bu kadar hedeflenmesinin altında da Kürdistan'daki etkileri kadar bölgesel ve küresel etkileri rol oynar.

PKK'nin toplumun komünal ve demokratik olan özünden hareket ederek ulaştığı Demokratik Ulus zihniyeti, onu egemenlerin bir tuzağı olan milliyetçiliğe düşmesini engelledi ve PKK her zaman halkların eşit ve özgür birlikteliğini esas aldı. Mücadelesini bunun üzerine oturtan PKK bu çizgisinden ve bu çizgiyle tutarlı pratiğinden dolayı halkların birbirine kırdırılmak istendiği Ortadoğu'da halkları yeniden buluşturdu.

Kendisini hiyerarşik devletçi sistemin karşıt kutbunda, demokratik uygarlık kulvarında konumlandıran PKK, tüm edimlerini toplumun komünal ve demokratik olan doğasına uygun gerçekleştirmek istemiştir. Bu da onu eşitlikten, adaletten, özgürlükten ve toplumsallıktan yana kılmıştır ki, bu da egemenlikçi sistemle ontolojik olarak karşı karşıya gelmesi anlamına gelir.

Bir önderlik hareketi olan PKK'nin sistem karşıtı hareketlere ve mücadelelere olan katkısı sanıldığından da fazla olmuştur. Tarihi bütünsellik ve sistemik temelde ele almasından ötürü, PKK yürüttüğü mücadeleyi, hiyerarşik devletçi sistemin ortaya çıkmasından günümüze kadar süregelen, demokratik komünal mücadele geleneğinin bir devamı olarak görmüştür. Yürüttüğü mücadele şahsında merkezi uygarlık sistemi ile demokratik uygarlık sisteminin çatıştığını çok iyi idrak etmiş ve tarihi sorumlulukla davranmıştır.

Hiyerarşik devletçi sisteme karşı eşitlik, özgürlük ve adalet adına mücadele yürütenlerin neden istenilen sonuca ulaşamadıklarını çok derinlikli bir şekilde analiz ederek, her yönüyle nasıl sistem karşıtı ve dış olunacağına odaklanmıştır. Sistemin bilgisiyle, kullandığı yol ve yöntemlerle ezilenler adına başarı elde etmenin mümkün olamayacağını derinden kavrayarak, hiyerarşik devletçi sistemden tam kopuşu, öze uygun var olmanın, olmazsa olmazı

Önderliğin felsefesiyle yaşamayı seçmiş Kürt yurtseverleri var olmanın ancak toplumsallıkla olabileceğini idrak ettiklerinden ve Mehmet Tunçlar, Asiye Yükseller gibi gerektiğinde kendini feda etmek gerektiğini bildiklerinden, Kürt yurtseverliğinin ölçüsünü koymuşlardır. Bu öylesine bir ölçüdür ki, daha alt düzeydeki bir ölçüyle artık yurtseverlik iddiasında bulunulamamaktadır.

olarak görmüştür. Bu temelde arayışlarını devletçi paradigma yerine Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigmasıyla toplumun doğasına uygun bir sonuca ulaştırarak, nasıl gerçek anlamda sistem karşıtı olunacağını herkese göstermiştir.

PKK'nin sistem karşıtı hareketlere, eşitlik, özgürlük mücadelesi verenlere en büyük katkısı, genelde hiyerarşik devletçi sistemden, özelde de kapitalist moderniteden nasıl kurtulabileceğini, Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigmasını geliştirerek, göstermiş olmasıdır. Bu paradigma ile yürütülen mücadeleler boşa gitmeyecek, egemenlikçi sistemin çarkına girilmeyecek ve sistemden tam kopuş gerçekleşebilecektir. Nitekim Önderliğimiz bu süreci, "Genelde devlet odaklı özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşu üçüncü doğuş olarak adlandırıyorum." şeklinde tanımlar ve, "Hiyerarşik devletçi sistemden tam kopuş en büyük özeleştirmedir." derken bu paradigma değişiminin ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Toplumun doğasından gelen demokratiklik, ekolojiklik ve kadın ekseni

bir sisteminden bahsetmek mümkündür. Bu sistem merkezi uygarlık sistemi veya hiyerarşik devletçi sistem olarak tanımlanır ki, özü egemenlerin çıkarına toplumu köleleştirme, karıştırmadır. Bu yönüyle egemenler yaklaşık yedi bin yıldır sistemik davranıyorlar ve bütünlüklüler. Varlıklarını üzerine inşa ettikleri sömürü düzeni böyle davranmalarını zorunlu kılıyor.

Tarihi bir gerçek daha vardır ki, o da egemenliğin olduğu her yerde kay-

nağını insanın doğasından alan bir özgürlük duruşunun da olduğudur. Yani yaklaşık yedi bin yıldır, egemenlikçi her eğilime karşı günümüzden çok daha fazla özgürlük mücadelesi verilmiştir. Ancak ne yazık ki ezilenler egemenler gibi sistemik davranmamışlar, parçalı kalmışlar ve evrensel sistemlerini yeterince kuramamışlardır. Bu konuda çabalar olsa da daha çok da zihniyet yetersizliklerinden dolayı sonuç alıcı olmamıştır. Nasıl ki egemenler sistemik ve bütünlüklü bir davranış gösteriyorlarsa, kazanmak için ezilenlerin de en az onlar kadar sistemik ve bütünlüklü davranmaları bir zorunluluktur. Aksi halde dünyanın her yerinde hiyerarşik devletçi sisteme karşı mücadeleler gelişir ama parçalı olduğundan başarı elde edilemez. İşte Önderliğimiz hem teorik hem de pratik düzlemde ezilenlerin yani toplumun sistemini kurmayı başarmış bir önderliktir.

Ve hiyerarşik devletçi sistemin bilme sınırlarını aşarak, toplumun doğasından gelen bilgiyi esas alarak, toplumun hakikat rejimini geliştirmiştir. Oluşun doğasından çıkardığı hakikatleri, hem zihni hem de pratik bir rejime dönüştürmeyi başarmıştır. Doğasındaki tamamlanmamışlıkla beraber, bu hakikat rejimi özü bireycilik-iktidarlık olan merkezi uygarlık sisteminin karşısına, özü toplumsallık-komünalite olan demokratik uygarlık sistemini; merkezi uygarlık sisteminin günümüzdeki temsilini yapan kapitalist modernite yerine, demokratik uygarlık sisteminin günümüzdeki temsilini yapan Demokratik Moderniteyi; kapitalist modernitenin özü bireycilik olan kapitalizminin yerine, toplumun doğası olan ahlak ve politikayı; kapitalist modernitenin bilimi istismar etmesiyle geliştirdiği endüstriyalizm yerine, Demokratik Modernitenin endüstriye ekolojiiyi sınır olarak getiren eko-endüstriyel toplumu; kapitalist modernitenin soykırımcı ulus devleti yerine, Demokratik Modernitenin toplumun çoklu doğasına dayanan Demokratik Konfederalizmi koymuştur. Böylelikle paradigma ile başlayan hiyerarşik devletçi sistemden tam kopuş çabaları; demokratik uygarlık sistemi, Demokratik Modernite kuramı ve tüm bunların bedenleşmesi olan demokratik konfederal sistemle ete kemiğe bürünmüştür.

Halklar devrimlerine kavuştu

PKK'nin toplumun komünal ve demokratik olan özünden hareket ederek ulaştığı Demokratik Ulus zihniyeti, onu egemenlerin bir tuzağı olan milliyetçiliğe düşmesini engelledi ve PKK her zaman

halkların eşit ve özgür birlikteliğini esas aldı. Mücadelesini bunun üzerine oturtan PKK, bu çizgisinden ve bu çizgiyle tutarlı pratiğinden dolayı halkların birbirine kırdırılmak istendiği Ortadoğu'da halkları yeniden buluşturdu. Son iki yüzyılda kapitalist modernitenin hem ayartması hem de kışkırtmalarıyla Ermenilerin, Rumların, Süryanilerin, Yahudilerin, Êzîdilerin, genel olarak da Anadolu'daki neredeyse tüm halk ve kültürlerin soykırıma uğratıldığı bir coğrafyada halkların bir araya getirilebilmesi, bölgedeki halklar açısından en büyük katkıdır.

Egemenlerin zihni yapılanmasını değil toplumun doğasına uygun olanı esas alan PKK, milliyetçi davranmamış, kendisini sadece Kürtlerin değil tüm toplumun özgürlük hareketi olarak tanımlamıştır. Kurtuluşu da parçalılıkta değil, bir ve bütünde görmüştür. Buna uygun bir pratikleşme düzeyi tutturunca da halklar PKK'deki bu tutarlılığı görmüş ve akın akın hareketin saflarına gelmiştir. Sadece harekete katılmakla da kalmamış, geline aşamada PKK'yi de doğuran Önderlik felsefesine dayanarak kendi özgün örgütlenmelerini kurmuşlardır. Ortadoğu'da gittikçe Önder Öcalan felsefesiyle Demokratik Ulus zihniyeti temelinde kendini örgütleyen, nesne halinden çıkan bir toplumsal bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele gelişmektedir. Tıpkı Kürt toplumunda olduğu gibi toplum kendi özüyle buluşuyor. Tıpkı Kürt kadınında olduğu gibi kadınlar yaşamla yeniden buluşuyor.

Bugün Ortadoğu devriminin prototipi haline gelen Rojava örneği PKK'nin genelde tüm dünya insanlığı, özelde de Ortadoğu halkları için neyi öngördüğünü göstermektedir. Egemenlikçi sistemin, yaşamın genetiğiyle oynamasından dolayı karşılaşılan zorluklar, kapitalist modernitenin karşıt kutbunda yer almasından dolayı bu güçlerin Rojava Devrimi'ni boğma çabaları sürmektedir. Kürt düşmanlığından dolayı başını soykırımcı TC'nin çektiği saldırılar, devrimde ölümünü gördüğünden Kürt işbirlikçiliğinin karalamaları ve öncünün yaşadığı yetersizliklere karşın Rojava Devrimi başta Ortadoğu halkları olmak üzere tüm dünya insanlığının içini ısıtmakta, özgürlük umutlarını canlı tutmakta ve herkese kurtuluşun yolunu göstermektedir.

Tüm bunlar göstermektedir ki, bir Önderlik hareketi olan PKK hareketi Kürt insanı, Kürt toplumu, Kürdistan, Ortadoğu halkları ve tüm dünya insanlığı için gereklidir. Önder Öcalan'ın rehberliğinde sadece Kürtler değil tüm insanlık güçlenmekte, özgürleşmektedir. Bu gerçekler, bir taraftan Özgürlük Hareketi'ne neden bu kadar meyiletmenin olduğunu gösterirken, öte yandan süren İmralı sisteminin, PKK öncülerine yönelik ABD'nin aldığı son kararların da nedenlerini veriyor. PKK tam da savundukları gibi sistemik bir karakter kazandığından tüm toplumcu güçler yönünü ona verirken; Kürt işbirlikçileri, soykırımcı sömürücüler ve dünyayı istediği gibi idare etmek isteyen kapitalist hegemonlar da seferberlik halinde saldırmaktadır.

O halde başta Kürt halkı olmak üzere tüm insanlığa düşen, kendileri için bu çok gerekli Önderliği, felsefeyi, hareketi daha fazla anlamaya çalışmak, daha fazla sahiplenmek, daha fazla örgütlenmek ve mücadele yürütmektir. Artık bir çizgi, felsefe, yaşam duruşu, mücadele tarzı ve devrim haline gelen bu özgürlükçü çıkış ve onun öncü partisi olan PKK hep yaşayacaktır, tıpkı insanın ve toplumun doğasının yaşaması gibi...

Rêber Apo'nun Birinci Kongre değerlendirmelerinden-26 Kasım 1978

PKK'nin Kuruluş Kongresi değerlendirmesi

Kendimize ilke olan bir görev saptamıştık: Birincisi; hakim ulustan kaynaklanan şovenizm ve sosyal şovenizmin ideolojik alanda sıkı bir eleştirisi; ikincisi, baskılar altında bunlarla sıkı ilişki içinde olan, daha çok hakim ulus şartlarında ve onun sömürgecilik politikaları doğrultusunda oluşan -ister komprador ister küçük burjuva güçlerden kaynaklansın- bazı yerel burjuva reformist milliyetçi akımların olabileceğini ve iki akımın da mutlaka deşifre edilmesi, teşhir edilmesi ve maskesinin düşürülmesinin gerekliliği idi. Bunları ortaya çıkan bu grubun önüne en önemli ideolojik görevler olarak koymuştuk.

ve bunun devrimci sol saflar içerisindeki biçimi olan sosyal şovenizm iyice teşhir edildikten, bu eleştiriler sonucunda hakim ulus alanında, burjuvazinin egemenlik alanında fazla bir şey bulamayacağımızı kavradıktan sonra ülkeye dönme gerekliliğini somut olarak daha netleştirdik. Bu temelde ilerici güçlere ve halkın sosyal, kültürel ve siyasal alanda gelişmesine yeniden alan yaratmak, gelişme alanı yaratmak için ülkeye dönmekten başka bir çaremizin kalmadığını, iyi yürekli ve halkın çıkarlarına bağlı dürüst unsurlara anlatabildik. Ve küçük burjuva çıkarlarını ve şahsi problemlerini yenebilenler, şahsi endişelerini bir yana bırakabilenler, insanlığına bağlı olanlar, proletarya enternasyonalizmine ve yurtseverliğe duydukları inançtan ötürü ülke şartlarına geldiler.

Tabii ki bu ülke şartlarına girişle birlikte, yerel hakim güçlerden kaynaklanan bazı ideolojik fikirlerle karşılaşacağımız ve bunlarla bir tartışma ve çatışma ortamına gireceğimiz bekleniyordu. Biz daha ilk ortaya çıktığımızda, kendimize ilke olan bir görev saptamıştık: Birincisi; hakim ulustan kaynaklanan şovenizm ve sosyal şovenizmin ideolojik alanda sıkı bir eleştirisi; ikincisi, baskılar altında bunlarla sıkı ilişki içinde olan, daha çok hakim ulus şartlarında ve onun sömürgecilik politikaları doğrultusunda oluşan -ister komprador ister küçük burjuva güçlerden kaynaklansın- bazı yerel burjuva reformist milliyetçi akımların olabileceğini ve iki akımın da mutlaka deşifre edilmesi, teşhir edilmesi ve maskesinin düşürülmesinin gerekliliği idi. Bunları ortaya çıkan bu grubun önüne en önemli ideolojik görevler olarak koymuştuk.

Sosyal şovenizmle mücadeleimiz bizi ülkeye götürdü

Aslında bugünkü pratik ve bugün gelmiş olduğumuz seviye, bizim ideolojik alanda hedeflerimizi bu şekilde saptamamızın ne derece zor olduğunu bize göstermiştir. Gerçekten o anın en önemli ideolojik hedefleri bu iki akım olabiliyordu. Marksistlerin karşılıklarına alabilecekleri elbette ki bu iki akım olacaktır.

Bu iki akımın çeşitli versiyonları, çeşitli biçimleri olacaktır. Biz ayırıp yapmadık zaten. Sosyal şovenizm kaç grup tarafından temsil edilir, reformist teslimiyetçi milliyetçilik kaç grup tarafından temsil edilir, dünyayı nasıl anlarlar, kaç bölgerler, bunları hiç ciddiye almadık. Onların asıl temeli bu olmalı; yani bir yandan yerel şartlar, hakim ulusun şartları ve bir de ezilen ulusun yerel şartları bunlara biçim veriyor, bir yandan da bunlar biçimlerini örtbas etmek için şu veya bu konuda uluslararası kalıpları kendilerine temel alıyorlardı. Ama onlar temel alıyorlar diye biz hiçbir zaman, "falan grup sağlam Marksist'tir" demedik. Daha çok onları yerel çıkarları, temsil ettikleri ulusun veya bu ulusların burjuva egemen güçlerinin çıkarları doğrultusunda ele aldık; yine geliştirdikleri görüşlerin, ideolojilerin daha çok bu sınıflara hizmet ettiği şeklinde ele aldık ve eleştirdik. Bu eleştiri bize son derece büyük bir güç kazandırdı.

Biraz dikkat edilirse, o dönemde aslında biz böyle binlerce, on binlerce bir güç haline gelmek bir yana, beş-on kişi bile bir araya gelemiyorlardık. Bir yandan yerel gericiğin oradaki temsilcileri, öte yandan hakim ulus burjuvazisinin temsilcileri bize düşüncede bile yaşama hakkı tanımıyorlardı. Bizim de tabii kültürel geriliğimiz, dünyadaki çağdaş düşünce biçimlerine varamayışımız bizi büyük bir sıkıntı içinde bırakıyordu. Ama dediğim

Mücadelemiz açısından 1970'ler Türkiye'sini hatırlarsak, ulusal bilincin tamamen olmadığı veya çok cılız olduğu, sosyalizmin bir öğretisi olarak benimsenmesinin ve bunun bir ülke pratiğine aktarılmasının düşünülmediği bir dönemde biz yola çıktık. O dönemdeki koşullar, bizim güçlü bir toplantıyla ülkemizin kurtuluş meselelerine eğilmemizi olanaksız kılıyordu. Yine o dönemlerde biz ülkemiz üzerinde ne tür bir baskı olduğunu kavrayamıyorduk, bu baskının oluşturduğu ilişkileri bilmiyorduk. Son derece cılız bir tarzda bir ülke meselemiz, bir ulus meselemiz olduğunu tahlil ediyorduk. Bu konuda soyut tarzda bazı düşünceler kafamıza takılmıştı ama yeteri kadar tahlil yoktu. Ayrıca bu tahlillerin ışığında yeteri kadar kadrolaşma hiç yoktu. Biz bu şartlarda çok ilkel tarzda mücadelenin şekillendirilmesini, hakim ulus koşullarında, oranın gençliğine yoğun olarak hakim olan burjuva ideolojisi ortamında bir mücadele grubu olarak ortaya çıkmayı düşünebilir veya bazı ilkeleri aklımıza getirebilirdik. Bundan başka bir şey yapamazdık.

Özellikle şu sorun arkadaşların kafasına sık sık takılır: Başlarken niye daha ciddi bir teşkilatlanma ve niye daha ciddi bir programla yola çıkamadık? Evet, bu nedenlerden dolayı çıkamazdık. O dönemde genelde bütün hakim ulus aydınları üzerinde de yoğun olan burjuva etkiler, yine buna bağlı olarak asimilasyondan geçirilmiş ve ayrıca hakim ulus burjuvazisinin etkisinde olan bizler fazla bir şey yapamazdık. Üzerimizde geliştirilen baskılar, geliştirilen her türlü eritme politikaları bizim böyle güçlü bir atılım yapmamızı engelliyordu.

Bugün o günkü şartlarda ortaya çıkışımıza mutlaka eleştiriler getirilmelidir. O şartlarda ortaya çıkış, aslında bugünkü yapımızı da şartlandırmıştır. Bugünkü konumumuzu az çok anlamak açısından, o günlerin ortaya çıkışının tarihi somut koşullarını mutlaka anlamak gerekir. Bunları kavramadan, Kürdistan'a sosyalizmin nasıl taşınacağını, Kürdistan'da sosyalizmin nasıl belli bir örgütlenmeye, belli bir pratiğe uygulanacağını anlayamayız. Bizim orada ortaya çıkışımız diyalektiğin bir gereği idi. Bu ne tesadüftür ne de birkaç dahi veya birkaç uyanık adamın ortaya çıkması ile izah edilebilir. Böyle değildir. Bizim orada ortaya çıkışımız, tamamen ülkenin uzun bir tarihi geçmiş içerisinde belli bir baskı ve sömürü mekanizması altında tutulmasının doğal bir sonucudur. Tamamen tarihi gelişmelere uygun, dünya çapındaki gelişmelere uygun bir durumdur.

Bu yolda ortaya çıkarken, bilindiği gibi daha çok hakim ulus şovenizminden ve devrimci saflar arasındaki sosyal şovenizmden çok etkilendik veya bunlardan etkilenmekle birlikte, bunlara aşırı tepkilerde bulunarak, bu konuda onları en sert biçimde eleştirerek, Marksizm'i yeniden ve kendi ülkemiz koşullarına doğru bir şekilde taşımaya çalıştık. Bu konuda üç dört sene uğraşıldı aslında. Bu unutulmamalıdır. Sosyal şovenizmin teorik alanda mahkum edilmesi, mahkum edildikten sonra Kürdistan'da çok sayıda grubun ortaya çıkması tesadüflere bağlanamaz. Bu konuda bizim yoğun bir şekilde geliştirdiğimiz mücadeleyle özellikle Kürdistan'daki gençlik üzerinde çok güçlü bir baskı oluşturan böyle bir ideolojiyi eleştirmemiz, giderek teşhir ve deşifre etmemiz, Kürt aydınlarında veya Kürdistan'da devrim yapmak

ve bütün Kürdistan için görüş geliştirmek isteyen gruplarda, sosyal şovenizmin biraz kırılmasını getirdi ve daha çok Kürdistan için hareketler yaratma, örgütler yaratma, ideolojiler yaratma dönemi başlatıldı.

Biz şovenizmi aşarak belli bir gelişme sürecine girdik

Biz, gerçi bu çalışmayı bir dergiyle, güçlü bir ajitasyon ve propagandayla yapmadık; biz böyle bir çalışmayı daha çok sözlü propagandayla, çok küçük öğrenci birimlerinde, masa başı toplantılarında, dernekler ve lokallerde yapıyorduk. Ama bu da bir görevdir. Çünkü; Türkiye devrimci hareketinin o andaki şartları göz önüne getirilirse, onların da daha çok derneklere, okullara kapandığı, lokallerde bulundukları gerçeği hatırlanırsa, bizim bunları eleştirmemiz ve kendi ideolojik bagajımızı burada doldurmamız en doğal bir gelişmeydi. Dikkat edilirse, arkadaşların çoğu bu sürece tanıklıktır, biz burada sosyal şovenizmi ve şovenizmi az çok aşarak ülkenin tarihine, ülkenin somutuna yaraşabilmeyi gerçekleştirdik veya bu konuda belli bir gelişme sürecine girdik. Aynı zamanda ülkeye de yavaş yavaş yayılmaya başladık. Eğer biz ideolojik alanda, hakim ulusun metropol bölgelerinde, daha önemli eğitim ve kültür merkezlerinde böyle bir gelişmeyi başarmasaydık, eminiz ki ne ülke koşullarına yeniden bir dönüş yapardık veya bu ülkede bir devrim sorununu kendimize hedef olarak görebilirdik ne de bugün burada olan ana gruplar, yerel gruplar ortaya çıkabilirdi.

Bunun mutlaka bir ideolojik temeli vardır. Bu ideolojik temelde daha çok hakim ulus milliyetçiliğinin en güçlü biçimi olan Kemalizm

gibi, yaralar bu şekilde doğru saptanınca ve bir de Marksizm'in esas kaynaklarından aktarma ilkesini kendimize temel alınca, bir gelişmenin olmaması mümkün değildi. Ne derecede yalnız olursa olsun ne derecede az olursa olsun, kendilerine böyle doğru tarihi somut hedefleri tespit eden bir mücadele grubunun mutlaka gelişeceği, orada şekilleneceği ve mutlaka ülkede önderliği ele alacağı açıktı. Bizim o zamanki inancımız buydu.

Bugün gelişen pratik de bizim ne kadar haklı olduğumuzu daha çok arkadaşlara göstermiştir. Demek ki, sosyal şovenizmle mücadeleimiz bizi ülkeye götürdü. Aynı zamanda ülkedeki yerel hakim güçlerle, burjuva, küçük-burjuva ve feodal kesimlerle ve bunların temsilcileriyle yaptığımız ideolojik, örgütsel ve eylemsel mücadeleimiz bizi halkla birleştirdi. Yine bunlar hakkındaki bazı ham hayallerimizi (fazla değildi bunlar) geri çekti. Bunlar hakkındaki tespitlerimizin doğruluğunu ortaya koydu.

Biz hakim ulus koşullarından ayrılrken, "bölücülük yapıyor, proletarya safları bölünüyor, proletarya enternasyonalizmine ters davranılıyor" deniliyordu. Buraya geldiğimizde de, "siz yurtseverleri bölüyorsunuz, siz halkı birbirine kırdırıyorsunuz, siz halkı parçalara ayırıyorsunuz, siz bölücüsünüz, siz halkın başına en büyük belasınız" denilmişti. Evet, bu konuda da şaşırmadık. Bunu diyenlerin hem ulusun, hem de halkın gelişmesinin önünde en büyük engel olduğunu görmüş ve bunlara yüklenmemiz gerektiği sonucunu dünya halklarının pratiğinden çıkarmıştık ve bunda biz haklı çıktık. Yerel gerici güçlere karşı, onların ideolojik alandaki temsilcilerine karşı, beşon tane grup olmalarına rağmen, arkalarında son derece büyük bir maddi destek, geniş sosyal bir destek olmasına rağmen, böyle bir mücadele yürütüp kısa bir sürede yenilgiye uğratarak, onları çok çok gerimizde bıraktık. Onlara önemli darbeler vurarak, ülkemizin büyük bir bölümü üzerinde, hiç olmazsa ideolojik alanda bir denetim, bir etki kurabildik.

Biz burada sosyal-şovenizmin ideolojik özüne girmeyeceğiz. Keza yerel gericiliğin temsil ettiği ideolojinin özünü deşmeyeceğiz. Biz bu konuları daha çok program bölümünde ele alırlız veya program zaten bu konudaki görüşlerimizi ele almıştır. Orada değinmeyi daha çok gerekli görüyoruz. Daha çok işlemek istediğimiz husus,

iki önemli ideolojik hedef doğrultusunda geliştirdiğimiz pratikleri biraz daha yakından görmektir.

Teoride doğru çözümlemeler insanı birdenbire başarılı ihtilalci eylemlere götürmez

Biz teorik olarak bazı belirlemeleri ortaya çıkarıp bunu bir ideolojik mücadele aracı haline getirdikten sonra tabii ki bir yerde ülkenin pratiğiyle kaynaşma, ülkede kendimize bir pratik hazırlama ile yüz yüze geldik. Halbuki ülkede yüzyıllardan beri ihanetin, alçaklığın, uşaklığın, soysuzluğun oluşturduğu kaypak, ikiyüzlü bir yapı vardı. Bu yapıların bir yerde bizim yurtseverlikle dolu olan, halkın çıkarlarına bağlılıkla dolu olan bir yığın iyi niyetli amaçlarımız ve davranışlarımıza ters düşeceği, bunlarla büyük çatışmalara gireceğimiz, hatta ağır kayıplarla da olsa, bazen aşırı bir sertlikle bunların üzerine gideceğimiz açıktır. Kısaca ortadaki son derece karanlık olan veya son derece dikenli, insanlıktan ve yurtseverlikten nasibini almamış bu alanda, taktik olarak bazı hataların da yapılabileceği, bazı aşırı ilişkiler ve hatta bazı korkulu anların da yaşanabileceği açıktır.

Bir devrimci düşünceyi teoride inşa etmekle veya bir örgütlenmeyi, mücadeleyi teoride inşa etmekle, bunu pratikte gerçekleştirmek iki ayrı safhadır veya iki önemli çalışma alanıdır. Teoride Marksizm'i yaratabilmek, teoride Marksizm'i uygulayabilmek önemli bir görevdir; biz bunun zorluğunu, bu konudaki çabaların ağırlığını, bu konuda atılan adımların ne dereceye kadar önemli olduğunu inkar etmiyoruz. Bunu tümüyle gösterdik. Ama öte yandan aynı şekilde ülkedeki pratiğin de çok zor olacağını, bu konuda büyük güçlüklerle karşılaşılacağını da inkar etmiyoruz. Nitekim pratikte bulunan arkadaşların durumu buna tanıktır. Teoride son derece iyi gelişen arkadaşlarımız, pratikte adeta çuvalladılar veya teoride son derece zayıf olan bazı arkadaşlar pratikte başarılı olabildiler. Bu nereden ileri gelir? Bu, teori-pratik kopukluğundan veya teori ile pratiğin aynı şey olmadığını, birbirini etkilediğini fakat iki ayrı alan olduğunu iyi anlamamaktan doğuyor. Teoride son derece doğru çözümlemeler insanı birdenbire başarılı ihtilalci eylemlere götürmez. Eğer pratiğin gerektirdiği şeyler yapılmazsa, pratik çalışmaların bizden istediği ted-

birler, örgütler ve elverişli taktikler bulunmazsa, bu iş için eğitim ve uzmanlık yaratılmazsa, o teorinin gerekli kıldığı ve bizden istediği mücadeleyi bir türlü yaratamayız.

Demek ki, teoride güçlü olan yapımızın pratikte aksaması, pratikte bizi son derece güç durumlarda bırakması aslında buradan ileri geliyor. Arkadaşlar teoride çözümledikleri bir davayı pratikte de çözdüklerini, teoride inandıkları bazı görüşlerin adeta örgütsüz ve mücadelesiz gerçekleşeceğini sanıyorlardı. Bu bir yerde Marksizm'in ilk doğduğu andaki durumuna benziyordu: "Sosyalizmi konuşalım, öğrenelim, sosyalizm kurulum" diyorlardı. Başlangıçta böyle bir durum vardı. Bizimkiler de salt "milli meseleyi öğrenelim" yaklaşımı içindeydiler, sanki onunla kurtuluş sağlanacakmış gibi... Bazı arkadaşlar zaten bunu itiraf ettiler; "ulusal sorunu iyi konuşmakla, ulusal sorunu çeşitli güçlere karşı iyi savunmakla, biz devrim olacak sandık" dediler. Bu dereceye kadar subjektivizm içine itilmişlerdi.

Öte yandan bazı arkadaşlar da kendilerini aşırı bir pratiğe vererek devrimin olabileceğini, bir-iki güçlü silah eylem veya birkaç eylem koyarak ülkede devrimi yapabileceklerini sanmışlardı. Bu arkadaşlar da belirli ölçülerde moral bozukluğuna uğramışlardı. Yani bunlar da bir subjektivizm hatasının kurbanı olmuşlardı: "Niye olmuyor? Bu kadar çabaladık, canımızı verdik ama niye devrim hala olmadı?" Bunlar da devrim için güçlü bir teorik inşanın gerekli olduğunu, güçlü bir örgütlenmenin gerekli olduğunu kavrayamadılar. Birkaç dar pratikle, ilerisini göremeyen pratikle ülkeyi kurtarabileceklerini sandılar. Tabii ki, bu onlarda biraz inançsızlık ortaya çıkarabildi. Tabii ki kendilerini yenileyemezlerse ve diyelim zamanında kendilerini yenileyemedilerse, bunlarda bir çözüme de beklenebilirdi.

Aynı şey teoride çok gelişen kişiler için de geçerlidir. Kendi teorilerinin doğruluğu ve pratikte uygulanması için gereken pratik çalışmaları yapamamışlarsa, pratiğin apayrı bir uzmanlık işi olduğunu kavrayamamışlarsa, bunların da biraz morallerinin bozulması, bunun inançsızlığa dönüşmesi ve hatta çözülmesi mümkündür.

Çok sınırlı da olsa, bu nedenlerden ötürü yani teori-pratik kopukluğundan veya bu iki alan arasındaki ilişkilerin doğru kavranmamasından ötürü, bazılarında ihanete varacak kadar durumlar olmuş; çok az da olsa bazıla-

rında biraz inançsızlık olabilmış veya moralsizlik olmuştur. Bu durum bazılarındaki bir durgunluğa, bazılarında ise bir gelişmeye yol açmıştır. Teori-pratik birliği kendisini arkadaşların önüne koydukça, bunlar Marksizm'i yaratıcı bir biçimde kavramada iddialı oldukları için, sorunların altına girme ve o sorunlara belli çözümler getirme imkanı sağlandıkça bu arkadaşlar güçlenmiş ve giderek ülkemizin mücadelesinin önderliği sürecine girmişlerdir. Bu da sorunu doğru kavrayanlar, soruna doğru çözüm getirenler için söz konusudur.

Tabii ki biz bu alanda da belli bir gelişme içindeyiz. Demek ki demin saydığımız iki nedenden ötürü şu durumlara fazla kapılmayın: "Teori niye pratiğe iyi aktarılmadı?" veya "pratikte niye bizde güçlü bir kurtuluş hareketi yaratmadı?" gibi sorunlar bizim için fazla önem taşımaz. Biz bu düşünce ve anlayış içerisinde olanların hatalarını görebiliyoruz, bunların daha çok subjektif hatalar olduğunu görebiliyoruz. Bunu hem teoride hem de pratikte veya karşılıklı olarak birbirini nasıl etkilediklerini iyi kavrayamadıklarına bağlıyoruz. Tabii ki bunun arkasında bazı sosyal motiflerin ve bazı küçük burjuva anlayışların olduğunu da söyleyebiliriz.

Zorlukların üstüne gitmede inatçı olan arkadaşlar gelişmeyi sağlayabildiler

Bu süreçte söylenmesi gereken bazı şeyler daha vardır. Sadece mücadelede tamamen başarısızlığa uğrayıp da bir köşede kalanlar için değil, öte yandan mücadele içinde bulunmakla birlikte durgunlaşma olayından veya yaratıcılık denen husustan son derece geri kalma olayından da bahsedebiliriz. Marksizm'in teorisini az çok bilebilmede veya bunu ulusal soruna uygulayabilmeye biraz gelişmenin ülkede devrim yapmayla eş anlama gelmediği kavrandığı zaman, daha çok sistemli bir teorik düşünceye ve daha çok ülkenin koşullarını açıklamaya yönelik bir kavram ve düşünce bütünlüğüne yönelmek gerekirken, bu konuda biraz durgunlaşma, yine bu teorinin güç kazanabilmesi için lazım olan pratikten geri kalma, pratik ilişkilere fazla işlerlik kazandırılmama, bizim arkadaş çevremizde veya grupsal çalışmamızda bazı bölgelerde durgunluğa yol açabilmiştir. Uzun veya kısa süreli de olsa, bu durum durgunluklara yol açabilmiştir.

Ama bu sorunun iyi kavrandığı, iyi ortaya konulduğu alanlarda hızlı gelişmeler olabilir. Biz bir yerde fazla gelişmeyi, bir yerde durgunlaşmayı demek ki burada aramalıyız.

Teori-pratik bütünlüğü içinde yer alan arkadaşlar, sorumlu kişiler bu baği iyi çözemedikleri ve kuramadıkları için, kendi bölgelerinde ve yerel gruplarında bunu güçlü bir şekilde temsil edemedikleri için belli ölçülerde gelişmemeye yol açmışlardır. Ama bu baği çok iyi kuran arkadaşlar da kendi bölgelerinde güçlü bir gelişme sağlamışlardır. Yani demek ki subjektivizm hatasına düşmeyen, bu konuda ister teoride ister pratik alanda mücadele şartlarının zorluklarının üstüne gitmede inatçı olan arkadaşlar gelişmeyi sağlayabilmişler ve mücadelemizi bugüne getirmede katkıda bulunmuşlardır.

Bugün mücadelemiz, özellikle ideolojik alanda önemli görevleri başarmıştır. İdeolojik alanda sosyal şovenizm kesinlikle teşhir edilmiş, hakim ulus devrimciliği açısından da eskisi kadar tanınamayan bir biçime yönltilenmiştir. Yerel gericilikten kaynaklanan reformist uzlaşmacı görüşler yeteri kadar teşhir edilmiştir ve bunların da belli ölçülerde yenilgiye uğratılma durumları vardır. Bu durumlar onları biraz daha Marksizm'e yöneltmek zorunda bırakmıştır. Yani eskiden kaba olan oportünizmlerini günümüzde biraz daha, incelterek, biraz da yontarak yeni biçimler altında karşımıza çıkartmalarına yol açmıştır. Tabii ki bu durum ideolojik mücadelede bizim önümüze yeni görevler koyar. Daha incelmış oportünizm biçimlerine karşı vereceğimiz mücadele, kaba yöntemlerle verdiğimiz mücadelenin, ideolojide ve bununla mücadele yöntemlerinde biraz daha biçim değişikliğine uğramasıyla olacaktır ki, mutlaka inceleyerek (inceleme ve bir merkezi örgütlenme anlamında söylüyorum) kaba mücadele biçimleriyle değil, daha çok sözlü veya rakibinle adeta feodal biçime göre savaşıma değil, biraz daha modern usule göre ideolojik mücadele, modern usule göre savaş yapma görevini önümüze koymuştur.

Sosyal-şovenizme karşı ideolojik görevler, mücadele bu dönemde de bitmemiştir. Keza reformist burjuva kesime, burjuvazinin temsilcilerine karşı da ideolojik mücadelemiz bitmemiştir. Yine bunlara karşı pratik mücadele (pratikte silahlı mücadeleye varana dek) ilkelerimiz bitmemiştir, ortaya atacağımız mücadele biçimleri vardır ve bunları bu

Sosyal şovenizmle mücadelemiz bizi ülkeye götürdü. Aynı zamanda ülkedeki yerel hakim güçlerle, burjuva, küçük-burjuva ve feodal kesimlerle ve bunların temsilcileriyle yaptığımız ideolojik, örgütsel ve eylemsel mücadelemiz bizi halkla birleştirdi. Yine bunlar hakkındaki bazı ham hayallerimizi (fazla değildi bunlar) geri çekti. Bunlar hakkındaki tespitlerimizin doğruluğunu ortaya koydu.

Bağımlı sömürge halkların, yeni sömürge halkların emperyalizme karşı verecekleri mücadelede ağırlıklı olarak sosyalist inşa temeldir veya sosyalist inşa üzerinde bu hareketler yükselir. İşçi sınıfı hareketleri de gereklidir ama ağırlıklı olarak sosyalizmi yaklaştıracak, sosyalizmi dünya çapında bir olgu haline getirecek çağımızın, günümüzün can alıcı sorunu, can alıcı mücadelesi bu halkların kurtuluş mücadelesidir. Bu temelde ağırlıklı olarak halkların mücadelesi, çağımızı emperyalizm ve proleter devrimler çağı olmaktan çıkarıp bir sosyalist sistem haline getirecektir.

koşullarda arayıp bulmak gerekecektir. Eski mücadele yöntemlerimizin yerine yeni mücadele yöntemlerini geliştirmemiz, oportünizmin eski biçimlerini arama yerine yeni oportünizm biçimlerini aramamız, araştırmamız gerekecektir. Dedğim gibi, bugün daha gelişmiş koşullar altında ideolojik görevlerimiz ortaya çıkacaktır. Önemlidir, bu ideolojik alandaki başarılarımız önemlidir. Bunların mücadele ettiğimiz grupları yenilgiye uğratması ve bu güçlerin yeni biçim değişiklikleriyle, yeni oportünist biçimlerle karşımıza çıkmaları önemli bir olgudur. Bu mutlaka görülebilmeli ve bu yeni biçimlere karşı bizim de yeni biçimlerle mücadele yöntemimiz anlaşılabilir. Arkadaşlar bu konuda görüş ve önerilerini geliştirebilmeliler.

Dünya görüşümüzde önemli aşamalar katettik

Bütün bu ideolojik mücadelelerimizin sonucunda, aslında daha sağlam bir dünya görüşüne, ülke hakkında daha sağlam bir girişe vardık ve ayrıca görüşlerimiz geliştikçe, siyasal, ideolojik ve giderek örgütsel alanda daha berrak görevlerimiz ortaya çıktı. Biz bu süreç içerisinde ideolojik alanda verdiğimiz mücadeleler sonucunda, nasıl bir dünyayı tahlil ettik, dünyayı nasıl görebildik, dünyadaki durumu nasıl kavrayabildik?

Dikkat edilirse bu konuda önemli gelişmeler, önemli değişimler geçirmişiz. İlk başta dünyayı feodal bir tarzda kavıyorduk. Unutmayalım, daha çok çocukken tam bir 'gavur-İslam' biçiminde bir dünya anlayışımız vardı, daha da geliştirmiş bir küçük-burjuva anlayışımız oldu. Yani "Her şey Türkiye'dir" veya "Türkler dünyanın en büyük ulusudur" deniyordu. Hayır, bu böyle değil. Bu ideolojik kapsam içinde geliştirmiş dünyayı adeta göremiyorduk, başka dünyaların olabileceğine, başka halkların da gelişebileceğine inanmıyorduk. Ne varsa önümüzde, burjuvazinin koyduğu şeylerdi. Marksizm'le temas kurmadan önceki dünya anlayışlarımız bunlardı.

Dikkat ederseniz daha sonra Batı'nın üstünlüğünü, kapitalist dünyanın üstünlüğünü kabul etmiştik. Henüz sosyalizmi tam tanımadığımız süreçlerde, bilgilerimiz belli ölçülerde biraz daha geliştikçe, kapitalist alanı, emperyalist alanı (NATO'yu, Avrupa'yı) her şeyin en büyük gücü olarak görüyor ve kendimizi de son derece güçsüz, geri, şe-

kilsiz topluluklar biçiminde algılıyorduk. Kendi şartlarımızda bir kompleksi yaşamaya ama düşmanın gücünü alabildiğine abartma vardı. Bütün bunlar bizde kişiliği ortadan kaldırmıştı; ulusal kişilik kalmamıştı, bireysel düzeyde bile savunabileceğimiz bir kişilik yoktu. Tamamen geçmişten kaçma, yerel şartlardan kaçma, kişisizliği örtbas etmek için sahte biçimlere bürünme ve böylece emperyalizmin, sömürgeciliğin bir masası olma yolundaydık.

Yine bu durumları doyurucu görmedik, bu dünya anlayışlarını doyurucu görmedik. Daha değişik dünyaların olabileceğine dair umudumuzu muhafaza ettik. O zaman aslında biz özellikle bilimsel alanda biraz daha gelişmemiz gerektiğini anladık veya daha çok bilimde, özellikle toplumsal bilimlerde ilerlememiz gerektiğini kavradık. Çünkü; insanlık özlemlerimiz için, içinden geldiğimiz halk toplulukları için hiçbir şey elde edemeyeceğimiz açıktı. İşte bütün bunlar bizi daha çok bilime, özellikle toplumsal bilime yöneltti. Toplumsal bilimlerdeki gelişmemiz sosyalizme, sosyalizme yöneltmesiyle birlikte ulusal soruna yöneltti. Bütün bunlar bizi nereye yöneltti? Bir çağ anlayışına yöneltti. Bütün bu gelişmeler sürecinde biz çağ anlayışımızı biraz somutlaştırdık, biraz daha gerçeğe uygun bir biçime kavuşturduk.

Bu da daha çok programda dile getirilmiştir; program taslağında çağ anlayışı, çağın dayandığı uygarlık gelişimi anlatılmıştır. Ayrıca bugün böyle bir çağda ve bu çağın dayandığı uygarlık süreci içerisinde ülke olarak, halk olarak varlığımızın nerede nasıl başladığı, tarihi süreç içerisinde nasıl geliştiği ortaya konulmuştur. Günümüzde de yerimizin ne olduğu, hangi son siyasal, ekonomik baskılar karşısında durduğumuz belirtilmeye çalışılmıştır.

Ben yine bu konudaki düşüncelerimi daha çok o bölümde anlatmak istiyorum veya program konusunda bir özet bilgi verirken yine orada açıklamayı gerekli görüyorum. Bunu o bölüme bırakmayı düşünüyorum. Yine dünya yorumu, dünyanın içinde ülkemizin yorumu, bunların önümüze serdiği siyasal, ideolojik ve daha çok örgütsel görevleri tüzük bölümünde o konuda ileri süreceğiz. Tüzük kuralları konuşulurken örgütsel görevlerden bahsetmeyi düşünmüyoruz. Keza siyasal görevlerimiz de, yeni programın görevler bölümü gözden geçirilirse orada bazı maddeler halinde geliştirilmiştir. Bunlara bir açıklık getirirken, siyasal görevlerimizi açıklayabiliriz.

Sovyetler Birliği önderliğinde halkların birleşik cephesi yaratılmıştı

Burada şu kadarını söyleme gereğini göz önüne getirebiliriz:

Çağımız hakkında bugün çarpıcı bazı düşünceler vardır. Bu konuda özellikle son zamanlarda 'üç dünya', 'bloksuz ülkeler', 'az gelişmiş ülkeler', 'kalkınma sürecinde olan ülkeler' gibi bazı kavramlarla dünya aldatılmaya çalışılıyor. Bu kavramların sahteliği anlaşılmalıdır. Aslında dünya halklarının kurtuluş mücadelesini gerçek temellerden kopartmak, bunları sahte temellere oturtmak; emperyalizmin daha çok sömürüşüne imkan verecek biçimde ve emperyalizmin baskısını gizlemek amacıyla bu kavramların türetilmiş olduğunu bilmek durumundayız. Büyük devlet şovenizmi, emperyalizmin çıkarları, milliyetçilik, dünyayı 'bloksuz ülkeler, az gelişmiş ülkeler, gelişme sürecinde olan ülkeler, yeni ekonomik düzenlemeler' gibi fikirler altında tahlil etmeye götürüyor. Ama bunlar halkların ne bağımsızlık, ne demokrasi, ne sosyalizm çıkarlarını dile getirmektedir. Bu tıpa dünyayı anlatıyor, emperyalizmin ister sosyalist ülkelerde olsun ister emperyalizmle mücadele sürecindeki ülkelerde olsun, oradaki özellikle revizyonist görüşlerin eseri olabilir. Diğer arada kalmış ülkelerin de daha çok burjuvazisinin, özellikle ulusal burjuva iddiasında olan, yeni bir sanayi kalkınmasını yaratmak isteyen burjuva güçlerin ve bunların sözcülüğünü yapan aydınların görüşleri olabilir.

Kesinlikle bu görüşlerin ne dünya proleter enternasyonalizmiyle, ne halkların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesiyle ilişkisi vardır. Özellikle Lenin zamanında, Stalin döneminde bu tip kavramlar yoktu. Dünya, devrimci bir şekilde Sosyalist Sovyetler Birliği'yle, sosyalizm sürecine giren Sovyetler Birliği ile ona karşı kutsal bir ittifak kuran emperyalist ülkeler biçiminde ayrılmıştı. Sosyalist ülkeler bir yandan emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketliliğiyle güçlü ittifaklarını geliştirirken, öte yandan sömürge halkların sınıfsal kurtuluş mücadeleleriyle güçlü bir ittifak kurmuşlardı ve neredeyse tek bir cephe halinde emperyalist güçlere karşı savaşıyorlardı. Merkezinde Sovyetler Birliği'nin yer aldığı, bir yandan dünya işçi sınıfı hareketiyle, öte yandan sömürgelerin ulusal kurtuluş hareketleriyle bir bütün

teşkil edildiği bu cephe özellikle Ekim Devrimi'yle birlikte gelişti. Sovyetler Birliği'nde sosyalist insanın gelişmesiyle birlikte bu cephe daha da pekişti. Bu cephenin gelişmesiyle İkinci Emperyalist Dünya Savaşı'nda emperyalist kampın büyük bir yenilgiye uğramasına, dünyada sosyalist ülkelerin sayısının artmasına ve sosyalist kampın gelişmesine, yine bu sosyalist kampın gelişmesi temelinde merkezinde Sovyetlerin yer aldığı dünya işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin daha da gelişmesine tanık olduk.

Savaşın önce özellikle III. Enternasyonal'in oluşturduğu bu cephe, İkinci Dünya Savaşı'nda son derece olumlu örneklerini gösterebilmiştir. Demokrasi ve ulusal kurtuluş cephesini faşist kampa karşı başarıya götürmüş ve bu anlayış dünya halklarının büyük bir bölümüne bağımsızlık ve özgürlük getirmiştir. Böyle bir çağda bir yandan emperyalizm ve onun çeşitli ülkelerdeki işbirlikçi burjuvaziyi kurduğu ittifaklar veya bazı yerel ve bölgesel paktlar (ki emperyalistlerle işbirlikçiler bir araya geliyor, onlar da bir kamp oluşturabiliyorlardı; örneğin bir Birleşik Cemiyeti Akvam vardı) oluşturulabiliyordu. Öte yandan buna karşı Sovyetler Birliği önderliğinde, Stalin önderliğinde de dünya halklarının birleşik cephesi yaratılmıştı. Ve demin söylediğim gibi bu, İkinci Emperyalist Savaş'ta zafere gidilmesiyle ne dereceye kadar doğru bir çağ anlayışı olduğunu kanıtlamıştır.

Sosyalizmin ustalarından Lenin'in emperyalizm hakkındaki tahlillerine, ulusal sorun hakkındaki görüşlerine somutluk kazandırdığı 1914'lü, 1916'lı yıllar böyle bir gelişmeyi veya dünyada böyle bir kamplaşmayı haber vermektedir. Ekim Devrimi'yle birlikte bu kamplaşma teorik bir olgu olmaktan çıkıyor, giderek pratikte somutluk kazanıyor. Sovyetlerde sosyalist insanın da gelişmesiyle herkesin görebildiği bir gerçek haline gelebiliyor. Yine İkinci Emperyalist Savaş'tan sonra sosyalizmin, ulusal kurtuluş hareketlerinin ve demokrasinin zaferiyle artık hiçbir kimsenin inkar edemeyeceği bir çağ şekillenmesi ortaya çıktı. Teoride ustaların yıllarca geliştirdikleri düşüncelerin pratikte de anlam kazandığını ve artık emperyalist kampın tamamen bir çekilme, kendini ayakta tutmak için yeni birtakım düzenlemelere gitme dönemine girdiğini ama öte yandan dünya halklarının mücadelesinin, özellikle ulusal kurtuluş hareketlerinin bu temelde çıg gibi büyüdüğünü gördük. Böyle bir çağın, çağ değerlen-

dirmesinin anlaşılacak bir yanı veya bugünkü sahte birkaç çağ anlayışıyla değiştirilmesinin imkanı yoktur.

Sosyalizm kazandığı cepheleeri kaybetmemiştir

Ustaların son derece berrak bir şekilde ortaya serdikleri dünya durumu, yine bu sağlam teorik görüşler doğrultusunda dünya halklarının çok yüksekler varan kurtuluş mücadeleleri, biraz dünyayı anlamaya istekli olan, biraz dünya halklarının kurtuluş mücadelesine ilgi duyan, anlamakta dürüst davranan, buna biraz ilgi ve sempati duyan herkeste belirgin bir çağ anlayışı oluşturabilmiştir. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya halklarının büyük bir kesimi için böyle bir çağ sadece teoride bir sorun olmaktan çıkmış, maddi bir kurtuluş sorunu haline gelmiş ve bu alanda dünya halkları büyük mücadele örneklerini vermişlerdir. Bu aynı zamanda dünya halklarının ulusal kurtuluş örgütlerinin hızla gelişmesine yol açmış; yeni bir savaşın çıkmasına ve yeni bir komünist enternasyonale gerek kalmadan, bizim gibi nüfusu ne kadar az, halk güçleri ne dereceye kadar yoksul, yine üretim araçları ne kadar geri olursa olsun, bütün bunlara bakmaksızın, yeni bir dünya savaşı beklemeksizin, bunların ulusal kurtuluş sürecine atılabilmenin, bu çağda özellikle elverişli uluslararası koşulların ve bu mücadelede başarıya ulaşmasının maddi temellerini oluşturduğunu, hiçbir ön şartın ve hiçbir kayıtlamanın böyle bir kurtuluş mücadelesinden alıkoymayacağını göstermiştir diyoruz.

Bu durum bu şekilde gelişirken, dünya halklarının özellikle sosyalizmin büyük önderlerinin görüşleri doğrultusunda sosyalist inşayı geliştirmelerinin, bunu dünya halklarına bir örnek olarak sunmalarının, dünya halklarının etkin birleşik cephe hareketlerini yaratmalarının emperyalistlerde ve işbirlikçilerinde yeni düzenlemeler getireceği ve bunun da ilk olarak ideolojik alanda başlatılacağı açıktır. Bugün bu çağ anlayışlarının bu kadar fazla olması ve bu çağ anlayışlarının günümüzde dünya halklarının devrimini ciddi bir şekilde engellemesi tesadüflere bağlanmalıdır; bunun daha çok günümüzün bünyesinde aranması gerekiyor. İster revizyonist, ister emperyalist, ister milliyetçi düzeyde olsun, bu tip ideolojilerin bugünkü durumlarını anlamak açısından, dünyanın bugünkü konumunu bil-

mekte büyük yarar var. Çoğu arkadaşı şaşkırtan, çoğu arkadaşın bakış açısını karartan bugünkü dünya durumunu görebilmeleri ve özellikle dünyayı son derece ters gösteren ideolojik kargaşa ortamında, yollarını aydınlatarak yürüyebilmeleri için bugünkü dünyanın durumuna iyi bakmaları gerekiyor.

Bugünkü dünya nasıl bir dünyadır? Evet, bugünkü dünya, aslında ustaların Ekim Devrimi'nden beri, yani Lenin'in daha önceden çizdiği dünyadan farklı bir dünya değildir. Çağımız emperyalizmin varlığını sürdürdüğü, emperyalizme bağımlı olarak ulusal baskının yeni biçimler altında sürdürüldüğü, yine Ekim Devrimi'ne bağlı insanın gelişip güçlendiği, sosyalist inşa temelinde ulusal kurtuluş ve işçi sınıfı hareketlerinin geliştiği bir çağdır. Sosyalizm kazandığı cepheleri kaybetmemiştir, bugünkü cepheleri olduğu gibi korumaktadır. Evet, bugün bu cephelerde bazı bozguncu hareketler var; bazı bozguncu davranışlara, bazı oportünist, kaypak ve döneke davranışlara rastlamak mümkündür. Dünya halkları sosyalist ülkelerin merkezini teşkil ettiği ve ulusal kurtuluş ve işçi sınıfı hareketlerinin güçlü bir bağla birbirine bağlandıklarını, (bu bağlar organize olmayabilir, bunu unutmayalım, direkt bir cephe veya direkt bir enternasyonal biçimde bir araya gelmemiş olabilirler ama) maddi bir gerçek olarak birbirlerini emperyalizme karşı desteklediklerini, burjuvazinin baskı ve sömürsüne belli oranlarda engeller diktiğini inkar edemeyiz. Bu ülkelerin yöneticileri emperyalizmle ne kadar ilişki kurarlarsa kursunlar, onlarla ne dereceye kadar işbirlikçiler biçiminde ilişkilerini geliştirirlerse geliştirsinler, yine de böyle bir maddi bağ birliği vardır veya dünya halklarının bugünkü emperyalizme karşı konumu bunu göstermektedir.

Durgunluktan yeni bir dünyanın filiz güçlerinin çıkabileceğini savunuyoruz

Bizim şüphemiz şu değildir: Bu kadar ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişimi, bu kadar işçi sınıfı hareketlerinin kazanımı ile sosyalist inşa da bu kadar güçlenmiş bir dünyadan geri döneceğimize ve tekrardan emperyalizmin yükseldiği, emperyalizmin dünya çapında yeniden diktatörlüğünü kurduğu bir çağa döneceğimize veya böyle bir çağın yeniden yaratılacağına inanmıyoruz. Böyle bir anlayışı dünya görüşümüze, Marksizm-Leninizm'e ters gör-

rüyoruz. Biz tarihte esas olarak kısa şartlı diktatörlüğün olabileceğini, yani tarihi gelişmenin bir düzgün hat halinde gelişmeyeceğini, bazen geriye gidebileceğini fakat geriye gitmenin daha ileriye bir hız yapmak için olabileceğini, yine tarihte bazı dönemlerde durgunluğun olabileceğini fakat durgunluktan yeni bir dünyanın filiz güçlerinin çıkabileceğini savunan bir görüşün tarafıyız. Geriye dönüşler veya bir yayın gerilmesi gibi geriye biraz çekilme, mutlaka ileriye doğru büyük bir sıçrama yapmak içindir. Durgunluk varsayıldığı bazı alanlarda da yeni filiz güçlerin ortaya çıkabileceğini, yani durgunluk şartlarında taze güçlerin oluştuğunu ve bu taze güçlerin eski durgunluğu kat be kat aşan hızlı bir ilerleme içine gireceğini savunan bir tarih görüşüne veya tarihi materyalist anlayışa sahibiz. Biz bu görüşümüzü Marksizm'i kavradığımız andan itibaren öğrendik ve olduğu gibi muhafaza ediyoruz.

Çağımızda özellikle teknolojinin çok gelişmişliğinden bahseden, atom bombasının çok çeşitli biçimlerde her gün yeni bir biçiminin yaratıldığını; atom, hidrojen, nitrojen, nötron bombalarıyla tehdit altında tutulan bir dünya olduğunu ve bu yüzden de halkların olduğu gibi yerinde durması gerektiğini savunan görüşler de vardır. Ayrıca Birleşmiş Milletler'de her gün yeni düzenlemelerin tartışıldığı ve bu yeni düzenlemeler ışığında halklara biraz daha arpalık verileceği, bazı olanakların daha sağlanacağı savunuluyor; bunu da devlet adamlarının, hükümet başkanlarının, her türden burjuva bilim adamlarının ciddi ciddi tartıştığını görüyoruz. Bunların boyuna posuna bakıp neredeyse dünya halkları için ciddi şeyler vaat edeceklermiş gibi veya bu vaatleri gerçekleştirecekmiş gibi davranıyorlar. Bütün bunlar beyhude veya boş davranışlardır, boş görüşlerdir. Bunlardan dünya halklarının bekleyebileceği bir kazanç yoktur. Burjuva bilim adamları üniversitelerde yeni düzenler hakkında, "az gelişmiş, kalkınmakta olan, ikinci dünyalar, üçüncü dünyalar" hakkında istedikleri kadar yeni görüş geliştirsinler, ciltlerce kitaplar oluştursunlar, bu konuda siyasal düzenlemeler, politik örgütler oluştursunlar, bunun dünya halklarına kazandıracağı hiçbir somut katkı yoktur. Dünya halklarından hiçbir somut katkı bekleyemezler. Belirleyici olan, demin söylediğim gibi, dünya halklarının yeni bir savaş beklemeden, güçlerinin azlığına veya çokluğuna, yeni olup olmadığına bakmadan anında bir

kurtuluş sürecine atılmalıdır. Çağ böyle bir çağdır. Dünya halklarının kurtuluşu açılması gerektiğini sürekli bizden isteyen bir çağdır veya dünya halklarının daha önce olduğu gibi bugün de daha güçlü olan bir kurtuluş çağıdır.

Dünya tarihinde dünya halkları açısından bu kadar elverişli koşulların bulunduğu bir başka dönemi hatırlamıyoruz. Dünya halkları açısından hiçbir dönemde bu kadar elverişli koşul bir araya gelememiştir. Özellikle ulusal baskıdan kurtulmak için hiçbir dönemde bugünkü kadar elverişli şartlar olmamıştır. Görüşlerinin iyi bir özümsemesiyle anlaşılacaktır ki, Lenin, sosyalizme bile gidişi dünya halklarının bugünkü ulusal kurtuluş mücadelelerine derinden bağlamaktadır. Bir sosyalist ülkenin varlığını, işçi sınıfı hareketlerinin gerekliliğini inkar etmiyoruz ama sosyalist dünyaya giden yolun da ağırlıklı olarak bugünkü emperyalizme karşı halkların kurtuluş mücadelesinden geçtiğini yadsıyamıyoruz. Lenin'in görüşlerinin özünden, dünyada sosyalist insanın tamamlanmasının, dünya çapında sosyalist sistemin kurulmasının daha çok emperyalizme karşı cephelerde verilecek savaşlardan geçtiğini çıkarabiliriz.

Halkların mücadelesinde sosyalist inşa temeldir

Bağımlı sömürge halkların, yeni sömürge halkların emperyalizme karşı verecekleri mücadelede ağırlıklı olarak sosyalist inşa temeldir veya sosyalist inşa üzerinde bu hareketler yükselir. İşçi sınıfı hareketleri de gereklidir ama ağırlıklı olarak sosyalizmi yaklaştıracak, sosyalizmi dünya çapında bir olgu haline getirecek çağımızın, günümüzün can alıcı sorunu, can alıcı mücadelesi bu halkların kurtuluş mücadelesidir. Bunlar daha çok neticeyi tayin edecektir. Sosyalizmin dünya çapında bir gerçek haline gelmesini bu mücadeleler belirleyecek, tayin edecektir. Ama hangi temelde? Sosyalist ülkelerin gelişmesi, işçi sınıfı hareketlerinin varlığını sürdürmesi temelinde. Bu temelde ağırlıklı olarak halkların mücadelesi, çağımızı emperyalizm ve proleter devrimler çağı olmaktan çıkıp bir sosyalist sistem haline getirecektir. Yalnız bu çağ hakkında da ne fazla aşırı ham hayal içinde olmak ne de böyle bir anlayışın çok gerisinde olup inançsızlığa düşmek gerekir.

Marksizm'in yaratıcı ustalarından öğrenebildiğimiz kadarıyla, çağımızdaki mücadelelerin gelişim sürecinden anla-

yabildiğimiz kadarıyla, dünya halklarının kurtuluş cephesi, eğer oportünistler ve revizyonistler tarafından engellenmezse bunun o kadar uzun boylu bir tarihi süreç içerisinde yerine getirilecek bir görev olmadığını, bir yerde burjuvazinin feodalizme karşı kazandığı zaferden daha erken bir dönemde kazanılabileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Başlarda dünya devrimi (tabii ki rekabetçi çağa bağlı olarak) belki de bir sene içinde gerçekleşecek bir olgu gibi geliyordu. "Avrupa'da burjuvaziyi yenebilirsek, orada burjuvazinin kalelerini fethedersek, biz devrimi sömürgelere de taşıırız. Teknolojik yardım, kültürel yardım yapar, orayı da sosyalizme götürebiliriz" diyorlardı. Evet, daha kısa bir sürede sosyalist dünyaya varmayı düşünüyorlardı.

Lenin, emperyalist çağda bu anlayışı biraz daha değiştirdi ve emperyalist çağa uydurarak, emperyalizme karşı mücadelenin daha uygun olabileceğini ve bir yığın milli kurtuluş mücadelesinin verilmesi gerektiğini ancak milli kurtuluş hareketlerinin ve sosyalist ülkelerin el ele vermesiyle, işçi sınıfı hareketlerinin el ele vermesiyle sosyalist düzenin kurulabileceğini savunuyordu. O da mesela 1920'lerde neredeyse Avrupa'da bir devrim olabileceğini ve Avrupa'daki devrimin de neredeyse bir dünya devriminin temeli haline gelebileceğini veya dünya devriminin 1920'lerde önemli ölçüde halledilebileceğini, bu konuda önemli bir aşamanın kat edileceğini düşünüyordu. Keza Stalin'de de böyledir. Stalin'de emperyalizmin ömrünü fazla uzatacağına, hele hele bütün sosyalist ülkelerin geriye dönüş yapacağına ve yeniden emperyalist çağın yükseleceğine dair en ufak bir kırıntı biçiminde de olsa bir düşünce yoktur. Tutarlı bir anti-emperyalist olarak, emperyalizme karşı halkların sürekli uyanık ve sürekli mücadele içinde olmasıyla, proletarya partileri önderliğinde sömürgelerin devrime kalkmasıyla ve Sovyetlerin etkin yardımıyla, emperyalizmin ömrünün çok kısaltılabileceğine, diyelim bir yüz senede, bir elli senede emperyalizmin çözüleceğine inanmaktadır. Evet, bu görüşleri savunanlar, dünya halklarının mücadelesine hem teoride hem de pratikte yol veren ustalardır.

Peki, biz bundan sonra ne gördük? Bundan sonra neredeyse emperyalizm dünya halklarını tekrar bir barışa kavuşturacakmış, neredeyse emperyalizmin yeniden bir çağ başlatacakmış, neredeyse yeni ekonomik düzenlerle dünya halklarına yeni bir gelişme olanakları

taniyacakmış gibi bir ton safsatayla karşı karşıya geldik. Tabii ki, bütün bu görüşlerin biraz etkin olmasıyla dünya halklarının kurtuluş cephesinde belli bir duraklamanın olması veya bu cephelerin içten içe parçalanması, bu cephelerin parçalanmasıyla birlikte dünya halklarında bir umutsuzluk yaşanması, bu umutsuzluğun da komünist saflarda yattığı bölünmeler, parçalanmalar ve giderek kurtuluş mücadelelerinin seviyesinin düşmesi... Evet, bu sonuçları görebildik. Son on beş-yirmi senede emperyalizmin kendini içte restore etmesi, özellikle Amerika önderliğinde dünya emperyalizminin kapitalizmi tekrar restore etmesi, yeni sömürgeciliği geliştirmesi, birleşik askeri örgütlenmeler yaratması, ekonomik örgütlenmeler yaratması, örneğin Dünya Bankası, IMF, AET, NATO, CENTO, SEATO gibi örgütlerin ortaya çıkması yaşandı. Hem ekonomik hem politik hem askeri düzeyde bu tip örgütlerin ortaya çıkması, kesinlikle ABD önderliğinde emperyalizmin kendini restore etmesiyle birlikte dünya sosyalist hareketine karşı başlattığı bir saldırı bile vardır, bu da inkar edilemez.

Bütün bunların sonucunda, dünya çapında kapitalizmin hala güçlü olması ve gücünü önemli oranda muhafaza etmesi, sosyalist ülkelerde özellikle üst yapıda hala eski toplumdaki kalma anlayışlar, gelenekler ve insan yapısının varlığını sürdürmesi, yine sosyalist ülkelerde sosyalist inşa işlenen bazı bürokratik hatalar sonucunda dünya komünist hareketi içinde, ister sosyalist ülkelerde, ister devrim yapmayan ülkelerin devrim yapmamış komünist partilerinde, dünya halklarına ve proleter enternasyonalizme uygun olarak yardım meselesi ve giderek sosyalist ülkeleri emperyalizme karşı nasıl ele almaları gerektiği gibi konularda revizyonist olarak nitelendireceğimiz, Marksizm'den sapma olarak nitelendireceğimiz bazı görüşlerin doğmasına yol açılmıştır. Bugün bu görüşlerin dünya çapında etkinlik kazanmasından da bahsedebiliriz. Adeta şöyle oluyor: Dünya çapında emperyalizme karşı, özellikle eski dünyanın bütün kilitlilerine karşı büyük bir hız kazanan dünya devrimci hareketi, adeta bu hızından biraz sarsıldı veya aşırı hız onun sağda solda böyle bazı kanalların içine düşmesine yol açtı. Şimdi bunun sarsıntısı geçirilmektedir veya dünya devriminin geçirdiği bu sarsıntılar her ülkenin özgün koşullarına göre yaşanmaktadır.

■■■

Amerika önderliğinde dünya emperyalizminin kapitalizmi tekrar restore etmesi, yeni sömürgeciliği geliştirmesi, birleşik askeri örgütlenmeler yaratması, ekonomik örgütlenmeler yaratması, örneğin Dünya Bankası, IMF, AET, NATO, CENTO, SEATO gibi örgütlerin ortaya çıkması yaşandı. Hem ekonomik hem politik hem askeri düzeyde bu tip örgütlerin ortaya çıkması, kesinlikle ABD önderliğinde emperyalizmin kendini restore etmesidir. Emperyalizmin kendini restore etmesiyle birlikte dünya sosyalist hareketine karşı başlattığı bir saldırı bile vardır, bu da inkar edilemez.

41. Parti yılında

Özgürlük Güneşi tüm dünyayı aydınlatıyor

Serxwebûn'dan

Bugün her yerde halkımız şu sloganı atıyor; 'PKK halktır, halk burada.' Halkımız 40 yıldır PKK'ye sahip çıkıyor. Çünkü; PKK, Kürt halkı için bir tarih yarattı, yeniden dirilişi sağladı, büyük değerler ortaya çıkardı ve bugün bölge halkları ve tüm ezilenlerin öncüsü ve özgürlük umudu haline getirdi. Kürdistan'da mücadele vermeyen, bedel ödemeyen ev, köy ve şehir kalmadı.

Partimiz PKK'nin resmi kuruluşunun 40'ıncı yılını nefes nefese bir mücadele ile tamamlayıp, 41'inci parti ve özgürlük mücadelesi yılına girmiş bulunuyoruz. Bu vesileyle başta Önder Apo olmak üzere, tüm yoldaşların, halkımızın ve dostlarının, Ortadoğu halkları ve tüm insanlığın Diriliş Bayramı'nı kutluyor bu günleri borçlu olduğumuz kahraman şehitlerimizi, Haki Karer Yoldaşla başlayıp Delal, Zeki, Atakan ve Medya yoldaşlara kadar uzanan tüm Özgürlük Şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Partimizin temelleri Önder Apo ve arkadaşları tarafından 1973 baharında Ankara Çubuk Barajı'nda yapılan toplantı ile atılmıştır. Dolayısıyla resmi olarak Partileşmenin 40'ıncı yılını geride bırakırken, 45 yıllık bir mücadele tarihini de tamamlamış oluyoruz.

45 yıl önce Apocular grubunun tarih sahnesine çıkması halkımız için yeniden doğuşun ilk adımı olmuştur. 1970'lerin başında ölüm döşeginde son nefesini veren bir halk ve ulus duruma düşürülmüştük. Soykırımcı sömürgecilik Kürtlerin bir daha ayağa kalkamayacağını düşünüyör, Türk uluslaşmasının Kürtler üzerindeki zaferini ilan etmiş bulunuyordu. Apocular grubu tarih sahnesine çıkarak Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı yapmak isteyen soykırımcı sömürgeciliğe karşı isyan ateşini çakmıştır. Böylece Kürt halkı ulusal olarak uçuşunun kenarından alınmış, o günden bugüne yürütülen destansı mücadele ile özgürlüğü için mücadelede ısrar eden bir halk gerçeğine ulaşmıştır.

PKK zor koşullarda mücadele edip başarmanın partisidir

PKK'nin en önemli özelliği de tarih sahnesine bir Önderlik hareketi olarak çıkmış olmasıdır. Bu açıdan grup dışındaki siyasi çevreler gruba Apocular, demiştir. Bu, grubun kendisine taktığı bir ad değildir. Grup kendisine Kürdistan Devrimcileri, demektir. Ancak Apocular denilmesi de grubun ortaya çıkış gerçeğine uygun düşmektedir. Gerçekten de gruba damgasını vuran, geliştiren Önder Apo'dur. Önder Apo gerçeği olmasaydı ne PKK oluşabilirdi ne de bugünlere gelinebilirdi. PKK'nin bugünlere gelmesini sağlayan özellikler Önder Apo'nun kadrolara ve partiye kazandırdığı özelliklerdir. Bu açıdan Önder Apo'nun arkadaşlarına, kadrolara ve partiye kazandırdığı özellikleri öğrenmek ve anlamak da çok önemlidir.

PKK daha grup aşamasında en zor koşullarda direnecek ve başaracak bir özellikte şekillenmiştir. PKK devrimciliği, zorluğun başladığı yerde anlamlı olan bir devrimciliktir. Ya da PKK ve PKK'liler zorlukların başladığı yerde kendi kimliğini bulur. Zaten Kürdistan devrimi zor olduğu için PKK tarih sahnesine çıkmıştır. Bu açıdan PKK kolay yoldan mücadele etme ve kazanmanın partisi değildir. Zor koşullarda mücadele edip başar-

manın partisidir ve bunun tarzına sahiptir. Zaten bu karaktere sahip olmadan Kürdistan'da hiçbir parti ve siyasi hareket ayakta kalamaz. Eğer bazı partiler ayakta kalıyorsa bunu sağlayan PKK'nin varlığı ve mücadele ederek yarattığı değerler ve ortaya çıkardığı siyasi ortamdır.

Bu zor koşullardaki 45 yıllık mücadelede büyük bedeller ödenerek Kürt halkının kurumuş yaşam damarlarına öz suyu verilmiştir. On binlerce şehidi, on binlerce gazisi, yüz binlerce tutuklusunu, yüz binlerce işkenceden geçmiş kadrosu ve sempati-zanı olan destansı bir mücadele verilmiştir. Tarih en büyük gerilla savaşı yürütüldüğü gibi onlarca yıldır sürekli ayakta ve serhildanlarda olan bir halk gerçekliği de açığa çıkarılmıştır. Birçok kuşağın içinde yer aldığı uzun bir mücadele tarihimiz bulunmaktadır. Kürdistan'ın derinliklerine, halkımızın hücrelerine kadar kök salmış bir mücadele geleneği, birikimi ve gücü ortaya çıkarılmıştır. Mücadele eden bir halkı mutlaka zafer götürecektir birikim ve potansiyel hiçbir halkta olmadığı kadar Kürdistan halkının elinde bulunmaktadır. Mücadelesinde ısrarlı olan Kürt halkı için bugünden özgür ve demokratik yaşam kazanılmıştır. Bundan sonraki mücadele, bu zaferin tarihini yazmak olacaktır. Tüm halkımızın 45 yıllık tarihimiz ve ortaya çıkardığımız güce dayanarak bu tarihi yazma sorumluluğu bulunmaktadır.

PKK'nin yarattıkları Ortadoğu'nun çehresini değiştirmiştir

PKK son 45 yılda Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da sadece siyasal gelişmelere damga vurmakla kalmadı, zihniyet, kültür ve toplumsal yaşamda da büyük değişimler yarattı. Siyasal, toplumsal ve kültürel olarak Ortadoğu'da yeni bir çağ başladı. Birçok değişime damgasını vurdu. Eğer PKK'nin öncülük ettiği mücadele olmasaydı, Kürtlerde demokratik devrim ve sosyal devrim yaşanmasaydı, bugün sadece Kürdistan'da değil Ortadoğu'da da daha karanlık bir dönemden söz ediyor olurduk. Bu açıdan hakkı hala tam verilmiş olmasa da PKK'nin yarattıkları Ortadoğu'nun çehresini çok değiştirmiştir.

Kürtlerin son 45 yıldaki değişimi muazzamdır. Eğer PKK tarih sahnesine çıkmasaydı, fiziki katliam ve beyaz soykırımla Kürtler Bakurê Kurdistan'da varlığı yok edilmiş olacak; bunun Kürdistan'ın diğer parçalarına yansısı da çok olumsuz olacaktı. Kürtlerin 1973'ten itibaren Apocular ile başlayan uyanışı ve özgürlük arayışına verilen cevap; 12 Eylül faşist darbesi olmuştur. 12 Eylül faşizmi ile PKK öncülüğünde özgürlük arayışı içerisine giren Kürt'ün kökünün kazanması hedeflendi. Eğer 12 Eylül karşısında PKK'nin zindanlarda ve dağlarda 15 Ağustos 1984'te başlatılan büyük gerilla direnişi olmasaydı, 12 Eylül amacına ulaşır. Eğer şimdi Ortadoğu devrimine öncülük yapan ve dünya insanlığının umudu haline gelen Kürtlerden ve Özgürlük Mücadelesinden söz ediyorsak bunu PKK'ye borçluyuz.

PKK çıkışından itibaren hegemon devletçi güçlerin dikkatini çekmiş ve silahlı mücadelenin başlamasıyla birlikte Türk devletinin üye olduğu NATO'nun da hedefi haline gelmiştir.

Önder Apo'nun ideolojik politik düşünceleri tüm Ortadoğu halklarını etkilediği düşmanları da çoğaltmıştır. Önder Apo'ya yönelik 1998'de gerçekleştirilen Uluslararası Komploluk bu gerçeği ifade etmektedir. Çünkü; PKK sadece Kürtleri ayağa kaldırmamış, tüm Ortadoğu ülkelerinde demokratik devrimi mayalamıştır.

Ortadoğu'da demokratikleşme dinamizmini ortaya çıkaran Önder Apo'nun Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigmasına dayanan örgütlü devrimci mücadele çizgisidir. Batı'nın bireyciliğe dayalı ve egemenlerin hakimiyeti altında olan demokrasi anlayışına karşı PKK'nin ön gördüğü ezilen, sömürülen topluluklara dayalı toplumsal demokrasi, Ortadoğu'nun geleceğine yön verecektir. Rojava Devrimi ile birlikte PKK'nin çizgisi böyle bir güce ulaşmıştır. Her ne kadar PKK'ye saldırılar ağır olsa da korkunun ecele faydası yoktur; Ortadoğu'da PKK çizgisindeki toplumsal demokrasi galebe çalacaktır. PKK öncülüğünde Kürtler hem kendilerini özgür ve demokratik yaşama kavuşturmakta hem de Ortadoğu'da demokratik devrimin öncülüğünü yapmaktadır.

Önder Apo'nun İmralı Direnişi temelinde geliştirdiği Savunmalarında Demokratik Modernite kuramı olarak tanımladığı bu zihniyet, teorik, felsefi, ideolojik ve politik çizgi, bugün Kürdistan'ın her yerinde değişik düzeylerde uygulanıyor ve aynı zamanda tüm Ortadoğu'ya ve dünyaya yayılıyor; bölgenin, dünyanın ve tüm ezilenlerin kurtuluş silahı haline geliyor. Böylece kırk yıl önce Kürdistan'da doğan Yeni Özgürlük Önderliği, bugün bölgeye ve dünyaya taşarak evrensel Önderlik haline geliyor. Kırk yıl önce Kürdistan'ı aydınlatan Özgürlük Güneşi, bugün tüm dünyayı aydınlatıyor.

PKK ile Kürdistan'da yaşam daha özgür ve güzel hale gelmiştir

Dikkat edilirse, son kırk beş yıldır Kürdistan'da yaşanan gelişmelerin temelinde Önder Apo ve PKK gerçeği vardır. Kürt ilkel ve reformist milliyetçiliği yenilir ve reel sosyalizm de çözüme sürecine girerken, yeni bir özgürlük ve kurtuluş umudu olarak Önder Apo ve PKK gerçeği doğmuştur. Bu temelde kırk yıldır Kürdistan'da varlık ve özgürlük adına yaşanan tüm gelişmelerin altına bu gerçeklik imza atmıştır. Apocu ruh ve bilinçle donanan ve şehit kanıyla irade kazanan PKK militanlığı, ölüyü diriltir, kimliksiz kimlik kazandıran, çürüyene yeni yaşam yolunu gösteren, korkana cesaret veren, dağılıcı birleştiren, eskiyi yenileyen, örgütsüzü örgütlü hale getiren, köleyi özgürleştirir, kurumuşa özgür yaşam ruhu veren, bireyciyi toplumsallaştırır ve cimriyi fedakar kılan bir güç olmuştur. PKK ile Kürdistan'da yaşam çok daha özgür ve güzel hale gelmiştir.

El Kaide, DAİŞ, AKP ve MHP faşizmine karşı son yıllarda yürüttüğü kahramanca mücadele ile PKK, Ortadoğu ve dünyadaki yaşamı da daha özgür ve güzel hale getirmiştir. PKK öncülüğündeki Kürtler, İslam dinini kullanan gerici-faşist iktidar ve devlet artıklarına karşı geliştirdiği kahramanca direniş ile Ortadoğu halklarını ve insanlığı faşizme karşı koruyan temel özgürlük gücü olmuştur. PKK'nin 40'ıncı yılında Dêrazor'dan Dersim'e, Efrin'den Serhat'a ve Amanos'tan Bradost'a kadar Kürdistan'ın dört bir yanında kahraman gerilla güçlerinin ve halkımızın faşizme, işgale ve soykırıma karşı geliştirdiği tarihi direniş, bu gerçekliği daha da pekiştirmiştir.

Partimiz PKK 41'inci yıla daha kararlı, planlı, hazırlıklı ve ıddialı olarak girerken bu yılı tecridin kırılacağı, faşizmin yıkılacağı ve Kürdistan'ın özgürleştirileceği bir yıl olarak ilan etmiştir. Bu temelde Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşturulması öngörülmesi ve tüm halkımıza ve dostlarımıza özgürlük eylemlerinin zafer çizgisinde yükseltilmesi çağrısı yapılmıştır. Nitekim dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında söz konusu eylemlilik yükseltilmektedir. Bir yandan Partimizin 40'ıncı kuruluş yıldönümü kutlanırken, bir yandan da "Tecridi Kır, Faşizmi Yık" eylemleri her alanda geliştirilmektedir.

ABD'nin kararı Uluslararası Komplonun güncellenmesidir

İşte 9 Ekim ve 15 Şubat komplolarını planlayan ve yürüten güç olan ABD'nin Cemil Bayık, Duran Kalkan ve Murat Karayılan Yoldaşlar hakkında verdiği ölümlü tutuklama kararı bu temelde ve söz konusu devrimci gelişmelere karşı olarak ortaya çıkmaktadır. Besbelli ki bu karar yirminci yıl dönümünde Uluslararası Komplonun güncellenmesi anlamına gelmektedir; o halde yirmi yıldır komplonun başarısız kılınmış olduğunun itirafı olmaktadır. Yine söz konusu karar, PKK öncülüğündeki Kürt halkının yürüttüğü özgürlük direnişi karşısında her türden faşizmin başarısız kılınması sonucunda verilmiştir; o halde El Kaide'den AKP-MHP'ye kadar faşizmin arkasındaki gerçek gücün kim olduğu ortadadır. Yine söz konusu karar 40'ıncı yılda da kazanılan PKK olduğunu kanıtlamıştır.

Özgürlük hareketi ve halkımız yirmi yıl öncesine göre her bakımdan çok daha güçlü bir konumda olsa da, söz konusu ABD kararını önemsemek, bu kararı yeni bir komplocu saldırı olarak görüp ona göre bir duruş, tutum ve mücadele içinde olmak gerekmektedir. Komplocu güçler yirmi yıldır yürüttükleri faşist-soykırımcı saldırılarını sürdürcekler, faşist baskı, oyun ve hilelerle sonuç almaya çalışacaklardır. En çok da Özgürlük Hareketi ve halkımızı içten bölme ve birbirine karşı çıkarma çabası içinde olacaklardır. Kürdistan parçalandığı hareketleri birbirinden koparmaya ve parçaları PKK genelinden kopartıp karşı çıkarmaya çalışacaklardır. Zaten

bunu açıkça da söylemektedirler. O halde herkes, Kürdistan'daki tüm devrimci-yurtsever kadrolar, partiler, yönetimler dikkatli olmak ve Kürt soykırımını başıyara götürmeyi amaçlayan söz konusu komplocu saldırı karşısında doğru durup aktif mücadele etmek durumundadır. Faşist-soykırımcı saldırılara karşı Kürt demokratik birliğini ve Özgürlük Mücadelesini daha da geliştirerek söz konusu komplocu saldırılara cevap vermemiz gerekmektedir.

Önder Apo'nun yarattığı Kürdün direnişçiliği, mücadeleciliğini bu yılda komplocu ve işbirlikçilerine karşı göstermeliyiz. Halkımız nasıl 1998'de başlatılan Uluslararası Komploluk'a karşı ayaklanarak bedel ödeyip, komplocu boş çıkarttıysa, bugün de halkımız bütün imkanlarıyla bu komplocu karşı durmalıdır. Çünkü; Özgürlük Hareketi ve halk olarak, mücadele tarihimiz boyunca 'Berxwedan Jiyanê' şiarıyla mücadele ederek bütün komplo ve saldırılara karşı çıkıyor, sonuç alıp, kazanıyoruz. Bütün değişim ve gelişmelerimizin temelinde en büyük saldırılara karşı en zor koşullarda mücadele geleneğimiz var. Bu mücadelede büyük emek, bedel ve şehitler verdik. Uluslararası Komploluk Önderliğimizin, halkımız ve Hareketimizin direnişiyle gerçekleştirildi. Onun için bugün her yerde halkımız şu sloganı atıyor; 'PKK halktır, halk burada.' Halkımız 40 yıldır PKK'ye sahip çıkıyor. Çünkü; PKK, Kürt halkı için bir tarih yarattı, yeniden dirilişi sağladı, büyük değerler ortaya çıkardı ve bugün bölge halkları ve tüm ezilenlerin öncüsü ve özgürlük umudu haline getirdi. Kürdistan'da mücadele vermeyen, bedel ödemeyen ev, köy ve şehir kalmadı. Herkes bu mücadelenin bir parçası ve sahibi oldu. Bundan dolayı Önder Apo ve PKK'ye karşı yapılan saldırılar Kürt halkına saldırdır. Kürtlük ve Kürdistan adına ne varsa yok etmek istenmektedir. Halkımız bunu kabul etmemiştir, bundan sonra da kabul etmeyecektir.

Açıkça görüldüğü ki, 41'inci PKK yılı da, daha önceki yıllar gibi faşist-soykırımcı saldırılara karşı topyekun özgürlük mücadelesini geliştirdiğimiz bir yıl olacaktır. Böyle bir mücadelede faşist-soykırımcı güçlerin çok daha parçalı ve zayıf konumda oldukları açıktır. El Kaide ve DAİŞ faşizmi yenilmiştir. AKP-MHP faşizmi ağır bir çöküş sürecinde ve yıkımın eşiğindedir. Faşist-soykırımcı zihniyet ve siyaseti ayakta tutmak için geliştirilen komplocu saldırılar da yirmi yıl öncesine göre çok daha parçalı ve zayıftır. Buna karşı hareket ve halk olarak biz daha çok hazırlıklıyız ve daha fazla müttefike sahibiz. Aslında AKP-MHP faşist diktatörlüğü şahsında tüm bu sistemi yıkıp parçalamanın ve yeni komplocu saldırıyı başarısız kılmının mümkün olduğu ortadadır. O halde 41'inci parti yılında hareket ve halk olarak tüm gücümüzü AKP-MHP faşizmini yıkma yönüne odaklayarak, Devrimci Halk Savaş stratejisi temelinde topyekun bir direniş içinde olacağız ve de mutlaka kazanacağız.

■■■

PKK'de kadın yoldaşlığı

Önder Apo'daki kadın yoldaşlığıdır

Bu zaman tüneline yalnız yolculuk ederken yolculuğu yolculuğumuz oluyor; binler, on binler, milyonlar oluyoruz. Bilge insan Önder Apo'nun ışığında varlığını, kendini buluyorsun zamanın izdüşümünde ve yeniden doğuşu yaşıyorsun Önderlik felsefesiyle.

Büyük tarihsel kişiliklerin doğru anlaşılması ve doğru uygulayıcısı olabilmek için onların nasıl yaşadıklarına ve nasıl mücadele ettiğine bakılır. Zaman, Önderlikte en değerli olgudur. Önder Apo'nun yedi yaşında başlatmış olduğu mücadele, onun yaşam felsefesi olmuş ve bu felsefe ile zamana hükmederek ve zamanın ruhunu yakalayıp, ona sonsuzluk değerini veren bir insan olmuştur. Önderlik gerçeğini konu almak ve onu anlatmak zordur. Çünkü; onu anlatmak evrensel bir tarihi anlatmaktır ki, bunu başarmak da büyük fedakarlık, özveri ve cesaret ister. Çünkü; o öyle bir Önderdir ki, bitmiş, tükenmiş bir halkı yeniden canlandırıp, ayağa kaldıran ve sadece onunla da kalmayıp bugün beş bin yıldır erkek egemen iktidar sistemini fikirleriyle zorlayan, onu dönüştürebilendir. O sadece bu çağda değil, tüm çağlarda yaşayan, insanlığın çektiği acıları, aldıkları derin yaraları hissederek ve buna merhem olmak isteyen bilge insandır.

Önderlik gerçeğinde insan, özde kadın önemli bir yere sahiptir. En temel uğraşısı yitlik insanı, tükenmiş olan insanı çağdaş Dehaqların, Nemrut ve firavunların elinden kurtarma çabası ve mücadelesidir. Çünkü onu (insanı-kadını), anlam ve değerlerin yaratıcısı olarak görür. Bu en temelinde insan sevgisidir. Fakat Önderlik şahsında temsili bulan bu yaklaşımı salt hümanistlikle ele almak ya da genel bir insan sevgisi olarak değerlendirmek dar kalır. Önderlikteki insan sevgisi, evrensel bir sevgidir. Anlamla dolu bir insanlık arayışı, büyük enerji potansiyeline sahip, hep yeni başarıları ortaya koyabilen, yaratıcı, ahlaklı olanı sevmesidir. Bu insanı yeniden yaratmak ve toplumuna kazandırmak içindir ki, her gün yalancı ve zalim erkek egemen düzene karşı direniştir.

Uygarlığın, devletçi sistemin insanlık üzerinde yarattığı karartılmış zihniyet ve vicdanları aydınlatan ve bunun için amansız mücadele yürüten Önder Apo, kadınlar için de, beş bin yılı aşan ana tanrıça kültürünün yıkımına sebep olmuş ve halen de bu tanrıça kültürüne karşı saldırıda olan lanetli-erkek tanrılara karşı büyük bir öfke ile savaşımaya devam etmektedir. Önder Apo'nun bu savaşı, kendi köklerimiz üzerinde yeniden yeşermek uğruna; onurlu, özgür ve anlamlı bir yaşam uğruna yürüttüğünü görmekteyiz.

Önder Apo bir mücadeledir direniştir

İnsanların, özde de tarihi kişiliklerin çıkış koşullarını değerlendirirken onların çocukluk yıllarını incelemek birçok açıdan önem taşımaktadır. İnsanda tüm sosyolojik, psikolojik ve felsefi veriler bu yıllarda kendisini açığa vurur. Önder Apo'nun, "Özgürlük çocuklukta başlar" özdeyişinden de anlaşılıyor gibi; geçmiş, çocukluk dönemlerini ele almak ve sorgulamak kişiliklerin çözümlenmeleri ve daha iyi anlaşılabilirliği açısından en doğru

yol ve yöntem olmaktadır. Bundandır ki Önder Apo, kişilik çözümlemesi yaparken sık sık kendi hayat hikayesini örnek verir ve buradan hakikat algısını, özgür insan kişiliğini yaratmaya çalışır. Bu anlamıyla Önderlik hikayesi bizler açısından büyük öğreticidir. Önder Apo bir mücadeledir, direniştir. İlk mücadelesi ve direnişi kendi toplumsallığıdır. Henüz yedi yaşındayken yaşadığı ailevi ve toplumsal çelişkiler onu bir hakikat arayışına, isyana ve önder olma arayışına sürükler. Üveys ananın isyancı, kavgacı özelliği ile babası Ömer'in duygusal ve atıl karakteri, önderlik özelliklerinde önemli yer tutmuştur. Onların toplumsal normlarını kabul etmemiş ve her daim buna karşı bir mücadele içerisinde olmuştur. Bilindiği gibi, Kürt toplumunda aşiret kültürü, kan davaları, küskünlük, dargınlık, kavgaya gelineği vb geçmişten beri hep tekrarlanır durur. Bu sorunlar günümüzde de sonu ölüme kadar varan ve toplumsallığı bitiren bir kültür olarak varlığını korumaktadır. Yine dinin ağır bastığı, ağırlık-beylik geleneklerinin, eril toplum kül-

leşimini geliştirmeyi bu cinsiyetçi toplumun tabularını kırarak başlatmıştır. Kadınla ilk ilişkisi Elif ile gerçekleşir. Elif, Önderliğin çocukluk arkadaşıdır. Kadın sorununu, kadına karşı baskı ve istismarı, Elif'in küçük yaşta evliliğinde, yine ablasının bir torba buğday karşılığı evlendirilmesinde görür. Bu Önder Apo'da toplumun kadını köleleştirme, bitirme zihniyetine büyük bir tepki uyandırır ve bu tepki, yaşanan derin köleliğe, egemen erkek düzenine karşı kadın özgürlüğünü yaratma mücadelesine dönüşür. Ve gittikçe bu mücadeleyi devrime dönüştürerek, "Kadının katılmadığı devrim başarıya ulaşmaz" felsefesinden hareketle devrimimizin ve kadın özgürlük militanlaşmasının temel ölçülerini ortaya koyar.

Demokratik sosyalist bir kişiliğe sahip olan Önder Apo, tüm yaşamı boyunca özgür bir kadın, özgür bir toplum ve özgür bir ülke yaratmak için büyük fedakarlıklara, zorluklara katlanmıştır. Mani, İsa, Sokrates, Zerdüş, Muhammed, Marks gibi birçok önder kişinin, peygamber ve filozofun hakikat arayışında

birakılan düşürülmüş kadın gerçeği, aynı zamanda bu düşürülmüş erkek ve düşürülmüş toplum gerçeğidir; gün geçtikçe sistem tarafından yönlendirilen yeni terör tehditlerine ve şiddetlerine maruz kalmaktadır.

Önder Apo evrendeki yaşam akışının sırlarını kadında aydınlatmıştır

Önder Apo, kördüğüm olmuş kadın sorunu ve aynı zamanda toplumsal sorunlara karşı geliştirdiği 'Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması' ile köklü bir çözümü getirmiştir. Bu paradigma gün gün, saniye saniye insanlığı kemiren, yaşamı tümüyle zehirleyip yok etmeye götüren eril-vahşi düzene karşı panzehir olacak bir ideolojidir, felsefedir. Devletçi, iktidarcı sistemin bin yıllardır zihinlerde yarattığı çarpık anlayış ve ideolojilerin kadına getirdiği tanımı; hiçliktir. Kadın; yaşamdan koparılarak anlamsızlaştırılan, varlığı yokluğu belli olmayan zavallı bir mahlukat sıfatı

kolay düşürmeyen ve köle ilişkilere bağlanmayan tarzı onu sağlam, iradi bir duruşa, mücadelede başarıya götürmüştür. Gençlik yıllarında büyük bir sabır ve metanetle yaşadığı Fatma ile evlilik tecrübesi, onda müthiş bir sorgulamayı yaratmış ve bu sorgulama köle kadın tutsaklığının ve feodal Kürt erkek kişiliğinin çözümlenmesine götürmüştür. Önderlik tüm çözümlemelerinde ve mektuplarında, "En yüce ilişki, yoldaşlık ilişkisidir. Bize anadan, babadan, eşten, dosttan, aşktan daha fazla gerekli olan yoldaşlık ilişkisidir" değerlendirmesinde bulunmuştur. Çünkü toprağının, toplumunun ve kendi kimliğinin özgür olmadığı bir gerçeklik karşısında özel, tekil ilişkinin ahlaklı ve onurlu bir yaklaşım olmayacağını mücadelenin ta başlangıcından beri ortaya koymuştur.

Önder Apo bir kadın özgürlükçüsüdür. Kadının beş bin yılı aşan kölelik tarihine karşı, kadın özgürlük tarihini yaratma çabasını başta Kürdistan Devrimi'nden başlatarak bugün bunu Ortadoğu Kadın Devrimi'ne, evrensel bir mücadeleye dönüştürmekte ısrarlıdır. Çünkü; dünyada ve Ortadoğu'da yaşanan kaos ve insanlık dramını kadın özgürlüğünün çözeceğine inanmaktadır. Bu nedenle kadın, özgürlüğünü tanrıça kültürünü kaybettiği bu coğrafyada, Ortadoğu'da tırnakla kuyu kazarcasına yeniden kazanmak durumundadır.

Bir insanlık yoldaşdır Önder Apo

Önderlikte yoldaş tanıımı çok derin ve stratejik bir değerdedir. Kendi yoldaşını kendisi yaratır. Kadının özgürlüğüne duyduğu özlem ve inancı, kadınla kurduğu yoldaşlık bağında daha da güçlendirmiş, bunu bir çizgiye dönüştürmüştür. PKK'de kadın yoldaşlığı, Önder Apo'daki kadın yoldaşlığıdır; ideolojiktir, felsefik, evrensel. Bunu anlamak Önder Apo'yu, örgüt gerçekliğini anlamaktır. Kadına yaklaşımından dolayı her gün Önder Apo'ya ve onun yarattığı Özgür Kadın Hareketi'ne saldırılmaktadır. Nitekim hem erkek ve hem de kadın yoldaşlar olarak bu konuda ciddi bir anlama ve kavrama sorunumuz vardır. Kadro ve yoldaşlık çizgisinin gereklerini yerine getirmekte ciddi zayıflık yaşanmaktadır. Feodal, geri-geleneksel düzen ve ilişkileri aşmamış duruş ve davranışlar doğru tarzda yoldaş olmanın önünde engel olmaktadır. Kadın Özgürlük Hareketi'ne bütünlüklü yaklaşmayan, bu mücadeleye sahip çıkmayan benmerkezci, iktidarcı, parçalayıcı anlayış ve yaklaşımları mahkum etmek, Önder Apo ile yoldaş olmanın birincil kuralıdır.

Önder Apo'nun kadınla kurduğu yoldaşlık ölçütü; büyük değer verme, sevgi, saygı gösterme ve kadına irade kazandırma temelindedir. İlişkilerde birbirini düşürme değil; sevgi ve saygıyı, kırmadan birbirini yüceltmeyi, dürüst yaklaşmayı, yoldaşlık ilişkisini geliştirmeyi esas almaktadır.

Bir insanlık yoldaşdır Önder Apo. Kadınla yoldaşlığı, arkadaşlığı ona her şeyden önce bir insan olarak bakmasyandır. Geri-geleneksel, köleliğe mahkum olmuş bir kadından nefret ettiği kadar, onu bu durumdan kurtarma mücadelesi ve çabasını da pes etmeden

Önder Apo, kadının özgürlüğüne duyduğu özlem ve inancı, kadınla kurduğu yoldaşlık bağında daha da güçlendirmiş, bunu bir çizgiye dönüştürmüştür. PKK'de kadın yoldaşlığı, Önder Apo'daki kadın yoldaşlığıdır, ideolojiktir, felsefik, evrensel. Bunu anlamak Önder Apo'yu, örgüt gerçekliğini anlamaktır.

türünün hakim olduğu bu coğrafyada kadına tanınan statü ise sadece biyolojik bir varlık, zavallı bir nesne ya da bir avuç buğday karşılığında satılan bir mal olmadan öte değildir.

Mesela aşiretler arası ilişkilerde aşiret büyükleri kavgalı ve düşmansa tüm aile fertleri de düşman kabul edilir. Fakat Önderlik gerçeği, bu toplumsallığı bitiren geri-geleneksel kültüre daha erken yaşta karşı çıkarak isyanı başlatır ve kendince bir çözüm arayışına çıkar. Kürt toplumunda çok katı olan bu kuralı henüz on yaşındayken bozar ve ailesinin düşman olarak nitelendirdiği komşusunun oğlu Hasan Bindal ile ilişkilenecek arkadaşlık kurar. Tabii bu bir geleneğe, köhnemiş adet ve törelere daha o yaşlarda bir başkaldırı ve ret demektir. Önderlik, toplumun o geri-geleneksel tabularını çocuk yaşlarda kırmayı başarır.

Kadının katılmadığı devrim başarıya ulaşmaz

Önderlik gerçeğinin en temel özelliklerinden birisi de kendi yoldaşını kendisi yaratmasıdır. Duruşu ve davranışı ile ilişkilerinde hep çekim merkezi, etrafındakileri çabuk etkileyen, örgütleyici bir güce sahiptir. Önder Apo, cinsiyetçi toplum zihniyetini daha çocukluk yıllarında oyun arkadaşları içerisinde kız çocuklarını da katarak boşa çıkarmış ve özgür kadın

yanlarında kadınlar yer almış, onlarla mücadelelerinde yürümüşlerdir. Fakat hiç birinde kadın Önderlikte olduğu gibi en değerli yoldaş, özgürlük mücadelesinin temel taşı ve öncüsü olarak ele alınmamıştır. Bu nedenle tarihi kişiliklerin içine düştükleri en büyük yetersizlik; geliştirdikleri mücadelelerde kadının toplumsal özgürlükle bağını kuramamaları, kadına özgürlük mücadelesinin öznesi ve öncüsü olarak bakamamalarıdır. Önder Apo özgürlük mücadelesinin temelinde özgür kadın arayışını koyarak yılmadan bugüne kadar bu çalışmada ısrar etmiş ve "Kadını özgür olmayan bir halk özgür olamaz" gerçeği ile yaklaşarak öncelikle kadınların özgürleşmesine, toplumda bir iradi güç olmasına vermiştir. Önder Apo, "Bir kadının özgürlüğü bir ülkenin özgürlüğünden daha önemlidir" sonucunu kendi sosyolojik çözümlemesinden açığa çıkarmış ve böylece kadına en değerli hediye olan **xwebûn**, yani kendisi olma bilincini ve gücünü kazandırmak olduğunu göstermiştir. Kendisi olmayanın yaşamda var olamayacağını, özgür yaşayamayacağını öğretmiş ve kadına yaşamın her alanında söz sahibi ve katilim gücü olma özelliğini kazandırmıştır.

Mevcut toplumsal gerçeklikte her gün onlarca kadın öldürülüyor, tecavüze uğruyor, savaş ganimeti olarak alınıp satılıyor. Beş bin yıldır eril düzenin egemenliği altında sözde yaşamaya mecbur

alandır! Fakat Önder Apo kadın konusunda yeni bir tanım getirerek, kadını yaşamla özdeş kılmıştır. Evrendeki yaşam akışının sırlarını kadında aydınlatan Önder Apo, kadını yaşamın merkezine koymuş, toplumsallığın kök hücre olduğunu tüm savunmalarının temeline yerleştirmiştir. Bu paradigma ile genelde devletçi uygarlığın özde kapitalist uygarlığın kadına karşı takındığı tüm maskeleri düşürerek, egemen erkek düzenini deşifre etmiş ve yerine alternatif yaşam düzeni; "Özgür eş yaşam"ı getirmiştir.

Önder Apo, kadın gerçeğine yönelirken de anlamlı bir yaşam bağının özgür kadınla geliştirilebileceğini söylemiştir. Önder Apo'nun insana verdiği değer, yaşam ile bağdaşmaktadır. Yaşam anlamlaştıkça, yoldaşlıklar da anlamlaşıyor ve yoldaşlık yaşamın kendisi oluyor; sevgi, saygı hesapsızca geliyor. Zira bu PKK'de daha da somutluk kazanıyor. Önderlik, kadınla veya erkekle ilişkilenenin kanunlarını ortaya koyuyor. Doğru ilişkilenenin, doğru sevmenin ve doğru özgürlüğe ulaşmanın ölçütü olarak, 'yoldaşlık ruhu' ile katılmayı belirliyor. Özellikle bir kadınla ilişkilenenin kolay olmadığını belirtmekte, bunun için yarıtanı Prometheus erkeğinin ölçülerini ortaya koymaktadır.

Önderlik bu konuda büyük savaşmış, büyük direnmiştir. Önder Apo'nun aile ve kadın konusundaki ihtiyatlı, kendini

her zaman göstermiştir. Önder Apo, sorun ne kadar büyük ve zor olsa da onu reddetmeden üzerine giderek çözümü ve kazanmayı esas almıştır. Kadını bir obje, nesne olmaktan çıkarıp, özne-irade haline getirmeyi ilke edinmiştir. Çünkü; kadın ne zaman irade sahibi olur ve özgürlüğüne kavuşursa toplumun da özgürlüğüne, demokrasiye kavuşacağına inanmaktadır. Kadın özgürlüğünü yaşamla, toplumun özgürlüğü ile özdeş kılmaktadır. Bu, Önder Apo'da temel anlayış ve felsefedir.

Önder Apo, kendisini her yönden güçlendirmiş ve savunabilen, irade olmuş, örgütlü bir güce ulaşmış kadınla yoldaşlığı esas almaktadır. Geliştirici bir ilişki tarzının; anlamlı, onurlu bir yoldaşlığın nasıl kurulacağını yaşamın en değerli, en seçkin paylaşımı olarak, "Kolektif aşk" kavramı ile ifade etmiştir. Kolektif aşk; kadının kendi toplumsallığını, Neolitik dönemde olduğu gibi büyük bir tutkuyla, çalışma azmi ve fedakarlık göstererek yeniden yaratması, bunun için mücadele etmesi ve bunu "Evrensel aşk"a dönüştürmesi anlamına gelmektedir. Önder Apo, Üveys anayla olan kavgasından çıkardığı sonuç ve ona duyduğu saygıyı bugün Kadın Özgürlük Hareketi'ni kurarak ödemiştir. Ve bugün Cûdî de, Ararat'ın asi zirvesinde, Sipan ve Şengal dağlarında on binleri aşan Adûlêlerin büyük aşk ve öz-

yoldaşlığını layıkıyla yerine getirmek ancak bu özgürlük mücadelesinin önümüze koyduğu tarihi görev ve sorumlulukları büyük bir aşkla, coşku ve heyecanla yerine getirmekle mümkündür. Kadın olarak Önder Apo'nun yarattığı emeğe, değerlere sahip çıkmak; üzerindeki barış ve özgürlük mücadelesinin yükünü biraz olsun hafifletmek, onun yoldaşlığına layık olmak demektir. Önder Apo'yu doğru anlamak, onun yürüttüğü mücadele çizgisinin iyi bir takipçisi ve pratikçisi olmak kuşkusuz inşa sürecine tutarlı, istikrarlı bir şekilde cevap olmak demektir. Zira özgürlüğe, adalete, barışa en çok kadınların ihtiyacı vardır. İçinden geçtiğimiz bu zaman dilimi, devrimsel çıkışların yaşandığı, sıcak savaşların geliştiği ve mücadelenin daha da çetin geçtiği bir dönem olmaktadır.

Kuşkusuz böyle zamanlarda kadro ve militanlar olarak üzerimize daha fazla görev ve sorumluluk düşmektedir. Bir kadın soykırım gerçeği ile karşı karşıya bulunmaktayız. Dünyada, özelde de Kürdistan'ın dört bir yanında kadına yönelik yürütülen şiddet politikalarında devlet ve iktidar bağlantılı güçlerin rol oynadığını güncel olarak gözlemler açığa çıkarmaktadır. Toplumsal kriz ve kaosların kaynağında devlet-iktidar sistemi yatmakta, vahşi bir şekilde kadın kırımına yaşanmaktadır. Her gün töre ve

Nasıl ki din, bir inançla bir şeye inanıyor ve yapıyorsa kadınlar da özgürlükleri için bir tanrıça gibi hareket edebilirler. Evet, bir din gibi. Nasıl ki, din bir inançsa, kadınlar da özgürlüklerini bir inanç gibi, din gibi sağlayabilirler, buna inanabilirler, bunun için çalışabilirler" demektir. Anlaşılabileceği gibi, Önder Apo, kadınlara tanrıça düzeyinde bir değer biçiyor. Kadında özgürlükçü bir duruşun ancak ideolojik, felsefik, siyasi ve örgütsel çizgi temelinde mücadele yürütüldüğünde kazanılacağını belirtiyor. Erkek egemen sistem kadını zihinsel, sosyal, ekonomik ve kültürel olarak sömürgeleştirdiği gibi kendi doğasından da uzaklaştırarak, kadını başta kendisine daha sonra da toplumuna yabancılaştırmıştır. Yaşamı, toplumsallaşmayı geliştiren kadın bugün toplumsallıktan uzaklaşmakta, kendisinin sadece erkeğe ait olduğunu düşünmektedir. Her şeyden önce kadın başkasına değil, kendisine ait olduğunu keşfetmelidir.

Yalnızlaştırılan kadın, toplumun geleneksel ölçülerine bağımlı kılınarak bir cinsel obje statüsünde tutulmaktadır. Toplumsallığın yaratıcısı, özgür-komünal bir yaşamın kurucusu ve bu yaşamın savunucusu olan kadın, ne yazık ki bugün sadece bir cinsel obje durumuna düşürülmüştür. Kadın doğasında yalancılık, şiddet, iktidarcılık, ihanet vb gibi

ki, önemli olan yolun sonu değil, -belki de böyle bir son yoktur, yolda coşkuyla, kolektif aşkla, güzelliklerle yürümektir, koşmaktır demektir. Bu belirlenmesinden de anlaşıldığı gibi, artık zamanın hızına göre bir mücadele ve örgütlülük istemektedir. Zaman, el tetikte silahtır; nasıl ki namludan çıkan mermi geri dönmüyorsa, giden zaman da işte öyle geri dönmeyerek ilerlemektedir.

Kadınlar kendi özgürlüklerini Önder Apo'nun özgürlüğünde görmekte, fedai ruh ile Önderliğine kilitlenmektedir. Yalnız ideolojikleşip, örgütselleşmede ve aktifleşmede, yine özgür yaşamı inşaada kadınlar olarak pozitif enerjiyi tümüyle açığa çıkarmakta yetersiz kalmaktayız. Bu enerjinin açığa çıkması demek, daha fazla örgütlülüğe ulaşmak demektir. Kadının kendi gücünü görerek yaşamı örgütlemesi önemlidir. Erkek egemen sistemin ideolojisine, yaşam adına kurduğu yalan düzenine karşı mücadele ancak güçlü bir örgütlülükle sağlanabilir. Örgütlü olmayan kadın özgürlükten, özgür yaşamdan, onurdan bahsedemez. Kadınlar olarak yaşamın en ince ayrıntılarına kadar duyu ve düşünce gücüne ulaşmak ancak örgütlü bir yaşam ile mümkündür. Kadının en temel özelliklerinden birisi de anlamlı yüklü olmasıdır. Anlam gücüne en çok kadın inanmakta, bunu derinden o hissetmektedir. Yaşamın ve anlamın sırrı kadında gizlidir. Kadın kendisini ne kadar yaratır, anlamlaştırırsa yaşam da o kadar anlamlaşıp ve güzelleşir. Bunun için kadın en fazla anlam peşinde koşmalı ve bu köreltilmiş duyguları yeniden canlandırmalıdır. Anlam, özgürlüğe ulaşmanın tek şifresidir. Eğer bugünün yoldaşlığına, ilişkilerine bir anlam katmak, ruh, sevgi ve güven vermek istiyorsak buna denk bir katılım ve mücadele zorunludur. Anlamlı yoldaşlıklar birbirinin iradelerini koruyarak, saygı ve sevgi ile örgütlü eyleme geçmektedir. Böylece anlamlı ilişkiler toplumsal yaşamın inşasında önemli rol oynar.

Önder Apo ile anlamlı bir yoldaşlık ancak onun bu yarattığı değerlere ve özgürlük mücadelesine derinden sahip çıkmakla mümkündür. Önder Apo, "Özgür ve sosyalist toplum ancak tecavüz kültürüne karşı an be an felsefe, bilim, etik ve estetikle yüklenen kişiliklerce gerçekleştirilebilir. Bu temelde gerçekleştirilecek özgür eş yaşamların biray ve toplum için sürekli güzellik, doğruluk ve iyilik üreteceği açıktır. Yaşamı heba etmemek için, öncelikle kadınla yaşamın doğru, ahlaklı ve estetik biçimlerini gerçekleştirmek şarttır. Tüm kölelik biçimlerinin kişiliğinde denendiği ve özümsetildiği kadın kimliğini çözümlemek, özgürlük ve eşitlik davasının yoldaşı ve yaşamdaşı yapmak, doğru, ahlaklı ve güzel erkek olmanın da temel koşuludur. Bunun için sorumluluktan pay alan her erkek ve kadının, özellikle kadının güçlenmesi, özgürleşmesi ve tüm toplumsal alanlarda denk bir seviye kazanması için bilimsel, felsefi, etik ve estetik yaklaşım ve pratikleri sürekli geliştirmesi ve örgütlemesi, demokratik ulusun zihniyet ve kurumlarında yaşamsallaştırması gerekir."

Özgürlük kadının özgürleşmesine bağlıdır

Bugün Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa sürecinde başta kadınlar olmak üzere herkesin bu inşa görevlerine sahip çıkma ve cevap olma sorumluluğu vardır. Tarihi süreçlerden geçiyoruz. Ve bu tarihin tekerrür etmemesini sürecin ruhuna göre bir katılım ve mücadele belirleyecektir. Unutmamak gerekir ki; Önder Apo, Uluslararası Komplo sonucu fiziki olarak esir düştüğünde bu komplonun sonuç almasındaki temel bir nedenin, kadrolar olarak Önderlik

çizgisinde yaşadığımız "yetersiz yoldaşlık" olduğunu değerlendirmiş ve özleştirisini vermiştik. Çünkü kadrolar olarak Önderlik çizgisini, paradigmasını zamanında anlama ve uygulamada ciddi sorun yaşamaktaydık. Nitekim halen de bu konuda zorluklar ve sorunlar yaşıyoruz. Önderlik felsefesinin bugün beş bin yılı aşmış erkek egemen sistemi ve ulus devletçi zihniyetleri zorladığını, yine bunların kendi düzenlerini tahkim ederken Önderlik paradigmasından yararlandıklarını görmemek mümkün değildir. Fakat biz kadro ve militanlar olarak kendimize dönüp baktığımızda, zihniyette ve pratikte, değişim ve dönüşümde halen tutucu ve dogmatik yaklaşmaktayız. Neden yeniyi, özgür ve anlamlı bir yaşamı inşa edemediğimiz bu konuyla yakından bağlantılıdır. Çünkü; parçalanmış beden ve ruhlarmızı Önderlik gerçeğiyle bütünleştirmekte yetersiz kalıyoruz. Mücadele çizgimiz bu parçalanmış ruh ve beden doğrultusunda ilerlemekte, bu da doğal olarak istikrarsız, iddiasız, çabuk pes eden, kendine göre, vasat bir duruşu yaratmaktadır. Bu da Önder Apo ile yoldaş olmanın önünde büyük bir engeldir. Oysaki Önder Apo'da yoldaşlığın temel ölçütü çalışmaktır. 24 saat yılmadan, bıkmadan, özgürlük ve demokrasi uğruna son nefesine kadar direnmek ve mücadele etmektir.

Kadrolar olarak önümüze konulan görevlere ne kadar sahip çıkıyor ve bu görevlerin ne kadarını gerçekleştirebiliyoruz? Bunun için Önder Apo biz kadrolara, "Devrim yapmaktan korkuyorsunuz" değerlendirmesinde bulunmuş, son mektuplarında ise, "Benden intikam alıyorsunuz" demiştir. Özgürlük ölçülerine gelmemekle intikam aldığımızı söylemektedir. "Sizleri özgürlük saflarına çektiğim için intikam alıyorsunuz" belirlemesi de kadrolar olarak kendimizi sorgulama zeminini yaratmaktadır. Sistemin etkilerini kişiliğimizde aşmakta güçlük çekiyoruz. Bazı zamanlar yaşadığımız devrimler özgürlük mücadelesinde bizleri geriye çekerek mücadelesiz, liberal bırakabiliyor. Bu, bizim özgürlüğe bakış açımızı ortaya koyuyor. Özgürlüğü nasıl ele alıyoruz? Özgürlük için mücadele etmede çok ısrarlı, iddialı ve kararlı olamıyoruz. Özgürlüğün öyle kendiliğinden geleceğini düşünüyoruz. Önderliğin ifade ettiği gibi, "Özgürlük ekmek ve sudan daha değerlidir." Özgürlüğün gelişmesinin kesinlikle kadının yürüteceği özgürlük mücadelesine bağlı olduğunu iyi bilmek gerekir.

Özgürlük, kadının özgürleşmesine bağlıdır. Özgürlükte daha çok iddialı, ısrarlı duruşu ortaya koyamamak, Önderlik çizgisinden intikam almak anlamına gelmektedir. Tarihi bir mücadele döneminde böylesi tarihi görevler karşısında eksik, yetersiz kalmak, Önderliği zamanında anlayamamak veya anlayıp da doğru uygulamamak ciddi bir kadrosal sorun olmaktadır. Tümüyle inkar etmiyoruz. Elbette bir ideolojik mücadele duruşuna ulaşma emek ve çabası söz konusudur. Fakat yeterli ve sonuç alıcı çalışmalar, kadro ve militan açısından tam açığa çıkmamaktadır. Bunun da tek kaynağı; yaratıcı, geliştirici ve örgütleyici olamamak, en temelde Önderlik sistemini anlamamaktır. İşte bu duruş ve yaklaşım, Önderlik gerçeğine değil, sistem gerçekliğine hizmet etmektir. Önderliği anlıyor ve uygulamıyorsak işte bu da, Önderliğin yarattığı değerlere karşı bir intikam demektir. Anlamak başarının yarısıdır. An'ın üzerimize verdiği ağır sorumlulukla zamanın ruhuna can katarak anlamlı, özgür ve güzel bir yaşamı inşa etme görevimizi yerine getirelim ama bunun için öncelikle Önder Apo gerçeğine özleştirme verme erdemini her zaman göstereyim.

■■■

Yaşamın ve anlamın sırrı kadında gizlidir. Kadın kendisini ne kadar yaratır, anlamlaştırırsa yaşam da o kadar anlamlaşıp ve güzelleşir. Bunun için kadın en fazla anlam peşinde koşmalı ve bu köreltilmiş duyguları yeniden canlandırmalıdır. Anlam, özgürlüğe ulaşmanın tek şifresidir.

gürlük tutkusuyla kahramanlık destanları yazıldı, yazılıyor. Güneşimizin ışığıyla aydınlanmış bilinç ve ruhlarmız kadında kendi tarihini açığa çıkaran bir başarıya, yüceliğe götürüyor.

Önder Apo Kadın Özgürlük Hareketi'ni eril sisteme karşı bir tepki olarak geliştirmiştir

Kadın Özgürlük Hareketi bir Önderlik hareketidir. Bu hareket ideolojik, felsefik, siyasal, sosyal, kültürel ve askeri anlamda derinlik kazanmış, bütünlüklü bir harekettir. Ve bu hareket kendi küllerinden kendisini yeniden yaratan Bêrîtanların, Zîlanların, Semaların ve daha nice yiğit kadın kahramanların ruhta ve bilinçte Önderlikle yoldaş olmanın çizgisini ortaya koyduğu bir Önderlik hareketidir. Şehitlere bağlılığı yüksek olan Önder Apo, kendisiyle yoldaş olmanın ölçüsü olarak; devrim şehitlerine bağlılığı, onların yarım kalan hayallerini tamamlama ruhu ve bilincini mücadelenin her alanında gösterebilmeyi belirlemektedir. Kadın Özgürlük Hareketi'ni toplumda kördüğüm olmuş yüzyıllık sorunlara, eril sisteme karşı bir tepki olarak geliştirmiştir. Bu konuda kadını her gün yeniden yaratma ve özgürleştirme çabaları sınırsız devam etmektedir.

Önderlik gerçeğini doğru anlamak, doğru özümsemek, doğru yoldaşlık ve katılım demektir. Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa mücadelesinde yer alan kadın yoldaşlar olarak Önderlik

namus sorunları adı altında bir savaş ve katliam gerçekliği ile karşı karşıya kalınmaktadır. Savaş ganimeti olarak alıp satma, tecavüz, töre cinayetleri, kız çocuklarını kaçırmak, küçük yaşta evlilik, recm, fuhuş vb çeşitli şiddet olaylarının esas sorumlusu şüphesiz ki erkek egemen akıl ve onun yürüttüğü karıcı, iktidarcı, hancı siyaset ve politikadır. Erkek egemen iktidarın günümüzdeki versiyonu ise din, İslam adına örgütlenmiş vahşi terör örgütleri olmakta ve bu örgütlerin ilk fetvaları kadına yönelik verilmektedir. Kadına karşı yürütülen bu baskı, sömürü ve şiddet terörü giderek daha da derinleşmekte; bu da giderek kadın özgürlüğü ve toplumsal özgürlük karşısında büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Kadınlar özgürlükleri için tanrıça gibi hareket edebilirler

Ortadoğu tarihinde insanlığa beşiklik eden ve tanrıça kültürünün doğduğu bu coğrafyada gün geçtikçe kirli politikalar devam etmekte, Ortadoğu adeta kanlı bir mezbahaya dönüşmektedir. Kürdistan'da ise kadına yönelik politikalar daha da pervasızca uygulanırken, Kürt kadını şahsında toplumun, insanlığın sonu getirilmek istenmektedir. Dolayısıyla kadın sorunu başta Kürdistan ve Ortadoğu olmak üzere evrensel bir sorun olmaktadır. Önder Apo, "Kadınlar bir tanrıça edasıyla, ruhuyla kendilerini özgürleştirebilirler.

özellikler yoktur. Bunlar tamamen erkek egemen sistemin kadına yakıştırdığı sıfatlardır. Tersine kadın; insan sevgisi, doğa-yaşam sevgisi, paylaşımcılık, adalet ve özgürlük, dayanışma, örgütlülük ve irade gibi özellikler taşımaktadır. Fakat vahşi sistem ana-tanrıça düzenini yıktığı ve toplumsallığını parçaladığı gibi, kadın doğasını da parçalayarak, kadını öz benliğinden, kendi özünden uzaklaştırmış ve onu karanlıklara hapsedmiştir. Bilincini parçalamıştır. Anlaşılabileceği gibi; mevcut erkek egemen akılla toplumsal sorunlara, özelde kadın sorununa çözüm aramak daha büyük çözümsüzlüğe düşmek anlamına gelir. Bu anlamda, kadın sorununda yaşanan temel bir sorun da; kadını yeniden kendi özüne, doğasına ve toplumsallığına kavuşturmadır. Bu sorunun çözüme kavuşmasını da yine ancak ortak kadın aklı, ruhu ve bilinci ile yürütülecek mücadele tarzı belirleyecektir.

Önder Apo kadınlardan zamanın hızına göre bir mücadele ve örgütlülük istemektedir

Önder Apo'nun yıllardır kadınlar için yarattığı değerler ve mücadele zemini bugün daha fazla doğmuştur. Özgür Kadın Hareketi bugün Kürdistan ve Ortadoğu başta olmak üzere, tüm dünyada evrensel bir güce ulaşmış ve özgürlük yolunda epey mesafe almıştır. Önder Apo, "Geline aşama belirttiğim gibi olsa olsa yolun yarısıdır. Ama unutmayalım

PKK militan gerçekliğinin şekillenmesi

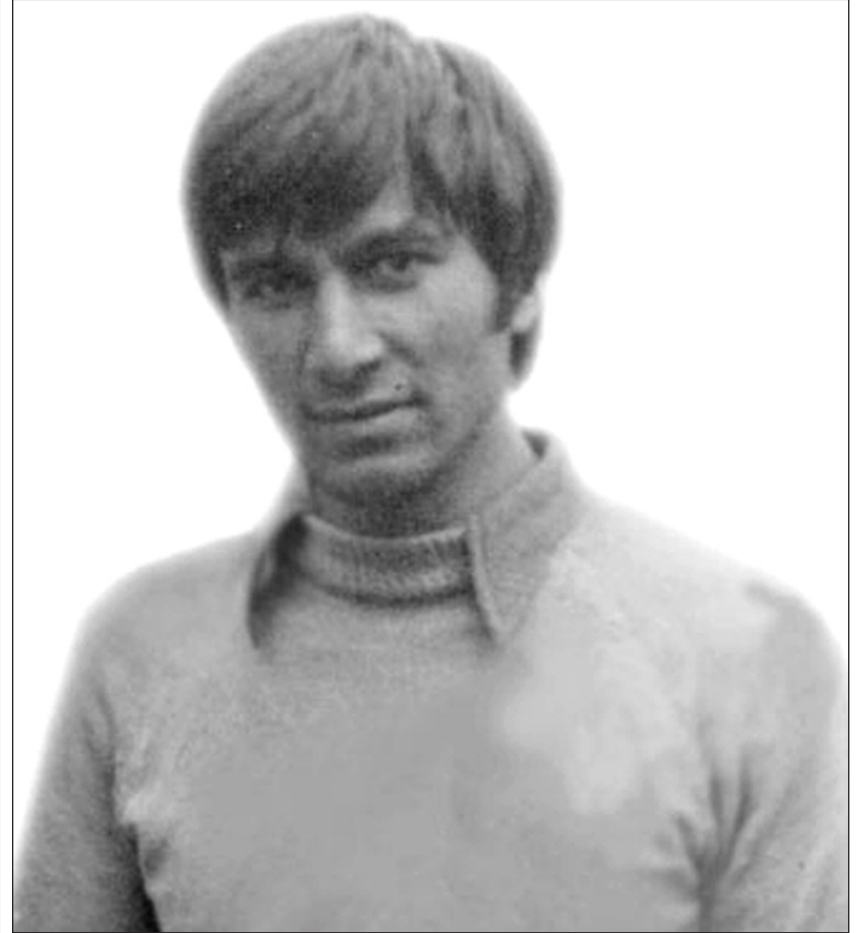
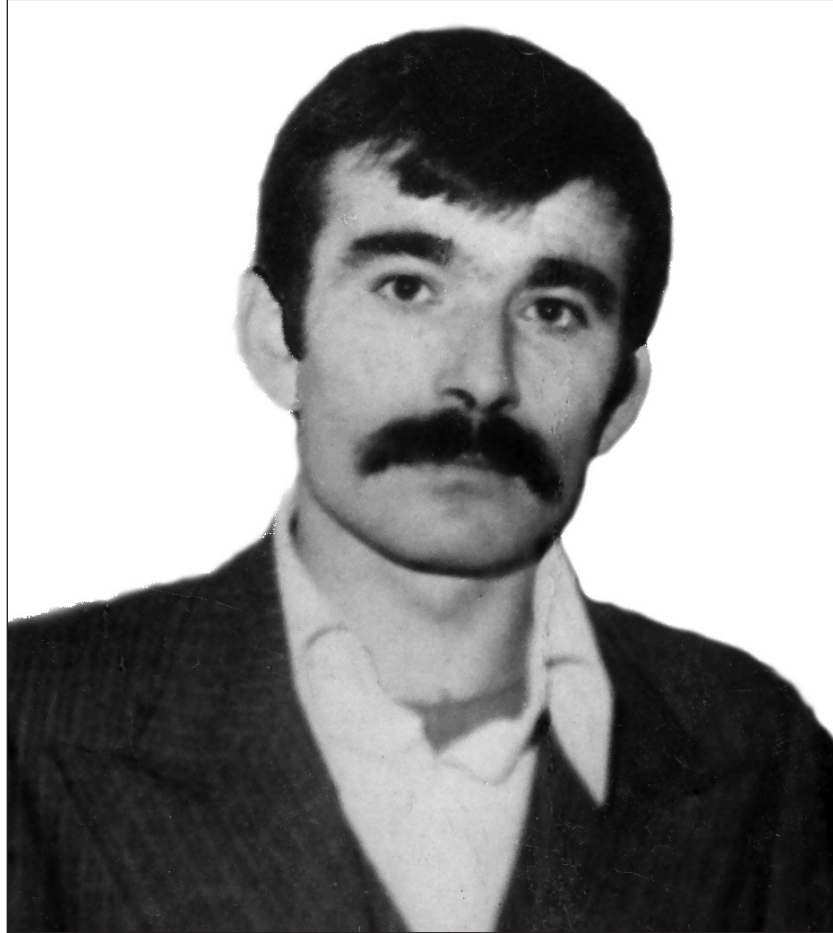
Sinan Şahin

PKK denildiğinde onun ortaya çıkış koşullarını ve bu çıkış sürecindeki kadro şekillenmesini iyi anlamak gerekir. Dünya, bölge ve ağırlıklı olarak Türkiye olmak üzere Kürdistan'daki 1970'li yılları ve onun kısa zaman öncesini doğru bilmek, anlamak ve yorumlamak, PKK'yi ve onun ilk yıllarını anlamak için önemli bir veri olmaktadır. PKK aynı zamanda bir Önderlik Hareketi olduğu için, PKK'yi anlamak, Önderliğinin yaşam tarzı ve duruşuyla da ilgili olmaktadır. Önderliğin ahlaki, ruhsal ve vicdani yaklaşımlarının yanında, arkadaşlık ilişkileri, olay ve olgulara bakıştaki eleştirel duruşu, öngörüsü ve yaşamın tüm kesitlerinde örgütlü oluşu gibi temel özellikler PKK'nin gelecekteki temel ilkeleri haline gelecektir. Onun için PKK'ye doğru bakış, PKK tarihini doğru yorumlayış, Önderliğe de doğru yaklaşım ve onu doğru anlamak anlamına gelmektedir. PKK aynı zamanda bir halkın neredeyse durdurulan tarihinin yeniden ve hem de çağları yıllara sığdıran bir hızla yazımı anlamına gelmektedir. O açıdan PKK'yi anlamak, onu doğru yorumlamak, Kürdistan toplumu ve kişilik şekillenmesi tarihini doğru kavramak ve bilince çıkarmaktan geçmektedir.

PKK'yi anlamak insanın gerçeğini anlamaktır

PKK Hareketi dillendirdiği ilk sözcüklerden bu yana bir insanlık hareketi olarak şekillendi. PKK kendisini hiçbir zaman dar ulusal, inançsal ve sınıfsal kalıplar içerisine sokmadı. Belki yeni paradigma kapsamı içinde olmayabilir; ancak ona fazla uzakta durmayıp başından itibaren dogmatizmi reddederek, her gelişme ve veriyi bir derinleşme ve arayış nedeni olarak gördü. Onun için PKK'yi anlamak, bir bütün olarak insanlığın gelişim evrelerinin maddi ve manevi tüm boyutlarını anlamaktan geçiyor. Kısaca PKK'yi anlamak aslında insanın gerçeğini anlamak oluyor. Onun için PKK'yi anlamak ve tanımlamak, salt bilimsel ölçülerle mümkün olmuyor. Hücrelerine kadar duygu ve düşünce yüklü insanı anlamak nasıl oluyorsa, PKK'yi de öyle ele almak gerekiyor. Nasıl ki, insanın var olan potansiyeli tam olarak bilinmiyor ve bu potansiyel parça parça hem de zamana yayılarak dinamik hale geliyorsa, bir enerji ve maddi gerçeklik olarak kendisini nasıl dışa vuruyorsa, PKK de benzer bir gelişim seyri izliyor. Temelinden çatısına kadar hazırlanan, iç ve dış dizaynıyla tamamlanan bir binaya benziyor PKK. Ama ne bina bitiyor, ne de dizayn tamamlanıyor. Nasıl ki insanlık son sözünü söylemekten ne kadar uzaksa, gerçekte PKK de aynı durumu yaşıyor. Onun için PKK nedir, ne anlama geliyor, hangi objektif ve subjektif koşulların ürünüdür gibi soruların peşine takılarak açıklayıcı anlatımlar yapmak yerine, sözü kısa geçmiş zamanın, yani 35-40 yıl öncesinin gelişmelerine bırakarak, PKK'lileri, onların yaşamlarını, ilişkisi, eylem ve düşünce düzeylerini anlatmaya çalışmak en doğrusu olacaktır. 60'lı yılların sonu ve 70'li yılların başı, dünya ve ağırlıklı Türkiye olmak üzere bölgede önemli gelişmelerin yaşandığı ve insan yaşamının artık bir bütün olarak gözden geçirilmesi gerektiği mesajının yoğun olarak verildiği yıllardı. Sanki tarihin enerjisi yeniden insanlığın vicdanını sorguya çekiyordu. İki kutuplu dünyada, hem bu dünya gerçekliğini sorgulayan,

Ocaklarından aldıkları eğitimle bir lokma bir hırka misali seferine başlayan dervişlere benzeyen kutsal ve maceralı bir yolculuk başlıyor. Bu dervişleri nelerin beklediği fazla bilinmiyordu. Adları Kürdistan Devrimcileriydi. Herkes ne kadar dervişleşmişse o kadar sonuç alacaktı. İki sözcükten oluşan ideolojik cephanelikleri ve inançları neredeyse tek sermayeleriydi. Bilinç de oluşmuştu. Ankara'nın imkansız koşullarında aç kalmış, açıkta kalmış, uykusuz ve elbisesiz kalınmış, insan kazanmanın en büyük erdem olduğunun bilinciyle bir sınavdan geçmişlerdi. Beyinleri ve yürekleriyle küçük bir fedai topluluğu olarak hazırlanmışlardı.

Önderlik, belki de Ortadoğu insanının ruhani özelliğinin ağır basmasından olsa gerek, inanç yanı ağır basan bir grup yarattı. Bu grup hem Önderliğine ve hem de birbirine güvendi. Sonuna kadar sadık kalmayı esas aldı. Ortak yaşam içinde, aynı mekanda, bir anlamda ruhların birleşmesi çalışması yapıldı. Bu ruh, etnik kimliğin ötesinde, adeta insanın bulunması ve buluşmasıydı. Belki de Önderliğin hemen yakınında bulunan Haki Karer ve Kemal Pir gibi Türk arkadaşların olması bunda rol oynamıştır.

hem de mevcut bilinç düzeyi ve güncel çıkarlar gereği kutupların buz kalıpları arasına sıkışıp kalan bir sorgulama gücü oluşuyordu. Bu sorgulama gücünü, destansı kahramanlıkların ötesinde, bugün elbette farklı bir gözle ele alıyoruz. Bu güçler kapitalist modernitenin mezhepleri olmaktan ve ona yeni bir enerji katmaktan öteye gidemediler diyoruz. Liberalizmin, karşıtlarını bile nasıl yedek lastik duruma getirdiğinden bahsediyoruz. Ama buna rağmen, o gün gelişen ve tarihin beş bin yıl öncesinin insanını ve onun ilişkilerini arayan devrimci ruhun hakkını da teslim etmekten geri durmuyoruz. Yani hem eleştiriyoruz, hem de sahip çıkıyoruz. O günleri devrimci bir yaşamın çocukluk yılları olarak değerlendirsek, hiçbir zaman 'çocukluk hayallerimize ihanet etmeyeceğimizi' ortaya koyuyoruz. İşte PKK, çocukluk hayallerinin özgürlük özelemlerini gerçekleştirmenin adı oluyor. Madem insan tasarımı ve hayal gücünün ürünü olarak ortaya çıktı ve madem insan büyük ütopyalarını ilk önce bilinç kurguları ile gerçekleştirdi, o halde PKK de o insandan geri kalmamanın ve geri kalmayacağını sözünü ediyor. Evet, 1968'lerde iki kutuplu bir dünya vardı. Bir kutup ABD, diğer kutup SSCB önderlikli reel sosyalizmdi. Arada çeşitli tonlarda ve bu önderliklerle gelişen, ama duruşlarıyla onlara karşı koymaya güç getiremeyen farklı merkezler mevcuttu. Adına üçüncü dünya denen bu güç merkezleri de, var olan egemenlikçi sistemin imkanlarına kavuşmak istiyorlardı. Aslında hepsi de kapitalist modernitenin sağdan, soldan ortadan temsili yarışına girmiş güçler oluyordu. Ama tarih, başlangıcındaki insanı arıyor. Yani yanlışları çok, ama boş

bir çaba olmayan bir insanı bulma arayışı sürüyor. Güneydoğu Asya kaynaklı. Afrika ve Latin Amerika hakeza öyledir. Ulusal kurtuluş hareketleri adı altında küçük ve yeterli donanımı olmayan halklar dev gibi güçlere karşı savaşıyor. 1900'lerin başlarında ilkeleri konulmuş, ulusların kendi kaderini tayin hakkı talebi yanı, yeni ve klasik sömürgelerin temel çıkış noktası olmuş ve bu noktadan çıkan kıvılcım tüm bozkırları tutuşturuyor. Hemen yanı başımızda efsaneleşen gerillayı kendi ülkelerine taşıyan Filistinliler çocuk generaller yaratıyor. Tüm dünyada modernitenin hem solunu, hem de sağını eleştiren, ağırlıklı olarak öğrenci gençlik hareketleri biçiminde ortaya çıkan 68 eylemlilikleri, Doğu-Batı tüm metropol merkezleri sarsıyor. Sol içerisinde hem düşünsel, hem de eylemsel olarak SSCB şahsında gerçekleşen sosyalizm sorgulanıyor. Latin Amerika'nın efsane gerilla lideri Che Guevara, sosyalizme olan inancını bir iktidar gücü olmakla değiştirmiyor ve ütopyasını gerçekleştirme yolculuğuna devam ederken şehit düşüyor.

Türk sol hareketi, 68 gençlik önderleri şahsında toplumsallaşıyor

1968'li yıllar, sadece entelektüel düzeyde değil, destansı devrimci öykülerinin Türkleştirilerek günlük yaşama girdiği yıllar oluyor. Sanat ve kültürün her düzeyinde umuda koşuş dile getiriliyor. İşte o yıllarda başta üniversite öğrencileri olmak üzere işçiler ve yoksul köylüler yaşamın her alanında örgütlenme yarışına giriyorlar. Üniversiteli gençler fabrikalarda grevlere, tarlalarda toprak işgallerine ön-

cülük ediyor. Yoksul insanlar yüzyıllar öncesinin Bedrettinleri, Celalileri, Babaileri olmuş; "Yaratan biz, üreten biz, yöneten de biz olmak istiyoruz" diyorlar. Gençler yoksul geçekundu mahallelerinin devamlı konukları olmuş, sosyalizm, eşitlik ve özgürlükten bahsediyorlar. Gece bekçileri ve polis devriyelerinin gece karanlığında yankılanan düdük seslerine karşın koşar adım ayak sesleriyle devrimciler, işçiköylü gazetelerini satıyorlar. Üniversite kantinleri, köy evleri, kahvehaneler, geçekondular, fabrikalar, sendikalar ya da öğrenci evleri ve öğrenci yurtları hep devrimcilerin yüce iddialarının tartışıldığı merkezler olmuş. İnsanlar değişiyor, hayalleri değişiyor, yürüyüşleri, giyim kuşamları ve beğenileri değişiyor. Tiyatroların, filmlerin, türkülerin, romanların, resimlerin konuları değişiyor. Türkiye'de daha önceleri hesapta olmayan bir şeyler oluyor. Şimdiye kadar kader, alın yazısı olarak görülen şeyler, aslında öyle değilmiş deniliyor. Dernekler, üretim ve tüketim kooperatifleri çığ gibi büyüyerek çoğalıyor. Gençler köylerde ekin biçiyor, köylerin yollarını ve köprülerini yapıyorlar. Sarı sendikacılık mahkum ediliyor ve yerine devrimci sendikacılık konuyor. 'Doğuya elektrik, yol, su' adı altında sıradan taleplerle de olsa Kürt sorunu tartışılıyor, mitingler düzenleniyor. Başûre Kürdistan'da var olan peşmerge hareketi, gazete ve radyo haberlerinin konusu oluyor. Eksik ve yanlış da olsa, çözüm yerine esasta çözümsüzlük içerse de, Kürtler ve Kürt sorunu tartışmaların gündemine giriyor.

İşte böylesi bir atmosferde var olan rejim sıkıntılarına rağmen sürüyor. Ama yoksul çoğunluk, devrimci gençliğin ön-

cülüğünde aydınlanıyor, örgütleniyor ve eyleme geçiyor ve devrim liderleri şekilleniyor. Gerilla artık Türkiyelileşiyor. Çözümü silahlı mücadeleyle ele alan örgütler kuruluyor. FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu), akademik gençlik örgütü olmaktan çıkıp farklı çözüm arayışında olan örgütlerin ana rahmi işlevini görüyor. THKP-C ve Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı ve Hüseyin Cevahir; THKO ve Deniz Gezmiş, Sinan Cemgil, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan; TKPML-TİKKO, İbrahim Kaypakkaya ve Ali Haydar Yıldız gibi isimler sadece düşünceleriyle değil, örnek yaşamları ve cesur eylemleriyle Türkiye ve Kürdistan halklarının aydınlanmasının simgeleri oluyorlar. Halkların özgürlük davasına samimi bağlılıkları gönüllerde taht kurmalarını sağlıyor. Türkiye sol hareketinin tarihi düşünüldüğünde, elit bir aydın kesimin sınırlarını aşmayan sosyalist hareket, 1968'li yılların bir avuç gençlik önderinin şahsında geniş yoksul kitlelere ulaşıyor. İşçi, işsiz, köylü, öğrenci ve birçok ara sınıf ve katmanın yanında, kadın, genç ve çocuk denecek yaştaki insanlar, neredeyse o dönemin önder kadroları şahsında özgürlük, demokrasi ve sosyalizm düşüncesiyle yatıp kalkıyorlar. Soygunlar, çatışmalar, polis baskınları, işkenceler ve şahadet haberleri, kitlelerin ilgisinde azalma şöyle dursun, tepkisini giderek artırıyor. Yüz binlerin katıldığı protesto eylemlilikleri, grevler, on binlerin katıldığı toprak işgalleri artık günlük gelişmelerin rutin haberleri içinde yer alıyorlar. Soldaki özellikle anti-Amerikancı örgütlenme karşısında, sistemin baş jandarması ABD tarafından özellikle 1950'lerle birlikte örgütlenen kontrgerilla (şimdilerde Erge-

nekon deniliyor) hareketi, sağda da giderek MHP adını alan faşist bir siyasal oluşumla soldaki gelişmeyi dengeleme ya da yönlendirme yoluna gidiyor. Bunların dışında Ankara, İstanbul ve Amed merkezli DDKO adlı Kürdistan'a özgü dernekleşmeler de gelişmeye başlamış bulunuyor. Misak-ı Milli sınırları içinde Türkiye'de sanırsam bu gelişmeden etkilenmeyen tek bir bölge kalmamıştı. 15-16 Haziran direnişleriyle zirveye çıkan işçi eylemlikleri, 'Tam bağımsız Türkiye' şiarı altında devrim öncesi dönemleri anımsatıyordu. Kriz halinde olan egemenler ve artık böyle yönetilmek istemeyen yoksul halk, sanki tayin edici son raundu için ringe çıkmaya hazırlanıyordu. İşte daha sonra kendisine 'Kürdistan devrimcileri' diyen grubun kadroları da bu atmosferin içinde şekilleniyordu. Bu durumda ya devrimin kabaran coşkusunun sarhoşluğuna kapılınacaktı ya da zulüm girdabında boğulup gidilecekti. Üçüncü ve esas olması gereken nokta ise, kendini her koşul altında süreklileştiren, doğru devrimci perspektifle donanmış, stratejisi netleşmiş bir programa sahip ve güncel taktik gelişmelere güç getiren devrimci bir pati öncülüğünde sürece yön verilecek ve aydınlanan ezilen emekçi yığınlar örgütlü bir mücadeleye kanallı edilecekti. Sanırım Türkiye devrimci gençlik hareketinin öncülükleri bunları hep tartıştılar. Onun için farklı örgüt ve eylem biçimlerine de yöneldiler, ama bunları süreklileştiremediler. Ne kendileri için güvenli alan yaratabildiler, ne de sürekliliği sağlayacak ihtiyatı kuvvetler oluşturabildiler. Bütün örgütlü yapılarını cepheye sürdüler. Durum böyle olunca, sarp engebeli denilen yolda birer birer düştüler. Yenildiler ama diz çekmediler. Düşerken belki de akıllarına bile getirmedikleri Kürdistan Devrimcileri için özgürlük belleği oluşturdular. 12 Mart Darbesiyle başlayan yıllar, soluk soluğa geçen günlerin beklentileriyle doluyordu. Darağaçları, işkence haneler, toplu ya da tek tek şahadetler ya bütün beklentileri zulüm cenderesinde boğacak ya da fırtınalı açık denizlerde bir fındık kabuğu gibi sallanarak kıyıya ulaşan gemi kaptanları yaratacağı. İkisi de oldu. Dev dalgaların alt üst oluşlarında neredeyse bütün gemiler paramparça oldu. Paramparça olmuş enkazlar kıyılara taşındı. İşte o enkazların yarattığı ruh hali üzerine Karaoğlan-Ecevit efsanesi hazırlandı. Devrimin efsanesinin yerine yenisi gerekiyordu. Neredeyse mitolojik kahramanları aratmayacak şekilde bel-

Öcalan'dır. Köyünde 'dağın delisi' denilen, okulunda sınıfının en çalışkanı olarak öğretmenlerinin gözüne giren, sessiz sakin haliyle tartışma platformlarının iyi bir dinleyicisi ve izleyicisi olan bir gençtir. Sosyalizme olduğu kadar Kürt sorununa karşı ilgilidir. DEV-GENÇ ve önderliğinin samimiyetine inanan, ona sempati duyan Abdullah Öcalan, çocukken aile ve köy ilişkilerini sorgulayarak metropole kadar gelmiş, sorgulama ve eleştiri sürecine burada da devam etmiştir. Hiçbir zaman hiçbir şeyi tamamlanmış olarak görmemiş, eksikliklerini aramış ve mutlaka tamamlama arayışı içerisinde olmuş bu genç, arayışına öfke katmayı da eksik etmemiştir. Bu genç devrimci 12 Mart faşizminin cenderesinden bir biçimde geçmiş, bu durum öfke ve arayışını daha da büyümüştür. Deniz'in idam sehpasında haykırdığı 'Kürt ve Türk halklarının kar-

hayal kırıklığı yaşamamalıdır. Sadece bu da değil, Kürt sorununun çözümü Ortadoğu halklarının özgürlüğünün de temel halkasıdır. Tarihin 2500 yıl öncesinde bunun örneği yaşanmıştır. Ütopya açıklar: İnsanlığın kurtuluşu mücadelesinde Kürdistan'da başlayacak özgürlük yolculuğu Ortadoğu demokratik konfederasyonunun kapısını aralayacaktır. Bölge yeni türden bir Sovyetik sistemle Dünya devrimlerini taçlandıracaktır. Onun için o zamana kadar söylendiği gibi, Kürt sorunu demokratik ya da sosyalist Türkiye gerçekleştikten sonra çözülmeyecektir. Aksine, Kürdistan ulusal kurtuluşu Türkiye'nin de kurtuluşunun anahtarı olacaktır. Bunun için kendisini süreklileştiren öncülere ve onlardan oluşan öncü bir kumay partiye ihtiyaç vardır. Aslında burada her şey gün gibi ortaya konulmakta ve Türkiye sol tarihinde önemli bir yol ayrımı ortaya çıkmaktadır.

sındaki İzmir Caddesine paralel ara sokakta, birkaç katlı bir binanın üst katında ve daha yeni kurulmuş olan TSİP merkezinin hemen karşısında yeni bir 'karargah' oluşmuştu.

PKK'nin İlk öncü kadrolarından Haki Karer ve Kemal Pir

Ordu Ulubeyli yoksul bir ailenin çocuğu olan ve Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi'de okuyan Haki Karer için, Önder Apo'nun "O benim gizli ruhumdu" dediği bilinmektedir. Babası ve annesi, Haki için, çocukluk ve gençlik yıllarında aile yaşamı içerisinde tam bir emekçi profili çizmektedir. Haki, fundalıkların içindeki beton ve briket karışımı evin yapım ustası, evin önündeki geniş fundalığın ve bahçenin düzenleyici mimarı ve işçisidir. Diğer erkek kardeşlerine inat,

olması açısından babasıyla olan bir ilişkisini anlatmak istiyorum. İkinci yakalanışında Adana Askeri Cezaevi'ne götürülüyor. Geniş bir ağaçlık alan içerisinde olan cezaevi tel örgü ile çevrilidir. Havalandırmada oturan tutsaklar, ziyarete gelenleri daha tel örgünün dışındayken görüyor. Yine bir görüş günü Kemal Pir ve yanındaki arkadaşları bahçede oturmuş sigara içip sohbet ediyorlar. Birden Kemal Pir elindeki sigarasını atıp dimdik ayakta duruyor. Etrafındakiler şaşırıyor. Kemal Pir, tel örgüye doğru bakıp, "Babam geliyor" diyor. Mesafe çok uzaktır, ama O ismi okunup görüşüne çağrılınca kadar öylece dimdik ayakta kalıyor. İşte o Pir budur. Dostlarının sevgilisi, düşmanlarının saygıyla karışık korkulu rüyası olan Kemal Pir, babasına öyle saygı duyuyor. Belki benzetmek kaba olacak, ama Kemal Pir'in Önder Apo

Ordu Ulubeyli yoksul bir ailenin çocuğu olan ve Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi'de okuyan Haki Karer için, Önder Apo'nun "O benim gizli ruhumdu" dediği bilinmektedir. Babası ve annesi, Haki için, çocukluk ve gençlik yıllarında aile yaşamı içerisinde tam bir emekçi profili çizmektedir. Haki, fundalıkların içindeki beton ve briket karışımı evin yapım ustası, evin önündeki geniş fundalığın ve bahçenin düzenleyici mimarı ve işçisidir.

değişliği' sözü belleğine bir nakış gibi kazınmıştır. Mahir'in daha netleşmemiş haliyle olsa da Kürt meselesini ele alması onun açısından oldukça önemlidir. Mahirlerin katledilişlerinin hemen ardından Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde başlatılan boykot eylemine öncülük etmesi de yoldaşlara bağlılık konusundaki tutarlılığının ifadesidir. Yeni bir dönemece girilmişti; yeni bir önderlik doğuyordu. Önder Apo yaptığı çözümlemelerde o dönemi ve kendisini öne çıkaran koşulları kapsamlı değerlendirdi. Tüm öncü kadroların birer birer şehit düştüğü, önemli bir kısmının esaret altına alındığı koşullarda ruhsal olarak en hazırlıklı, karar olarak tamamen ikirciksiz olan, inanç konusunda hiçbir tereddüdü olmayan kişi bayrak koşusunun en başına geçecekti. Devrim bir maraton yarışı gibiydi. Bu konuda bayrak elden ele geçerek hedefe ulaşabilirdi ve bayrak o dönemde Abdullah Öcalan'ın elindeydi. Abdullah Öcalan tarihsel maraton koşusunun bayrağını taşımayı üslenmişti, ama bu kez taşıma biçimi farklı olmalıydı. Yeni bayraktar, öncüllerinin durumunu ve niçin yenildiklerini çok köklü bir biçimde değerlendirdi. Mustafa Suphiler, Şefik Hüsnüler, TİP deneyimi ve en son 68 kuşağı... Yenilgi sanki bir kademişçesine hepsinin yakalarına yapışmıştı ve bu kadere değiştirmek gerekiyordu.

Bir yandan dağılan öğrenci gençlik hareketini toparlama çalışmaları, diğer yanda "Kürdistan sömürgeci" tezine dayalı örgütsel ve eylemsel çözüm arayışları söz konusudur. Başlangıçta DEV-GENÇ geleneğini yeniden canlandırma hedefine bağlı olarak, öncelik öğrenci gençliğin toparlanması çalışmalarına veriliyor. Çünkü üniversitelerde, liselerde ve hatta ilkokullara kadar faşistler ve dinciler yaygın olarak örgütlenmeye girişmiştir. Bir zamanlar devrimcilerin örgütlenme merkezleri olan yoksul köylü, işsiz, işçi yerleşim ve çalışma yerleri, onlar için adeta temel çalışma sahalarına dönüşmüştür. Gericilik devrimci örgütlerin dağınlığını fırsat bilerek kendisini örgütlemektedir. Fabrikalar, gecekondu mahalleleri, köyler, kasabalar, hatta şehirler artık siyasal kimlikle anılır hale geliyorlardı. Erzirom, Yozgat, Melet, Riha, Meres, Elazığ ve daha birçok il faşist karargahlar olarak tanımlanıyordu. Yerden mantar biter gibi faşist-dinci sendikalar, imam hatip okulları açılıyordu. Kürdistan'da ilkel milliyetçiliğin farklı görünümüne sahip örgütlenmelere de gidiliyordu. Ciddi bir örgütsel tecrübesi olmayan, sadece iki sözlü bir cümlelerin gereklerini yerine getirmenin inancını taşıyan, ama mutlaka başarılması gerektiğine inanan bir grup genç, Ankara'da Çubuk Barajı kıyısında bir araya

tepeden tımağa enerji yüklü bir emekçidir. Tembellik nedir bilmeyen, sürekli çalışan, çevresine yardım eden ve oldukça sevilen, haksızlık karşısında ele avuca sığmayan Haki, Ankara Beşevler'de Gazi Eğitim Enstitüsü, İlahiyat Fakültesi, İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ve Fen Fakültesi'nden oluşan yüksek okullar topluluğunu ele geçirmeye, orayı kendileri için karargah yapmaya çalışan faşistlere karşı direnişin öncü militanıdır. Tüm solcu demokrat örgenciler tarafından sevilen, faşistlerin, gericilerin korkulu rüyası olan Haki, kısa zamanda Ankara gençlik hareketinin önderlerinden biri olmuştu. O da Türkiye solunun sürekli yenilgisini sorguluyordu. "Bu bir kader olamaz" diyordu. Bu sorgulama onu Önder Apo ile yan yana getirmişti. Gençlik içinde solun yenilgi ve başarısızlığını sorgulayanların sayısı bir ev tutaç kadar artmıştı. Öğrenci yurtlarında kalanlar da vardı. Önemli bir kısmı Bahçelievler ve Emek Mahallesi üçgeninde, İlahiyat Fakültesi'ne yakın bir yerde olan Siirt Öğrenci Yurdu'na yerleşmişti. Anadolu ve Kürdistan'ın birçok yerinden yoksul köylü ve işçi çocukları, ailelerinin umudu olarak Ankara'ya geliyorlardı. Bunların küçük bir kısmı yapılan sohbetler ve yürütülen tartışmalar sonunda Kürdistan ve bölge halklarının umudu olma yolunu seçiyordu. Bunlardan

karşısındaki pozisyonu da hep öyledir. Babasına karşı çıkmış mı, bilemem, ama daha başından itibaren Önderliğe karşı çıkışı hiç olmamıştır. Onun için inanılan bir şeye, bir kişiye karşı kuşku duymak ve saygısızlık yapmak olmayacak bir şeydir. Yerinde duramayan, otururken bile sürekli hareket eden, devrimci şiddetin çözüm gücü olduğu noktasında kendisini inandırıyor. İçin silahlı mücadele konusunda ikirciksiz yaklaşıp fırsatını bulduğunda eyleme geçen özelliği ile Kemal Pir, sadece öğrenci gençlik içinde değildir. Kemal, kısa bir süre kaldığı Ankara'nın Tuzluca'yı Mahallesi'nde de kendisine has bir arkadaş grubu oluşturmakta gecikmedi. Ölürsüz şehitlerimizden Ali Doğan Yıldırım ve Doğan Kılıçkaya bunların başında geliyordu. Zaman zaman bu arkadaşları ile faşistlere karşı devrimci eylemliklere de gidiyorlardı. Tuzluca'yı Mahallesi'ne Önder Apo da gidiyordu. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden tanıdığı bazı öğrencileri anti-sömürgeci mücadeleye çekmek için tartışma amaçlı ziyaretlerdi bunlar. Bunlardan Vartolu olan birisinin yanına sık sık gittiği için, o öğrencinin akrabası olan şehit Şahin Kılavuz da çok genç yaşta olmasına rağmen, bu tartışmalara katılıp dinlermiş. Önder Apo ise, "Bu çocuk neden gelip ikide bir sohbetimizi dinliyor?" diye kızarmış. Bu mahalle daha önceleri aynı zamanda Deniz Gezmiş ve Hüseyin İnan'ın da uğrak yeri idi. Yoksul Kürt çocukları, Kürdistan'dan metropol kenti Ankara'ya okumak için akıyorlar. Bu akış belki de bireysel 'kurtuluşun' son umut yolculuğu olarak düşünüyor. Anneler ve babalar çocuklarını son bir çabıyla okutarak 'kurtarmak' ve biraz da bu yolla ömürlerinin son yıllarında rahat yüzü görmek istiyorlar.

Hayri Durmuş bir önder kadronun bütün özelliklerini temsil ediyor

Mehmet Hayri Durmuş da bu amaç için gelenlerden ve kısa sürede Önderliğimizin ikna edici konuşmaları karşısında yoksul Kürt halkının umudu olma yoluna girmeye karar verenlerden biridir. Babası, Hayri için, "O ne yapıyorsa, o ne söylüyorsa doğrudur" demiş. "Senin oğlun Apocu olmuş, Kürdistan'ı kurtaracakmış" diye oğlunu kendisine şikayet edenlere. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyor. Sosyalizme sempati duyuyor. Sosyalizmin mutlaka kazanması gerektiğine inanıyor. Öteki bazı gençler gibi, solun sürekli yenilgisini o da sorguluyor. Mehmet Hayri ince uzun boylu, kamburumsu yürüyüşüyle sessiz, sakin etrafı izleyen, dinleyen bir insandır. Onu gören

Yerinde duramayan, atak ve cesur kişiliğiyle Kemal Pir, kısa sürede faşist işgale karşı direniş liderlerinden biri olmuştu. Daha çok kavgacı yönü öne çıkmıştı. Davudi sesi, atak kişiliği ile bir öğrenciden çok ajitasyon yönü öne çıkan bir halk önderini anımsatıyordu. Kemal Pir, faşistler ve pasifistlere karşı kendisini sert tutumu ile tanıtmıştır. İnsanlara karşı çok saygılı, arkadaşlarına son derece bağlıdır. O arkadaşları için ölümü bile göze alan bir kişiliktir. İnsan onun yanında kendisini güvende hissediyordu.

leklere kazınan Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin ve yüzlerce devrimci militanın görkemli çıkışları yerine yeni bir bellek ikame ediliyordu. Ecevit efsanesi Türkiye siyaset sahnesinde böyle sahne aldı. Kıbrıs işgali köy-kent projeleri, toprak reformları, Özel Harp Dairesi açıklamaları adı altında 'Toprak işleyen, su kullanın' sloganıyla kabaran devrimci direniş ruhu devletin değirmenine su taşır hale getirilmek isteniyordu.

Devrim koşusunun bayrağını Abdullah Öcalan üslenmişti

İşte o koşullarda, geleneksel tüm ilişkilere rest çekmiş, dinsel ideolojide oldukça derinleşmiş, insanın mutluluk arayışında sağın bir mutluluk olamayacağını gören bir genç, '68 kuşağının ideolojik-politik ağırlığını hissederek, insanlığın kurtuluşunun ancak sosyalizmden geçeceğine inanıyor. Bu gencin adı Abdullah

Kulaklara "Kürdistan sömürgeci" cümlesi fısıldanıyor

Önder Apo çözümlemelerinde bu sürecin nasıl sorgulandığını çok detaylı olarak ele alıyor. Neden örgütte sürekliliğin ve Kürt sorununun öncelik kazandığını ortaya koyuyor. 1973 yılı Mart sonu-Nisan başında Çubuk Barajı toplantısı yapılıyor. Çevrede hiç kimse olmadığı halde, kulaklara "Kürdistan sömürgeci" cümlesi fısıldanıyor. Bu hem bir iddia hem de bir tedbir ifade ediyor. Elbette örgütlenme bir tedbir harekettir, dolayısıyla tedbir elden bırakmamak gerekir. Hele bir de konu Kürdistan olunca, bin kez daha tedbirli davranmak zorunludur. Yenilen Kürt isyanları, idam edilen isyan önderleri, umudu defalarca kırılan mazlum Kürt halkını unutmamak gerekir. Yani yeni öncülere, tamamlanmamış görevlerin sorumluluğu da yüklenmektedir; kıyımlar ve kırimlardan geçen bu halk bir daha

gelmişti. Önder Apo o günleri 'fırtınalı günlere' benzetiyor. Yer gök birbirine karışmış; ağaçları kökünden söken fırtınalar, gök delinmişçesine boşalan yağmur, patlayan şimşekler ve düşen yıldırımlar altında ve simsiyah bir gecede, "Ne olacağız?" sorularıyla dolu bir yaşam vardı. Dönemin daha çok ütöpik olan, yürek ve beyinleri hayallerle dolu ve yaşamdan kendileri için hiçbir şey beklemeyen, Güneş'in zaptına çıkmış genç önderleri, en değerli varlıkları olan canlarını ortaya koymaktan çekinmemişlerdi. Efsanelerdeki kahramanlar gibi ortaya çıkmışlar ve sanki hayalmişler gibi birdenbire yok olmuşlardı. Geriye sadece yürek atışları kalmıştı. Tabii hissedener için bu böyleydi. Öğrenci evleri ve fakültelerdeki tartışmalar, ADYÖD'ün kurulmasını getirmişti. Yönetiminde bugünün efsanevi örgütü PKK'yi yaratan Abdullah Öcalan ve Haki Karer de yer alıyordu. Kızılay'da Tapu Kadastro Okulu ile Amerikan Pasajı ara-

Kemal Pir, Gümüşhane Bayburt'tan yoksul bir ailenin çocuğuydu. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde okuyordu. Okul faşistlerin işgali altındaydı. Yerinde duramayan, atak ve cesur kişiliğiyle Kemal Pir, kısa sürede faşist işgale karşı direniş liderlerinden biri olmuştu. Hiçbir siyasal harekete katılmamıştı. Ankara'da yeni açılmış olan ve genellikle siyasal rengi belli olmayan, mevcut yalın pasifist ruh halinden de memnun olmayan radikal devrimcilerin uğrak yeri olan İŞÇİ-DER'e gidip geliyordu. Daha çok kavgacı yönü öne çıkmıştı. Davudi sesi, atak kişiliği ve yüzünde belirgin olan et benliği bir öğrenciden çok ajitasyon yönü öne çıkan bir halk önderini anımsatıyordu. Kemal Pir, faşistler ve pasifistlere karşı kendisini sert tutumu ile tanıtmıştı. İnsanlara karşı çok saygılı, arkadaşlarına son derece bağlıdır. O arkadaşları için ölümü bile göze alan bir kişiliktir. İnsan onun yanında kendisini güvende hissediyordu. Örnek

herkes o anda mutlaka çok önemli şeyler üzerinde yoğunlaştığını anlar. Somurtkan olmayan ve hatta gülümseyen yüz hattı ve bakışla etrafına bir anda güven veren Hayri, genel olarak solcuların hakim olduğu Hacettepe Üniversitesi'nde tartışmalarıyla ve makul çözüm yaklaşımlarıyla ilgi merkezi ve saygı duyulan bir insan olmayı başarıyor. Oldukça ciddidir ve çevresine de sürekli ciddiyet telkin ediyor. Yaşça birçoğundan daha genç olmasına rağmen, girdiği arkadaş ortamında hemen herkes kendisine çekidüzen verme gereğini hissediyor. Genç yaşında bir önder kadronun bütün özelliklerini temsil ediyor. Çubuk Barajı kıyısında iki sözcükten oluşan bir cümle söylenmişti. Bu iki sözcük grubun ideolojik cephaneliğinde yer alan en büyük silahlarıydı. Yine Türkiye Devrimci Gençlik Hareketinin yeniden toparlanması için ADYÖD yönetiminde yer alınmıştı. Ama CHP-MSP Koalisyon Hükümetinin 1974 affı ile halen tutsak olan birçok ileri kadro devrimci de salıverilmişti. Bu aşamadan sonra Türkiye Devrimci Hareketini aştan yararlanan ileri kadrolara bırakarak, Kürdistan devrim mücadelesi yoluna çıkmıştı. Şimdi artık ayrı bir grup doğuyordu. Dışımızdakilerin Önderliğin ismine atfen 'Apocular' dediği (daha çok küçümsemek için böyle adlandırıyorlar) ama grubun ise kendisini Kürdistan Devrimcileri diye adlandırdığı yeni bir hareket oluşuyordu. Zindanlar boşaldıktan sonra 12 Mart öncesi birkaç isim şeklinde örgütlenen Türkiye sol hareketi, kısa sürede birçok isim altında siyasal yaşama girmeye başladı. Toparlanmak ve birlik yaratmak yerine, bir amip gibi her gün yeni parçalara bölünmek, solun yeni yönelimi durumundaydı. Türkiye devrim liderleri son sözlerini devrimci mücadeleye bağlılık ve sosyalizme inanç temelinde dile getirerek yaşamlarını verdiler. Onların ardılları olduklarını söyleyenler ise, daha ilk çıkışlarında bu son sözlerini de farklı yorumlayarak, bir anlamda onların cesetlerini bile parçalara böldüler. Bu bölünme 12 Eylül'e kadar artarak devam edecekti. Kürdistan'a has örgüt olarak dernek biçiminde örgütlenen DDKD'nin arkasından, aynı Türkiye solu da yine birçok örgüte devreye girdi. Fakat bunların dışında, 60'lı yıllardan beri Başûr'dan Cölemêrg'e ve Mêrdîn'den Çewlîg, Dersim ve Elazîz hattına kadar uzanan alanda illegal temelde örgütlenen Türkiye KDP'sinin de örgütlülüğü vardı. Öyle ki, o dönem TKDP'nin adına konuşan Sıraç Bilgin, "Eğer Apocular Kürdistan'a girerse onların ayaklarını kırarız" diyebilecek gücü kendisinde buluyordu. Bu kişi Önderliğimizi Kürdistan'ın başında sallanan Demokles'in kılıcına benzetiyordu. İşte Kürdistan Devrimcileri neredeyse evlere kadar siyasal hareketler tarafından parçalanmış bir coğrafyada, yeni bir umut yaratma dalgası ve mutlaka kazanma çabası içinde büyük bir iddia ile ortaya çıkıyorlardı. Bir kişi inandı, birkaç kaç kişi de ona inandı ve artık yürüyüşe çıkmak için her şey hazır. Gerisini gelişmeler gösterecekti. Elde avuçta para yoktu, dernek ve dergi gibi bir şey yoktu, tecrübe yoktu, destek olacak bir olanak da ufukta pek görünmüyordu. Böyle bir durumda Kürdistan gibi adı-sanı neredeyse unutulma noktasına gelmiş bir coğrafya ve halk adına yola çıkılıyordu. Bu, korku tünelleriyle dolu dehşet verici bir yolculuktu. Daha ilk günden ne tür tehditler ve tehlikelerin grubu beklediği ortaya çıkıyordu. Hemen katliamlar aklı getiriliyor, "Kürtler yeniden mi katliamdan geçirilecek?" deniliyordu. Daha o günlerde, 1976'larda sanırım Aydınlik Dergisi'nin bir sayısında yeni oluşan gruba dikkat çekiliyor; "Apocular adlı bir grup çıkmış, bunlara dikkat etmek gerekir" denilerek bir takım çevreler sanki uyarılıyordu. Halbuki ortada ne bir eylem, ne bir yazı, ne de kalabalık bir topluluk vardı. Ama buna rağmen "Dikkat

edilsin" deniliyordu. Hakkını yememek gerekir, Doğu Perinçek ve liderliğini yaptığı Aydınlik Dergisi çevresi hep 'Apocu tehlikeye' dikkat çekti. Yoksul aile çocukları, ama ailesinin ve çevresinin hatırı sayılır ölçüde ilgisini toplamış ve saygısını kazanmış gençler, tek tek, grup grup yeni oluşan Kürdistan Devrimcilerinin etrafında toplanıyordu.

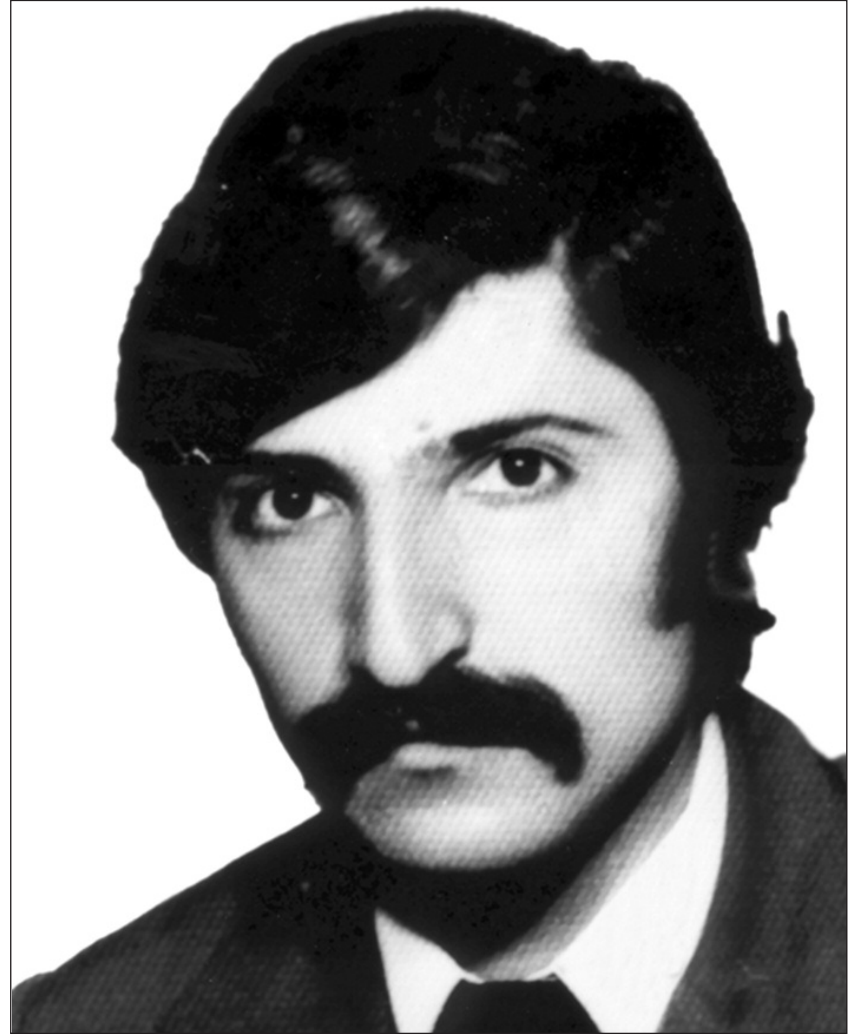
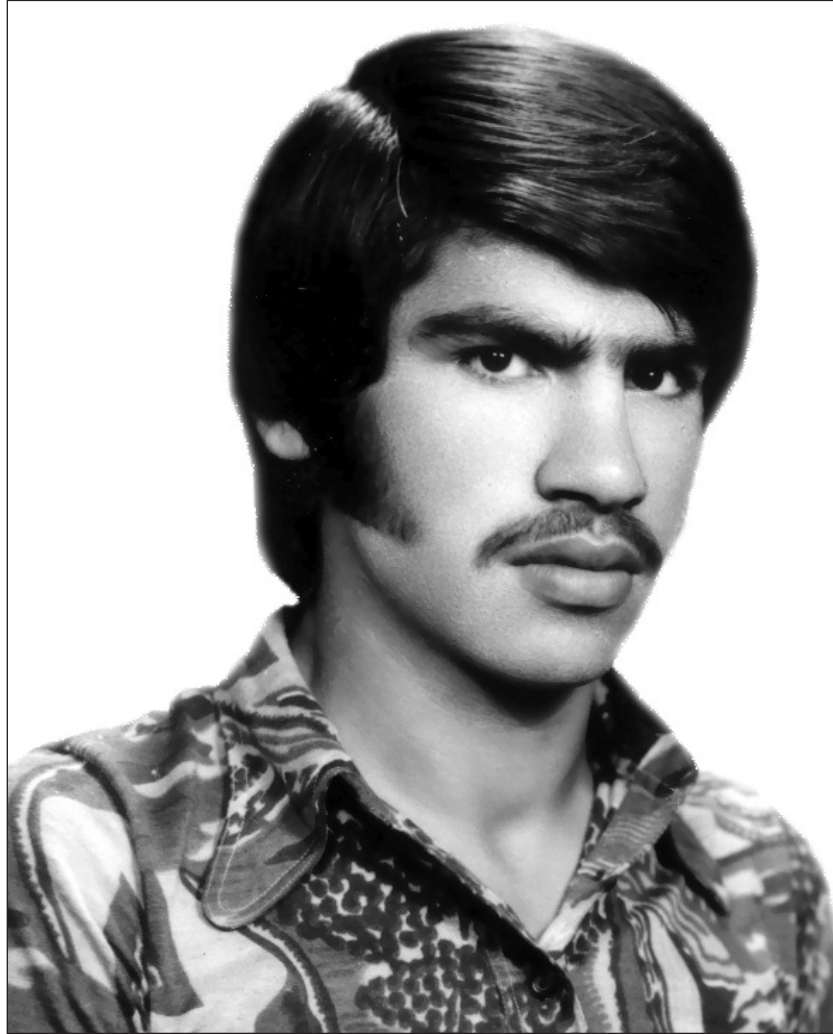
Enerjik, dinamik, sürekli sorgulayan, araştıran yapısıyla Depli (Karakoçan)

olarak kalan dört parçaya bölünmüş klasik bir sömürgeydi. Ama Kürdistan'ın sömürge olmasını bir yana bırakalım, aynı bir halk ve ülke olup olmadığını kanıtlayacak ciddi kaynaklar bile yoktu. Dinci yapılanmalar ve faşistlerin dışında, Türkiye ve Kürdistan neredeyse mevcut statünün sürdürülmesinde ısrar eden sol hareketlerin işgali altındaydı. Beyni ve yüreği işgal edilmemiş tek bir birey dahi kalmamıştı. Sadece sömürgecilik sistemi

örttüm" diyor. "Kürt yoktur, kart-kurt sesleri var" deniliyor. Faşistler, zaten adı üzerinde, sadece Kürtlük için değil, demokrasi ve sosyalizm adına çıkacak her oluşumu şiddetle bastırmak için örgütlenmişlerdir. Hücrelerine kadar inkarı ve inkarcılığı yaşıyorlar. Kürt dirilişinin ilk taze filizlerini kesmek üzere örgütleniyor ve devrimcilere hayat hakkı tanımamakta kararlı görünüyorlar. Dinciler 'ümme' bayrağı açmışlar; etnik, siyasal ve

derinleşmeye ihtiyacımız vardı. Ancak bilgimiz ve tecrübemiz çok sınırlıydı. Sosyalizmin temel ilkelerinin Kürdistan gibi adı sanı belli olmayan bir halk ve coğrafyaya uyarlanması gerekiyordu. Yurtseverlik esas olarak gücünü sosyalizmden alacaktı. Her türlü dar ulusçu, milliyetçi etkiden uzak kalmak için sosyalist olmak, enternasyonalist olmak esastı. Örnek olması açısından, o dönemlerde duvarlara yazdığımız ilk slogan

Mehmet Hayri Durmuş da Ankara'ya okumak için gelen ve kısa sürede Önderliğimizin ikna edici konuşmaları karşısında yoksul Kürt halkının umudu olma yoluna girmeye karar verenlerden biridir. Babası, Hayri için, "O ne yapıyorsa, o ne söylüyorsa doğrudur" demiş "Senin oğlun Apocu olmuş, Kürdistan'ı kurtaracakmış" diye oğlunu kendisine şikayet edenlere.

Mazlum, Êlih'te her zaman olduğu gibi sözlerini kurşun gibi sıkacaktı. Belki de insanlık, tarihi boyunca sözünü kurşun gibi kullanan öylesi bir hatibi fazla tanımamıştı. Mazlum doğrudan, net ve her türden oportünizme karşı keskin bir söz ve davranış gücüyü. Söz keskinliği, ideolojik keskinlik denince akla Mazlum gelirdi. Onun bu keskinliği bugünün Êlih'ine de bir kişilik kazandırdı.

Mazlum Doğan da Hacettepe Üniversitesi Ekonomi Bölümü öğrencisi olarak grup içindeki yerini aldı. Sanki artık dışa taşmanın zamanı gelmiş gibiydi. Kemal Pir ilk elden Tuzluca'yı Mahallesi'nde faşistlere karşı mücadelede aktif rol alan bir grubu etrafına toplamıştı bile. Belki de bu mücadele tarihinde ilk defa toplu katılım sağlayan insandı Kemal Pir. "Kürdistan sömürgeci" cümlesi grubun çıkış noktasıydı.

20. yüzyıl proleter devrim ve ulusal kurtuluş hareketleri çağıydı

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesi, ezilen halklar ve sömürge ülkelere, sömürgeci egemenlikten kurtularak, bağımsız devlet kurma hakkı da dahil, her düzeyde kendini temsil etme hakkını tanıyordu. "Farklı çelişkiler farklı yöntemlerle çözülür" şeklindeki diyalektik bakış açısı, sömürge konumundaki halkın çelişisini çözme görevini üstlenecek ayrı bir örgütü de zorunlu kılıyordu. Onun için ayrı örgütlenmek gerekiyordu. Şiddet yani zor, yeni topluma 'ebelik' yapacaktı. Bu da bir ilkeydi. Var olan devrimci sosyalist literatür de bunları kapsıyordu. İşgal, ilhak ve sürekli asimilasyon altında olan bir ulusun kurtuluşu ancak ulusal kurtuluş savaşıyla mümkün olacaktı. Hepsinden önemlisi, çağımız, yani yirminci yüzyıl proleter devrimler ve ulusal kurtuluş hareketleri çağıydı ve Kürdistan bu çağın sonuna doğru giderken geriye nadir

değil, 1971 geleneğinden uzaklaşan sol da Kürdistan'ın yokluğu üzerinde adeta bir asimilasyon kurumu işlevini görüyordu. Bir yanda parçalanmış sosyalist dünya, birbirine giren SSCB, Çin ve Arnavutluk ve Che Guevara esintisiyle şekillenmiş sola ve onların ideolojik-politik duruşlarına karşı ideolojik mücadele; diğer yandan KDP'nin etkisiyle şekillenmiş, daha çok Kürt orta sınıflarına ve egemenlerine dayanarak örgütlenen ilkel milliyetçi yapılanmalar ve bunlara karşı mücadele; yine giderek etkisini artıran faşist ve dinci örgütlenmelere karşı mücadele gerekiyordu. Bu mücadeleyi koşullandıran ve sürekliştiren ideolojik donanım çabası, sömürgecilğe karşı yürütülecek savaşın önkoşulu olmalıydı. Yani Kürdistan Devrimcilerinin işi oldukça zorlu ve bu zorluk da kendisine göre bir kişilik şekillendirmek zorundaydı. İşte o koşullar, Kürdistan devrimcilerinin başta Önderliği olmak üzere tüm kadrolarına biçim veriyordu. Düşünün: Bir tez ortaya konulmuş; bu "Kürdistan sömürgeci" tezi oluyor. Ama daha dünün katliamlarının, sürgün ve darağaçlarının halen yaşanan müthiş ürküntüsüyle, Kürt toplumdaki insanlar adeta "Bizden uzak durun!" diyorlar. Güvenmiyor ve inanmıyorlar. Öyle olunca da, kendi korkularının üzerine gidebilecek gücü kendilerinde bulamıyorlar. Sömürgecilik ya da inkar ve imha sistemi, zaten "Kürtlük ve Kürdistan adına kımıldayan her yaprağın üzerinde sallandığı ağacı kökünden sökerim" diyor. "En son 1938'de Kürt'ü mezara gömdüm, üzerini betonla

inanç0sal kimlikleri bu bayrak altında toplamaya çalışıyorlar. Kuşkusuz burada asıl önemli olan solun duruşudur. Sol bizim de içinde yaşadığımız çevrelerde hakim olan düşünüş oluyor. Ama ne yazık ki, daha düşünce düzeyinde bile bize yaşam hakkı tanımak istemiyor. Bunun için dalga geçmekten ciddiye almamaya, aleyhte propaganda yapmaktan neredeyse tecrit koşullarını dayatmaya kadar olumsuz bir duruş sergiliyor; hatta bizi sindirmek için her yolu deniyor. Evinde, sokakta, kahvede, kantinde sürekli bir kısıp havası egemen kılınıyor. "Kürdistan var mıdır, yok mudur? Varsa o halde tarihini anlatın. Tarihiz bir ulus olmaz. Milliyetçilik yaparak halklarımızı bölüyorsunuz. Bir örgütse, hani bir yazılı belgeniz nerede?" şeklindeki saldırıları içeren konuları ve soruları daha da artırmak mümkündür. Bulduğumuz her alanda "Bunlar serseri, lümpen, kaba kuvvetten başka bildikleri yok, ayaşlar takımı, güvenilmez, hayalperestler, maceracılar..." şeklinde propagandalar yapılarak, bizi adım atamaz hale getirmeye çalışıyorlar.

Yurtseverlik esas olarak gücünü sosyalizmden alacaktı

İşte bu koşullar ya da daha da derinleştirilmiş biçimleri, küçük grubu ve Önderliğini daha ilk günden itibaren herkesten farklı olmaya götürdü. Yeni bir ütopya, yeni bir yaşamsal duruşu zorunlu kılıyordu. Biz sosyalistlik ve o konularda

"Yaşasın Bağımsızlık ve Proletarya Enternasyonalizmi" idi. İdeolojik grup bu koşullarda ortaya çıktı ve şekillendi. Bu şekillenişte inanç kesinlikle önde geldi. Önderlik, belki de Ortadoğu insanının ruhani özelliğinin ağır basmasından olsa gerek, inanç yanı ağır basan bir grup yarattı. Bu grup hem Önderliğine ve hem de birbirine güvendi. Sonuna kadar sadık kalmayı esas aldı. Ortak yaşam içinde, aynı mekanda, bir anlamda ruhların birleşmesi çalışması yapıldı. Bu ruh, etnik kimliğin ötesinde, adeta insanın bulunması ve buluşmasıydı. Belki de Önderliğin hemen yakınında bulunan Haki Karer ve Kemal Pir gibi Türk arkadaşların olması bunda rol oynamıştır. Aynı şekilde yaşamı hep doğru insanı aramakla geçmiş olan Önderliğin sosyalizmde insanı bulma kararını kılması, yine Denizler ve Mahirlerin anısını yaşatma tutumu da bunda belirleyici olmuştur. Çünkü Önderlik, daha çıkışının ilk anından itibaren, Onların özgürlük özlülerini gerçekleştirme sözünü vermiştir ve bunu kendi yol arkadaşlarına her zaman hatırlatmıştır. Öncüllerine ve arkadaşlarına layık olma sözü, bu hareketin temel ilkesi olarak böyle şekillendi. İnanç, söz ve söze mutlaka layık olma ilkesiydi bu. Ve bunun için düşüncesi ve yaşamıyla örnek bir duruşa sahip olma ilkesel bir durum haline geldi. Moskova-Pekin çatışması ve daha sonra reel sosyalizmde yaşanan parçalanma karşısında, grup olarak "SSCB, Çin veya Arnavutluk şöyle doğru, böyle yanlış"

gibi bir tutum içerisinde girilmedi. Bürokratikleşen sosyalizm, devletle bütünleşen parti, halkçı karakterini yitiren rejim hep eleştirildi; fakat hareketin esas gündemi bu değildi. Türkiye ve Ortadoğu devrimlerinin kilidi Kürdistan'da açılacaktı. Bunun üzerinde yoğunlaşmak, başta Kürtler olmak üzere bölge halklarını bu gerçeklikle tanıştırmak gerekiyordu. Bu tanışmanın gerçekleşmesi için tüm araçlar yaratıcı bir tarzda devreye konulmalı ve bu yürüyüşte tedbir asla elden bırakılmamalıydı. Daha ilk günden sistemin kontrolü altına girilmemeliydi. Bunun için dergi, dernek, parti, silahlı eylem gibi araçlara başvurulmamalıydı. Öncülerin söz ve yaşam gücü haline gelebilmesi için sosyalist bir zihniyetle donanması gerekiyordu. Kendini anlatma ve kabul ettirme ancak dil gücü ve örnek bir yaşam duruşuyla mümkün olacaktı. Onun için okumak araştırmak, düşünsel genişlik içinde insan kazanmak ve bu

Böyle bir ülkenin nasıl sömürgesi olabilir?" diye sürekli karşı çıkıyorlardı. Onlara kalırsa, sömürgeler ancak denizasırlı ülkeler için geçerli bir tanım olabilirdi. Oysa tercüme edilen yazıda adı geçen Etyopya bir yarı sömürgeydi ve Eritre gibi bir sömürgesi vardı. Bu örnek tezimizi doğrulayan çok önemli bir kanıt durumundaydı. Bu yazıyı kitaplaştırdık ve bütün arkadaşlara dağıttık. Bizim için önemli bir eğitim materyali de oldu. Daha sonra kitap olarak Yöntem Yayınları arasında çıktı. Bütün bunların yanı sıra, temel sosyalist öğretinin özümsemesi için grup eğitimlerinde okunup tartışılacak on beş, on altı kitaplık bir listemiz vardı. Politzer'in Felsefenin Temel İlkeleri kitabıyla başlayan bu kitap dizisi tüm grupların ortak eğitim kaynaklarıydı. Bunların dışında Çin ve Vietnam devrim deneylerini anlatan kitaplar, Afrika'daki ulusal kurtuluş hareketleri ve Küba Devrimini anlatan kitaplar önemli araştırma ve se-

daha vardı. Bize, hoş geldiniz, dediler. Biraz konuşup tartışmak istiyoruz dedik. Önderlik, "Acele etmeyin, birkaç gün kalabilirsiniz, bu süreçte tartışırız" dedi ve herkes işine koyuldu. Kitap okuyorlardı. Önderlik "Siz de kitap okuyun" dedi. Eritre Kurtuluş Mücadelesi ve birkaç kitap daha getirdi. Çok kitap vardı. Onları gösterdi, "İstediyinizi okursunuz" dedi.

Beyinleri ve yürekleriyle küçük bir fedai topluluğu olarak hazırlanmışlardı

Akşam Önderlik yemek yaptı. Haki, odayı süpürüp, ortalığı toparlayıp bulaşıkları yıkadı. Sonra yine kitap okuma faslı başladı. Gecenin ilerleyen saatlerinde, sanırım Ankara dışından Kemal Pir geldi. Merhabalaşıp hemen sohbet başladı. Sabah otobüse binmiş, gece yarısı eve gelmiş ve hemen sohbe-

sında konuşur, bize Kürt sorunundan söz ederdi. Üniversite öğrencisi olduğunu öğrenmiştik. Ama o öğrenciden çok yılların tecrübeli bir emekçisine benziyordu. Bu yüzden konuşmasından daha fazla etkileniyorduk. Bir gün kendisini lokantada yemeğe davet ettik, kabul etti. Biz lokantada kebab istedik, kendisine sormadan ona da kebab ısmarladık. Bizden kebab parasını kendisine vermemizi istedi. Biz de verdik. Kebab yerine kuru fasulye yedi. Kebab parasından geriye kalanı tasarruf ediyordu. Kendisine sevgi ve hayranlığımız daha da arttı." Haki işte böyle bir insandı. Haki bir süre sonra Êlih'e geçti. Êlih bir işçi kentiydi ve bu yüzden burada çalışma yürütmek önemliydi. Ancak ilkel milliyetçiler kendisine büyük engeller çıkardılar. Türk bir devrimci olarak Kürdistan'da Kürt halkı içinde çalışmasını kabul etmediler. Bunun üzerine Haki arkadaş çalışmalarını Mazlum Doğan'a devredip Dîlok'a yö-

Bu eylemlerle bir bakıma ilk şehir gerillacılığının da temellerini atıyordu. Kralık gecekondularda oluşturulan komünler, Kürt tarihinin yeniden ele alınıp değerlendirilmesi ve gençliğin örgütlenmesinin de kalbi işlevini görüyordu. Bir yanda okullar, kahveler ve başta TÖB-DER olmak üzere çay bahçeleri birer tartışma merkezi olurken, diğer yandan başta komün evleri olmak üzere ilişki kurulan tüm evler birer eğitim kurumuna dönüşüyordu. Kızlı-erkekli, Kürt-Türk birçok genç harekete ilgi duyuyordu. Kalmak için evler tutuluyordu. Ama kirası nasıl ödenecekti? İçinde oturuluyordu, ama içinde ne yenilecek, nasıl giyilecekti? Bu başlı başına bir sorundu. Onun için başta Haki olmak üzere mevcut arkadaşların önemli bir kısmı inşaatlarda çalışarak, aldıkları ücretle grubun, evin ihtiyaçlarını karşılıyorlardı. 17 yaşında olan Doğan Kılıçkaya bir hamamda çalışarak grubun ihtiyaçlarını karşılamaya katkıda bulunuyordu. Akşamları yorgun argın eve geliniyor, işbölümü yapılıyor, akşam kim ne iş yapacaksa belirleniyor ve herkes kendi görevine gidiyordu. Bu görev ya bir silahlı eylem, ya afişleme, ya yazılama ya da bir aile ziyareti anlamına geliyordu. Bunlardan herhangi biri olmazsa, o zaman komün evinde kalınarak toplu eğitim yapılıyordu. Her dilim ekmeğin, her zeytin tanesinin hesabı yapılmak zorundaydı.

Kürdistan Devrimcileri insanların gönüllerini fethediyorlardı

Kuşkusuz eylem de yapılıyordu. Gruba dış bileyen bir sürü düşman güce karşı kendini savunmak anlamında bile eylem gerekliydi ve bunun için silahlanma kaçınılmazdı. Ama silah nasıl temin edilecekti? En basit bir tabanca bile nasıl bulunacaktı? Halbuki şimdi belki bunları sormak kimsenin aklına gelmez. Bir insanın, bir silahın, bir merminin, bir zeytinin nasıl kazanıldığı, nasıl değerlendirilmesi gerektiği konusu açılmaz bile. Oysa açmak gerekir. Önderlik de dedi ya, "Kendi başlangıcını bilmeyenlerin tarih bilgisi, her türlü kötülüğün kaynağı olan cehaletin de temelidir." Ama bir insan bir ev, bir ev bir mahalle, kasaba, şehir, köy demektir. Çalışma alanlarının artması, özgül görevlerinin hızla yerine getirilmesi anlamına geliyordu. Bir eylemde birden fazla mermi kullanmak bir tür sorgu konusuydu. Temiz olmayan bir silah eleştiri konusu yapılıyordu. Çalışmayanlar, tembellik yapanlar ise dışlanmaya kadar gi-

Eğitimlerimiz, o dönemin bakış açısının içerdiği zaafırlara rağmen, bize insanlık tarihi hakkında bütünlüklü bir anlayış kazandırıyor. Kısacası Kürdistan Devrimcileri denilen grup içinde yer alan her kişi, kısa süre içinde, belki de en fazla bir yıl içinde, o dönem temel olarak tespit edilen en az yüz kitap okuyup tartışma düzeyine gelmekle karşı karşıyaydı. Düşünsel birlik işte böyle yaratılıyordu. Grup sohbetleri ve tartışmalarında ortak ruh geliştirilirken, ideolojik grubun şekillenmesi neredeyse 1975'in sonlarında tamamlanıyordu.

temelde en geniş topluluklara ulaşmak gerekiyordu. Bundan dolayı grupsal ve bireysel eğitimler önemliydi. Grubun tüm üyeleri okumak gibi bir zorunlulukla karşı karşıyaydı. Evlerde ve yurtlarda üçer, beşer kişilik eğitim grupları oluşturuldu. Bunun dışında zaman zaman Önderliğin yaptığı on beş, yirmi ya da daha fazla kişinin katıldığı grup toplantılarında, Kürdistan ve sömürgecilik tarihine ve devrimci çözüme ilişkin konular işleniyordu. Bu toplantılarda ortak düşünce oluşuyordu. Bu toplantılar, Bolşeviklerin ideolojik yayın organı İskra'nın rolünü görüyordu. Bu toplantılara katılan herkes, gittiği her yerde aynı şeyleri söylüyordu. Bu durum diğer sol grupları şaşırtıyordu. "Bir derginiz ve kitabınız yok, ama hepiniz aynı şeyi söylüyorsunuz. Bunu nasıl başarıyorsunuz?" diye soruyorlardı. Kısacası ideolojik birlik son derece önemliydi.

Kürdistan tarihine ilişkin kaynaklar çok sınırlıydı

Özellikle Ankara'daki başlangıç döneminin teorik araştırma ve inceleme dönemi olarak tanımlanması da buradan kaynaklanıyordu. Bu konuda Mao'nun bir cümlesini kendimiz bir ilke olarak ele alıyoruz, "Araştırma yapmayanın konuşma hakkı yoktur" diyoruz. Kürtlere ve Kürdistan tarihine ilişkin olarak Bazil Nikitin'in Kürtler ve Minorsky'nin Çağdaş Kürdistan Tarihi gibi kitapları elimizdeki sınırlı kaynaklardandı. Tarih konusunda ortada başka kitap yoktu. Daha sonra Yaklaşım Yayınları adı altında yayınlanan, tarih dizisi bir olarak sıraya konan ve bizim tarafımızdan Kurtuluş örgütünün imkanlarıyla illegal olarak basılan ve sadece kendi yapımız içerisinde dağıtılan M. Emin Zeki'nin Kürdistan Tarihi kitabı vardı. Ksenofon'un Anabasis kitabı ve Herodot Tarihi de bizim için birer kaynak gibiydi. Bir ara Mazlum Doğan arkadaş Genelkurmay Başkanlığına ait olan ve Kürt isyanlarını konu alan bazı belgelere ulaşmıştı. Bunlar düşman gözüyle de olsa, en azından yakın tarihimizin bir yüzüne bir parça ışık tutuyorlardı. Korkunç imkansızlıklar ortamında bunları ciddi birer imkan olarak görüyorduk. Hiç unutmuyorum; Siyasal Bilgiler Fakültesinden Dîloklu bir öğrenci, Cezayir'de çıkan bir gazetede yer alan Eritreli öğrencilerin uzunca bir mektubunu Türkçeye çevirmişti. Eritre, Etyopya'nın bir sömürgesiydi. Bizler Türkiyeli sol gruplarla tartıştığımız zaman, "Türkiye'nin kendisi zaten yarı ya da yeni sömürge bir ülkedir.

miner konusu olan kaynaklardı. Arnavutluk Emek Partisi Tarihi, SBKP, ÇKP, Vietnam İşçi Partisi tarihi kitapları da temel kaynaklarımız içindeydi. Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı, Ulusal Sorun ve Sömürgeler Sorunu gibi Marksist-Leninist kitaplar da kaynaklarımız arasındaydı. Engels ve Lenin'in hemen hemen tüm eserleri okuduğumuz temel kitaplar oluyordu.

Eğitimlerimiz, o dönemin bakış açısının içerdiği zaafırlara rağmen, bize insanlık tarihi hakkında bütünlüklü bir anlayış kazandırıyor. Kısacası Kürdistan Devrimcileri denilen grup içinde yer alan her kişi, kısa süre içinde, belki de en fazla bir yıl içinde, o dönem temel olarak tespit edilen en az yüz kitap okuyup tartışma düzeyine gelmekle karşı karşıyaydı. Düşünsel birlik işte böyle yaratılıyordu. Grup sohbetleri ve tartışmalarında ortak ruh geliştirilirken, ideolojik grubun şekillenmesi neredeyse 1975'in sonlarında tamamlanıyordu. Artık grup kendi düşüncesini her alanda yayacak duruma gelmişti. Olgunlaşan düşünceler örnek davranışlara, ilişkiler ve eylemlere dönüşüyordu. İncil'de geçer: İsa, geçimini balık avlamakla geçiren ve sonradan havarilerine katılacak insanlara, "Siz

başlamıştı. Sohbet sabaha kadar sürdü. Biraz yatılıp birkaç saatlik uykudan sonra kahvaltı yapıldı. Akşama kadar süren bir sohbet daha gerçekleştirildi. Bu fasıl diğer akşama kadar sürdü." Evet, yol yorgunu Kürdistan Devrimcisi, düşünce yoğunlaşması ve aktarımıyla dinleniyor, yatarak değil. Ve eğer bu bir insan kazanmayı sağlıyorsa, en büyük eylemini gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyor. Esas itibarıyla Ankara'da yoğunlaşan grup, 1976 yılı ile birlikte Kürdistan'a yöneliyor. Dîlok, Dersim, Agirî, Qers, Riha, Çewlîg, Elazîz, Êlih ve Amed'e doğru yola çıkılıyor. Ocaklarından aldıkları eğitimle bir lokma bir hırka misali seferine başlayan dervişlere benzeyen kutsal ve maceralı bir yolculuk başlıyor. Bu dervişleri nelerin beklediği fazla bilinmiyordu. Adları Kürdistan Devrimcisiydi. Herkes ne kadar dervişleşmişse o kadar sonuç alacaktı. İki sözcükten oluşan ideolojik cephanelikleri ve inançları neredeyse tek sermayeleriydi. Bilinç de oluşmuştu. Ankara'nın imkansız koşullarında aç kalmış, açlık kalmış, uykusuz ve elbisesiz kalınmış, insan kazanmanın en büyük erdem olduğunun bilinciyle bir sınavdan geçmişlerdi. Beyinleri ve yürekleriyle küçük bir fedai topluluğu olarak hazırlan-

neldi. Mazlum, Êlih'te her zaman olduğu gibi sözlerini kurşun gibi sıkacaktı. Belki de insanlık, tarihi boyunca sözünü kurşun gibi kullanan öylesi bir hatibi fazla tanımamıştı. Mazlum doğrudan, net ve her türden oportünizme karşı keskin bir söz ve davranış gücüyüdü. Söz keskinliği, ideolojik keskinlik denince aklı Mazlum gelirdi. Onun bu keskinliği bugünün Êlih'ine de bir kişilik kazandırdı.

Haki ve Kemal, o muhteşem ajitasyonlarıyla bir anda Dîlok gündemini değiştirdiler

Haki bu kez Dîlok yolundaydı. Ordu'nun Ulubey ilçesinin fundalıklarının çocuğu, Adana ve Dîlok varoşlarında bir devrimcinin emeğini nasıl örgüte dönüştürdüğünün dersini veriyordu. Emeği eylemi ve sözleriyle müthiş bir bütünlük sağlıyordu. Aynı şekilde Kemal Pir ve yanında öğrencisi Doğan Kılıçkaya, aynı coğrafyada devrimci militanlığın tamamlayıcısı oluyor. Davudî sesiyle "Kürdistan Sömürge'dir" diyerek, TÖB-DER'in çay bahçesini inletiyor. Belki de insanlık, Kemal Pir'in pratiğinde görüldüğü türden bedenlerde değil de yüreklerde derin izler bırakan sözlerden oluşmuş bir

İnkâr ve imha sistemi bir korku imparatorluğu kurmuştu. Buna rağmen evinden bir genci katılan her aile, kısa zamanda çocuklarının arkadaşlarına "bizim çocuklar" diyordu. Evlerini sonuna kadar onlara açıyordu. Bu anlamda aileler devrimcilere güven konusunda neredeyse sınır tanımıyorlardı. Onları müthiş seviyor ve bağlanıyorlardı. Bu çocukların tehlikeli bir iş yaptıklarını elbette biliyorlardı. Olası bir polis baskınında kendileri de yanacaktı. Ama bir kez devrimcileri tanıdıktan sonra, kendilerini bekleyen tehlikeyi umursamıyorlardı.

yine kendi mesleğinizi sürdüreceksiniz; ama bu sefer balık değil insan tutacaksınız" der. İnsan kazanmak, insanların kalplerini ve kafalarını fethetmek, daha da ileri gidip kalpleri ve kafaları değiştirmek, ortaya çıkan her ideolojik akımın yaptığı temel çalışmadır. Bizim için de bir insan kazanmak ve Kürdistan Devrimcilerinin bir üyesi veya çevresi haline getirmek önemliydi. Onun için yüzlerce kilometre yol tepilebilir, insanlarla günlerce konuşulup tartışılabilirdi. Kemal Pir'in söylediği gibi, bir insan kazanmak için gerekirse üç saat, gerektiğinde üç yüz saat konuşulurdu. Aç susuz kalmak, yorgun ve uykusuz olmak hiç önemli değildi. Önemli olan yeni bir insan kazanmak ya da Kürt sorununa karşı duyurlı hale getirmekti. Bir arkadaş anlatıyordu: "Ankara'da Anıtope'deki eve gitmiştik; bodrum katında ön ve arka iki kapısı olan bir daireydi. Üç kişiydik. Evde Önderlik, Haki ve birkaç arkada-

şlardı. Keskin kılıçlar yerine, bilenmiş sözcükler kuşanmışlardı. Adına propaganda ve ajitasyon denen sanatın en alasını sunmaya çalışacaklardı. Kendilerini dinleyenlerin dudaklarını uçuklatacaklardı. Koltuklarının altında tuttukları kitap sayfaları çevrildikçe yürek çırpıntıları artacaktı. Sözleriyle yüreklerin buzlarını eritecekler, beyinlerin paslı kilitlerini açacaklardı.

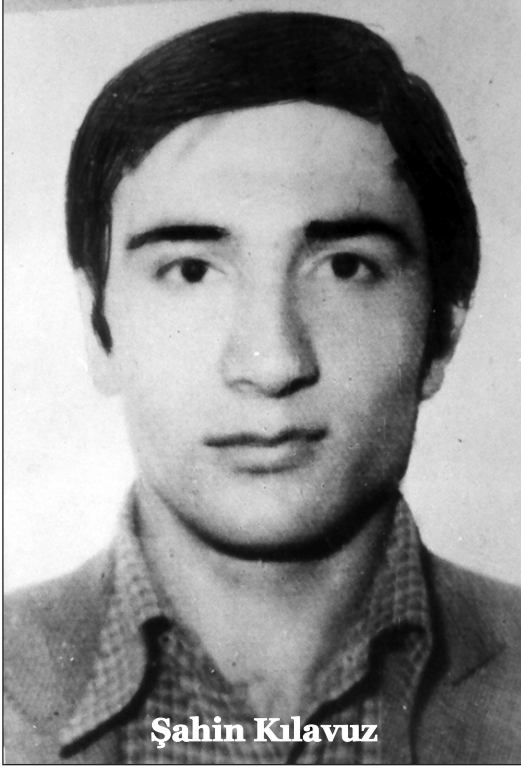
Ülkeye dönüş kararının alındığı Dikmen Toplantısının ardından, yorganını sırtlayıp ilk yola düşen Haki'ydı. Apocu Hareketin soy damarlarından biri olan bu 'bozulmamış Karadeniz çocuğu', başlangıçta İskenderun ve Adana taraflarına açılacaktı. Çalışma imkanları oluşturmak için bazen inşaatlarda çalışacak, bazen hamallık yapacaktı. O dönemde kendisiyle inşaatlarda çalışması bir anlatıyordu. "Biz bazen işi yavaşlatır, deyim yerindeyse kaytarırdık; Haki kendi evinin inşaatındaymış gibi çalışırdı. Mola sıra-

kamçı tanımamıştır. Kemal Pir'in her sözü tam da bir kamçı gibidir. Haki ve Kemal, o muhteşem ajitasyonlarıyla bir anda Dîlok gündemini değiştirdiler. Kürt ve Türk birçok gencin ilgisini çekip sempati ve sevgisini kazandılar. Yeni grup Dîlok'ta iki etnik kökenden gençleri bir araya getiriyordu. Gruplaşma işçiler içerisinde de boy atılıyordu. Kürdistan Devrimcileri Dersim, Elazîz, Çewlîg, Agirî, Qers, Êlih ve Amed'de aynı durumda ve büyük bir hızla geliyordu. Emekçi Kürt halkı 'bizim çocuklar' dediği bu gençlerde farklı şeyler buluyordu. Kürdistan Devrimcileri, yani Apocular, kendilerine devrimci diyen öteki insanlardan farklıydı. Sözleri, yaşamları, ilişki ve davranışları kesinlikle farklıydı.

Dîlok aynı zamanda faşistlere karşı ilk örgütlü ve sürekli mücadelenin geliştiği bir alandı. Haki faşistlere yönelik eylemlere bizzat katılıyor, yanına aldığı gençleri eylem içinde eğitiyor hazırlıyordu.

derdi. Kitap okuyup bilinçlenmeyen, tartışmayan ve kendisini eğitmeyenin geleceğine kuşkuyla bakılırdı. Kuşkusuz dayanılması zor olan koşullardan bahsediyoruz. Yarı aç, neredeyse yarı çıplak dervişler gibi yollara düşmüş, davasını anlatan bir garip topluluktan bahsediyoruz. Buna rağmen kendisine güvenen, sözü ve davranışlarıyla çevresine güven veren bir topluluktan bahsediyoruz. Yoksullara giden, onlardan farklı olmayan, onlar gibi yaşayan insanlardan bahsediyoruz. Şu acı gerçeği de iyi biliyoruz: Bugün legal zeminlerde mücadeleye yeni katılan gençlere uzun süredir ilişki halinde olunan güvenilir evlerin adresleri veriliyor. Buralarda yatıp kalkmaları belirleniyor. Daha önce gidilmemiş yoksullar güvensiz kesimler olarak sunuluyor. Öyle ya, bunlar devrimci gençleri tanımıyorlar. Dolayısıyla tanımadıkları bu insanları polise ihbar edebilirler. Bu tarzda bir 'güvenlik' bilinci edinen genç de yoksul-

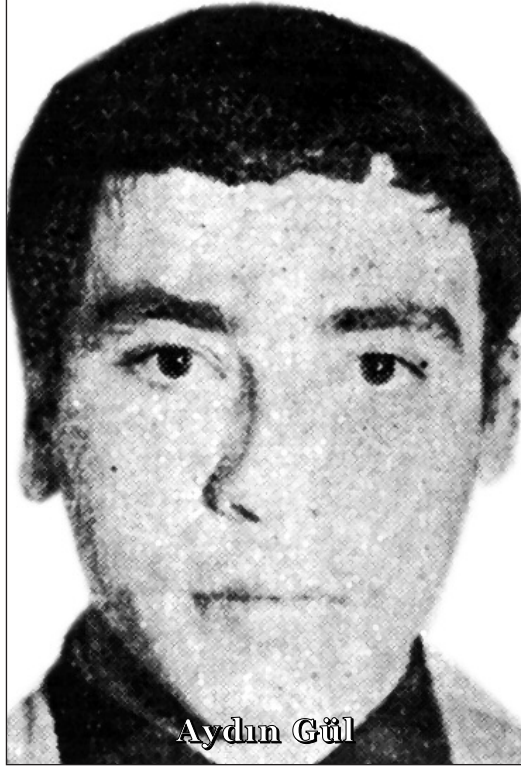

Şahin Kılavuz

Doğan Kılıçkaya (Yasin)

Aydın Gül

Ali Ereğ

Şehit düşen her arkadaşın intikamı misliyle alınıyor. Dilok'ta faşistler İsmail Pehlivan isimli bir arkadaşı şehit düşürüyorlar. Şahin Kılavuz Dilok'tadır ve askeri sorumludur. Bir ay içinde Hacı Baba Mezarlığına kırktan fazla faşistin cenazesi kalktı diyor. Aynı şekilde Elaziz'de lisede okuyan Hüseyin Şahin adlı sempatizan faşistler tarafından vuruluyor. Birkaç gün içinde birçok faşist merkez bombalanıyor, taranıyor ve faşistlerin TİT adlı örgütünün bölge eylem grubu bir gecede ortadan kaldırılıyor.

lardan uzak durmayı tercih ediyor. Bizim gencimiz devrimci olmanın tehlike içinde yaşamakla aynı anlamı taşıdığını öğrenemiyor. Öğrenemediği için de gerçek devrimci olamıyor. Hazreti İsa'yı düşünelim: Roma'nın Kudüs Valisi Pontius Pilatus İsa'yı çarmıha germekten yana değildi. Yahudiler isteselerdi, Yahudilerin kutsal bir gününde sürüp gelen geleneği tekrarlayarak, İsa'yı serbest bırakabilirdi. Ama onlar İsa'nın değil, bir eşkiya olan Barabbas'ın özgürlüğüne kavuşturulmasını istediler. Buna karşılık İsa'yı histeriye dönüşen bir öfke içinde, çarmıha gerileceği Golgota Tepesine kadar çıkardılar. Çarmıhını kendisine taşıttırdılar. Hedeflediği Kudüs Krallığı ile dalga geçercesine, bir yere oturup başına dikenlerden bir taç taktılar; krallık asası niyetine eline bir kamyş çubuk tutuşturdular. Girilen yeni yolda Apocular da böyle bir şeyi yaşayabiliyorlardı. Onlar bunu göze alıyorlardı. Ezilenler kendilerine bir yabancılaşmayı yaşıyorlar ve onlar bunu biliyorlardı. Yabancılaşma, kötü şeyler yapmaya açık olmak demekti. Ancak yapılması gereken de zaten ezilenleri bu durumdan çekip çıkarmaktı. Bunu başarmak için gerekirse canını vermektir. Tekrar geçmişe dönersek, yeni gençler yeni aileler demekti. İşin ilginç, herkes Kürdistan sorununa, bu sorunun dile getirilmesine korku ve kaygıyla yaklaşıyordu. İnkâr ve imha sistemi bir korku imparatorluğu kurmuştu. Buna rağmen evinden bir genci katılan her aile, kısa zamanda çocuklarının arkadaşlarına "bizim çocuklar" diyordu. Evlerini sonuna kadar onlara açıyordu. Bu anlamda aileler devrimcilere güven konusunda neredeyse sınır tanımıyorlardı. Onları müthiş seviyor ve bağlanıyorlardı. Bu çocukların tehlikeli bir iş yaptıklarını elbette biliyorlardı. Gecenin bir yarısında evlerine gelen gençlerin bir silahı, bombalı ve çatışmalı eylemden geldiklerini biliyorlardı. Olası bir polis baskınında kendileri de yanacaktı. Ama bir kez devrimcileri tanıdıktan sonra, kendilerini bekleyen tehlikeyi fazla umursamıyorlardı. Sadece bir ülkenin değil, bu ülkenin her bireyinin adeta hücrelerine kadar işgal edildiği Kürdistan'da deyim yerindeyse yeni bir fetih hareketi başlamıştı. Kürdistan Devrimcileri insanların gönülleri fethediyorlardı. Çocukları başka siyasette olan aileler bile bu çocuklara, bunların derviş tarzı yaşamlarına imrenerek bakıyorlardı. "Kürdistan sömürgeci" cümlesi adeta bir vahiy gibi karşılanıyordu. Tanrı kelamı gibi algılanan bu sözcüğün arkasından,

Tanrı'nın Hz. Muhammed'e söylediği "İkra (oku)" buyruğu tekrarlanıyordu. Evet, bizde de kesinlikle öyleydi: Öğren, bilinçlen, kendini, kendi ülkeni ve halkını tanı, örgütlen ve eyleme geç!

Sözler bir tanrı buyruğu gibi gönülden gönüle akıyor, her hücreyi işgal altındaki ülkede özgürlük alanları açılıyordu. Okullar, fabrikalar, mahalleler, kasabalar ve köyler artık yeni bir siyasal kimlikle anılıyordu. Çoğu dindar olan bu halk, yeni bir inanç dalgası karşısında neredeyse secdeye geliyordu. Apocular sosyalistti; taniyanlar bunu açık söylüyorlardı. Çoğunluğu Sünni Müslüman olan Kürt halkı, sosyalist kimliğe sahip olan bir harekete kapılarını sonuna kadar açıyordu. O kadar 'dinsiz komünist' denmesine ve karalayıcı birçok tanım yapılmasına rağmen, halk Apoculara güveniyor, onlara bizim çocuklar diyordu. Kimliksizliğin, düşürülmüşlüğü, horlanma ve aşağılanmanın, çaresizliğin ve kendisine inançsızlığın en dip noktasındaki Kürtler, gözleri ışı ışı ibadete gider gibi Kürdistan Devrimcilerinin etrafında toplanıyordu. Türkiye'de sol hareket tarihi boyunca ağırlıklı olarak ya elit bir aydın hareketi olarak kalır ya da çoğunlukla Alevi kesim içinde örgütlenirken, bununla birlikte Sünni kesimi faşistler, dinciler ve ilkel milliyetçilerin örgütlenme zeminine açık bırakırken, Kürdistan Devrimcileri daha farklı bir yol izliyorlardı. Apocular Kürt toplumunun hemen her kesiminde ve farklı etnik ve dinsel kimlikler içinde taban yaratıp örgütlenebiliyorlardı.

Apocular insanları yaşama sevinci ve dayanışma duygusuna kavuşturuyordu

Örneğin Apocular ağırlıklı olarak Alevi olan Pazarcık'ta örgütlenirken, Sünni kimlikli Pirsûs'u kısa zamanda kale haline getiriyorlardı. Dersim'in Qisle ilçesini bir kale gibi örgütlerken, Elaziz'in Maden ilçesini örgütsel çalışma kapsamında değerlendiriyorlardı. Dep ne kadar önemli ise, geçmiş tarihinden dolayı Pali'ye (Palu) de önemli bir misyon yükleniyordu. Her milliyetten, her inanç ya da mezhepten insanlar arasında özgürlük yolculuğuna çıkmak, o yolculuğun içinde sadece bir insan kazanmak ne kadar da önemliydi. Kazanılan o çocuğun ailesine "bizim çocuklar" dedirtmek, belki de başarının en değerlisiydi. Bir eve girdiğinde sadece evin çocuğunu arkadaş yapmıyorsunuz, ailesinin tümü arkadaşınız oluyor. Oradan akrabalarına, dostlarına ve yakın çevresine el atıyor, kendileriyle anlamlı bağlar kuruyorsunuz.

Arkadaş, yaşamın her anına ortak olmak, sevinci ve zorluğu paylaşmak demektir. Yoksa işin bitince arkadaşını unutmak mümkün mü hiç? Kişin odununu ve kömürünü çekmek, yazın gecekonduyunun yapımını ya da onarımını üstlenmek, tarlasında çalışmak, mümkün olduğunca var olan sorunlarına çözüm olmak ve bunu Kürdistan Devrimcisi olduğu için yaptığını anlatmak önemliydi. Düşünün, bir anda bir evde kızlı erkekli yüzlerce genç o evin çocukları gibi davranıyor. Komşuları o evdeki insanlara imrenerek bakıyor. Bunun oluşturduğu atmosfer bugün belki de hayal edip de ulaşamadığımız bir ruh hali oluyor. İnsanlar yeniden yaşama sevincine kavuşuyor, hayatı adeta yeniden keşfediyor, toplumda dayanışma duygusu yeniden canlanıyor. Kürdistan Devrimcileri bulundukları her yerde halkın bir koruyucusu misyonunu da yükleniyor. Onlar artık insanların, mahalleler ve köylerin koruyucuları olarak biliniyor. Onların olduğu yerde kimse güçsüz, yoksul ve nasıl olsa sahipsiz diyerek, bir insana veya aileye haksızlık yapmıyor. Artık yoksulların da, güçsüzlerin de koruyucuları vardır. Bu koruyucular yoksulların bir tas çorbasına, daracık yatma alanı olan tek gözülü evlerine her an konuk olabilirler. Bu onlar için heyecan verici bir şeydir. Kürdistan Devrimcileri yoksulların hareketi oluyor, öyle doğuyor ve gelişme sağlıyor. Nasıl oldu da öteki sol grupların alayı tavrırlarla karşıladığı bu hareket, hem de katliam korkusunun izlerinin yüreklerden, korkulu bakışların gözlerden silinmediği ve daha sosyalist önderlerin daha yeni katledildiği bir ortamda toplumda böylesi bir inanç dalgası yaratabildi? Bu işin sırrı, Önder Apo ve onun en yakın yol arkadaşlarının kişilik özelliklerinde gizliydi. Bu, en sade insanın kişiliği; bir mabede girer gibi halkın içine giren saf ve temiz duygularla yüklü insanın kişiliği.

Burada Kemal Pir'in, Ankara'nın Tuzluca'yı Mahallesini nasıl fethettiğini anlatmak isterim. Ara seçim ya da yerel seçimler olacak. Ecevit-Erbakan Koalisyon Hükümeti dönemidir. Faşistler Mamak Mahallesini ele geçirmişler; sıra Tuzluca'yı'da, diyorlar. MHP seçim konuşması içi bir kahvehaneyi kiralamış, gelip seçim konuşması yapacaklar. 1975'ler olsa gerek. Mahalledeki devrimciler gidip kahveciyle konuşuyor ve uyarıyor. Sabah gençler kahve yakınlarında toplanıyorlar. Çocuklar elerinde sapan lastiğiyle çatılarda, yüksek yerlerde bekliyor. Polis otoları, panzerler gelmiş, güvenlik önlemleri alıyor. Bu durumda propagandaya nasıl engel olunacak, bilinmiyor ve her-

kes gergin bir bekleyiş içindedir. Hesapta olmayan, kalın sesli, orta boylu zayıf bir genç öne atılmış, yüksek bir sesle bekleyen gençlik topluluğuna haykırıyor. Kemal Pir'in küçültülmüş dinamit lokumlarından yapılmış el bombalarıyla donatıp hazırladığı Ali Doğan Yıldırım, Doğan Kılıçkaya ve Şahin Kılavuz'un aralarında bulunduğu grup da topluluğun içindedir. Çocuklar zaten lastikleriyle taş atmaya hazır bekliyor. "İşte faşistler bu kahvede, onların burada toplanıp konuşmalarına müsaade etmeyeceğiz" diyerek, ileri fırlayıp polis aracına ilk taşı bu bilinmeyen adam fırlatıyor. Topluluğun hep önündedir. Bir anda yüzlerce insan, ellerinde taşlar ve dinamit lokumlarıyla polisler, polis araçlarına saldırıyor. Polis dağılıyor. Kalın sesli adam, "işte faşistler" diyerek, önde kahveye yöneliyor. Kahvehane dağılıyor. Ama bu yetmiyor. Hedef birden bütün mahalleyi faşistlerden temizlemeye dönüşüyor. Yüksek sesle grubu geri çeviriyor. Fırın faşistlerindir, dağıtılıyor. Hedef genişlemeye devam ediyor. İleride bir kahve var, MSP'liler burada propaganda yapıyorlar. Orası dağıtılıyor. Aşağıda pazaryerine kadar sınırlar genişliyor. Neredeyse bine ulaşmış bir gençler ve çocuklar ordusu var. Marşlar söylüyor ve sloganlar atıyor. Önde Kemal Pir ve bir orduya dönüşmüş grup ilk toplanma yerine dönüşüyor ve komutan muzaffer bir edayla gitmeden önce son konuşmasını yapıyor: "Önünüzde hedef koyun, beklemeyin, hedefinize ulaşın, eylem yapın, zapt edin. Burası sizin mahalleniz. Mahallenizi faşistlere kaptırmayın!" Herkes bu kimdir diye soruyor. Bu olaydan sonra yıllarca ne faşistler ne de polis Tuzluca'yı'a giremiyor. Bir mahalle böyle kazanılıyor. Ondandır Apocular o mahallenin en gözde ve en güvenilir insanları oluyorlar.

Hareketin ilk şehidi: Ali Doğan Yıldırım

İşte Kemal Pir'den aldığı bu güç ve Onun eylemci yönünün etkisiyle hareket eden, silahı devrimin teminatı olarak gördüğü için önce kendisi öğrenip kullanan ve sonra da arkadaşlarına öğretmek için eğitim veren Ali Doğan Yıldırım, bu mahallede bir gruba verdiği eğitim sırasında bir kazayla şehit düşüyor. Ali Doğan, Dersim'in Pilemürîye ilçesinin bir köyünden, işçi bir ailenin çocuğu oluyor. Tuzluca'yı Mahallesinin ilk Kürdistan Devrimcisi sayılır. İyi saz çalışıyor, şiir yazıyor, türkü besteliyor, sürekli okuyor. Kavgacı, hırçın bir gençtir. Onun için varsa yoksa Kürdistan'dır. Kürdistan

her şeydir. 1976'larda arkadaşlar yavaş yavaş ülkeye, Kürdistan'a yönelmişler. Kendisi de bunun hazırlığındadır. "Dersim'e gideceğim" diyor. Ama cenazesi gidiyor. Arkadaşlarına tabanca eğitimi verirken, "Bu şekilde patlamaz" dediği tabancayı kafasına dayıyor ve tetiği çekiyor. Silah patlıyor. Ağır yaralı olarak Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılıyor. Bir gün sonra şehit düşüyor. En büyük hayali ülkeye gitmek olan Ali Doğan Yıldırım, daha birkaç nesil öncesi yaşanan katliama inat, "Ayaktayız, yaşıyoruz ve kazanacağız, ülkemizi özgürleştirip yeniden inşa edeceğiz" diyerek Dersim'e gitmenin arifesinde iken şehit düşüyor. Örgütün ilk şehidi ilişkin bildirisi Ankara Hukuk Fakültesi yurdunun bir odasında Önderlik tarafından yazıldı. Ve ilk şehit cenazesi ailesi ve Ankara'dan bir grubun eşliğinde Pilemürîye'de kaldırıldı. Mezar taşına kendisine ait bir şirden dörtlük yazıldı: "Umuda kavgaya verdik/ Ve kavgaya ölü verdik ki/ Yeni doğan bebeler/ Uğramasın sömürüye!" İlk şehit afişi Ali Doğan Yıldırım arkadaş için duvarlara yapıştırıldı. Önderlik hep "Silah kullanmayın, silah kullanma zamanı değildir" diyordu. Silah taşıma ve kullanmanın sorumluluğuna henüz gelmediğimizi söylüyordu. Ama koşullar yavaş yavaş silahlanmayı da dayatıyordu. Faşist saldırı ve işgaller zorunlu bir meşru savunma durumunu ortaya çıkarıyordu. Günlük yaşam ihtiyaçlarının kısıtlanmasıyla ya silah alınıyor, ya da zorunlu yol giderleri ve benzeri masraflar karşılanıyordu. Faşist saldırılar Apocuların bulunduğu her yerde aktif savunma duruşuyla karşılanıyor, okullar ve mahalleler böyle korunuyordu. İdeolojik çalışmalarındaki süreklilik devam ediyor. Ancak grup giderek politik bir güç haline geliyor. 1976'ların sonrası böyle değerlendirilebilir. Bir gençlik hareketi biçiminde örgütlenip politikleşen grupta amatör ilişkiler hala hakimdir. Herkes inandığı için gönüllüce bir şeyler yapıyor; resmi olmayan görevler ve yetkiler pratik içerisinde şekilleniyor. Herkes aynı zamanda iyi bir propagandacı, ajitator, eylemci, kitle örgütçüsü ve ekonomik gelir getiren bir emekçi oluyor. Henüz resmi olmayan, doğal olan liderler işte bu aşamada şekilleniyor. Herkes yeteneği, gücü, çabası ve inancı oranında, halka ve arkadaşlarına verebildiği ölçüsünde bir pozisyona sahip oluyor. Grup içinde bu özelliklere dayalı yönetici kadro şekilleniyor. Önder Apo başından itibaren önderdir; tartışmasız tüm arkadaşların etrafında toplandığı liderdir. Diğer yakın arkadaşları, Ona yakın oldukları için değil, emekleriyle

ortaya çıkardıkları değerler temelinde öncüleşiyorlar. Haki, Kemal, Mazlum ve Hayri gibi arkadaşlar böyle önder kadro haline geliyorlar. Hiçbir zaman yetkiyle hareket etmeyen bu öncüler, öncülük vasfını değer yaratma sınavından geçerek kazanıyorlar. Örneğin Kemal Pir, bir öncüdür. Önderliğin yeri geldiğinde en sert eleştirilerine maruz kalan bu arkadaş, resmi olarak hangi konumda olursa olsun, görevli görevsiz hangi alana giderse gitsin daima öncüdür, hatta komutandır. Bulunduğu her alanda doğal olarak her şey onda merkezileşiyor. Mazlum, Hayri ve Haki için de aynı şey geçerlidir. Böylesi bir şekillenmenin aslında bugün de sık sık bahsedilen ruhsal birlikle ilgili olsa gerekir. Ruhsal birlik sürekli amaç üzerinde yoğunlaşarak, halkının ve arkadaşlarının durumunu

yol yakinken geri dönün!" Bu katliamla birlikte grup içinde derinden sarsılmayan tek bir kişi bile kalmıyor. Sarsıntının büyüklüğü aynı oranda büyük bir kararlaşılmaya neden oluyor. Hayır, geri adım atılmayacaktır. Artık bir kez kan dökülmüştür. Üstelik bu halkın üyesi bile olmayan biri, onun özgürlüğü için canını vermiştir. Şehidin anısına sonuna kadar bağlı kalınacaktır. Her harekete dışarıdan sızmalar olur. Siyasi polis, devrimci hareketlerin içine elemanlarını sızdırarak hareketi kontrol etmeye ve gerektiğinde zamansız eylemlere yöneltilip tasfiye etmeye çalışır. Grup daha Ankara'dayken, inkar ve imha sisteminin, bu sistemin siyasi polisinin bu yönlü bazı girişimleri vardır. Grup içinde "Biz de öteki sol gruplar gibi bir dergi çıkaralım, böylesi bir ideolojik organ etrafından örgütlenelim"

kartip darbelemek belki daha mantıklı geliyordu. Bu yöntem dünyanın tüm polis-istihbarat örgütlerinin de temel yaklaşımıydı. Ya yeni şahadetleri engellemek için şehitlere sahip çıkıp her şeyi göze alacaksınız, ya da örgüt olmaktan vazgeçeceksiniz. Kemal Pir birinci yolu seçmişti ve öyle de devam etti. İfade ettim: Haki arkadaşın şahadeti tümüyle bir yol ayrımıydı. Buna kararlaşıma anı da denilebilir. Eğer yola devam edilecekse, o zaman nasıl olunmalıydı? Onun için Haki arkadaşın şahadeti bunun yol ve yöntemini bulma olarak tarihimize geçti. Tamam, arkadaşımızın kanı yerde kalmayacaktı. Ama hepsi bu kadar mı? Onların özgürlük özlemlerini gerçekleştirmek, sadece onları vuranları vurmakla mı sınırlı kalacaktı? Yoksa başka bir yol yöntem mi gerekiyordu? Bir de bu şa-

evlerin hepsi de Pilotun bildiği, gidip geldiği evlerdir. Doğal olarak Stêrka Sor takip altına alınıyor. İntikam süreci Kemal Pir öncülüğünde gelişiyor. Grup içinde olayla ilişkili görülenler soruşturmaya alınıyor. Haki "Bu adamdan uzak durulacak" demesine rağmen, neden tartışmak için randevu alındı? Neden Haki arkadaş silah istemesine rağmen silah getirilmedi? Olay soruşturuldukça MİT-KDP ile bağlantısı da açığa çıkıyor. 1976 yılında Dilok'taki Nuri Pazarbaşı Mahallesi'nde yaşanan Mehmet ve İlhan adlı Halkın Kurtuluşu'na mensup iki militanın şahadetleriyle bağlantı kuruluyor. Alaattin eski bir THKO'ludur. Aynı zamanda KDP ile bağlantıları vardır. Nitekim Sıraç Bilgin de daha Ankara'dayken Kürdistan Devrimcilerine yönelik tehditler savuruyor. Alaattin bu süreçte ya da tu-

çinde devrimci kanadı temsil ettiğini, milliyetçi kanadın bu yüzden kendisini cezalandırdığını iddia ediyor. Yalan propagandasını buna dayandırıyor. Haki'nin Türk olması bu propagandanın kısmen etkili olmasında ve bazı kişilerin kafalarının karışmasında rol oynuyor. Ancak yine Türkiyeli bir devrimci olan Kemal Pir düşmanın bu taktiğini boşa çıkarıyor; birçok kişiyi aydınlatıp yeniden harekete kazanıyor. Bu arada Stêrka Sor örgüt olarak dağıtılıyor. Alaattin adlı elebaşı İskenderun'da vuruluyor. Tekoşin'in gruba dönük hesapları boşa çıkartılıyor. Daha doğmadan ölüme mahkum hale getiriliyor. Alaattin ve Tekoşin'le ilişkisi olan ve Haki arkadaşın şahadetinde rol alan bazı kişiler cezalandırılıyor.

Önder Apo Kürdistan gezisine çıkmaya karar vermişti

Yeniden başa dönelim. Dikmen Toplantısıyla birlikte ülkeye yürüyüş gibi önemli bir sonuç vardı. Grubun gelişme yeteneğine sahip olduğu ve özellikle gençlik içerisinde kabul gördüğü kanıtlanmıştı. Bir yıllık bir çalışma sonunda Kürdistan'ın birçok yöresinde hatırı sayılır bir gruplaşma ortaya çıkarılmıştı. 1976 yılının son günü akşamı Ankara'nın Dikimevi semtinde bir toplantı düzenlenmişti. Toplantı Pilot'un evinde yapıyordu. Toplantıda Kürdistan'daki çalışmayla kazanılmış kadrolar da vardı. Önderlik ilk defa bu toplantıya yazılı bir belge sunuyordu. Belge sanırım Sömürgecilik Tarihi başlığını taşıyordu. Önderlik konuşmuş, Hayri arkadaş da kaleme almıştı. Soba yanıyordu. Olası bir baskın halinde belgeyi sobaya atıp imha etmek mümkündü. Bu toplantıda bir yıllık çalışmalar değerlendirilmiş; özellikle bütün yerel gruplar arasında tam bir ideolojik birlik yaratmak veya mevcut birliği sağlamlaştırmak üzere, Önder Apo Kürdistan gezisine çıkmaya karar vermişti. 1977 yılı başında, Önder Apo Ankara Mimar ve Mühendisler Odası'nda bütün sol gruplara açık bir şekilde sömürgecilik ve Kürt sorununun çözümü konusunda bir seminer vermişti. Bu toplantıyla tarihe bir belge bırakma düşüncesindeydi. Kürdistan yürüyüşünün riskleri vardı. Tehdit ve tehlike büyüktü. Önderlik bu toplantıyla olabilecekleri önceden büyük bir öngörüyle gösteriyordu. Öngörülü olmak, Önderliğin temel bir özelliği idi. PKK'nin de büyük oranda kazandığı bu özellik, daha sonraki süreçte de damgasını vuracaktı. Öngörü, mevcut olandan çok, geleceğin olasılıklarını

Hiçbir zaman yetkiyle hareket etmeyen bu öncüler, öncülük vasfını değer yaratma sınavından geçerek kazanıyorlar. Örneğin Kemal Pir, bir öncüdür. Önderliğin yeri geldiğinde en sert eleştirilerine maruz kalan bu arkadaş, resmi olarak hangi konumda olursa olsun, görevli görevsiz hangi alana giderse gitsin daima öncüdür, komutandır. Bulunduğu her alanda doğal olarak her şey onda merkezileşiyor. Mazlum, Hayri ve Haki için de aynı şey geçerlidir. Böylesi bir şekillenmenin aslında bugün de sık sık bahsedilen ruhsal birlikle ilgisi olsa gerekir.

hissetmek ve gereğini yapmaktır. Kemal Pir, birliğimizi ruhsal birlik olarak tanımlıyor. "Biz hepimiz Abdullah Öcalan'ın yoldaşlarıyız, Onun ruhu bizim ruhumuzdur" diyor. Böylece gruba Önder Apo'nun ruh verdiğini anlatmak istiyor.

"Apoculara kimse el kaldıramaz!"

Örnek olması açısından belirtiyorum: Dersim'de bir örgüt bir arkadaşımıza silah çekip mermi sıkıyor. Kemal Amed'dedi Yanında bir arkadaş daha var. Bu saldırının hesabını sormak ve hemen yanıt vermek gerekir, diyor. Birlikte Ankara'ya gidiyorlar. Deyim yerindeyse ilk intikam eylemi orada geliştiriliyor. "Kimse bizim bir arkadaşımızı vuramaz, kimse arkadaşlarımıza küfür edip aşağılayamaz" diyor. Hemen bir grup arkadaşla Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin yanındaki Cumhuriyet Öğrenci Yurdu'na gidip o örgütün ileri gelenlerini arıyor. Öyle bir şey ki, Apocular fazla yurtlarda görünmezler, göründüklerinde de mutlaka bir olay olur deniliyor. Onun için başta Kemal ve yaklaşık on kişilik grubu gören herkes panik içinde yurdu boşaltıyor. Binlerce kişi bir anda sel gibi caddelere akarken, o örgütün ileri gelen bir kişisi yanındakilerden uzaklaştırılarak dövülüyor. Ölümünden şans eseri kurtuluyor. "Apoculara kimse el kaldıramaz!" deniliyor ve bu mesaj hareketin temel ikesi haline geliyor. Evet, belki hiçbir yasal ve resmi belgede bu geçmez, ama böyle muazzam bir ruhsal birlik böyle yaratılıyor. Bu mesajla birlikte başlayan süreç, grup içinde müthiş bir bağlılık dönemini de başlatıyor ve amatör grup daha partileşmeden profesyonelleşiyor. 1977 yılının 8 Mart'ında Dersim'de Türk solundan bir grup Aydın Gül adlı arkadaşımızı vuruyor. Böylece bu şahadetle birlikte neredeyse 12 Eylül Darbesine kadar devam eden çatışmalı bir sürece giriliyor. Örgütülüğümüzün bulunduğu her yerde Aydın Gül arkadaşın intikamını alma eylemlilikleri geliştiriliyor. Aradan daha iki ay bile geçmeden, hiç hesapta olmayan bu sürece Haki arkadaşın şahadeti de ekleniyor. Küçük grup daha ilk anda handikaplarla karşı karşıya bırakılıyor. Bu katliamda taşeron bir örgüt kullanılıyor. Gerisinde devlet vardır. Grubun içine sızdırılmış ajanlar tetikçilere yardımcı oluyor ve katliamı kolaylaştırıyor. Haki, Önder Apo'nun en yakın yardımcısıdır, sağ koldur denilebilir. Şahadeti bir insanın sağ kolunun kesilmesinden daha büyük bir acıya yol açıyor. Aslında bu katliamla bir mesaj veriliyor. Grubun önüne bir seçenek konuyor: "Benzer bir akıbete maruz kalmak istemiyorsanız,

biçiminde öneri geliştirenler oluyor. Bu öneriyi kabul etmek, daha başından grubu devletin denetimine sokmaktır. Dolayısıyla öneri reddediliyor. Önerileri reddedilenler grubu terk ediyorlar ve çekip giderken "Şu kadar süre içinde tasfiye olacaksınız" diyorlar. Grup kendisine örgüt görünümü veren herhangi bir belgeyi düşmana sunmamakta kararlıdır. Olası bir polis baskını, grubu örgüt olarak değerlendirip yargılanmasının önünü açacak bir belge bulamayacaktır. Bu ciddi bir tedbirdir, düşmanın gruba erkenden yönelmesini önleyen bir tedbirdir. Ancak tasfiye edilen bu anlayış, Pilot dediğimiz bir kişinin şahsında örgüte dayatılmaya devam ediyor. Grup ciddi ekonomik problem yaşıyor olsa da, bunu kendisi için sorun yapmıyor. Pilot, büyük bir soygun planlamasını dayatıyor. "Böyle bir eylemi yapsa yapsa Kemal Pir yapar" diyerek, Kemal'i bu eylem için ikna etmeye çalışıyor. Önder Apo'nun yüksek duyarlılığı burada da kendini gösteriyor. Görünürde böyle bir eylemin riski az ve başarısı kesin gibi olmasına rağmen kabul etmiyor. Pilot'un bir sızma olduğu henüz açığa çıkarılmamıştır. Yine de zamanı değil diyerek, kendisini mümkün olduğunca oyalıyor. Kovulsa bir başkası devreye girecek, yenisi tespit edilip açığa çıkarılincaya kadar harekete epey zarar

hadete yol açan düşmanı iyi tahlil etmek gerekir. Bu olayın arkasında sadece bir grup ve birkaç kişi mi vardı? İnkarcı sömürgeciliğin bundaki rolü neydi? Bunun da mutlaka çözümlenip açığa çıkarılması gerekiyordu. Haki arkadaş daha Adana'da iken, Stêrka Sor (Beş Parçacılar da deniyor) ve onun elebaşı olan Alaattin Kapan'ı tanıyor ve kuşkulu bir tip olduğu konusunda tüm arkadaş yapısını uyarıyor. "Bu tehlikeli bir kişilik, ajan olabilir, ondan uzak durun" diyor. Dilok'taki arkadaşları da uyarıyor. Alaattin'den ve başında bulunduğu gruptan uzak durulacak. Kesin karar budur. Ne var ki, bu karara uyulmuyor. Kendisiyle tartışmak üzere bir randevu alınıyor. Haki arkadaş istemeden bu tartışmaya olur diyor. Yine de randevuyu alanları da eleştiriyor, kendilerine kızıyor. Silahsız gidilmesinin daha tehlikeli olacağını düşünerek tartışma yerine silah getirilmesini istiyor. Ancak silah da gelmiyor. Güya konulduğu yerde bulunamıyor. Düztepe-Cengiz Topel Mahallesi, otobüs son durağındaki tartışma yeri olan kahveye gittiğinde, Alaattin ve adamlarının silahlı saldırısına uğruyor. Yaralı hastaneye kaldırılıyor; hemen yaşamını yitirmiyor, 18 Mayıs'ta şehit düşüyor. Haki arkadaşın durumunu duyan Dilok ve çevre illerden yüzlerce arkadaş akın akın hastane çevresinde

tuklanması sırasında veya cezaevi dönemlerinde ya da çok eskiden beri MİT'le çalışıyor. KDP'den Derviş Sado, Haki Êlî'te çalışırken kendisini takibe alıyor. Derviş Sado da MİT'le ilişkilidir. Dolayısıyla MİT bu olayda her iki grubu taşeron örgüt olarak kullanıyor. Haki'nin hedef seçilmesi çok boyutludur. Her şeyden önce grubun içinde fiili ve resmi olarak Önderliğin yardımcısıdır. Önderlik Onun için "gizli ruhum" diyor. Kendisi Türk'tür. Dilok ve Adana yöresinde çok kısa süre içinde önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. İdeolog, örgüt ve eylem insanıdır. Haki'nin şahadetinden sonra örgüt Dilok'ta tasfiye sürecine sokuluyor. Haki'den sonra bölgeye bakma görevini üstlenen Doğan Kılıçkaya daha 18 yaşında ve tecrübesiz bir gençtir. Gözü kara bir eylem insanıdır, ama örgütsel donanımı zayıftır. Bu durumdan da yararlanarak tasfiyecilik, Dilok örgütünü ele geçirmek istiyor. Örgütün silahlarına el konuluyor. Duruma müdahale için gelen arkadaşların öldürülmesi kararı alınıyor. Kemal Pir de öldürülecekler listesindedir. Ama Pir herkes tarafından sevildiği için, öldürülme kararı provokatör grup içinde çatlamaya neden oluyor. Ali Erek (Cin Ali) gibi arkadaşlar, "Kemal Pir devrimci bir insandır" diyerek cinayet eylemlerini boşa çıkartıyor. Duruma müdahale et-

Önder Apo Kürdistan gezisine çıkmaya karar vermişti. 1977 yılı başında, Önder Apo Ankara Mimar ve Mühendisler Odası'nda bütün sol gruplara açık bir şekilde sömürgecilik ve Kürt sorununun çözümü konusunda bir seminer vermişti. Bu toplantıyla tarihe bir belge bırakma düşüncesindeydi. Kürdistan yürüyüşünün riskleri vardı. Tehdit ve tehlike büyüktü. Önderlik bu toplantıyla olabilecekleri önceden büyük bir öngörüyle gösteriyordu. Öngörülü olmak, Önderliğin temel bir özelliği idi.

verebilir. Bu yüzden Pilot hep oyalanıyor. Kendisine ne tam evet, ne de hayır deniliyor. Bu arada Pilot'tan habersiz olarak yapılacak bazı kamulaştırma eylemleri için hazırlıklar sürdürülüyor. Bu işler için Ankara'dan İstanbul'a götürülecek silahların bir bölümünün bir başka yere aktarılmasına kendisi de katılıyor. Bu silahlardan bir bölümü bu kişinin marifetiyle yakalanıyor. Bunun üzerine Pilot değişir oluyor. Grupla arasına bir mesafe konuluyor, ancak ilişkiler tümünden kesilmiyor.

Haki arkadaşın şahadeti grup için bir yol ayrımıydı

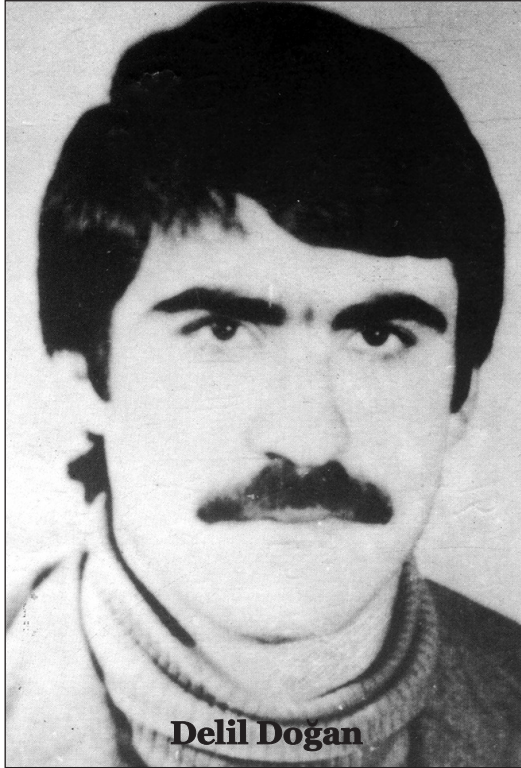
Aydın Gül'ün şahadeti yeni bir durumdu. İşin içine sol bir hareket girmişti. Normalde olaylar bir insanın ölümüne gitmeyecek kadar büyümeden de sorun çözülebilirdi. Ama gruba silahlı savunma dayatılıyordu. Eylem halinde olan hareketlerin üzerine gitmek, onları açığa çı-

toplaniyor. Kemal Pir "Polisle çatışarak cenazeyi kaçırıp görkemli bir tören yapalım" diyor ve arkadaşları ona göre konumlandırıyor. Durumu öğrenen Önderlik, Dilok'a gelip hemen bu duruma müdahale ediyor. "Böyle olmaz, öyle davranırsanız hareketi ciddi bir tehlike ile karşı karşıya bırakırsınız" diyerek, Haki arkadaşın ailesine haber gönderiyor. Aile gelip cenazeyi alıyor. Cenaze Ordu'nun Ulubey ilçesine giderken, bir taksii içinde bir grup arkadaşıyla birlikte Kemal Pir, şoföre durmadan daha hızlı daha hızlı diyerek arabayı hızlandırıyor. Bu nedenle yaşanan trafik kazasında ölümünden dönüyorlar. Cenaze büyük bir törenle kaldırılıyor. Önderlik hem cenazeyi alma, hem de araba kazasından dolayı Kemal Pir arkadaş çok eleştiriyor. Bu işlerin artık böyle yürümeyeceğini Kemal arkadaşın şahsında tüm gruba duyuruyor. Haki arkadaşın şahadetinden sonra Ankara'da da birçok ev basılıyor. Basılan

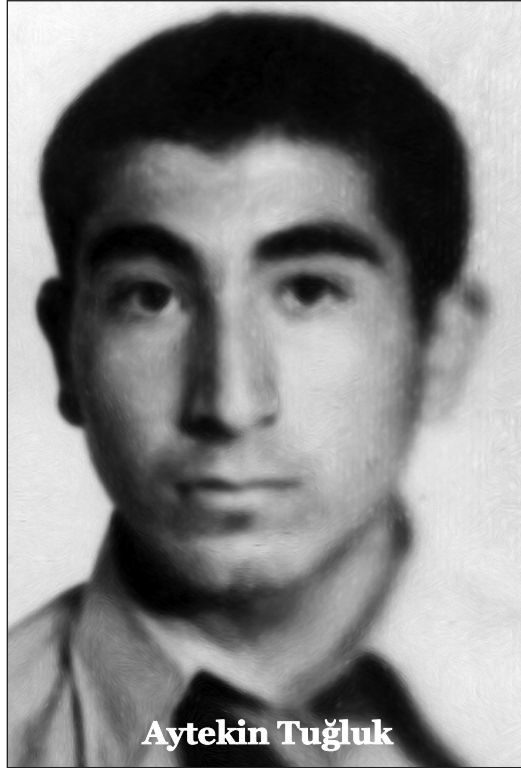
meye gelen grup, tasfiyecilikten etkilenen birçok kişiyle konuşuyor. Yeniden harekete dönmeleri ve Stêrka Sor yerine oluşturulan Tekoşin örgütünün oyunlarına alet olmamaları için ikna edilmeye çalışılıyor. Bu ikna turlarının hepsinde Kemal Pir vardır. Büyük bir sabırla yeniden ikna işini yürütüyor. Bir kısmını geri getiriyor, bir kısmını tarafsızlaştırıyor ve geriye kalan küçük bir kısmı da hedef haline geliyor. Bu yerinde durmayan sabırsız insanın provoke edilmiş kişileri bu denli büyük bir sabırla yeniden kazanmaya çalışması da aslında çok ilginçtir. Tek bir insan bile kaybetmek istemiyor. Bu ikna turlarında Baki (Haki'nin kardeşi) gibi bazı kişiler çok kestirmeci davranıyorlar. Ama Kemal çok sabırlıdır. Baki sürekli vurmaktan söz ediyor. Provokasyonun amacı da zaten budur. Hareketi içten bölüp çatıştırarak bitirmeye çalışıyor. Tekoşin adı verilen ajan-provokatör yapılanma, Haki'nin Apocular

görür ve tedbir almaya götürür. Ankara'daki bu toplantı sonrasında çıktığı Kürdistan gezisi PKK tarihinde önemli bir yere sahiptir. Agırî-Bazîd, Qers-Têkor, Çewlîg, Dep, Dersim, Elazîz, Amed, Riha ve en son Dilok'ta düzenlenen toplantılara çok sayıda genç katılım sağlamıştır. Grup büyümüştür. Nicelik kadar nitelikçe bir gelişme de sağlanmıştır. Bunun inkar ve imha sisteminin dikkatini çekmemesi mümkün değildir. Dilok'taki toplantı 15 Mayıs'ta sonuçlanmış ve Önderlik Ankara'ya dönmüştür. Aradan üç gün geçtikten sonra Haki arkadaş katledilmiştir. Gezinin sömürgeciler için arz ettiği tehlike katliamı tetiklemiştir. Katliam sonrasındır. Önderlik Ankara'dadır. Ankara'nın Tuzluca'yı Mahallesi'nde Karasu arkadaşın kaldığı evde bir toplantı yapılacaktır. Toplantı öncesinde Siirt Öğrenci Yurdu'ndan Tuzluca'yı'a gelmek için yola çıkan Kemal Pir, arabada silahıyla birlikte yakalanmıştır. Önder Apo

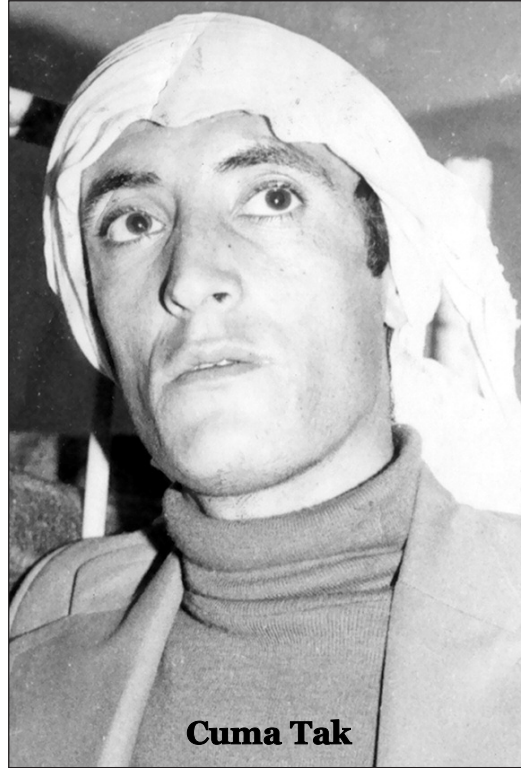

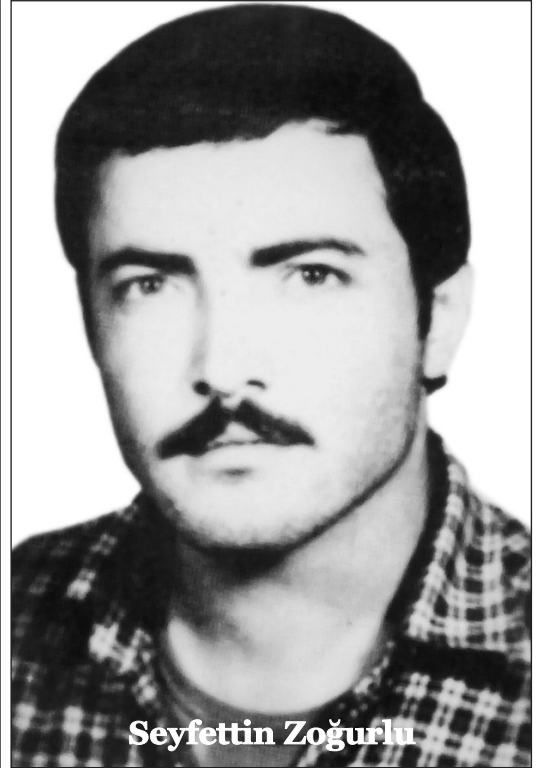
Delil Dogan

Aytekin Tuğluk

Cuma Tak

Seyfettin Zoğurlu

da sabah erkenden Tuzluca'yı'a gelir. Kemal'in yakalanışı Önderliğin duyarlılığını daha da artırmıştır. Kemal'in yakalanışı bir bakıma tesadüfidir. Buna rağmen Önderlik tedbir olarak evi kontrol ettirir. Ev kuşatılmış, polis evin çevresinde birkaç çember kurmuştur. Pilot toplantıyı ve yerini biliyor, durumu polise bildiren odur. Bu dönemde MHP'ye yakın duran Namık Kemal Ersun'un darbe girişimi var. Sözü edilen eve yapılan baskının bu darbe girişimiyle bağlantısı bulunmaktadır. Yakalanmış olmasa, Kemal Pir de belirlenen saatte o evde olacaktır. Eve gelecek arkadaşların hepsi grubun eylemci kişilikleridir. Silahlar da eve getirilmiştir. Toplantıyı Önderlik yapacaktır. Herkes evde toplandığında polis harekete geçecek herhangi bir mukavemet durumunda içerdekileri toptan imha edecektir. Devletin ya da devlet içinde bir kesimin planı budur. Önderlik toplantı yerini önceden kontrol ettirmiş, polis çemberi fark edilmiş ve katliam önlenmiştir. Bu andan itibaren dikkatler Pilot üzerinde yoğunlaşmış ve plandaki rolü açığa çıkarılmıştır. Bu olaydan sonra Önderlik yaklaşık on gün Tuzluca'yı'da gizleniyor. Evin basıldığını duyduğunda, yanındaki arkadaşlara ilk tepkisini "Bu baskın varlığımıza son vermek içindi, ama başaramadılar. Bundan sonra başarma şansları hiç yoktur. Şimdi artık partileşme zamanıdır. Partileşme ve örgütlenme üzerinde kitaplar okuyun ve kendinizi partileşmeye hazır hale getirin" şeklinde dile getirmiştir. Önderliğin bu on gün içinde kaldığı ev, o zamanlar kimsenin içinde kalmadığı şehit Ali Doğan Yıldırım'ın evidir. Önderlik söylediklerine bağlı kalmış, partileşme doğrultusunda hazırlıklara başlamıştır. Bunun en çarpıcı adımı kurulacak örgütün programını hazırlamaktır. 1977 yılının Eylül ayına gelindiğinde Parti Programı hazırdr. Grup bundan sonra kendisini daha da resmileştirmeye, alanlarda komiteler biçiminde örgütlenmeye başlamıştır.

Başarı ve zafer için kesinlikle yeni Kemallere ihtiyacımız var

Kemal hala hapistedir. Üzerinde yakalanan silah kirlidir, yani faşistlere karşı eylemlerde kullanılmıştır. Her an balistik inceleme sonucu gelebilir. Ruhsatsız silah taşımaktan bir yıl ceza almıştır. Ankara Merkez Kapalı Cezaevinde yatmaktadır. Bir an önce uygun bir yere sevkini yapılması ve oradan kaçması gerekir. O uygun yer, Haki'nin doğum yeri olan Ulubey'dir. Sevk çıkar; Kemal fındık bahçelerinin hemen kenarında ve içinde başka mahkum olmayan, güvenliği zayıf, küçük bir cezaevinde kalır. Bir gardiyan sürekli Kemal'le birlikte. Neredeyse arkadaş olmuşlardır. Kaçacağı gün Kemal gardiyana bir yumruk vurur,

gardiyan sendeleyip düşer, Kemal fındık bahçelerinin içinde kaybolur. Ne var ki, Kemal hep o yumruğu hatırlar. "İyi bir adamdı, nasıl da vurdum" der. Kaçtığına sevineceğine, nasıl vurdum diyerek üzüntüsünü dile getirir. Kendisini kaçırmaya gelen arkadaşlarıyla birlikte, Kemal ilkin Dersim'e gelir, oradan başka yere geçer. Cezaevinden kaçtıktan sonra Kemal ile Dersim'de karşılaştım. Sürekli "Bir daha cezaevine girmemeliyim. Cezaevi bana göre değil" diyordu. Bir dakika bile yerinde duramayan Kemal gibi bir insan için bir cezaevi koğu su ya da hücresinde uzun süre kalmanın nasıl büyük bir işkence olduğunu anlayabiliyordum. Kemal konuşmasını şöyle sürdürmüştü: "Cezaevinde sabah kalktığımda hep aynı yüzlerle karşılaşıyorsun. Bu durum beni müthiş zorluyordu. Benim öyle bir yapım var ki, günde yüz değişik sima görsem, o gün elli ayrı insanla konuşsam dayanmam. Onun için bir daha yakalanmayacağım. Etrafım sarılsa bile sonuna kadar direnerek şehit düşmeyi tercih edeceğim. Biliyorum, benim cesedim de iş yapar." Sadece burada aktarmaya çalıştığım konuşması bile Kemal Pir'in nasıl bir insan olduğunu, nasıl sınırsız bir devrimci enerji taşıdığını ve insanla ne denli ilgilendiğini göstermeye yetiyor. Günde en az elli kişiyle konuşmak, elli kişiyi eğitmek veya etkilemek, elli kişinin kafasını ve kalbini kazanmak, bununla da yetinmemek, kazandığı kâfaları ve kalpleri değiştirmek, her birini yeni birer insan haline getirmek! Kemal Pir budur işte. Kursağında söylenecek sözü kalmamış gibi, yanı başında onlarca devrimci genç bulunduğu halde susmayı tercih eden bazı sözde kadroları veya komutanlarımızı göz önüne getirdiğimde, Kemal Pir'in eksikliğini daha derinden hissediyorum. Başarı ve zafer için kesinlikle yeni Kemallere ihtiyacımız var.

Katledilen her Apocu'nun intikamı misliyle alınır

Evet, saldırılar artıyor, ama grup da büyümesini sürdürüyor, halklaşıyor, ef-saneleşiyor. Apocular yaşamda kendileri için hiçbir şey beklemeden, hayallerinin gerçekleşmesi için neleri varsa hepsini ortaya koyuyorlar. Tabii yükselen saldırılara bağlı olarak şahadet sayısı da artıyor. Qers'te Mahir Can, Dilok'ta Bozan Tekin, Mehmet Ece, Dersim'de Ahmet Acar, Metin Turgut sosyal şoven güçlerin saldırıları sonucunda şehit düşüyorlar. Hepsinin karşılığı veriliyor. Örnek olması açısından belirtiyorum: Dilok'ta faşistler İsmail Pehlivan isimli bir arkadaşı şehit düşürüyorlar. Şahin Kılavuz Dilok'tadır ve askeri sorumludur. Bir ay içinde Hacı Baba Mezarlığına kırktan fazla faşistin cenazesi kalktı diyor. Aynı şekilde Elaziz'de lisede okuyan Hüseyin Şahin adlı

sempatizan faşistler tarafından vuruluyor. Birkaç gün içinde birçok faşist merkez bombalanıyor, taranıyor ve faşistlerin TİT adlı örgütünün bölge eylem grubu bir gecede ortadan kaldırılıyor. Faşistler eylem yapamaz hale geliyor. Çewlig'de faşistler dört KDP'li öğretmeni vuruyor. KDP oralarda çok güçlüdür, ama misilleme yapacak gücü kendisinde bulamıyor ya da öyle bir sorunu olmuyor. Kürdistan Devrimcileri hemen faşist belediye başkanını ve birçok faşisti vurarak misilleme yapıyorlar. Bu eylemden sonra faşist örgütlenme gerilerken KDP de dağılıyor. Bir kısmı Kürdistan Devrimcilerine geçerken, bir kısmı da KUK adında yeni bir örgüt kuruyor. 1978'ler mücadelemiz açısından önemli bir dönüm noktasıdır. Aslında halen her yıl önemli bir dönüm noktası olmaya devam ediyor. 1978, Hilvan Mücadelesinin başladığı ve başarılı bir şekilde sonuçlandığı yıldır, Partimizin kuruluş yıldır, Maraş Katliamı'nın gerçekleştiği yıldır. Tohum toprağa düşmüş, toprak akan şehit kanyıyla sulanmış, halklaşmanın filizleri Kürdistan'ın her yerinde boy vermeye başlamıştır. Çöl ne denli suya hasretse, Kürdistan ve Kürt gerçekliği de o denli devrimci düşüncelere ve onların gerektirdiği eylemliliğe hasrettir. Bu kanıtlanmıştır. 1978 yılı Kürdistan'ın her tarafında TÖBDER'lerde, halkevlerinde, sendikalarda eğitim enstitülerinde örgütlenildiği yıldır. Şehirlerden köylere doğru örgütlenmenin yaygınlaştırıldığı yıldır. Hareket kentlerden çıkmış, kırsal alanlara doğru taşınmaya başlamıştır. Faşistlere karşı mücadelede alabildiğine keskinleştirilmiştir. İşbirlikçi-ajan yapı, kurum ve kişilerle mücadelede önemli bir mesafe kat edilmiştir. Yoksul köylülükte hareketlilik başlamıştır.

Curnê Reş ve Pirsûs'ta işbirlikçi feodal yapı etkisizleştirilmiştir

Bu yıla kadar işbirlikçi feodal kesimlere karşı ciddi bir mücadele yürütülmemiştir. Grup ilke olarak işbirlikçi feodal yapıya karşıdır. İdeolojik olarak ona karşı olduğunu ifade etmektedir. Sömürgecilik bu yapıya dayanarak Kürdistan'da egemenliğini sürdürmektedir. Bu yapıyla mutlaka bir gün karşı karşıya gelinecektir. İşte işbirlikçi yapının en önemli unsurlarından birisi de Curnê Reş'de (Hilvan) her şeye egemen olan Süleymanlar aşiretidir. MHP'nin Curnê Reş'deki örgütlü bir kolu gibidir. Riha merkezindeki faşist etkinlikte bu aşiretin önemli bir rolü vardır. 18 Mayıs 1978 akşamı Curnê Reş'de lisenin bahçesinde Halil Çavgun öncülüğündeki Kürdistan Devrimcileri Haki arkadaşın şahadet yıldönümü nedeniyle duvarlara afiş asmak için bir araya geldiklerinde, bunu duyan Süleymanlar polisle birlikte gruba saldırıyor ve Halil arkadaş şehit düşüyor. Bunun

üzerine Kemal Pir, Halil'in intikamının alınması ve Süleymanların cezalandırılması için görevlendiriliyor. Öteki arkadaşların yanı sıra, Doğan Kılıçkaya da yanındadır. İntikam süreci başlatılıyor. Süleymanlardan olan belediye başkanı hoparlörden ne kadar alçak olduklarını dile getirmek zorunda kalıyor. Aşiretin silahlı güçleri dağıtılıyor. Yaralıları bile kaldırıldıkları Riha dışındaki hastanelerde hedef haline geliyor. Böylesi bir saldırıyı hesaplamayan Süleymanlar teslim oluyor ve silahlarını teslim edip tüm otoritelerinden vazgeçiyorlar. Curnê Reş'de tüm sosyal, siyasal, hukuksal, ekonomik ve güvenlik faaliyetleri halkın eline geçiyor. Halk tüm işlerini oluşturdukları komitelerle yapar hale geliyor. Öyle ki, sadece Süleymanlar değil, devlet güçleri de neredeyse işsiz kalıyor. Curnê Reş yoksul köylülüğün feodallere karşı mücadelesinde gerçek anlamda zafer kazandığı ilk alandır. Buradaki halk artık kendi kendisini yönetir hale geliyor, deyim yerindeyse kendi kaderinin efendisi oluyor. Riha'da faşistler tarafından vurulan bir arkadaşın cenazesi, binlerce kişinin katılımı ile Curnê Reş çarşısında silahlar elde açık sağlanan güvenlik altında yapılan bir mitingle kaldırılıyor. Belki böyle açıktan silahlar yoktur, ama daha önce Fevzi Aslansoy'un cenazesi de Pirsûs'da kaldırılırken çok görkemli bir katılım olmuştu. İlk defa bir mitingde "Kahrolsun Sömürgecilik, Yaşasın Bağımsızlık" sloganı hakim olmuş ve Pirsûs ilk Apocu kimlikli ilçe olarak tarihe geçmişti. Mevcut durumda Curnê Reş de aynı konuma gelmişti.

Eğitim Enstitüleri adeta devrimci karargaha dönüştürüldü

Ecevit hükümetinin aldığı kısa süreli öğretmen yetiştirme okulları biçiminde örgütlenme kararına Kürdistan Devrimcileri de tüm Eğitim Enstitülerine sempatizanlarını katma kararıyla karşılık veriyor. Aslında bu bir düzenleme oluyor. Liseyi bitirmiş her taraftar okumaya giderken, aynı zamanda görevli de oluyor. Bu aynı zamanda profesyonelleşmede de bir adım olmaktadır. Bu yolla hem girilmekte zorlanan alanlara toplu olarak girecek, hem de yeni kadro adayları yetiştirilecektir. Bu yolla öğrenci derneklerinde etkin olunacak, öğretmenliği tercih edenler yoluyla TÖBDER gibi öğretmen derneklerinde söz sahibi olunacak ve giderek yeni öğrencilere de ulaşılacaktır. Bu nedenle başta Dilok, Riha, Çewlig, Qers ve Amed olmak üzere birçok Eğitim Enstitüsüne toplu kayıtlar yapılıyor. Birçok kadro da bu alanlarda görevli olarak kayıt yaptırıyor. Elaziz'den Süleyman Aslan Dilok, Bilge Yumuşak Riha, Yaşar Organ Amed, Ankara'dan Şahin Kılavuz Qers Eğitim Enstitülerine kayıt yaptırıyor.

Daha birçok kadronun kayıt yaptırdığı bu yeni mücadele alanı, ilk başta Riha, Çewlig ve Qers'te olumlu etkilerini gösterdi. Kısa sürede önemli gelişmelere neden oldu. Aslında bu girişim biraz da Dersim Öğretmen Okulu deneyimiyle ortaya çıkmıştı. Daha çok Dersimli olmayan gençlerin okuduğu bu okul kısa zamanda hareketin temel alanı haline gelmişti. Apocu Hareketin gelişimiyle birlikte ilk defa bir sömürgeci asimilasyon kurumu bu işlevini tümünden yitiriyor, adeta bir devrimci karargaha dönüşüyordu. Dersim'de diğer sol hareketler bu durumu da kötü kullanmak istemişlerdi. "Apocular Şafii'dir. Rihalıları getirmişler, Alevilere saldırtıyorlar" diyorlardı. Yalan propaganda bu güçlerin temel silahıydı. Ne var ki sömürgeci Türk devleti bu duruma tahammül edemedi. Okulu boşaltarak binayı polise devretti ve bir sorgulama merkezine çevirdi. İşte bu okuldan Cuma Tak, Seyfettin Zoğurlu, Delil Doğan, Veysi Badem, şehit Bedran, Erdivan Bozkurt gibi arkadaşlar yetişmişti. Bu okul sadece Dersim'de değil, öğrencilerin geldikleri yerlerde de gelişmelere neden olmuştu. İşte eğitim Enstitüleri de böyle bir işlev görecekti ve de gördü. Sömürgecilik için asimilasyon işlevi gören ve egemenliğine hizmet eden tüm kitlesel kurum ve kuruluşlar bir çalışma, sömürgecilik boşa çıkartma ve yurt-severliği güçlendirme sahaları gibi ele alınmaya başlanmıştı. Kürdistan'da açılan İmam Hatip Okulları da bu kapsam da ele alınmaktaydı. Başta Elaziz olmak üzere Kürdistan'ın birçok yerindeki İmam Hatip Okulları çalışma sahasına dönüştürülüyordu. Elaziz'de Aytekin Tuğluk, tüm okullarda olduğu gibi, İmam Hatip okulunda da önemli bir gelişme ortaya çıkarmıştı.

1978 yılı aynı zamanda büyük kitle katliamları için de hazırlıkların yapıldığı ve katliamın Mereş'le sonuçlandırıldığı yıl oldu. Meletî, Sêvaz ve Çorum katliam hazırlıkları ve girişimleri, Maraş Katliamı'nın da habercisi anlamında denemelerdi. Elaziz'de yapılmak istenen ve kitle katliamına da yol açacak bir deneme, Kemal Pir tarafından durduruluyordu. Özellikle Palî Dersim çelişkinisi daha da köklü hale getirecek bir eylem diğer sol hareketler tarafından hazırlanırken, orada bulunan Kemal Pir duruma hızla müdahale ederek bir katliamın önüne geçiyordu. Bu tutum aynı zamanda dağılan TKDP'nin birçok kadrosunu da etkilemiş ve Kürdistan Devrimcilerine katılımlarını sağlamıştı. İşte bir anda dev gibi büyüyen kitle, artan çalışma sahaları ve ortaya çıkan görevler, yeni işbölümlerine dayalı profesyonel bir örgütü de gerekli kılıyor, yani hızla partileşmeye doğru gidiyordu.

Kadın özgürlük mücadeleleri kadına dönük şiddet sarmalını parçalamaktadır

Besê Erzincan

Günümüzde kadınlar yaşamlarının her anında sistematik olarak şiddet görmekteler. Şiddet, erkek egemen sistemin geliştirdiği tecavüz kültürünün en temel aracıdır. Sadece kadına değil; çocuklara ve tüm topluma uygulanmaktadır. Kadınlara karşı devlet terörü en örgütlü, hukuk kurallarına büründürülmüş resmi şiddettir. Kadına karşı şiddet devlet terörünün, siyasetinin vazgeçilmez politikasıdır.

Kadınların özgürlük arayışı ve mücadelesi bütün zorluklara rağmen gün geçtikçe büyüyor. İnsanlığın özgürlük ivmesi, kadınların özgürlük mücadelesinin artmasıyla sürekli bir yükselişi yaşıyor. Kadın mücadelesi toplumda özgürlük ve demokrasi güçleri açısından bir ilham kaynağıdır. Bununla birlikte kadınların verdiği mücadele, gösterdiği direniş, bu direnişle sağladığı ideolojik, örgütsel ve eylemsel düzey ilk kez bu denli somutlaşıyor. Somutlaşarak iradeye kavuşan kadın özgürlük mücadelesi toplumsallaşarak yaygınlaşıyor.

Bu nedenle; bir yanda devletçi, iktidarcı, erkek egemen zihniyeti, diğer yanda kadınların öncülük ettiği toplumsal özgürlükçü güçler, amansız bir mücadele içindedirler. Dolayısıyla 25 Kasım-Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne bu çerçevede yaklaşmak ve ele almak önemlidir.

BM'nin aldığı tüm kararlar sorgulanmaya muhtaçtır

BM Genel Kurulu, 25 Kasım 1960 yılında, Dominik Cumhuriyeti'nde diktatör Rafael Trujillo'ya karşı mücadele eden Mirabal kardeşler; Patria, Minerva ve Maria Teresa'nın tecavüze uğrayarak vahşice öldürülmeleri olayını, ancak 1999'da, gecikmiş bir şekilde karara bağlayabildi. Bir genelleme olarak ele alırsak, bu tür kararlar belki kısmen olumlu görülebilir. Ancak, hem bu duruma ilişkin karar hem de yaşanan benzer sorunlara yönelik BM'nin aldığı kararlara daha derinlikli bakarak anlam gücümüzü yükseltmeliyiz. BM'nin insan hakları, kadın hakları ile ilgili aldığı kararların hepsi aslında son derece taktik ve politik içeriktedir. Bu kararların iyi irdelenmeye ihtiyacı vardır. Bir yandan olumlu gibi görünen bu kararlar, diğer yandan aslında Batı uygarlığının insanlık karşısında işlediği suçları maskeleyen ve yanıltmayı ifade etmektedir.

BM'nin beş daimi üyesi; ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin'dir. Bilindiği gibi, bu ülkeler ulus devlet modelini

geliştirerek, küresel düzeyde nüfuz edecek bir güç haline gelmek için, kendi ekonomik-askeri-siyasi çıkarları doğrultusunda iktidarlarını daha fazla pekiştirmek istediler. Zaten daha fazla iktidar ve devlet, daha fazla sömürü ve şiddet demektir. Onun için, bu devletlerin uyguladığı politikalarda ahlaki, vicdani ve insani temel ilkeler, fazla gözetilmez. Son derece bencil, pragmatik ve cinsiyetçi yön ön planda tutulur. Başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın birçok yerinde yürütülen kirli savaşlar, çıkar savaşları sonucu milyonlarca insan göçebe durumuna düştü. Yine milyonlarca insanın evsiz kalması, açlık ve yıkımla yüz yüze gelmesi, uygulanan bu politikanın sonucudur.

Günümüzde özellikle bu politika en fazla Latin Amerika, Asya, Ortadoğu ve Afrika kıtalarında uygulanmaktadır. İnsanlığın tüm değerlerini ve zenginliklerini sömürmeyi temel amaç edinen batılı devletlerin, kimi olaylar şahsında sembolik günler ilan ederek neyi amaçladıkları anlaşılmalıya değerlidir. Bu açıdan BM'nin aldığı tüm kararlar sorgulanmaya muhtaçtır. Karara bağladıkları sembolik günlerle kamuoyu nezdinde çirkin, egemenlikçi, sömürücü yüzlerini saklamayı amaçlamaktadırlar. Bu açıdan, ilan edilen sembolik günleri gerçek anlamda bir direniş ve özgürlük gününe dönüştürmek de devrimci, demokratik, sosyalist güçlerin boynunun borcudur.

Dikkat edilirse, Mirabal kardeşlere yönelik katliam 1960 yılında gerçekleşmiştir. BM ise 1945 yılında kurulmuştur. Buna karşın, kadınlara karşı şiddetle mücadele günü 1999'da ilan ediliyor. Aradan onca zaman geçmesine rağmen yaşanan katliamı gündemine alamayan bu güçler, neden 1999 gibi çok geç bir tarihte böyle bir karar alma gereği duydular? Kadına karşı işlenen şiddet 1999 yılında yeni mi keşfedildi? Tabii seçilen bu tarih ilginç ve dikkat çekicidir. 1999 Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile esaret altına alınma tarihidir. Aynı zamanda 20. yüzyılın sonu ve 21. yüzyılın başlangıcıdır. Bu tarih aslında kadın hareketlerinin giderek geliştiği bir tarihtir. Önderliğimiz tam bu tarihten bir yıl önce, yani 1998'de Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin

ilanını yapmıştı. Keza sosyalizmin kadın özgürlük mücadele çizgisi temelinde yeniden yapılandırılma ihtimalinin giderek yükseldiği bir tarihtir. Dolayısıyla bu gerçeklerden yola çıkarak, BM'nin kadına yönelik şiddet ile ilgili kararı bu kadar geç alması anlaşılmalıdır. Çünkü giderek yükselen bir kadın özgürlük mücadelesi ve dünya çapında gelişen, bilinçlenen, örgütlenen bir kadın hakikati söz konusudur. Bunun önünü almak isteyen kapitalist modernist güçler, bu tür sembolik günler ile, gelişen kadın direnişini kendi kurumları içinde eritmeyi, sembolik kılmayı ve reforme etmeyi amaçlamaktadır. Özellikle Avrupa'daki kadınların mücadelesini gereksizleştirme olarak da değerlendirilebilir. 'Kadına yönelik geliştirilen şiddet politikalarıyla devletler mücadele ediyor' algısı geliştirilmek isteniyor. Oysaki gerçek bunun tersidir.

Şiddet, erkek egemen sistemin geliştirdiği tecavüz kültürünün en temel aracıdır

Günümüzde kadınlar yaşamlarının her anında sistematik olarak şiddet görmekteler. Şiddet, erkek egemen sistemin geliştirdiği tecavüz kültürünün en temel aracıdır. Sadece kadına değil; çocuklara ve tüm topluma uygulanmaktadır. Kadınlara karşı devlet terörü en örgütlü, hukuk kurallarına büründürülmüş resmi şiddettir. Kadına karşı şiddet devlet terörünün, siyasetinin vazgeçilmez politikasıdır. Latin Amerika, Asya, Ortadoğu ve Afrika'da özgürlük talepleri ile sokağa çıkan kadınlara, devlet açık bir biçimde terörist damgası vurarak yönelmektedir. Bununla birlikte ataerkil sistem içinde erkek toplumsal cinsiyetçi kodlamalarla yetiştirildiği için, toplum içinde bütün kadınlar fiziksel veya psikolojik olarak mutlak bir biçimde şiddete maruz kalmaktadır. Kadınlara karşı işlenen namus cinayetleri, korkutma, iradesini kırma, yaşanan kadın intiharı vb. uygulamalar mutlak ve sistematik şiddet zihniyetinden kopuk ele alınmaz. Kadına ya itaat etme ya da ölüm dışında seçenek bırakmayan bu zihniyet, yaşanan kadın trajedilerinin temel nedenidir. İradesi kırılan, hiçleştirilen, çaresiz bırakılan kadın intihar ediyor. Onun için, yaşanan her kadın intiharını aynı zamanda eril zihniyetin kadına karşı işlediği bir cinayet olarak ele almak gerekiyor.

Özellikle Türkiye'de uygulanan hukuk, kadına düşmanlık temelinde geliştirilerek, cinsiyetçi zihniyeti meşurlaştırmaktadır. Yürürlükte olan hukuk, kadına yönelik bütün suç pratiklerinde erkeği aklayıp korumakla kalmıyor; adeta kadına yönelik şiddetin daha fazla geliştirilmesi için teşvik ediyor. Şimdiye kadar kadına verilen nafaka hakkı da yasayla elinden alınarak, her şart altında erkeğe mahkum ve bağımlı kılınmaya çalışılıyor. Kadının eşinden boşandıktan sonra çocuklarıyla birlikte yaşamını idame etmek için aldığı nafaka hakkı, erkek mağduriyeti üzerinden kadının elinden alınmak isteniyor. Oluşturulmaya çalışılan mağduriyet algısıyla kadın karşıtı politikalar normalleştirilip, erkeği bütün sorumluluklardan muaf tutuyor. Erkeğin mağduriyeti olarak belirtilen şey kısmi maddi yükümlülüklerdir. Oysaki devlet, her türlü baskıya maruz kalan ve katledilen kadınlar lehine caydırıcı bir tutum almaz iken, nafakanın verilmesi erkeği mağdur eder mi, etmez mi tartışmasıyla, cinsiyetçiliğin ne düzeyde öne çıktığını göstermektedir.

Kadının evde, sokakta, iş yerinde karşı karşıya kaldığı ayrımcı uygulamaları ve bu uygulamaların sonucunda işlenen kadın cinayetlerini gündemine almak ve kadının özgürce toplumsal yaşamın her alanına katılabileceği politikalar geliştirmek yerine nafaka tartışmasıyla esas sorunlar görünmez kılınmaktadır. Dikkat edilirse nafakanın verilmesi erkeği ne kadar mağdur eder tartışması yürütüldüğü kadar, kadınlar neden katlediliyor; şiddete, tacize ve tecavüze maruz kalıyor tartışması gündeme gelmiyor. Oysaki kadın katliamlarıyla ilgili verilen istatistikler korkunç boyutlara ulaşmış bir düzeydedir. Devletin resmi verilerinde; 2017 yılında 133 bin 809, 2018 yılının ilk 7 ayında da 96 bin 416 kadının şiddete maruz kaldığı belirtiliyor. Yine açıklanan resmi verilere göre, şiddete uğrayan bu kadınlardan 393'ü yaşamını yitirmiş. Tabii bunlar kayda

geçen rakamlardır. Kayıt altına alınmayan ve bilinmeyen rakamları düşündüğümüzde, işin vahameti daha üst boyutlardadır. Sadece resmi rakamlara göre, her gün dört yüzden fazla kadın, erkek şiddetine uğramaktadır. Yine bu yılın ilk yarısında işlenen kadın cinayetleri gösteriyor ki, neredeyse kadının katledilmediği gün yoktur. Gizlenen, şaibeli olan ve ulaşılamayan durumları bu istatistiklere eklediğimizde, vicdanları incitmek bir yana, toplumsallığımızın ve ahlaki düzeyin nasıl ayaklar altına alındığını göstermektedir.

Kadınların gündelik yaşam içindeki kırılmalarını istatistikler gösteremez

Kadına karşı işlenen suçlar ve uygulanan şiddet, basına yansıyandan çok daha fazladır. Kaldı ki kadınların yaşadıkları trajik olaylar ve uygulanan ayrımcı politikalar neticesinde açığa çıkan sonuç sadece verilen rakamlarla anlaşılabilir. Ataerkil sistemin yaygınlaştırıp, sistematik bir politikaya dönüştürdüğü tecavüz kültürünün kadının bedeninde, duygu ve düşünce dünyasında yarattıklarını hangi rakam verebilir? İstatistikler aslında bir yönü ile kadının yaşadıklarını bütünlüklü görmemizi de bir yere kadar engelliyor. Saptırma ve yanıltma, modernitenin kadınlar ve toplum üzerinde sürekli geliştirdiği temel bir yöntemdir. Dünya genelinde kadının durumu değerlendirildiğinde karşımıza çıkan rakamlar, oranlar, istatistikler aslında son derece parçalı ve eksiktir. Okunup geçiliyor. Oysaki salt istatistik yöntemi insanlığın durumunun anlaşılması açısından son derece pozitifist bir yöntemdir. İstatistikler kadınların durumu açısından kabaca bazı veriler verebilir. Buna göre de bazı değerlendirmeler yapılabilir. Ancak gerçek hakikati asla veremez. Kadınların gündelik yaşam içindeki duygu, düşünce kırılmalarını istatistikler veremez. Şiddete, tecavüze uğramış bir tek kadının duygusunu ve içinde olduğu ruh halini yansıtamaz bu rakamlar.

Cinsiyetçi zihniyetin en çok üzerinde oynadığı ve kirli politikalar geliştirdiği

kesim; kadınlar ve çocuklardır, kız çocukları ve genç kadınlardır. Günümüzde aynı zamanda çocuklara karşı işlenen suçlar ve çocuk tecavüzleri de korkunç bir düzeye ulaşmıştır. Toplumun en korunmasız kesimi çocuklardır. Devletin ve egemen erkek karakterinin en zarar verdiği kesimler çocuklardır. Çocuklar, uygulanan eğitim sistemi ve toplumsal cinsiyetçi politikalar nedeni ile sürekli bir tehlike altındadır. Sistemin genç kadınlara yönelik özel düşürme yaklaşımı vardır. Özel olarak hedeflenmişlerdir. Ancak genç kadınlarda sisteme karşı güçlü bir direniş ve başkaldırı söz konusudur. Bilinçlenen, özgürlük arayışı güçlü genç kadınlar, gençler sisteme karşı durmaktadırlar.

Tarihsel olarak baktığımızda da; insan köleliği ilk kez erkeklerin kadınları köleleştirmesi ile başladı. Kadınların köleleştirilmesinde şiddet ve tecavüz kültürünün erkek egemen bir politika haline getirilmesi temel rol oynar. Tecavüz kültürünün egemen erkek karakterinde inşa edilmesi durumu söz konusudur. Toplumsal genlere kadar işleyen bir egemenlik-kölelik kültüründen bahsediyoruz. Erkek egemenliği ve kadın köleliğinin doğallaştırılması büyük kadın katliamlarının gerçekleşmesi sonucunda sağlanmıştır. Cinsiyetçi erkek aklı, kadın köleliğini meşrulaştırmak için mitoloji, din, felsefe ve bilimi birer ideolojik kılıf olarak kullanmıştır. Burada kadınların ve kadınların şahsında tüm toplumun köleleştirilmesi söz konusu olmuştur. Zaten tarihsel bulgular da bunu doğrular niteliktedir. Kadınların, genç erkeklerin ve sonrasında tüm toplumun köleleşti-

Özgürlükçü, demokrat, sosyalist olmanın temel bir ölçüsü kadına yaklaşımdır

Kadına dönük şiddete karşı sadece kadınların tavır alması ve mücadele etmesi artık aşıyor. Kadın özgürlüğüne inanan ve buna göre tarafını belirleyen önemli bir erkek kesimi de söz konusudur. Sosyalizmi, özgürlüğü, eşitliği, ekolojiyi savunan erkekler de kadın sorununu bir düzeyde kendi sorunları olarak görmektedirler. Özgürlükçü, demokrat, sosyalist olmanın temel bir ölçüsü de kadına yaklaşım olmaktadır. Kadına yönelik şiddet ve köleleştirme kültürüne karşı, erkekler hem kendi kişiliklerinde hem de yaşadıkları toplumsal cinsiyetçi kültüre karşı bir tavır gösterme durumunda olmalıdırlar.

Özgür yaşam; özgürleşme mücadelesini kendisi için esas alan kadın ve erkeklerden oluşur. Bu yönüyle erkek ve kadının özgür kadın çizgisindeki mücadelesi kaçınılmaz olmaktadır. 25 Kasımlar bu anlamda çok daha fazla özgür yaşama inanan, kadına karşı şiddeti kabul etmeyen, özgür erkek kişiliğini kendisinde yaratmaya çalışan erkeklerin de bir mücadele gününe dönüşmelidir. Kadına dönük şiddetin aşılması için toplumda demokrasi bilincinin artması çok önemlidir. Çocukların, kadınların, erkeklerin kapsamlı eğitilmesi mutlak anlamda gereklidir. Kadının kendini tanıması, öz gücünü geliştirmesi için yaşamın her alanında aktif ve etkili bir biçimde yer alması gerekir. Çünkü erkeğe ve devlete muhtaç kadın sürekli ezilmeye mahkum

manda Önderliğin özgürlüğü için de yapılmaktadır.

Türk devletinin kadın politikası en yalın ve vahşi biçimde Efrîn'de işlenmektedir

Diğer yandan Kürdistan'da özellikle Efrînli kadınlara karşı büyük bir saldırı söz konusudur. Efrîn kadınları şahsında geliştirilen, ciddi bir kadın soykırım planlamasıdır. Özgürleşen kadına karşı sistemin büyük öfkesini burada görmektediriz. Bu durum asla kabul edilemez. Türk devletinin kadın politikası en yalın ve vahşi biçimde Efrîn'de işlenmektedir. Türk devleti çeteler eliyle, DAİŞ uygulamalarını burada hayata geçirmektedir. Şimdiye kadar yüzlerce Efrînli kadın kaçırıldı. Tecavüze, tacize uğradı. Efrîn kendi kültürünün dışında, DAİŞ kültürü içinde tutulmaktadır. Efrîn'de kaçırılan kadınların sayısı Şengal'den az değildir. Yaşanan olaylar günlük olarak parça parça işlendiği için fazla görünür kılınmıyor. Efrîn dünya kamuoyunda da kesinlikle gündemleşmelidir. Çünkü burada Efrîn halkına ve kadınlarına yapılanlar kapitalist modernist sistemin rızası ile gerçekleşmiştir. Bu açıdan, kesinlikle Efrînli kadınların yaşadıkları tüm dünya kamuoyunda anlatılmalıdır. Her alanda Kürt kadınları bu temelde bir yaklaşımla eylemleri örgütlemelidir. Basın-yayında, medya organlarında bu durum yoğun bir şekilde gündem olmalıdır.

Faşist Erdoğan'ın uyguladığı kadın politikası, DAİŞ politikası ile aynıdır.

bir günden çıkarılması için yürütülen kararlı bir mücadele vardır. Dünya kadınları bu gün vesilesiyle erkek egemen sisteme ve devletçi güçlere karşı tavırlarını ortaya koymaktadırlar.

Savunması olmayanın özgürlüğü de olmaz

Kadın direnişini yaşamın her alanına yaymak etkili sonuç alması açısından gereklidir. Örneğin kültürel çalışmalarla ilgilenen kadınlar, erkeğin uyguladığı şiddeti sokak tiyatroları, müzik ve çeşitli yöntemlerle ifade ederek toplumsal duyarlılık yaratabilir. Yine en çok üzerinde durmamız gereken konulardan biri öz savunma anlayışıdır. Kadının öz savunması özgürlük bilinci temelde örgütlenilerek yaşamın her alanında kurumsallaşmalıdır. Kadınlar, erkek egemen sisteme ve egemen erkeğe karşı ortak öz savunmalarını sağlamalıdır. Çünkü savunması olmayanın özgürlüğü de olmaz. Özgür yaşamı kadının aklı ve emeğiyle mutlaka inşa etmeliyiz. Beş bin yıllık egemen erkek sistemi bütün uygulamalarıyla kadın özgürlük mücadelesini engellemeye çalıştı. Bu nedenle kadına yönelik geliştirilen tüm politikalar politiktir ve politik amaç taşımaktadır. Onun için kadınlar tarafından erkek egemen sisteme karşı ortak irade etrafında politik bir tutum alınmadan, ilkel ve özgür bir yaşam mümkün değildir. Faşizme karşı tüm kadınların harekete geçmesi ve çeşitli yol ve yöntemlerle mücadele ederek özgürlük zeminlerini büyümesi çok önemlidir. Özellikle genç kadınların, tüm gençlerin devrimci saflara, gerillaya katılması, özgürlük denizinde bir damla olması elzemdir.

Dolayısıyla kadına yönelik şiddetten kurtulmak için kadınların daha bütünlüklü ve kapsamlı bir mücadele stratejisine ve bunun pratikleşmesi için kararlı ve azimli bir şekilde çalışma yapmalarına ihtiyaç vardır. Kimseyi beklemeyen herkes özgürlük çalışmaları içinde olmalıdır. Bireysel özgürlüğü düşünen, bekleyen, katılmayan her ruh hali faşizmi güçlendirmektedir. Bireysel kurtuluş, aşk ve sevgi, şiddet ve tecavüz kültürü içinde gelişemez. Aşk, kölelik ve egemenlik düzeneklerinde büyümez. Anlam derinliği olmayan, özgürlük düşünceleri temeline gelişmeyen ilişkiler, sonuçta güdülerin, tecavüz kültürüne dayalı ilişkilerin gelişimini beraberinde getirir. Gerçek aşk, şiddet kültüründen tamamen arınmalıdır. Dolayısıyla erkekler kendilerini bu temelde eğitmelidir. Kadınlar ise özgürlük duruşunu sergileyerek, şiddet dolu bir yaşam içinde günlerini, ömürlerini geçirmeyi asla kabul etmemelidir.

Kadın başkasına değil, tamamıyla kendisine ait olmalıdır. Erkeğin, kadını kendi mülkü gören anlayışını kadınlar asla kabul etmemelidir. Kadını kendi mülkü gören erkek sonuçta bir biçimde; sözle, bakışla, dayakla kadını baskılar. Kadını kendi yaşamı içinde biçimlendirmeye çalışır. Çoğu zaman özgürlük saflarında bizimle birlikte çalışan, siyasi partiler ve kurumlarda çalışan erkeklerin dahi bu konuda çok eğitimsiz, klasik, feodal veya küçük burjuva yaklaşımlarını aşamadığını görüyoruz. Bizimle birlikte çalışanların söylemde özgürlükçü, evde ise egemenlikçi yaklaştığını ve hatta eşlerini dövdüğünü duyuyoruz. Oysaki bizimle birlikte çalışan kadın ve erkekler öncelikle kendi eşlerini, çocuklarını mücadeleye, yurtseverliğe katmalıdır. Kendisini düzeltmeyen erkeklerin eşleri de sonuçta mücadelemizi ve bizleri sorumlu tutmaktadır. Hatta bu temelde bize tepki duyan, bizimle bütünleşmeyen kadınlar var. Bu aşılamalıdır. Çünkü olması gerekenlerle

pratikte yaşananlar arasında farklılık gördüklerinde inandırıcı gelmiyor. Bu nedenle fikir, zikir ve eylem birlikteliği temelinde, önce kendinden başlatarak özgür yaşam anlayışını bir davranış kültürüne ve giderek toplumsal kültüre dönüştürmeyi esas almalıyız. Bunu yaptıkça sözümüzün etkileyiciliği, pratiğimizin inandırıcılığı ve yaşamımızın çekiciliği ortaya çıkacaktır. Temel hedefimiz toplumun, kadın ve erkeğin özgürlüğünü sağlayacak bir mücadele olmalıdır. Çünkü en büyük demokratik değer, kadınların, toplumun, halkımızın ve halkların özgürlüğüdür. Bu nedenle söylemde demokrat, özgürlükçü ama zihniyette baskıcı ve şiddet olgusunu kendinde çözümlememiş hiç bir erkek, devrimci ve demokrat olamaz.

Önderliğin bizden istediği özgür insan felsefesine göre yaşamamızdır

Bu anlamda 25 Kasım-Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü vesilesiyle, bir kez daha belirtmeliyiz ki; bizimle birlikte özgürlük mücadelesinde emek veren, direnen bütün erkeklerin demokratik, ekolojik kadın özgürlüğünü esas alan Önderlik paradigmasına ters, geri yanlarını eğiterek aşması, kendilerini eğitmesi ve bu temelde mücadelede doğru öncülük ederek, toplumu etkilemesi gerekmektedir.

Kadın ve erkekler olarak, Önderliğin yaşam tarzını doğru anlamalıyız. Bizden istenen sadece kaba bir direniş değildir. Önderliğin bizden istediği, özgür insan felsefesine göre yaşamamızdır. Önderliğin sevgi anlayışını, kadın özgürlük çizgisini, yaşam anlayışını anlamayan, Apocu olamaz. Apoculuk sadece eylemlere katılmak, hapse girmek değildir. Apoculuk; Önderliği anlamaktır, uygulamaktır. Halkımızın, kadınların ve özellikle gençlerin Önderliği anlama, kavrama ve en önemlisi, uygulama görevi vardır. Önderliğimizin yaşam felsefesini, kültürünü, aşk ve sevgi anlayışını anlamadan Apocu olunamaz. Önderliğin aşk anlayışında büyük bir felsefik anlayış vardır. Kadına karşı büyük bir sevgi ve değer verme vardır. Kadını mülkleştirme yoktur. Kadının halkın özgürlüğü için çalışması ve bu temelde sevgi ve saygı ilişkilerini geliştirmesi vardır. Şimdi maalesef Önderliğin en az anlaşılan yanı kadını ele alışıdır. Halkımız, erkekler, kadınlar bunu daha derinlikli anlamalıdırlar. 25 Kasım-Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü'nde Önderliği daha fazla anlamalıyız. Özgürleşmeyen, halkını, toprağını sevmeyen kadınlara, erkeklerle birakalım birliktelikleri, arkadaşlık bile yapılamaz. Arkadaşlık yapılacaksa da kazanmak için yapılır. Kazanılmıyorsa, bu başarılamıyorsa arkadaşlık da yapılmaz.

Bizim direniş kültürümüz ve şehitlerimizin mirası bunu gerektiriyor. Bugün kadınlar dağlarda, zindanlarda, sokaklarda, iş yerlerinde, okullarda direniş içindedir. Her kadın anladığı, bildiği ve imkanları olduğu kadarı ile mücadele ve direniş içinde olmalıdır. Bir kez daha ifade etmeliyiz ki, kadın özgürlük mücadelesi açısından tarihi ve kritik bir dönemden geçiyoruz. Kadın kazanımları geriletilmek, kadın özgürleşmesi bitirilmek isteniyor. Bu nedenle Kadın Özgürlük Hareketimizden aldığımız güçle bu 25 Kasım'ı nasıl büyük bir direniş ruhu ile karşılamayı hedeflediysek, bu direniş ruhunu ve yeni özgür yaşamı yeniden yaratma iddiasını 2019 yılına da yaymayı amaçlamalıyız. Unutmamalıyız ki; özgürlük bilinci ile donanmış iradeli ve örgütlü kadın mutlaka faşizmi yenilgiye uğratabilir. ■■■

Özgür yaşam; özgürleşme mücadelesini kendisi için esas alan kadın ve erkeklerden oluşur. Bu yönüyle erkek ve kadının özgür kadın çizgisindeki mücadelesi kaçınılmaz olmaktadır. 25 Kasımlar bu anlamda çok daha fazla özgür yaşama inanan, kadına karşı şiddeti kabul etmeyen, özgür erkek kişiliğini kendisinde yaratmaya çalışan erkeklerin de bir mücadele gününe dönüşmelidir.

rilmesi ile, bir avuç egemen erkeğin tekeli geliştirilmiştir. Günümüzde ise, erkek egemenliğinin küreselleştiği bir dönemden geçiyoruz. Dolayısıyla egemen erkek sisteminin zorba, yalancı, şiddet eksenli politikaları daha inceltilmiş bir şekilde devam etmektedir.

Şiddetin amacı; sürekli olarak iktidarın, devlet anlayışının kadın üzerindeki baskısının geliştirilmesidir. Kuşkusuz bu gerçeklik bir günde açığa çıkmadığı gibi, kadınlar da dayatılan egemenliği kolay kabul etmemişlerdir. Önemle ifade etmek gerekir ki, egemenliğe karşı kadın direnişleri her tarihsel aşamada ve çağda çeşitli biçimlerde gelişmiştir. Kadının özü, kültürü korunmaya çalışılmıştır. Kadınların özgürlük tarihinin yetersiz-eksik yazılması bu hakikati asla değiştirmez. Erkek egemen akla ve onun uygulamalarına karşı kadınlar, toplumsal dinamikler sürekli bir direniş halinde olmuşlardır. Bu direnişin özü günümüze kadar devam ederek, önemli bir birikim haline gelmiştir. Özgürlük arayışında olan kadınlar ve demokratik toplumsal güçler nitel ve nicel olarak giderek büyümektedir. Bilinçli kesimler çoğalmakta, toplumsal özgürlük cepheleleri genişlemektedir. Kadınlar bu cephelelere katılımlarıyla, kararlı duruşlarıyla öncülük etmektedir. Bu yönü ile devletçi ve iktidarcı güçlere karşı bütünlüklü mücadele gerekliliği öne çıkmaktadır. Parçalı ve dağınık bir şekilde yürütülen mücadeleler devletçi ve iktidarcı güçler tarafından kolaylıkla eziliyor. Bu nedenle sol, sosyalist, komünist, ekolojik hareketler, emekçiler, gençler ve kadınlar birlikte ve bütünlüklü mücadele etmelidir.

olacaktır. Dolayısı ile, şiddet politikalarına da karşı koyamaz. Onun için, Kadın Hareketi olarak bu 2018 yılı 25 Kasım'ını daha özel bir anlam, direniş ruhu ve özgürlük perspektifiyle ele aldık.

Öncelikle 20 yılı aşkındır İmralı'da Önderliğimize yönelik bir tecrit ve işkence sistemi uygulanıyor. Bizler, Önderliğimizin özgürlüğünü kadın özgürlüğünden kopuk ele almıyoruz. 21. yüzyılda kadın özgürlüğünün, kadın kurtuluşunun inşa edici Önderi olarak Önderliğimizi hedef alan tüm uygulamaları aynı zamanda kadın özgürlüğünü hedef alan uygulamalar olarak ele alıyoruz. Uluslararası sistem TC devleti eliyle Önderliğimizi İmralı'da tecrit ve işkence sistemi içinde tutuyor. İmralı ada cezaevi çok özel genelgelerle, Türk devletinin kendi yasa ve kanunları da göz ardı edilerek, kanunsuz uygulamalarla yönetiliyor. İmralı Sistemi bir Gladio sistemidir. Önderliğimiz bu sistem karşısında çağın direnişini sergilemektedir. Direnişini, kadınların özgürlüğü, halkların özgürlüğü temelinde büyümektedir. 2015 yılından bu yana Önderliğimizle görüşmeler kesildi. Görüşmelerin kesilmesi ile birlikte kadınlara yönelik şiddet uygulamalarında önemli bir artış yaşandı. Kadınların kazanılmış haklarına el konuldu. Kadın tekrar eve kapatılarak, erkeğin kölesi haline getirilmeye çalışıldı. Kadınların toplumsal alandan çekilmeleri için her türlü yol ve yöntem geliştirildi. Bu anlamı ile, yaptığımız tüm çalışmalarda Önderliğimizin özgürlük mücadelesi esastır. Önderliğimizin özgürlüğü, toplumsal özgürlük ve kadınların özgürlüğü iç içedir. Dolayısıyla kadınların yaptığı her eylem aynı za-

Tüm eylemlerde DAİŞ ve Erdoğan'ın ortak zihniyeti ve kadın düşmanı yaklaşımları birlikte ele alınıp teşhir edilmelidir. Yine, "Kadınların Örgütlü Öfkesi Faşizmi Yenecek, Özgürlük Kazanacaktır" sloganı ve yaklaşımı ile bu yılki 25 Kasım eylem ve etkinliklerini daha iddialı ve kararlı bir şekilde gerçekleştirmek elbette ki anlamlıdır. Mirabal kardeşler bir devlet politikası sonucu katledildiler. Bu anlamıyla Türk devletinin ve DAİŞ'in Efrînli kadınlara yaptıklarını görünür kılıp, ortak mücadeleyi büyütmeliyiz. Dünyadaki demokratik, devrimci kamuoyunun dikkatini buna çevirmek esas amacımız olmalıdır.

Rojava'daki demokratik sisteme ve Kadın Devrimine karşı Efrîn şahsında büyük bir saldırı gerçekleşti. Bu aynı zamanda Demokratik Konfederalizme, Demokratik Ulus projesine ve kadın özgürlük çizgisine bir saldırdır. Kürt kadınları olarak Ortadoğu ve dünya kadınlarıyla birlikte "Ji Bo Efrîn'e Jin Li Ser Piyanê", "Kadınlar Efrîn İçin Ayakta" sloganı altında mücadelemizi daha da yükseltmeliyiz. Eylem ve etkinliklerimizi salt salonlara sıkıştırarak değil, sokaklara taşıyarak, meydanlarda tutum alarak özgürlüğü haykırmalıyız. Bu yaklaşım temel stratejimiz olmalıdır.

25 Kasım-Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'ne böyle bir anlam yükleyerek kadın direnişini yükseltmek dönemin ruhu açısından en doğru olanıdır. Kadın özgürlük mücadeleleri özgür düşünceli, örgütlü, eylemli olmadan bu günler sadece sembolik olmaktan öteye gidemeyecektir. Kadınlar cephesinden de bu günün sembolik

PKK için

*Kürdün ölüm fermanını yırttın sen
Tutunacak dalımızsın sen bizim
Tüm cihana Kürt ölmedi dedirten
Gür sesimiz, dilimizsin sen bizim.*

*Sen sevgisin, emekçiye yar oldun
Aydınlıksın, sen ışıktan var oldun
Vatan için çepeçevre sur oldun
Kanadımız, kolumuzsun sen bizim.*

*Sen anasın halkımıza kol geren
Sen özsusun, ölü cana can veren
Sen baharsın Kürdistan'da yeşeren
Esen hayat yelimizsin sen bizim.*

*Yiğit harmanısın, sende hası var
Sen şehit kanısın, onun süsü var
Sende emek, ekmek, barış sesi var
Peteğimiz, balımızsın sen bizim.*

*Sen öz gücün Kürt halkına yaslandın
Sen bilimsin, Apoizmle beslendin
Güller taktın, bin bir renkle süslendin
Yeşilimiz, alımızsın sen bizim.*

*Sen güneşsin, doğdun Kürt dünyasında
Hincımızsın, öfkemiz var sesinde
Evrenin ortak emek bahçesinde
Açan kıyıl gülümüzsün sen bizim.*

*Sen şimşeksin, kör geceye çakarsın
Sen yağmursun, tüm kirleri yıkarsın
Bağımsızlık deryasına akarsın
Irmağımız, selimizsin sen bizim.*

*APO gibi pilingin var bazın var
Onu izler yiğit oğlun kızın var
Hepsinin de sana bir tek sözü var
Dönülmeyen yolumuzsun sen bizim.*

Ali Haydar Kaytan